Jaarstukken 2022

Het betreft hier de **jaarstukken over 2022**.
Deze bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening, zie ook de inhoudsopgave.

Inleiding 4

Jaarverslag

Programmaverantwoording
1. Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid 12
2. Onderwijs 20
3. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting 24
4. Milieu 41
5. Veiligheid 53
6. Verkeer en vervoer 58
7. Cultuur, sport en recreatie 70
8. Economische structuur 78
9. Bestuur en organisatie 87
10. Algemene baten en lasten 90
11. Overheadkosten 92

Paragrafen
1. Lokale heffingen 97
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 101
3. Onderhoud Kapitaalgoederen 112
4. Treasury 118
5. Bedrijfsvoering 121
6. Verbonden partijen 123
7. Grondbeleid 140

Jaarrekening

Overzicht van baten en lasten 148

Balans 154
Toelichting balans 156

Specifieke uitkeringen 156
Bijlage I overzicht van baten lasten per taakveld 181

Inleiding

1.1 Algemeen

Voor je ligt de jaarrekening van 2022. Met de jaarrekening legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af over wat zij heeft uitgevoerd, of juist niet heeft uitgevoerd en de financiële gevolgen daarvan. Het is het sluitstuk van de Planning & Control Cyclus van het jaar 2022. Vanzelfsprekend is dit document in lijn met de vereisten zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en alle aanvullende aanwijzingen vanuit de commissie BBV.

De jaarrekening 2022 sluit met een positief saldo van € 11.484.335,--.

Begin 2020 werden we geconfronteerd met het coronavirus en de impact op de omgeving was groot. Ook in 2022 hadden we nog te maken met het virus. Evenementen werden afgelast, scholen gingen dicht, de gezondheidszorg stond onder druk en sociale contacten namen af. Ook binnen het gemeentehuis werden maatregelen genomen. Vanaf april 2022 verdween het coronavirus steeds meer naar de achtergrond. Gelukkig heeft de coronacrisis op de jaarrekening ook in 2022 geen directe invloed gehad.

“Dichtbij & Betrokken”. Dat is de leidraad voor deze bestuursperiode en ook dit jaar zijn er weer belangrijke stappen gezet richting de toekomst van onze gemeente. Zonder uitputtend te zijn noemen we een aantal speerpunten waarvoor veel werk is verzet en resultaten zijn geboekt.

Leefbaarheid van de kernen

Eersel werkt aan leefbaarheid in iedere kern van onze gemeente. Voorzieningen zorgen voor leven: van sportpark en winkels tot wandelroutes en terras. Dat is natuurlijk fijn voor iedereen die onze dorpen bezoekt, maar vooral ook voor onszelf. Om de betrokkenheid van onze inwoners voorop te stellen en eigen initiatieven aan te moedigen, hebben we in Eersel het participatieprogramma ‘Dorpen maken het verschil’. Ook organiseren we 2-jaarlijks in iedere kern een dorpsschouw. Op voortouw van de Dorpsraden hebben we in 2022 verschillende locaties en situaties in de openbare ruimte bekeken van de kernen Duizel, Knegsel, Steensel, Vessem en Wintelre. Waar mogelijk gaan we er direct mee aan de slag.

Iedereen doet mee

In Eersel staan we voor je klaar als dat (tijdelijk) niet lukt vanwege sociale-, geestelijke- of lichamelijke beperkingen. We willen dat iedereen de ondersteuning krijgt die nodig is, want iedereen doet mee! Dat lijkt heel vanzelfsprekend maar dat is het lang niet voor iedereen. Natuurlijk maken we ons hard voor goede zorg, maar daarnaast zetten we ook in op preventie. Met een sterk vrijwilligersnetwerk, jeugdcoach, goede begeleiding bij inburgering of bijvoorbeeld digitale vaardigheidstraining voor ouderen. In het afgelopen jaar hebben we aanvullende maatregelen getroffen om inwoners te ondersteunen die als gevolg van bijvoorbeeld de energiecrisis in financiële moeilijkheden dreigden te komen. Ook zijn er activiteiten uitgevoerd om eenzaamheid terug te dringen en is er in het kader van inclusie nadrukkelijk aandacht geweest voor toegankelijkheid in de brede zin van het woord. Het vrijwilligerssteunpunt Eerselvoorelkaar heeft op volle toeren gedraaid en er zijn weer veel “matches” tussen vraag en aanbod tot stand gebracht.

Bouwen bouwen bouwen

Bouwen gaat natuurlijk nooit snel genoeg. Om onze kernen leefbaar te houden, is er behoefte aan woningen. Er is niet genoeg aanbod voor één- of tweepersoonshuishoudens of dat nu voor onze starters is of voor senioren. Er moet beweging komen in de woningmarkt en daarom werken we continue samen aan een gevarieerd aanbod aan woningen in ieder dorp in onze gemeente.
In Duizel-Noord, Rosheuvel in Eersel, Postels Huufke in Vessem en Koemeersdijk in Wintelre zijn verschillende kavels en woningen in de verkoop gegaan. Ook zijn er woningbouwprojecten in aanbouw. De plannen Veldhoek en het Winterman/STG-terrein in Eersel, Nardushoek in Knegsel en Boterbocht III in Steensel zijn in voorbereiding.

Duurzaamheid

Eersel maakt zich hard voor een mooiere, schonere wereld die we kunnen doorgeven aan volgende generaties. Dit doen we door de uitstoot van CO_2 terug te dringen en steeds verder over te stappen op duurzamere vormen van energie. We hebben mooie stappen gezet richting het zonnepark in Wintelre. En juist die inwoners geholpen die het heel hard nodig hebben met bespaarboxen om

energie te besparen. We blijven proberen om ons afval steeds verder terug te dringen en waar mogelijk weer geschikt te maken voor hergebruik. Verder bereiden we onze omgeving steeds beter voor op extreme weersomstandigheden (zoals extreme hitte en hevige regenval) als gevolg van klimaatveranderingen.
Een hoge biodiversiteit en veel groen dragen hier ook aan bij. We blijven dit stimuleren met bijvoorbeeld onze vogelakkers, maar ook met bermen waar we gras laten groeien of bloemen inzaaien. Natuurlijk planten we weer veel bomen die een ecosysteem op zichzelf zijn. Op weg naar 400.000 nieuwe bomen in 2030.

1.2 Ontwikkeling

De programmabegroting en programmarekening geven inzicht in:

Programmabegroting	**Programmarekening**
Wat willen we bereiken?	Wat hebben we bereikt/gedaan?
Wat gaan we doen?	Wat is er gedaan?
Wat mag het kosten?	Wat heeft het gekost?

In de programmaverantwoording is aangegeven wat is bereikt/gedaan, waarbij teruggekeken is naar de in de begroting 2022 opgenomen prioriteiten/activiteiten en de overige activiteiten.
Door middel van kleuren in de tabel is aangegeven of de gestelde normen zijn gerealiseerd. De kleuren geven het volgende weer:

- Groene kleur : norm is gerealiseerd
- Oranje kleur : niet gemeten of cijfers nog niet voorhanden
- Rode kleur : norm is niet gehaald, in de tekst onder de tabel is een toelichting opgenomen

In totaal zijn er 46 normen opgenomen in de programmabegroting/-rekening van 2022. De kleuren laten zien dat hiervan 33 normen aantoonbaar zijn gerealiseerd, dat is 72%. Er zijn 8 normen niet gehaald, dat is 17%.

Per programma is naast een investeringsoverzicht ook een exploitatieoverzicht van baten en lasten opgenomen. In deze programmarekening zijn bij het exploitatieoverzicht per programma de afwijkingen met de begrotingscijfers per productgroep exclusief kapitaallasten en apparaatskosten weergegeven. Hierdoor sluit de toelichting per productgroep volledig aan op de financiële overzichten in ieder programma.

Om de totalen per programma in beeld te brengen, worden vervolgens de totale kapitaallasten en apparaatskosten per programma toegevoegd aan het financiële overzicht. Voor een toelichting op deze kapitaallasten en apparaatskosten wordt verwezen naar de toelichting bij het programma Overheadkosten.

1.3 Tussentijdse rapportages

Ook in 2022 is de gemeenteraad tweemaal tussentijds geïnformeerd (1e en 2e bestuursrapportage). Deze jaarrekening is in feite de derde rapportage en betreft een periode van twaalf maanden.

1.4 Kredieten

Bij de vaststelling van de begroting 2022 zijn eind 2021 kredieten beschikbaar gesteld voor het doen van investeringen in 2022. Verder is in de loop van 2022 nog een aantal kredieten gevoteerd. Bij ieder programma is een overzicht opgenomen van alle, op het desbetreffend programma betrekking hebbende, beschikbare kredieten. Ook is hierbij aangegeven of bepaalde werkzaamheden zijn afgerond en is voor de overige kredieten de stand van zaken nader toegelicht.

1.5 Resultaat jaarstukken 2022
Het batig exploitatiesaldo over 2022 bedraagt € 11.484.355,--.
Daarvan is het saldo van de bouwgrondexploitatie € 4.019.970,-- voordelig. Hierbij kan worden opgemerkt dat in 2022 er aan de voorziening voor toekomstige te verwachten verliezen per saldo een bedrag van € 155.013,-- is geboekt.

Het betreft de volgende exploitaties:

-	Steensel-Noord	-/- €	22.939,--
-	Koemeersdijk	-/- €	132.074,--

Rekening houdend met de mutaties van en naar de reserves, komt het totaalsaldo van baten en lasten (gezuiverd resultaat) uit op € 9.242.665,-- voordelig.

Saldo van baten en lasten	9.242.665,--
Beschikkingen over de reserve(s)	10.092.984,--
	19.355.649,--
Toevoegingen aan de reserve(s)	-7.851.314,--
Gerealiseerd resultaat	11.484.335,--

Bij de beoordeling van een batig/nadelig saldi moet steeds met het volgende rekening gehouden worden:

- De waardering van vaste activa geschiedt op basis van historische kostprijs. Binnen de grondexploitaties wordt hierop jaarlijks rente bijgeschreven. Op grond van het BBV moeten activa, die in relatie tot de marktwaarde voor een te hoog bedrag op de balans zijn opgenomen, worden afgewaardeerd. Dit geldt ook wanneer er geactiveerde kosten zijn, waarvoor nog geen concrete plannen zijn. In 2022 heeft er op grond van het voorgaande geen afwaardering plaatsgevonden;
- Het batig saldo jaarrekening 2022 (inclusief bouwgrondgrondexploitatie) bedraagt € 11.484.335,--. Voor een verdere specificatie van dit saldo verwijzen we naar de analyse per productgroep en de toelichting per programma (zie onderdeel exploitatie bij “Wat heeft het gekost”). Over de bestemming van dit saldo worden aan de gemeenteraad separaat nadere voorstellen gedaan.

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Door het uitvoeren van de activiteiten die vallen onder dit programma wordt getracht het volgende maatschappelijke effect te realiseren:
“Inwoners kunnen in hun levensbehoefte voorzien”.

Beleidsterrein/ subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Inkomen	Percentage personen tussen de 15 en 75 jaar met een baan (=netto participatiegraad) (verplicht) Norm: > het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2021 Eersel: 66,6% Nederland: 68,6% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 56,1% 2020 Eersel: 68,2% Nederland: 67,9% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 55,3% 2019 Eersel: 70,3% Nederland: 67,7% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 55,3% 2018: Eersel: 70,1% Nederland: 66,5% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 54,2%	* De inzet van KempenPlus is om iedereen die (financiële) ondersteuning nodig heeft, zo snel mogelijk weer in het eigen inkomen uit arbeid te laten voorzien. Daarbij wordt ingestoken op werk in een regulier dienstverband. Als dat niet haalbaar is, wordt er gekeken naar mogelijkheden tot gesubsidieerde arbeid op de reguliere arbeidsmarkt. Waar nodig kunnen cliënten met Loonkostensubsidie (LKS) tijdelijk of structureel aan de slag binnen de afdeling Bedrijven. KempenPlus beperkt de instroom zoveel mogelijk door voor aanvang van de uitkering, cliënten waarvoor dat passend is, direct te bemiddelen naar werk. * Zo lang dat niet mogelijk is, verstrekt de afdeling Ontwikkelen & Inkomensondersteuning uitkeringen conform de wettelijke kaders en binnen de gestelde termijnen. * KempenPlus bepaalt voor elke cliënt een passende aanpak: cliënten zijn aan het werk, werken aan werk, participeren, werken aan participatie of hebben een zorgtraject. Door middel van het TalentPlus-programma en andere vormen van diagnose wordt de afstand van de cliënt tot arbeid in beeld gebracht en worden trajecten ingezet om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen. *Realisatie van (Rijks)taakstelling Beschut werk, voorzover er voldoende kandidaten zijn.

Beleidster-rein/ subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
			*Iedere cliënt, met een taalbelemmering die geen inburgeringslessen krijgt, volgt een taalcursus om de re-integratiekansen richting uitstroom te bevorderen.
	Percentage werkloze jongeren van 16 tot 22 jaar (verplicht) Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2020: Eersel: 1% Nederland 2% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 1% 2019: Eersel: 1% Nederland: 2% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 1% 2018: Eersel: 1% Nederland: 2% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 1%	* KempenPlus biedt ondersteuning aan jongeren van 16 of 17 jaar met een leerplicht of kwalificatieplicht en jongeren van 18 tot 27 die hulp nodig hebben voor het volgen van een leer-werktraject. * KempenPlus kan door middel van training en diagnose in een kort tijdsbestek uitkeringsgerechtigden aan het werk helpen of hun (on)mogelijkheden in kaart brengen. * KempenPlus zet een breed scala aan re-integratie instrumenten in voor werkloze jongeren en biedt specifieke trainingen aan op basis van nut en noodzaak. * Jongeren krijgen ondersteuning en begeleiding en worden als ze daarvoor in aanmerking komen gewezen op de Individuele studietoeslag. * KempenPlus werkt samen met de afdeling Maatschappelijke Dienstverlening en zorgt voor een goede overdracht van de cliënten van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG+).
	Aantal personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners (verplicht) Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2021: Eersel: 119 Nederland: 431 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 215 2020: Eersel: 158 Nederland: 460 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 263 2019: Eersel: 109 Nederland: 381	* KempenPlus brengt de afstand van de uitkeringsgerechtigde tot de arbeidsmarkt in beeld en zorgt door middel van een passende aanpak ervoor dat de uitkeringsgerechtigde naar vermogen participeert. * KempenPlus zet alle beschikbare instrumenten zoals LKS en beschut werk in om uitstroom te realiseren.

Beleidster-rein/ subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
		Gemeenten tot 25.000 inwoners: 195	
	Aantal personen met een lopend re-integra-tietraject per 10.000 in-woners in de leeftijd 15 – 74 jaar* (verplicht) Norm: > het gemiddelde van gemeenten <25.000 inwoners	2022 Eersel: 97 Nederland: 130 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 88 2021 Eersel: 82 Nederland: 130 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 85 2020 Eersel: 62 Nederland: 130 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 88 2019 Eersel: 63 Nederland: 133 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 90	*Kempenplus stelt een persoonlijk ontwikkelplan voor de cliënt op om ervoor te zorgen dat de cliënt naar vermogen kan participeren. *Re-integratietrajecten worden op basis van nut en noodzaak ingezet. Trajecten zijn geen doel op zich, maar worden ingezet als middel om participatie/arbeidsinschakeling te realiseren.

* De leeftijdsgrens van de indicator is gewijzigd van 15-65 naar 15-74, zodat deze gelijk is aan de indicator op Waar staat je gemeente.

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2022

Werk
KempenPlus ondersteunt de ontwikkeling van inwoners met als doel hen zo regulier mogelijk aan het werk te laten gaan en te laten blijven. Als inwoners (nog) niet geplaatst kunnen worden voor werk bij een reguliere werkgever, dan biedt KempenPlus zelf passend werk. Het streven daarbij is om elk individu te laten groeien naar (of zo dicht mogelijk richting) reguliere arbeid. Hiervoor zijn steeds voldoende opdrachten nodig die passend en uitdagend zijn. Voor het groenonderhoud werkt KempenPlus samen met de Kempengemeenten en Lunetzorg, voor facilitaire werkzaamheden met het Pius X en voor productiewerk zijn 20 focusklanten benoemd.

KempenPlus onderzoekt welke ondersteuning een inwoner nodig heeft bij zijn traject naar werk. Een re-integratietraject wordt ingezet wanneer dat in het belang is van de inwoner (nut en noodzaak). KempenPlus biedt veel ondersteuning en ontwikkeling aan inwoners en heeft een toenemend aantal re-integratietrajecten ingezet.

Inkomen
Daarnaast draagt KempenPlus zorg voor het tijdig en rechtmatig verstrekken van inkomen op grond van de Participatiewet en aanverwante regelingen. In 2022 is hier het verstrekken van leefgeld aan Oekraïners aan toegevoegd.
De eenmalige energietoeslag 2022 is een regeling die in 2022 voor het eerst is uitgevoerd door de Afdeling Maatschappelijke Diensten van de GRSK.

Integratie statushouders, specifieke uitkering statushouders, inwoners met een migratieachtergrond

In 2022 is uitvoering gegeven aan de inburgeringstaken die onze gemeente heeft sinds de invoering van de nieuwe Wet inburgering vanaf 1 januari 2022. In onze gemeente is de regiefunctie inburgering lokaal belegd. De samenwerking op lokaal niveau blijkt effectief te zijn vanwege de korte lijnen, zowel binnen de gemeentelijke organisatie als extern met samenwerkingspartners op lokaal niveau. Het eerste uitvoeringsjaar stond in het teken van verbinding en elkaar aanvullen om duurzame inburgering te realiseren in het brede sociale domein.
Gedurende het jaar zijn van alle inburgeraars die zich na 1 januari 2022 in onze gemeente hebben gevestigd, persoonlijke inburgering en participatieplannen (PIP) opgesteld en uitgezet. Hierbij is samengewerkt met partijen uit de inburgeringsketen zoals KempenPlus, Vluchtelingenwerk, Cordaad Welzijn, digitaal huis, bibliotheek en taalcoaches, de dorpskernen en andere partijen die een rol hebben in het proces. In samenwerking met de Kempengemeenten zijn meerdere participatieverklaringstrajecten uitgevoerd voor nieuwe inburgeraars in onze gemeente. Samen met Vluchtelingenwerk Eersel zijn diverse trainingen/bijeenkomsten georganiseerd in het kader van (financiële) zelfredzaamheid van de doelgroep.
In 2022 zijn tien leerroutetrajecten uitgezet en gemonitord (inclusief uitvoering en begeleiding van leerbaarheidstoetsen) bij alle inburgeraars die zich hebben gevestigd na 1 januari 2022. In Samenwerking met KempenPlus is de module arbeidsmarkt en participatie van twaalf weken uitgevoerd. Deze module bestaat uit een theoretisch en praktisch deel en beoogd duurzame instroom in de arbeidsmarkt.

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:
1. Werk (uitvoering van het re-integratiebeleid);
2. Inkomen (uitkeringen in het kader van de Participatiewet, minimabeleid/ bijzondere bijstand en schuldhulpverlening);
3. Allochtonen (asielzoekers, statushouders, oud- en nieuwkomers, inburgering en huisvesting allochtonen).

EXPLOITATIE

Programma: Sociale voorzieningen				
Productgroep	**Begroting 2022**		**Werkelijk 2022**	**Verschil 2022**
	Primitief	**Na wijziging**		
LASTEN				
Werk	80.008	85.561	90.114	-4.553
Inkomen	2.880.580	3.400.080	3.203.403	196.677
Inwoners met migratieachtergrond	13.718	458.219	313.887	144.332
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	**2.974.306**	**3.943.860**	**3.607.404**	**336.456**
BATEN				
Werk	5.292	5.292	5.657	365
Inkomen	2.347.958	2.144.149	2.053.667	-90.482
Inwoners met migratieachtergrond	0	119.788	50.903	-68.885
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	**2.353.250**	**2.269.229**	**2.110.226**	**-159.003**

Programma: Sociale voorzieningen				
Productgroep	**Begroting 2022**		**Werkelijk 2022**	**Verschil 2022**
	Primitief	**Na wijziging**		
LASTEN				
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	2.974.306	3.943.860	3.607.404	336.456
Kapitaallasten	0	0	0	0
Apparaatskosten	4.081.560	4.070.360	4.054.316	16.044
Totaal lasten	**7.055.866**	**8.014.220**	**7.661.720**	**352.500**
BATEN				
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	2.353.250	2.269.229	2.110.226	-159.003
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	0	0	0
Totaal baten	**2.353.250**	**2.269.229**	**2.110.226**	**-159.003**
Saldo programma	**4.702.616**	**5.744.991**	**5.551.494**	**193.497**

Met betrekking tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11. De onderstaande analyse gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze een directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen ineens).

Productgroep Werk
Geen bijzonderheden te vermelden.

Productgroep inkomen
BUIG
De geraamde uitkeringslasten zijn bij de eerste en tweede bestuursrapportage verlaagd. De werkelijke uitgaven vallen nog eens € 61.248,-- lager uit dan de actuele begroting. Dit verschil wordt met name veroorzaakt door lagere uitgaven op de bijstandsuitkeringen.

Bijzondere bijstand
De werkelijke inkomsten zijn € 31.240,-- hoger dan geraamd.

Productgroep Inwoners met migratieachtergrond
Leefgeld vluchtelingen
In de primitieve begroting waren deze uitgaven niet opgenomen. In de eerste bestuursrapportage is hiervoor € 84.000,-- geraamd. In de tweede bestuursrapportage is hiervoor € 181.000,-- bijgeraamd. De werkelijke uitgaven zijn € 52.325,-- lager dan de actuele begroting. Het was lastig op voorhand een goede prognose te maken vanwege de duur van de leefgeldregeling, de duur van de oorlog en de onvoorspelbaarheid qua instroom.

1. Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **"Een samenleving waarin inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen wonen, leven en aan deel kunnen nemen, wat hen in staat stelt zichzelf te ontplooien in goede gezondheid".**

Beleidsterrein / subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Jeugd	Percentage 12 tot en met 21-jarigen met delict voor de rechter (verplicht) Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2017 Eersel: 1% Nederland: 1% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 1% (meest recent)	*Samenwerking met politie; *Vroege signalering in het voorliggende veld (preventie); *Monitoring van de aanmeldingen Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG+) via de verschillende aandachtsgebieden.
	Percentage kinderen in uitkeringsgezinnen (verplicht) Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2021 Eersel: 2% Nederland: 6% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 3% 2019 Eersel: 3% Nederland: 6% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 4%	*Vanuit één regisseur werken we integraal aan verschillende problematieken; *Nauwe samenwerking in het kader van de Participatiewet.
	Percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp (verplicht) Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2022: Eersel 7,6% Nederland: 10,7% Gemeenten tot 25.000 inwoners: onbekend 2021 Eersel: 12,3% Nederland: 13,2% Gemeenten tot 25.000 inwoners 12,2% 2019: Eersel: 8,1% Nederland: 10,6% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 9,3%	*Verminderen aantal specialistische jeugdhulptrajecten in aantal en in duur; *Preventief werk CJG+. *Samen met het gezin een plan opstellen waardoor gezinnen zelf problemen kunnen oplossen

Beleidsterrein / subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
	Percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming (verplicht) Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2022 Eersel: 0,4% Nederland: 1,1% Gemeenten tot 25.000 inwoners: geen data. 2021 Eersel: 0,8% Nederland: 1,2% Gemeenten tot 25.000 inwoners: geen data. 2019 Eersel 0,9% Nederland 1,1% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 1,0%	*De gezamenlijke ambitie van zowel de gemeenten als de gecertificeerde instellingen is om op termijn te komen tot een substantiële reductie van de instroom binnen Jeugdbescherming en Jeugdreclassering en tot het verkorten van trajectduur; *Tandems vormen met gecertificeerde instellingen door vroegtijdige consultering van Bureau Jeugdzorg en William Schrikker Groep (WSG) en zo nodig de Raad voor de Kinderbescherming (contractueel vastgelegd); *Adviserend expertteam op afroep beschikbaar. *Inzet Civiel trajectberaad *Inzet initiatieven van Transformatiefonds.
	Percentage jongeren van 12 tot 23 jaar met jeugdreclassering (verplicht) Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2022 Eersel: onbekende waarde Nederland: 0,3 Gemeenten tot 25.000 inwoners: onbekende waarde. (geen bekende waarde in 2021) 2019: Eersel: 0% Nederland 0,3% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 0,3%	*Samenwerking met jeugdreclassering, Veilig Thuis en politie en scholen.
WMO	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO per 10.000 inwoners* (verplicht)	2021: 700 Gemeenten < 25.000 inwoners: 640	

Beleidsterrein / subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
	Geen norm		
Vrijwilligers	Het percentage inwoners dat zich heeft ingezet voor anderen en/ of maatschappelijke doelen via vrijwilligerswerk (burgerpeiling waarstaatjegemeente) (eigen indicator) Norm: > het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2022 Eersel: 47% Nederland: 43% Gemeenten tot 25.000 inwoners:43%	In 2022 wordt het beleid voor vrijwillige inzet voor de periode 2023 – 2026, opgesteld, als onderdeel van het nieuwe Welzijnsplan (2023). Eén van de aandachtspunten in het nieuwe beleid is stimuleren van vrijwillige inzet.

*Indicator niet in begroting 2022 opgenomen. Verplichte indicator.

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2022

Welzijnskader 2017 tot en met 2022
In 2022 is gestart met het formuleren van een Welzijnsplan voor de jaren 2023 tot en met 2026. In dit plan steken we in op twee opgaven voor de komende jaren, zijnde:

1. het, waar nodig, versterken en verbinden van de sociale basis én
2. focus op kwetsbare burgers door middel van vangnetvoorzieningen.

Vaststelling van het Welzijnsplan vindt in het tweede kwartaal van 2023 plaats.

Subsidieprogramma
Een belangrijk middel dat de gemeente heeft om beleidsdoelen te realiseren zijn subsidies. Aan het Welzijnskader is het Subsidieprogramma gekoppeld. In maart 2021 heeft het college besloten om het programma dat is vastgesteld voor de jaren 2018 tot en met 2021, met twee jaar te verlengen (2022 en 2023). Op basis van het nieuwe Welzijnsplan voor de jaren 2023 tot en met 2026 wordt eind 2023 het nieuwe Subsidieprogramma 2024 tot en met 2027 vastgesteld.

Jeugdhulp
De rode draad in de visie van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG+) is ‘dichtbij, effectief en in samenhang’. We streven ernaar om jeugdigen met een hulpvraag zo dichtbij en zo licht mogelijk te ondersteunen. Jeugdhulp kan zowel via CJG+ als via de specialistische jeugdhulpaanbieders worden uitgevoerd.

Samenwerkingsverband Samen voor Jeugd
De inkoop voor wat betreft zorgaanbieders loop via de inkooporganisatie van de gemeente Eindhoven, die namens de tien gemeenten (Kempengemeenten, Eindhoven, Cranendonck, Heeze-Leende, Valkenswaard, Best en Oirschot) deze taak uitvoert. Daartoe is in 2022 een samenwerkingsovereenkomst gesloten en een Regiovisie Bovenregionale Samenwerking vastgesteld.

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Begeleiding
In het kader van de Wmo bieden gemeenten haar inwoners de voorziening ‘begeleiding’ aan, hieronder valt individuele begeleiding, dagbesteding en vervoer bij dagbesteding. De gemeente Eersel koopt deze voorziening gezamenlijk in met de BOV-Kempen gemeenten. Een inhoudelijke doorontwikkeling van deze voorziening heeft aanleiding gegeven tot een aantal veranderingen die per 1 april 2022 in zijn gegaan.
Sinds 1 april 2022 wordt gekozen voor inspanningsgerichte financiering, waarbij alleen de werkelijk gewerkte uren in rekening worden gebracht. Voorheen waren de overeenkomsten gebaseerd op resultaatfinanciering, waarbij een zorgaanbieder naar eigen inzicht inzet pleegt ten behoeve van vooraf vastgestelde doelen.
Door deze aanpassing is het mogelijk geworden om te werken met een eenduidige en objectieve koppeling tussen prestatie en tarief. Hierdoor is een beter zicht ontstaan op wat er daadwerkelijk

aan hulp of ondersteuning door de zorgaanbieder wordt geleverd aan de cliënt. Dit maakt dat de gemeente beter kan sturen op wat er van een zorgaanbieder wordt verwacht en dat een cliënt meer zicht heeft op wat hij/zij van een zorgaanbieder mag verwachten.

Beschermd wonen
In het kader van de Wmo bieden gemeenten haar inwoners de voorziening 'beschermd wonen' aan. Het doel van beschermd wonen is om mensen met een psychische kwetsbaarheid zoveel mogelijk in de eigen omgeving te begeleiden en ondersteunen. Dat vraagt een basisniveau van voorzieningen, geschikte woningen, kennis en een goede samenwerking tussen gemeenten, ketenpartners en zorgverzekeraars. De inhoudelijke en financiële verantwoordelijkheid voor de uitvoering van beschermd wonen als onderdeel van de Wmo ligt nu nog bij de centrumgemeenten. De bedoeling was dat deze verantwoordelijkheid vanaf 2023 fasegewijs overgeheveld wordt naar alle gemeenten. Begin 2022 werd echter bekend dat de ingangsdatum is verschoven naar 1 januari 2024.

Pilot Wijk-GGz
In april 2022 is gestart met de pilot Wijk-GGz.
De Wijk-GGz gaat af op meldingen van (ernstige) overlast of zorgwekkende situaties van wijkbewoners. Zij gaan het contact aan met de inwoner en de omgeving om een inschatting te maken van de situatie. Zij onderzoeken wat er nodig is en welke ondersteuning er eventueel ingezet moet worden. De wijk-GGz richt zich met name op burgers bij wie vermoedens of signalen zijn van sociaal-maatschappelijke of psychische problematiek. Het doel is om verdere escalatie van overlast en onveilige situaties in de wijk te beperken of te voorkomen. Deze onveiligheid kan ontstaan bij de burger zelf of bij zijn/haar omgeving.

Gezondheid
In 2021 is het Kempisch Preventieakkoord 2021-2023 vastgesteld. Hierin zijn onder andere de programma's Kansrijke Start en Eén tegen eenzaamheid opgenomen als onderdeel van het gezondheidsbeleid. Deze programma's zijn in 2022 verder doorontwikkeld wat heeft geleid tot Kempische coalities/netwerken die samenwerken aan gezondheidsvraagstukken. Daarnaast zijn verschillende projecten samen met organisaties en inwoners voorgezet en zijn nieuwe activiteiten opgepakt.
In de programmabegroting van 2022 is aangegeven dat de 'Nota Gezondheid 2018-2021 gemeente Eersel' vervangen zou worden in 2022 voor een nieuwe nota gezondheid. Dit is echter niet gehaald om een aantal redenen. In 2022 werd duidelijk dat het landelijk gezondheidsbeleid een andere vorm zou krijgen door toe te werken naar integrale plannen voor domein overstijgend beleid: zowel lokaal als regionaal. De domeinen sport, gezondheid, sociale basis en omgeving worden gestimuleerd om te ontschotten. De overheid ondersteunt dat middels financiële impulsen die in 2023 voor vier jaar aangevraagd kunnen worden door gemeenten. Om dit te verantwoorden en voortvarend te werk te gaan, vraagt dit om een integraal plan van aanpak. De focus in 2022 hebben we daarom gelegd op de voorbereiding van deze ontschotting en het maken van een integraal plan. In 2023 zal dit verder vorm gaan krijgen. Hierin wordt het lokale gezondheidsbeleid, het Sport- en beweegakkoord en het Kempisch Preventieakkoord meegenomen. Dit levert een samenhangend gezondheidsaanpak gemeente breed op.

Vrijwilligers
Veel inwoners zetten zich vrijwillig in. Deze inzet is van groot belang voor de leefbaarheid van onze gemeente. Daarnaast ervaren de meeste vrijwilligers hun vrijwilligerswerk als positief.
De gevolgen van corona waren ook in 2022 voelbaar voor het vrijwilligerswerk. Gelukkig is er weer een stijgende lijn te zien in het aantal inwoners dat vrijwilligerswerk doet, blijkt uit de burgerpeiling 2022. Maar we zijn nog niet op het niveau van de periode voor corona. Daardoor ervaren veel verenigingen en stichtingen knelpunten bij het invullen van hun vrijwilligersvacatures, soms ook op cruciale plekken binnen hun organisaties. Dit vraagt een andere, meer flexibele, manier van werken en kijken naar het vrijwilligerswerk binnen veel vrijwilligersorganisaties. Het is op de lange termijn voor de meeste vrijwilligersorganisaties namelijk niet houdbaar om dezelfde taken en activiteiten met minder mensen op te pakken.
We zagen op de website Eerselvoorelkaar de typische coronahulpvragen dalen vanaf medio 2022 (denk aan boodschappenhulp en vervoer), maar de vraag naar vrijwilligers voor maatjescontact blijft groot, ook nu corona niet meer het dagelijks leven beheerst. Net als voorgaande coronajaren werd afgelopen jaar minder gebruik gemaakt van ondersteunende voorzieningen van de gemeente (vrijwilligersverzekering, evenementenverzekering, subsidie voor scholing). Ook heeft de coronaperiode en de dreiging van een nieuwe coronagolf medio 2022 ertoe geleid dat we ervoor hebben gekozen om grotere activiteiten als een vrijwilligersmarkt niet te organiseren in 2022.

Nadat in 2021 het vrijwilligersbeleid is geëvalueerd, zijn in 2022 de contouren voor het nieuwe vrijwilligersbeleid, als onderdeel van het Welzijnsplan 2023-2026 uitgezet. Dit wordt in 2023 verder opgepakt.

Dorpsparticipatie
We blijven waar mogelijk de inwoners die zich willen inzetten voor hun eigen leefomgeving stimuleren en faciliteren. De inzet van participatieprogramma Dorpen Maken Het Verschil en onze medewerker dorpsparticipatie geven, zowel financieel als in meedenken en proactieve steun, mogelijkheden waarmee initiatieven mogelijk worden die de saamhorigheid en sociale betrokkenheid in de kernen van onze gemeente ten goede komen.
Naast vele kleinere initiatieven zijn mede door tussenkomst van het participatieprogramma in 2022 de Duofietsen Duizel, het beweegplein in Knegsel en het toegankelijk pad rondom het Groot Meer gerealiseerd. De geluiden die we terug horen zijn louter positief en daarom zetten we de ingeslagen weg door.

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:
1. Vrijwilligers;
2. Voorzieningen jeugd en jongeren;
3. Ouderen, chronisch zieken en gehandicapten;
4. Sociaal cultureel werk;
5. Volksgezondheid

INVESTERINGEN

Jaar	Omschrijving kapitaalwerk	Beschikbaar gesteld	Uitgaven tot en met dienstjaar	Restant-krediet	Over te boeken
	Maatsch.dienstverl. en gezondheid				
2021	Transformatie kerkgebouw tot gsh Steensel	2.500.000	585.506	1.914.494	1.914.494
2022	Onderzoek luchtbehandeling installaties GSH (2022)	60.000	0	60.000	60.000
2019/2022	Andere kijk op dorpsraden	323.189	160.070	163.119	163.119
2020	Actieplan eikenprocessierups 2020-2022	285.000	207.440	77.560	77.560
	Totaal programma:	3.168.189	953.015	2.215.174	2.215.174

Toelichting:

Transformatie kerkgebouw tot gemeenschapshuis Steensel (2021)
Het project loopt ruim een jaar en er zijn goede stappen gemaakt. Er ligt nu een voorlopig ontwerp waar zowel de coalitie Hart van Steensel als de welstand- en monumentencommissie akkoord op heeft gegeven. Insteek is om medio 2023 een aannemer te contracteren. Na deze procedure kan er dan in het bouwteam het voorlopige ontwerp worden omgezet tot een definitief ontwerp. Dit zal waarschijnlijk tot eind 2023 in beslag nemen. Vervolgens kan er een bouwvergunning aangevraagd worden, zodat er in het eerste kwartaal 2024 gestart kan worden met de transformatie van de kerk (mits er geen bezwaren komen).

Onderzoek naar luchtbehandeling installaties gemeenschapshuizen/MFA's
De afgelopen jaren zijn er met regelmaat signalen en klachten ontvangen over de kwaliteit van het binnenklimaat in de verschillende gemeenschapshuizen en multifunctionele accommodaties (MFA's). Deze klachten gaan over hoge temperaturen en de luchtkwaliteit. Dit geldt in meer en mindere mate voor alle gemeenschapshuizen en MFA's. Gemeenschapshuis De Rosdoek in Wintelre heeft in 2018 op eigen initiatief en voor eigen rekening reeds aanpassingen gedaan aan de luchtbehandelingsinstallatie. Ook is de discussie over de mate van ventilatie en voldoende luchtverversing afgelopen jaar nog nadrukkelijker naar voren gekomen als gevolg van Corona. Voldoende ventilatie verlaagt de kans op besmetting. In een onderzoek moeten per gemeenschapshuis/MFA de situatie en mogelijkheden met betrekking tot de luchtverversing en

koeling geïnventariseerd worden. Hierbij worden tevens oplossingsrichtingen met bijbehorende kosten in kaart gebracht. Dit onderzoek is doorgeschoven naar 2023.

Krediet andere kijk op dorpsraden

Dit krediet is feitelijk het budget van participatieprogramma Dorpen Maken Het Verschil. Dit participatieprogramma stimuleert en faciliteert onze inwoners om initiatieven en activiteiten te ontplooien die de leefbaarheid en sociale betrokkenheid vergroten. Met het vaststellen van de begroting 2022 is er door uw raad € 200.000,-- beschikbaar gesteld, waardoor het participatieprogramma Dorpen Maken Het Verschil kan continueren tot en met 2025. Het restantkrediet moet derhalve overgeheveld worden naar 2023.

Actieplan eikenprocessierups

De uitgevoerde werkzaamheden hebben de overlast van de eikenprocessierups significant doen verminderen. We hopen zelfs dat de eikenprocessierups op zijn retour is in Nederland. Echter valt er nog veel winst te behalen door de bermen langs de eikenlanen ecologisch in te richten. Uit een analyse blijkt dat er enkele bermen breed genoeg zijn om deze aan te planten met struiken. Het inplanten met inheemse struiksoorten heeft een positief effect op de biodiversiteit en de natuurlijke bestrijding van de eikenprocessierups. Zo voorkomen/verminderen we ook in de toekomst mogelijke overlast van de eikenprocessierups. In 2022 hebben we weer nestkasten uitgedeeld aan inwoners. Hier was heel veel animo voor. In 2023 vindt er weer een uitdeelactie plaats. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

EXPLOITATIE

Programma: Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid				
Productgroep	**Begroting 2022**		**Werkelijk 2022**	**Verschil 2022**
	Primitief	**Na wijziging**		
LASTEN				
Vrijwilligers	18.420	18.420	15.858	2.562
Voorzien. jeugd en jongeren	2.974.625	2.659.605	2.481.820	177.785
Ouderen, chronisch zieken en gehandicapten	4.760.062	5.496.480	5.061.340	435.140
Sociaal cultureel werk	441.909	1.939.234	1.547.743	391.491
Volksgezondheid	804.854	886.338	857.386	28.952
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	**8.999.870**	**11.000.077**	**9.964.148**	**1.035.929**
BATEN				
Vrijwilligers	0	0	0	0
Voorzien. jeugd en jongeren	37.000	37.000	0	-37.000
Ouderen, chronisch zieken en gehandicapten	141.000	173.000	170.621	-2.379
Sociaal cultureel werk	95.179	1.095.179	620.507	-474.672
Volksgezondheid	0	35.000	18.759	-16.241
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	**273.179**	**1.340.179**	**809.888**	**-530.291**

Programma: Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid				
Productgroep	**Begroting 2022**		**Werkelijk 2022**	**Verschil 2022**
	Primitief	**Na wijziging**		
LASTEN				
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	8.999.870	11.000.077	9.964.148	1.035.929
Kapitaallasten	335.834	595.834	296.437	299.397
Apparaatskosten	2.248.857	2.796.688	2.596.676	200.012
Totaal lasten	**11.584.561**	**14.392.599**	**12.857.260**	**1.535.339**
BATEN				
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	273.179	1.340.179	809.888	-530.291
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	260.000	48.828	-211.172
Totaal baten	**273.179**	**1.600.179**	**858.716**	**-741.463**

Saldo programma	**11.311.382**	**12.792.420**	**11.998.545**	**793.875**

Met betrekking tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11. De onderstaande analyse gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze een directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen ineens).

Productgroep Ouderen, chronisch zieken en gehandicapten
Zorg gerelateerde welzijnsvoorzieningen (voordeel van 61.000,-- op de lasten)
Centrumgemeenten ontvangen jaarlijks rijksmiddelen 'decentralisatie-uitkering vrouwenopvang' (bekend als de 'DUVO-middelen'). In 2021 is een bedrag van € 48.000,-- ontvangen, welke middels een budgetoverheveling is toegevoegd aan het budget van 2022. Dit bedrag dient te worden besteed aan de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Veilig Thuis meldingen (specifiek huiselijk geweld en kindermishandeling) worden door het Algemeen Maatschappelijk werk van Lumens opgepakt als de meldingen volwassenen betreffen en door het CJG+ als er kinderen in het spel zijn. We zien dat er verbeteringen mogelijk zijn in het opvolgen van de signalen 18+. We zijn in overleg met Lumens om extra inzet te plegen op deze signalen. Hieraan zijn kosten verbonden, maar we weten op dit moment nog niet hoe hoog deze kosten zijn. De extra inzet willen we bekostigen uit de middelen Decentrale uitkering vrouwenopvang (DUVO). Om die reden wordt het budget van 2022 van € 48.000,-- overgeheveld naar 2023.

Welzijn specifiek (voordeel van € 32.000,-- op de lasten)
Voor 2022 is een bedrag begroot van € 32.000,-- voor de uitgaven van de Wijk GGz'er. Deze middelen worden ingezet om een wijk GGz'er aan te trekken om zorg en ondersteuning aan inwoners waarbij sprake is van verward en onbegrepen gedrag samen met andere partijen zo adequaat mogelijk te organiseren. Omdat de pilot later is gestart zijn er minder uitgaven geweest dan verwacht in 2022. Hierdoor zijn alle kosten gedekt door de subsidie ZonMW, waardoor het bedrag van € 32.000,-- niet is ingezet.

Wet maatschappelijke ondersteuning – Hulp bij het huishouden
In de eerste bestuursrapportage is € 106.000,-- bijgeraamd. In de tweede bestuursrapportage nog eens € 69.000,--. De werkelijke kosten zijn € 118.401,-- lager dan geraamd in de actuele begroting.

WMO (overige additionele taken) (voordeel van € 40.000,-- op de baten)
Op grond van het hoofdlijnenakkoord GGZ 2019-2022 zijn middelen aan Eindhoven beschikbaar gesteld. De middelen Hoofdlijnenakkoord GGZ 2020, die door Eindhoven als voormalig centrumgemeente Beschermd Wonen zijn ontvangen voor de uitvoering van het hoofdlijnenakkoord GGZ en die vanaf 1 januari 2021 zijn toegevoegd aan de budgetindicaties van aanbieders die Beschermd Wonen (en begeleiding) bieden in de regio Eindhoven en die niet zijn besteed in 2020, worden verdeeld in de regio Beschermd Wonen. In het Bestuurlijk overleg Beschermd Wonen/Maatschappelijke opvang (d.d. 22 april 2021) zijn afspraken gemaakt over de verdeling van de middelen. Op grond van deze afspraken heeft Eersel € 39.746,82 ontvangen en toegevoegd aan de post "Wmo overige additionele taken". De middelen kunnen worden ingezet voor een wijk-GGz'er.

Wet maatschappelijke ondersteuning – begeleiding zorg in natura (zin) en PGB
Bij de eerste bestuursrapportage is € 338.000,-- bijgeraamd. De werkelijke kosten zijn € 193.670,-- lager dan de actuele begroting.

Wet maatschappelijke ondersteuning - huishoudelijke verzorging (PGB)
In de eerste bestuursrapportage is € 20.000,-- afgeraamd. De werkelijke kosten zijn € 26.920,-- lager dan in de actuele begroting.

Wet maatschappelijke begeleiding (PGB)
Bij de eerste bestuursrapportage zijn de uitgaven met € 70.000,-- naar boven bijgesteld. De werkelijke uitgaven zijn € 18.687,-- lager dan aangegeven in de actuele begroting.

Wet maatschappelijke ondersteuning - Woonvoorzieningen
In de primitieve begroting was € 70.000,-- aan uitgaven geraamd. De werkelijke uitgaven zijn € 56.880,-- hoger dan geraamd.

Productgroep Sociaal cultureel werk
Gemeenschapshuizen (nadeel van € 101.000,-- op de baten)

Als gevolg van de actualisering van de onderhoudsvoorziening bij gemeentehuizen is per saldo € 100.697,-- gestort in de onderhoudsvoorziening als gevolg van de actualisering van de onderhoudsvoorziening bij de gemeenschapshuizen.

Energiearmoede (voordeel van € 960.000,-- op de lasten)
Tijdens de raadsvergadering van 1 november 2022 is het amendement 'Amendement Energiearmoede' aangenomen waarbij per direct € 1.000.000,-- exploitatiebudget beschikbaar is gesteld.

Met dit exploitatiebudget is het mogelijk om:
- ondersteuning aan verenigingen, stichtingen en andere maatschappelijke instellingen mogelijk te maken en daarbij concrete duurzaamheidsafspraken te maken.
- op korte termijn inkomens boven de 120% van het wettelijk sociaal minimum te beoordelen via de bijzondere bijstand.
- daarnaast te onderzoeken welke lokale maatregelen (binnen de wettelijke mogelijkheden) bovenop bovenstaande maatregelen nog mogelijk zijn om inwoners extra te ondersteunen.

Van dit exploitatiebudget van € 1.000.000,-- resteert nog een bedrag van € 960.000,--. Dit bedrag wordt overgeheveld naar 2023 middels de budgetoverheveling.

Productgroep Volksgezondheid
Preventieakkoord (voordeel van € 29.000,-- op de lasten en nadeel van € 25.000,-- op de baten)
Voor de uitvoering van het Preventieakkoord in 2022 en 2023 is € 35.000,-- per jaar begroot. € 10.000,-- wordt gedekt vanuit rijksbijdragen en € 25.000,-- door een onttrekking uit de algemene reserve. Voor de uitvoering van het preventieakkoord zijn in 2022 geen uitgaven geweest. Hierdoor is er een onderschrijding van € 29.000,-- op de post lokaal gezondheidsbeleid de Kempen. De begrote onttrekking van € 25.000,-- uit de algemene reserve is hierdoor niet benodigd.

2. Onderwijs

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **"Als gemeente de mogelijkheid scheppen om onderwijs te volgen in goede gebouwen en in nabijheid van de woonomgeving.**"

Beleidsterrein/ subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Onderwijs/ Leerplicht	Absoluut verzuim per 1000 inwoners * (bij absoluut verzuim is een leerling niet ingeschreven op school) (verplicht) Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2020: Eersel: 0 Nederland: 2,7 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 2,6	De leerplichtambtenaar controleert intensief of leerplichtigen ingeschreven staan op een school. Daarnaast zet de leerplichtambtenaar samen met het Regionale Meld en Coördinatie punt (RMC) voor voortijdig schoolverlaters (vsv-ers) in op afspraken tussen het voortgezet onderwijs (VO) en MBO ter voorkoming van absoluut verzuim.
	Relatief verzuim per 1000 inwoners * (bij relatief verzuim is een leerling ongeoorloofd afwezig) (verplicht) Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2021: Eersel: 2 (lager i.v.m. schoolsluiting corona) Nederland: 20 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 14 2020: Eersel: 6 (lager i.v.m. schoolsluiting corona) Nederland: 20 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 14	De leerplichtambtenaar beperkt verzuim zoveel mogelijk door: *een goede leerplichtadministratie; *intensieve contacten met scholen, leerlingen/ouders, (keten)partners; *regionale samenwerking.
	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) (verplicht) Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2021: Eersel; 1,1% Nederland: 1,9% Gemeenten tot 25.000 inwoners 1,5% 2018: Eersel: 1,2% Nederland: 2,0%	De leerplichtambtenaar en het RMC voeren wettelijke taken uit om de voortijdig schoolverlaters in kaart te brengen, te volgen en te begeleiden naar school, werk, een combinatie van beiden of hulpverlening. Het RMC werkt daarvoor samen met 21 gemeenten in de regio.

		Gemeenten tot 25.000 inwoners: 1,4% (2019)	

* De indicator is gewijzigd van procentueel naar per 1000 inwoners, zodat deze gelijk is aan de indicator op Waar staat je gemeente

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2022

Onderwijshuisvesting (nieuwbouw, uitbreiding) van primair, voortgezet en speciaal onderwijs
De gemeente heeft zorgplicht voor nieuwbouw en uitbreiding van onderwijshuisvesting voor het primair, voortgezet en speciaal onderwijs. Onder de zorgplicht vallen ook constructiefouten en herstel in geval van bijzondere omstandigheden. Met ons Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs pakken we dat aan op basis van een meerjarenplanning met een langere termijnvisie en beleidsrijk. In 2022 hebben we, samen met de schoolbesturen en kinderopvang, gewerkt aan de actualisatie van het IHP. Om te komen tot een gedragen IHP hebben we langer nodig gehad dan eerder ingeschat. Dit betekent dat het geactualiseerde IHP pas in 2023 vastgesteld gaat worden.
In het geactualiseerde IHP is aandacht voor een structurele oplossing van het ruimtegebrek bij enkele scholen. In 2022 is met alle partners van het gebouw (schoolbestuur RBOB De Kempen, kinderopvang Nummereen en de GGD) gezocht naar een tijdelijke oplossing voor het acute ruimtegebrek. In 2022 is dat nog gevonden in een ruimte van de kinderopvang (gezamenlijk gebruik onderwijs en buitenschoolse opvang). Voor 2023 en verder is een andere tijdelijke oplossing noodzakelijk vooruitlopend op de structurele oplossing in het IHP.

Toezicht en handhaving leerplicht
Onze gemeente heeft in 2022 uitvoering gegeven aan het toezien op en handhaven van de Leerplichtwet. Onze gemeente telde in het schooljaar 2021-2022 2.596 leerplichtige (5-16 jaar) en kwalificatie plichtige (16 tot 18 jaar) jongeren. Er zijn in totaal acht vrijstellingen van onderwijsinschrijving afgegeven vanwege uiteenlopende redenen. Er zijn 28 meldingen binnengekomen van absoluut verzuim (geen schoolinschrijving bekend), waarvan 26 jongeren weer werden ingeschreven. Luxeverzuim (o.a. vanwege vakantie) is negen maal bij leerplicht gemeld.
De 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant werken samen om invulling te geven aan de leerplichtwet en het Regionale Meld en Coördinatie punt (RMC). De gemeente Eindhoven voert als contactgemeente de regiefunctie uit voor de RMC-regio. Het RMC beleidskader 2021-2024 is per 1 april 2021 vastgesteld door de bestuurscommissie.

Volwasseneneducatie
De middelen voor volwasseneneducatie worden per regio vastgesteld en daarna toegekend aan de ‘contactgemeente’ gemeente Eindhoven. De gemeente Eindhoven heeft, in afstemming met de regiogemeenten, in 2017 een Regionaal Educatief Plan 2018-2022 vastgesteld. Aan de hand van dat plan hebben we ook in 2022 uitvoering gegeven aan het verzorgen van volwasseneneducatie.

DigiTaalhuis
Kunnen lezen, schrijven en rekenen en het hebben van digitale vaardigheden zijn elementaire voorwaarden om volwaardig te kunnen participeren in onze samenleving. Om zo veel mogelijk inwoners te bereiken die behoren tot de laaggeletterde doelgroep is er in Eersel een DigiTaalhuis opgericht. Wij hebben dit gedaan in de vorm van een pilot, die voor 2023 met één jaar verlengd wordt. Het DigiTaalhuis gaat actief op zoek naar inwoners die onder de doelgroep vallen en biedt onderwijs aan op het gebied van taal-, reken- en digitale vaardigheden.

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:
1. Wettelijke onderwijstaken;
2. Lokaal onderwijs;
3. Volwasseneneducatie.

INVESTERINGEN

Jaar	Omschrijving kapitaalwerk	Beschikbaar gesteld	Uitgaven tot en met dienstjaar	Restant-krediet	Over te boeken
	Onderwijs en educatie				
10/11/12/13/14/15/21	Binnenmilieu onderwijs (OHP '10+'11+12+13+14+15)	358.693	153.050	205.643	205.643
2018/2019/2020/2022	Uitbreiding 't Busseltje	1.123.408	1.123.408	0	0
2021	Ventilatiemaatr basisschool st Lucij en Disselboom	260.920	232.636	28.284	28.284
2021/2022	Digitaalhuis (MIP 21+22)	36.000	36.401	-401	0
	Totaal programma:	1.779.021	1.545.495	233.526	233.927

Toelichting:

Binnenmilieu onderwijs

Dit restantkrediet betreft een budget voor maatregelen ten behoeve van het binnenklimaat van een aantal scholen die in het verleden geen gebruik hebben kunnen maken van de subsidieregeling op dit gebied. Het krediet dat nog resteert is voor het grootste gedeelte voor het Rythovius College. In het huidige Integraal Huisvestingsplan (IHP) is opgenomen dat dit budget wordt bezien in het kader van de mogelijke renovatie. De structurele oplossing zal opgenomen worden in het geactualiseerde IHP dat in 2023 wordt vastgesteld. Het restantkrediet dient volledig overgeboekt te worden naar 2023.

Uitbreiding ’t Busseltje

In het huidige IHP is de uitbreiding van basisschool ’t Busseltje opgenomen. Medio 2021 is het schoolbestuur, als bouwheer, gestart met de bouw van de uitbreiding en eind 2021 is het in gebruik genomen. Het schoolbestuur heeft de uitbreiding voorgefinancierd en begin 2022 zijn de stukken aangeleverd op basis waarvan de gemeente, na beoordeling, tot uitbetaling is overgegaan.

Ventilatiemaatregelen basisschool Sinte Lucij en De Disselboom

Schoolbestuur Veldvest heeft voor twee scholen, Sinte Lucij en De Disselboom, aan de gemeente gevraagd subsidie aan te vragen in het kader van de Subsidieregeling Ventilatie scholen (SUViS). Tevens is hiervoor een bijdrage van de gemeente gevraagd. Ook bekostigt het schoolbestuur een gedeelte zelf. De raad heeft op 1 juni 2021 hiermee ingestemd. In 2021 zijn de ventilatiemaatregelen gerealiseerd in basisschool De Disselboom. Bij basisschool Sinte Lucij is een gedeelte van de maatregelen gerealiseerd en dat gedeelte is ook financieel afgehandeld. De maatregelen die nog opgepakt moeten worden wil het schoolbestuur graag in afwachting van, en in samenhang met, een eventuele renovatie aanpakken. Dit moet in het geactualiseerde IHP opgenomen worden. Dit betekent dat het restantkrediet overgeboekt moet worden naar 2023. Op uiterlijk 31 augustus 2024 moeten de maatregelen gerealiseerd zijn (en uitstel is mogelijk tot en met 28 februari 2025).

DigiTaalhuis

In september 2021 is het DigiTaalhuis in Eersel geopend. De pilot was voor een periode van twee jaar en is met één jaar verlengd.

EXPLOITATIE

Programma: Onderwijs en educatie				
Productgroep	**Begroting 2022**		**Werkelijk 2022**	**Verschil 2022**
	Primitief	**Na wijziging**		
LASTEN				
Wettelijke onderwijstaken	572.053	732.020	872.607	-140.587
Lokaal onderwijs	87.767	401.733	93.280	308.453
Volwasseneneducatie	6.097	11.097	11.096	1
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	**665.917**	**1.144.850**	**976.983**	**167.867**
BATEN				
Wettelijke onderwijstaken	123.016	176.367	180.649	4.282
Lokaal onderwijs	63.767	377.733	73.480	-304.253
Volwasseneneducatie	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	**186.783**	**554.100**	**254.129**	**-299.971**

Programma: Onderwijs en educatie				
Productgroep	**Begroting 2022**		**Werkelijk 2022**	**Verschil 2022**
	Primitief	**Na wijziging**		
LASTEN				
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	665.917	1.144.850	976.983	167.867
Kapitaallasten	561.451	581.883	506.498	75.385
Apparaatskosten	162.738	162.738	168.746	-6.008
Totaal lasten	**1.390.106**	**1.889.471**	**1.652.227**	**237.244**
BATEN				
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	186.783	554.100	254.129	-299.971
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	18.000	18.000	0
Totaal baten	**186.783**	**572.100**	**272.129**	**-299.971**
Saldo programma	**1.203.323**	**1.317.371**	**1.380.098**	**-62.727**

Met betrekking tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11. De onderstaande analyse gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze een directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen ineens).

Productgroep Wettelijke onderwijstaken
Onderwijshuisvesting (nadeel van € 73.000,-- op de lasten)
De storting in de bestemmingsreserve decentralisatie onderwijshuisvesting is € 72.993,-- hoger dan oorspronkelijk begroot. Vanwege een lagere rentelast zijn de kapitaallasten lager dan begroot waardoor de storting hoger is.

Productgroep Lokaal Onderwijs
NPO Middelen (voordeel van € 306.706,-- op de lasten en voordeel van € 306.706,-- op de baten)
Voor het nationaal programma onderwijs is een bedrag ontvangen van € 321.226,-- in de vorm van een specifieke uitkering. Deze middelen kunnen tot de periode van schooljaar 2024-2025 worden besteed. Ze bieden gemeenten de mogelijkheid om in samenwerking met scholen en lokale partijen maatregelen te treffen om de onderwijsvertragingen bij kinderen als gevolg van COVID-19 in te lopen op cognitief, executief, sociaal en emotioneel vlak in aanvulling op de interventies die scholen zelf nemen. In 2022 is € 7.260,-- uitgegeven. Het restant is overboekt naar vooruitontvangen bedragen op de balans. Dit bedrag is besteed aan onderzoek naar de specifieke behoeften die er binnen onze gemeente zijn. In 2023 komen scholen en andere lokale partijen met concrete voorstellen waaraan ze de middelen gaan besteden. De verwachting is dat de middelen vanaf 2023 tot en met schooljaar 2024-2025 volledig besteed zullen gaan worden

Productgroep Volwasseneneducatie
Geen significante afwijkingen

3. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **"Een aantrekkelijk woon- en leefklimaat voor huidige en toekomstige bewoners."**

Beleidsterrein/ subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Een gedifferen-tieerd woningaanbod voor verschillende doelgroepen	Demografische druk (de som van het aantal personen van 0-20 jaar en ≥ 65 jaar in vergelijking tot de personen van 20 tot 65 jaar, uitgedrukt in percentage) (verplicht) Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2022 Eersel: 76,9% Nederland: 70,3% Gemeenten < 25.000 inwoners: 80,2% 2020 Eersel: 75,6% Nederland: 70% Gemeenten < 25.000 inwoners: 79,4% 2019 Eersel: 74,9% Nederland: 69,8% Gemeenten < 25.000 inwoners: 79,0% (bron: waarstaatjegemeente)	Zoveel mogelijk diverse woningtypen aanbieden. Om de garanderen dat er voldoende betaalbare woningen worden gebouwd, dient elk plan minimaal 37% sociaal (huur- en koop) te bevatten.
	Aantal nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen (verplicht) Norm: > het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2021 Eersel: 11,9 Nederland: 8,9 Gemeenten < 25.000 inwoners: 8,7 2019 Eersel: 15,6 Gemeenten < 25.000 inwoners: 9,3 (bron: waarstaatjegemeente)	Over de komende vijf jaar is het gemiddeld aantal woningen per jaar dat opgeleverd wordt 110. Dat is ongeveer 13,3 per 1.000 woningen.
	Gemiddelde WOZ waarde (x 1.000) (verplicht)	2022 (voorlopig) Eersel: € 397 Nederland: € 317 Gemeenten < 25.000 inwoners: € 344 2021 Eersel: € 348 Nederland: € 290 Gemeenten < 25.000 inwoners: € 314	

<table>
<tr><td></td><td>Norm: n.v.t.</td><td>(bron: waarstaatjegemeente)</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>Gemeentelijke woonlasten eenpersoons-huishouden

(verplicht)</td><td>2022
Eersel: € 670
Nederland: € 823
Gemeenten < 25.000 inwoners: € 748 (2020)

(bron: waarstaatjegemeente)</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>Gemeentelijke woonlasten meerpersoons-huishouden

(verplicht)</td><td rowspan="2">2022
Eersel: € 818
Nederland: € 905
Gemeenten < 25.000 inwoners: € 826 (2020)</td><td rowspan="2"></td></tr>
<tr><td></td><td>Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners</td></tr>
<tr><td></td><td>Aantal te realiseren woningen en in aanbouw te nemen woningen

(eigen indicator)</td><td>Te bouwen tussen 2022-2032 1.210 woningen.
*</td><td>Voor een specificering van het aantal grotere woonbouwprojecten, zie “Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2022”.</td></tr>
<tr><td>Een hoogwaardig woon- en verblijfsklimaat in een aantrekkelijke groene gemeente</td><td>Percentage inwoners dat vindt dat perken, plantsoenen en parken goed zijn onderhouden
(eigen indicator)

(burgerpeiling waarstaatjegemeente)</td><td rowspan="2"><table><tr><th></th><th>Eersel</th><th>Ned.</th></tr><tr><td>2022</td><td>56%</td><td>50%</td></tr><tr><td>2020</td><td>61%</td><td>59%</td></tr><tr><td>2018</td><td>51%</td><td>60%</td></tr></table></td><td rowspan="2">Conform bestek en werkomschrijvingen het onderhoud uitvoeren;

In 2022 voeren we het integraal beleidsplan landschap, natuur en groen Groen Loont! verder uit.
In 2021 is het Plan Bos & Boom gestart. In 2022 gaan we hiermee verder. Dit leidt tot een verdere vergroening van onze gemeente.</td></tr>
<tr><td></td><td>Norm: > het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners</td></tr>
</table>

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2022

Een gedifferentieerd woningaanbod voor verschillende doelgroepen

Aantal te realiseren woningen
In december 2021 is het raadsbesluit genomen voor het woningbouwprogramma voor de komende tien jaar. Het gaat dan om 1.210 woningen, gemiddeld 121 woningen per jaar. Met de uitwerking van de woningbouwopgave kan dit aantal hoger worden.

Uitwerking woningbouwopgave
De gemeente Eersel wil invulling geven aan de woningbouwopgave voor haar kernen door voldoende divers woningaanbod te realiseren die voldoet aan de woningbehoefte, in een frequent afzettempo. In september 2022 is besloten dat het woningbouwprogramma wordt ingedeeld in 37% sociale woningbouw (huur- en koopwoningen) en 29% betaalbare woningen (< €355.000,--). We proberen in woningbouwplannen zoveel mogelijk diverse woningtypen aan te bieden voor alle doelgroepen.

Woningbouwlocaties binnen en buiten de bebouwde kom
We streven naar voldoende nieuwbouw van woningen binnen het bestaande stedelijk gebied. Dit is een van de richtinggevende principes uit de Brabantse Agenda Wonen, waarbij het accent ligt op duurzame verstedelijking. Het betekent ook dat we het woningbouwprogramma optimaal inzetten op (toekomstige) binnenstedelijke locaties – inbreiden, herstructureren en transformeren van bijvoorbeeld leegstaand en leegkomend kantoor-, winkel- en ander vastgoed. Dit beide met als uitgangspunt dat zorgvuldig ruimtegebruik voor zuinig ruimtegebruik gaat.

Potentiële transformatielocaties hebben we in beeld. Het uitgangspunt hierbij is dat de ruimtelijke kwaliteit van de dorpen altijd voorop staat. Niet het aantal te bouwen woningen. Als blijkt dat er binnen de kernen niet voldoende woningbouwmogelijkheden zijn, kijken we naar logische en aanvaardbare locaties voor uitbreiding. Hiervoor is in 2022 de Ruimtelijke visie woonuitbreidingen Eersel door de gemeenteraad vastgesteld. Voor deze visie is onderzoek gedaan naar kenmerken en kwaliteiten van de randen van onze zes kernen. Er is onder meer een studie uitgevoerd naar landschap, natuur, water en cultuurhistorie. Deze methodiek wordt ook wel genoemd de lagenbenadering en het breed-diep-rond beschouwen van mogelijke ontwikkelgebieden zoals opgenomen in provinciaal beleid. De ruimtelijke visie geeft richting voor uitbreidingsgebieden voor woningbouw en geeft ook nadrukkelijk aan welke open ruimten en groenstructuren behouden of versterkt zouden kunnen worden.

Afwegingskader
We hebben voor iedere kern de potentiële ontwikkellocaties in beeld. Op basis van een multicriteria-analyse is een afwegingskader opgesteld voor de prioritering van de beoogde ontwikkelingen binnen de bebouwde kom. Cyclisch bouwen is een doorlopend traject. Voor de meeste kansrijke locaties wordt stedenbouwkundig bekeken wat de mogelijkheden zijn, en er wordt gesproken met grondeigenaren en WSZ (Woningstichting de Zaligheden) om de verdere planvorming te realiseren. In 2023 wordt een afwegingskader voor uitbreidingsgebieden aan de gemeenteraad aangeboden.

Opkoopbescherming woningen
Het aantal woningen dat binnen de gemeente Eersel aan investeerders wordt verkocht is beperkt. Dat wil uiteraard niet zeggen dat dit in de toekomst zo blijft. Als het aantal verkopen aan investeerders toeneemt, kan er aanleiding zijn om op een later moment een opkoopbescherming in te voeren. We monitoren daarom via het Kadaster hoe het aantal/aandeel verkopen aan investeerders zich ontwikkelt. Als investeerders in de gemeente meer dan 14% van het koopaanbod opkopen (dit was het landelijk gemiddelde van vóór het verhogen van de overdrachtsbelasting), wordt de raad in overweging gegeven toch over te gaan tot het opstellen van een opkoopbescherming. Het percentage verkochte woningen aan een investeerder is als volgt:
2019 8%
2020 9%
2021 5%
2022 5%

Toewijzing sociale huurwoningen aan eigen inwoners
De Huisvestingswet biedt gemeenten de mogelijkheid om in een Huisvestingsverordening voor een periode van ten hoogste vier jaar regels vast te leggen over de toewijzing van huurwoningen. Voor de instelling van een Huisvestingsverordening is het noodzakelijk dat er sprake is van schaarste. Daarnaast moet kunnen worden aangetoond dat de verordening bijdraagt aan het oplossen van de negatieve gevolgen van deze schaarste. Met een Huisvestingsverordening kan bij de woningtoewijzing voorrang gegeven worden aan lokale inwoners. Op dit moment geldt dat maximaal 25% van het woningaanbod met voorrang mag worden toegewezen aan inwoners uit de gemeente. Met nieuwe wetgeving wordt dit mogelijk verhoogd naar 50%.

Veruit de meeste mensen willen bij een verhuizing in de eigen gemeente blijven wonen. We monitoren in samenspraak met WSZ de woningtoewijzing. Volgens WSZ wordt op dit moment 31% tot 46% van de sociale huurwoningen in de gemeente Eersel toegewezen aan mensen uit de eigen gemeente. Over het gehele werkgebied van WSZ is dit rond de 45%, in het 'werkgebied' van Wooniezie tussen de 60 en 75%.
Enkele kanttekeningen bij deze percentages zijn dat het huisvesten van statushouders drukt op dit percentage. De statushouders komen immers nooit uit de eigen gemeente. Verder is er geen zicht of er woningzoekenden gehuisvest zijn met een historische binding met de gemeente Eersel.
Een voorstel tot het invoeren van een Huisvestingsverordening voor het tot 50% met voorrang toewijzen van woningen aan woningzoekenden uit de eigen gemeente zal zodra de wetgeving is gewijzigd aan de gemeenteraad worden aangeboden.

Toewijzing koopwoningen aan eigen inwoners
Eersel is een aantrekkelijke gemeente voor mensen uit onder andere Eindhoven en Veldhoven. Hierdoor gaat een groot deel van het beschikbare aanbod aan bestaande koopwoningen naar vestigers van buiten de gemeente. Bij nieuwbouwwoningen liggen de verhoudingen anders. Kijkend naar de toewijzing van nieuwbouwwoningen de laatste jaren gaat minimaal 60% (en vaak meer) van de woningen naar kopers die reeds binnen de gemeente Eersel wonen. Wanneer een deel van de nieuwbouw bestemd wordt voor lokale inwoners kan dit de slaagkansen van starters uit de gemeente verbeteren.
Tot op heden mogen gemeenten geen inmenging hebben in de toewijzing van (nieuwbouw)koopwoningen en kopers van buiten de gemeente niet uitsluiten. Naar verwachting wordt in de loop van 2023 een wetswijziging doorgevoerd waarmee het mogelijk wordt om maximaal 30% van de betaalbare nieuwbouw koopwoningen tot € 355.000,-- te bestemmen voor eigen inwoners. Door deze voorrangsregeling zou er meer zekerheid zijn dat minimaal 30% lokaal wordt toegewezen en er in de praktijk een hoger percentage te behalen is, doordat de eerste 30% al gericht mag worden toegewezen. Er wordt daarmee gegarandeerd dat bij ieder nieuwbouwproject in ieder geval minimaal 30% van de woningen naar lokale inwoners gaat. We monitoren in samenspraak met WSZ en ontwikkelaars de woningtoewijzing. De woningtoewijzing van betaalbare en inmiddels verkochte nieuwbouw woningen aan eigen inwoners bedroeg in 2022 als volgt:

• 14 woningen (> €215.000,--)	Koemeersdijk Wintelre	57%
• 8 woningen (Koopgarant)	Koemeersdijk Wintelre	89%
• 13 woningen (> €215.000,--)	Duizel-Noord	64%
• 14 woningen (Koopgarant)	Duizel-Noord	71%
• 17 woningen (> €215.000,--)	Rosheuvel Eersel	64%
• 17 woningen (> €215.000,--)	Postels Huufke Vessem	53%

De genoemde percentages zijn de gegevens van de kopers van de woningen die op het moment van koop in de gemeente Eersel wonen. Uit een nadere duiding van de gegevens door de ontwikkelaars blijkt dat nog eens oplopend tot circa 25% van de kopers een historische binding heeft met de gemeente Eersel.

Ontwikkelingen mutatiegraad en aantal mutaties sociale huurwoningen
WSZ is de enige toegelaten instelling binnen de gemeente Eersel die sociale huurwoningen exploiteert. WSZ monitort de mutatiegraad/het aantal mutaties. De druk op de woningmarkt is groot. Het aantal mutaties daalt binnen het gehele werkgebied van WSZ. In aantallen: in 2021 bedroeg het aantal nieuwe verhuringen 231, in 2022 waren dat er 216. De mutaties binnen de gemeente Eersel zijn als volgt:

Jaar	*Aantal mutaties*	*Mutatiegraad*	*Urgente doelgroep*	*Statushouder*
2020	92	6,7%	10% van verhuringen	5% van verhuringen
2021	74	5,4%	13% van verhuringen	8% van verhuringen
2022	73	5,3%	12% van verhuringen	8% van verhuringen *(maar 19% van de voor statushouders geschikte woningen)*

Bij elke woning die vrijkomt, worden afwegingen gemaakt zoals:

- Is er een urgent woningzoekende? (Een urgente woningzoekende is iemand die door de externe urgentiecommissie als urgent is aangemerkt, of die door bewonersconsulenten is aangemerkt als iemand die vanwege een bijzondere situatie moet verhuizen, bijvoorbeeld vanwege overlast, gevaarlijke situaties, verwaarlozing of medische redenen.
- Is de woning geschikt voor een statushouder(sgezin)? Past het in de omgeving, zijn er de afgelopen jaren meerdere statushouders in de straat of directe omgeving gehuisvest? Is er een verleden met overlast?
- Kan de woning aangeboden worden aan de reguliere woningzoekenden?

Seniorenwoningen worden alleen aan statushouders toegewezen bij een leeftijd van 65 jaar of ouder. Bij nieuwbouwprojecten wordt maatwerk geleverd afhankelijk van de locatie en omvang van het project.
Verder kan worden vermeld dat in de MRE regio gemiddeld 39% wordt toegewezen via directe bemiddeling. Hieronder vallen alle directe bemiddelingen, zoals urgenties, bijzondere toewijzingen, statushouders etc.

<u>Duizel-Noord</u>
Het plan Duizel-Noord wordt in twee fases gerealiseerd. Fase 1 – bestaande uit 68 woningen - is inmiddels gerealiseerd en grotendeels woonrijp gemaakt. Fase 2 bestaat uit 70 woningen, waaronder 14 sociale huur- en 14 sociale koopwoningen (KoopGarant - WSZ) en voor het overige een gemêleerd programma. In het derde kwartaal 2022 is gestart met de verkoop van de woningen en eind 2022 is gestart met het bouwrijp maken van het terrein. In het tweede kwartaal 2023 wordt gestart met de bouw van de woningen die in de loop van 2024 opgeleverd gaan worden. Aansluitend wordt het terrein woonrijp gemaakt.

<u>Kerkebogten</u>
Het plan Kerkebogten is in 2022 nagenoeg afgerond. In het plangebied zijn nog slechts enkele particuliere kavels die bebouwd kunnen worden.

<u>Boterbocht II</u>
Het plan Boterbocht II is gelegen aan de zuidzijde van Steensel. Alle woningen in het plan zijn inmiddels gerealiseerd en in 2021/2022 is het terrein woonrijp gemaakt. Aan de zuidzijde zijn gronden gekocht voor een volgende fase van het plan (*nieuwbouwplan Boterbochten III*). Het gebiedsconcept hiervan wordt in het eerste kwartaal 2023 in de gemeenteraad behandeld.

<u>Postels Huufke</u>
Het bestemmingsplan is vastgesteld in november 2020. In 2022 zijn de omgevingsvergunningen voor het grootste deel verleend. In 2022 is ook begonnen met de bouwwerkzaamheden.
In 2022 zijn niet alle particuliere kavels verkocht.

<u>Koemeersdijk</u>
Het plan Koemeersdijk bestaat uit twee fases. De eerste fase is inmiddels volledig gerealiseerd en woonrijp gemaakt. De tweede fase is in 2021/2022 bouwrijp gemaakt en de woningen zijn in het derde kwartaal 2022 in de verkoop gegaan. In dit plan komen onder andere 8 sociale huurwoningen en 8 sociale koopwoningen (KoopGarant – WSZ) en verder een gemêleerd programma. In 2023 wordt gestart met de bouw van de woningen, welke in de loop van 2024 opgeleverd worden. Aansluitend kan het terrein woonrijp gemaakt worden.

<u>Eikenburg</u>
Het voormalige Vierspan/Bolle Jan op de hoek Dijk/Eikenburg transformeert naar tien appartementen. In 2022 is begonnen met de bouw. Het gebouw wordt begin 2023 opgeleverd.

Rosheuvel, locatie Verstappen, Eersel
Voor deze locatie wordt een gecoördineerde procedure doorlopen voor het bestemmingsplan en omgevingsvergunning voor de bouw van 28 woningen. Er zullen 11 sociale woningen, 9 tussen/hoekwoningen, 6 tweekappers en 2 vrijstaande woningen worden gerealiseerd.
Het bestemmingsplan is in 2022 vastgesteld en tegelijkertijd is ook de vergunning verleend. In 2022 is begonnen met de sanering. De omgevingsvergunning treedt pas in werking nadat de sanering is afgerond. De bouwwerkzaamheden starten in 2023.

Nieuwstraat 100, Eersel
Realisatie van een kleinschalig wooncluster bestaande uit een twintigtal zelfstandige appartementen, één appartement voor een inwonend verzorgingsechtpaar en gemeenschappelijke ruimten voor activiteiten. De doelgroep voor de zorgappartementen bestaat uit senioren aan wie zorg verleend wordt vanuit de Wet Langdurige Zorg (WLZ). De anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar is opgesteld. Het plan kan in 2023 in procedure en dat jaar wordt het ook afgerond.

Huisvesting statushouders
In Nederland neemt het aantal statushouders sterk toe. Het vinden van voldoende geschikte huisvesting is in deze krappe woningmarkt lastig. Vanwege deze problematiek is het niet gelukt om de taakstelling voor 2022 te behalen. In 2022 hadden we de wettelijke taak om in totaal 26 statushouders te huisvesten. We hebben negen statushouders te weinig gehuisvest. De mutatiegraad van huurwoningen daalt. Er komen weinig woningen vrij. Daarnaast hadden we gerekend op nareizigers. Die zijn echter nog niet gekomen, vooral vanwege de tijdelijke stop op nareizigers die is afgekondigd door de Rijksoverheid. Hierdoor hebben we voornamelijk alleenstaanden gehuisvest, die elk een eigen woning toegewezen krijgen. Om de taakstelling te behalen hebben we daarom nog meer woningen nodig. Omdat we de taakstelling niet hebben gehaald, zullen we in het kader van interbestuurlijk toezicht een negatief oordeel ontvangen van de Provincie Noord-Brabant.
Door de druk op de woningmarkt en de behoefte aan sociale huurwoningen, blijft het de komende periode een uitdaging om te blijven voorzien in de huisvestingsbehoefte. Om op korte termijn de druk op de sociale woningmarkt te verlichten, gaat de gemeente in samenwerking met WSZ verplaatsbare woningen realiseren. Zie ook de toelichting bij het krediet in dit hoofdstuk.

Een hoogwaardig woon- en verblijfsklimaat in een aantrekkelijke groene gemeente

Regionale woonvisie en vertaling naar lokaal uitvoeringsprogramma
Op 12 maart 2019 is de Kempische visie op Wonen 2019-2023 vastgesteld, met de volgende speerpunten:
1) Versnellen van de bouwproductie op een zorgvuldige manier;
2) Behoud van betaalbaar wonen;
3) Zorg voor elkaar faciliteren;
4) Klaar voor de toekomst;
5) Wonen én werken.

In 2022 hebben we de woonvisie geëvalueerd. In 2023 wordt de woonvisie in Kempenverband geactualiseerd. Wat betreft de uitvoering van de woonvisie heeft het college in 2022 een prémantelzorgbeleid en het beleid Tiny houses in Eersel vastgesteld. De gemeenteraad heeft een nieuwe Doelgroepenverordening en Nota Impuls Sociale Woningbouw vastgesteld.

Ruimtelijke visie woonuitbreidingen
Op 29 november 2022 heeft de gemeenteraad de Ruimtelijke visie woonuitbreidingen Eersel vastgesteld. Om te komen tot de Ruimtelijke visie woonuitbreidingen Eersel is onderzoek gedaan naar kenmerken en kwaliteiten van de randen van onze zes kernen. Er is onder meer een studie uitgevoerd naar landschap, natuur, water en cultuurhistorie. Deze methodiek wordt ook wel genoemd de lagenbenadering en het breed-diep-rond beschouwen van mogelijke ontwikkelgebieden zoals opgenomen in de provinciale omgevingsvisie.

Omgevingswet
In 2022 is duidelijk geworden dat de in werking treding van de Omgevingswet is uitgesteld. Op 31 december 2022 was de voorgenomen datum 1 juli 2023. In januari 2023 is duidelijk geworden dat dit 1 januari 2024 wordt. In 2022 zijn we wel verder gegaan met de voorbereiding daarop. De rol van de gemeente wordt steeds minder toetsend en steeds meer faciliterend. In 2022 heeft de nadruk gelegen op het kunnen uitvoeren van de wet, zoals bijvoorbeeld het aansluiten op het landelijk digitale stelsel voor de Omgevingswet en het oefenen met de systemen.

Omgevingsvisie 3.0
In 2022 zou in het kader van het werken met de Omgevingswet gestart worden met de Omgevingsvisie 3.0. Hierbij komen thema's aan bod, die nog niet in de Omgevingsvisie 2.0 opgenomen waren en wordt een participatietraject opgestart. In 2022 is hier niet aan gewerkt. Op verzoek van de raad is gewerkt aan een Ruimtelijke visie woonuitbreidingen als voorbereiding op de Omgevingsvisie 3.0.

Adviescommissie Omgevingskwaliteit
In 2022 zou de Adviescommissie Omgevingskwaliteit worden ingesteld. De commissie heeft tot taak de raad en burgemeester en wethouders te adviseren bij de uitoefening van hun taken en bevoegdheden met het oog op het bereiken en in stand houden van een goede omgevingskwaliteit. Denk hierbij aan de huidige commissie voor de advisering over welstand en monumentenzorg. In 2022 is wel gewerkt aan de verordening, maar omdat de wet is uitgesteld is deze verordening nog niet aan de raad voorgelegd.

Onderhoud groen binnen de kom
Het onderhoud van het groen binnen de kom is gedaan door KempenPlus en een kleiner deel door aannemers. Als gevolg van de Participatiewet heeft KempenPlus steeds minder personeel ter beschikking. Op verzoek van KempenPlus hebben we daarom de dorpen Vessem, Wintelre en het maaien van gazons uit hun werkpakket gehaald en aanbesteed. Dit heeft geen grote financiële consequenties gehad. Het werk is door alle aannemers naar tevredenheid uitgevoerd.

Vervanging groen
Jaarlijks worden een aantal groenvervangingsprojecten opgestart, zo ook in 2022. Het gaat hierbij om openbaar groen waarvan de onderhoudskosten te hoog zijn, dat niet meer aantrekkelijk is en wat overlast veroorzaakt door bijvoorbeeld boomwortels. Bij het bepalen van de nieuwe inrichting kijken we naar praktische toepasbaarheid, aanleg- en onderhoudskosten, waarde voor beleving, natuur en biodiversiteit, en wensen van bewoners. Ook houden we rekening met een veranderend klimaat.

Boombeleid
In 2022 is een nieuw bomenbeleidsplan opgesteld. In 2023 gevolgd door een nieuw bomenbeheerplan. Beide plannen willen we gezamenlijk laten vaststellen. Onze ambitie om dit in 2022 te doen is niet gelukt, omdat de functie beleidsmedewerker bos, natuur en landschap geruime tijd niet was ingevuld. De oude plannen dateerden uit 2013 en sloten niet meer aan op de huidige wensen en werkwijzen. Met de uitgangspunten uit de nieuwe plannen kunnen we de bestaande bomen in de gemeente goed behouden en beheren

Plan Bos & Boom
Plan Bos & Boom is het ambitieuze plan om in 2030 in de gemeente 400.000 extra bomen geplant te hebben. Dat doen we door nieuw bos en ecologische verbindingszones aan te leggen, houtsingels te planten en lanen en parken aan te vullen met bomen, maar ook door particuliere grondeigenaren te stimuleren om meer bomen te planten.

Het jaar 2021 is vooral gebruikt om dit project op te starten, waardoor er toen maar relatief weinig bomen geplant zijn. In 2022 hebben we grootschalig bomen aangeplant (ongeveer 58.000). Het project duurt nog acht jaar en er zijn nog veel bomen te planten.

Behoud en versterking natuur, landschap en biodiversiteit

Vogelakkers
In 2017 is als proef gestart met het project Vogelakkers. Vijf hectare landbouwgrond van de gemeente wordt ieder jaar ingezaaid met een mengsel van diverse bloeiende en zaadvormende planten. Dit doen we samen met de enthousiaste vrijwilligers van Vogelwerkgroep De Kempen. Deze vogelakkers zien er niet alleen erg mooi uit, maar zijn ook erg belangrijk voor allerlei soorten

boerenlandvogels. Het effect van deze vogelakkers op biodiversiteit blijkt significant. In de winter vinden grote groepen vogels hier voedsel. Uw raad heeft voor 2023 geld beschikbaar gesteld om vijf hectare landbouwgrond definitief om te vormen tot landschapselementen in de vorm van vogelakkers. Ongeveer 2,5 hectare omzetting is al gerealiseerd.

Landschap
De gemeente beheert zelf bijna 50 hectare aan landschapselementen (LSE's). In 2021 zijn we gestart met een herstelplan voor deze LSE's en deze lijn hebben we in 2022 voortgezet. Vanaf 2024 willen we het beheer van de landschapselementen en ecologische verbindingszones beter in de exploitatie-begroting verankeren.

Daarnaast nemen we deel aan de Stimuleringsregeling Landschap (Stila). Met deze regeling worden grondeigenaren gestimuleerd om wandelpaden aan te leggen, op hun percelen maatregelen te treffen voor natuur- en landschapsbehoud en om maatregelen te treffen voor klimaatadaptatie. Jaarlijks investeert de gemeente € 25.000,-- in deze regeling, en dit bedrag wordt door de provincie verdubbeld. Uitvoering van deze regeling gaat via het provinciale subsidieloket. De gemeente bepaalt welke doelen waar behaald kunnen worden.

Bos- en natuurgebieden
Onze gemeente bestaat voor ongeveer 25% uit bos- en natuurgebieden. Een groot deel daarvan (± 1.000 hectare) beheren we zelf. Deze gebieden bieden rust en ruimte om te fietsen en te wandelen. Ook bieden deze gebieden een huis aan vele verschillende dier- en plantensoorten. Tegelijkertijd zijn onze bossen een groeiplaats voor het meeste duurzame bouwmateriaal: hout. Zo combineren we een mooie leefomgeving met een duurzame toekomst. De bossen beheren we kostenneutraal. Voor het beheer hebben we een "bestemmingsreserve egalisatie bebossing" om financiële schommelingen en om kosten van calamiteiten op te vangen (bosbrand, boomziektes).

De stand van de "bestemmingsreserve egalisatie bebossing" is in de afgelopen jaren achteruit gegaan (thans ± € 130.000,--). De kosten liepen op en de inkomsten van houtverkoop bleven achter. In 2022 hebben we het hout echter goed kunnen verkopen. De komende drie jaar willen we de reserve laten groeien naar € 200.000,--. Dit proberen we te bereiken door de beheerkosten tijdelijk te beperken en te hopen op opnieuw goede inkomsten uit de houtverkoop.

Herziening ruimtelijke plannen
De budgetten worden gebruikt om de kosten voor de implementatie van de Omgevingswet te dekken. Het budget moet worden overgezet naar 2023. Door de latere datum van in werking treden duurt het namelijk langer om aan de implementatie te werken. Hier kunnen we niet mee stoppen, omdat anders de opgedane kennis verloren gaat en op deze wijze kunnen we in de voorbereiding meer doen, zodat we beter voorbereid zijn als de wet wordt ingevoerd.

Eersel-West
De raad heeft in april 2021 ingestemd met het stedenbouwkundig plan Eersel West. In 2022 is verder gewerkt aan de voorbereiding van het bestemmingsplan. Eersel-West is de beoogd locatie voor de bouw van het nieuwe zwembad.

Transitie landelijk gebied, gebiedsontwikkeling Levende Beerze en de Run
Sinds 2010 zijn de gemeenten Eersel en Oirschot samen bezig met de gebiedsontwikkeling van de Levende Beerze. Samen met Provincie Noord-Brabant, Waterschap de Dommel, Brabants Landschap, ZLTO, bewoners van het gebied en diverse beheerorganisaties veranderen we het gebied en proberen het beheer en instandhouding te verankeren in de samenleving. Dit project/proces geldt provinciaal inmiddels als voorbeeldproject. Daaropvolgend zijn nieuwe (deel)projecten en nieuwe gebiedsprocessen ontstaan. In 2020 is in navolging van de Levende Beerze een Interbestuurlijk Programma (IBP) gestart om in het stroomgebied van de Run een vergelijkbaar gebiedsproces te starten: de Levende Run.

Gebiedsontwikkeling Levende Beerze
Onder bestuurlijke verantwoording van de Uitvoeringscommissie gebiedsontwikkeling Levende Beerze werken de gemeenten Eersel en Oirschot, Waterschap de Dommel, Provincie Noord-Brabant, Brabants Landschap en ZLTO nauw samen met de inwoners om het gebied rondom de Kleine Beerze tussen Vessem en Middelbeers aan te pakken. In 2013 is voor de gebiedsontwikkeling Levende Beerze een nieuwe samenwerkingsovereenkomst getekend. Hierin staan de volgende drie gebiedsurgenties centraal:

1. Realiseren van een meer natuurlijke beek vol stroming en een groter leefgebied voor vissen;
2. Versterken leefbaarheid van het buitengebied;
3. Versterken van de ruimtelijke kwaliteit van de Kempen als onderdeel van de Brainportregio.

In deze samenwerkingsovereenkomst is bepaald dat het uitvoeringsprogramma loopt tot en met 2022. Deze samenwerkingsovereenkomst bestaat uit het invullen van de bovengenoemde gebiedsurgenties en het uitvoeren van het uitvoeringsprogramma. Naast de drie gebiedsurgenties hebben zich de laatste jaren nieuwe urgenties aangediend, zoals klimaatadaptatie (verdroging), energietransitie, transitie landbouw en stikstofdepositie.

De uitvoering van het bestek beekherstel Kleine Beerze (penvoerder Waterschap) is in 2022 een half jaar vertraagd doordat een beschermde diersoort werd aangetroffen. In 2023 loopt het werk opnieuw vertraging op; het broedseizoen vormt nu een belemmering. Het werk wordt nu pas in het najaar 2023 opgeleverd. Dan is ook de samenwerkingsovereenkomst in zijn huidige vorm beëindigd. Met de gebiedspartners onderzoeken we of- en in welke vorm de uitvoeringscommissie een rol kan krijgen in de GGA (Gebieds Gerichte Aanpak) Kempenland West.

Binnen de gebiedsontwikkeling Levende Beerze lopen de volgende projecten:

- Natuurontwikkeling (248 hectare)
  Voor het herstellen van een robuust beekdal van de Kleine Beerze is in januari 2019 samen met de partners bij de provincie Noord-Brabant een NNB-aanvraag ingediend voor het toevoegen van 248 hectare nieuwe natuur (waarvan 110 hectare Ondernemende Natuur Netwerk Brabant). Deze NNB-aanvraag behelst een waarde van circa € 10.000.000,--. Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Brabant heeft ingestemd met de aanvraag. De grondaankopen worden met name door de Provincie en Waterschap gerealiseerd. Eersel heeft hierop als manifestpartner de noodzakelijke invloed. Ongeveer 2/3 deel van de benodigde gronden zijn inmiddels aangekocht en (deels) ingericht. Tot 2027 zullen nog beperkt aankopen gedaan worden. Daarna sluit dit project.
- Dorp aan de Beek
  Het beekherstel en de inrichting van het projectgebied tussen de brug Hoogeloonseweg en brug Heike is zo goed als voltooid. Met Stichting Dorp aan de Beek, Brabants Landschap en Waterschap de Dommel worden afspraken gemaakt over het beheer van het 7 hectare grote gebied tussen de dorpsrand en de beekloop. De gemeente zal het overgrote deel van het gebied de komende drie jaar als landschapselement gaan beheren om de natuurontwikkeling op de gewenste wijze op gang te krijgen. Stichting Dorp aan de Beek richt zich in eerste instantie op het beheer van het voedselbos. Met ingang van 2023 gaan we hiervoor kosten maken. Deze extra kosten hebben we gemeld in de 2e bestuursrapportage 2022.
- Meerwaardetraject Donk
  Via een participatief gebiedsproces (uitnodigingsplanologie) zijn bij de bewoners van de Donk ideeën opgehaald die passen binnen de doelen van de gebiedsontwikkeling Levende Beerze. Het betreft 5 tot 7 initiatieven welke maatschappelijke meerwaarde kunnen bieden. De Provincie Noord-Brabant heeft een belangrijke stem in de beoordeling van de meerwaarde. De gesprekken met de initiatiefnemers zijn in 2021 gestart. De initiatieven moeten worden vastgelegd in anterieure overeenkomsten. Deze anterieure overeenkomsten vormen de basis voor één ruimtelijke procedure die nodig is om de ontwikkelingen tot uitvoering te brengen. De snelle initiatiefnemers moeten nu wachten op “hun buren”. Wij zetten in op de start van de bestemmingsplanprocedure in het najaar. Direct na de zomer 2023 beoordelen wij het gebundelde principeverzoek hiervoor.
- Lanen door de Kempen
  Fase drie van het programma ‘Lanen door de Kempen’ is volledig uitgevoerd. Totaal zijn er circa 1000 laanbomen geplant. Door de droogte van 2020 en 2022 zijn vrij veel bomen dood gegaan. Deze zijn inmiddels via inboet vervangen. Ook het watergeven kost ons steeds meer geld. Deze extra laanbomen zijn nu opgenomen in het beheerareaal en de kosten van het beheer worden in de loop der jaren vertaald naar budgetten in de exploitatiebegroting.

Gebiedsgerichte aanpak (GGA; provinciaal project)
Om de kwaliteit van Natura 2000-gebieden te verbeteren, is de provincie in 2021 gestart met verkenningen voor een Gebiedsgerichte Aanpak rondom deze gebieden. De noodzaak voor de GGA zit onder andere in de verplichtingen rondom de Kaderrichtlijn Water, versterking natuurwaarden en

als afgeleide daarvan op reductie van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden. In onze gemeente gaat het om de gebieden Kleine Beerze, Landschotse Heide, Groot- en Kleinmeer en de Run. We sturen erop om deze GGA zoveel mogelijk synchroon te laten lopen met het gebiedsproces de Levende Beerze en het samen met Bergeijk op te starten gebiedsproces de Run.

Gebiedsontwikkeling de Run
In navolging van de gebiedsontwikkeling Levende Beerze is gestart met een vergelijkbaar gebiedsproces op de flanken van het beekherstel van de Run.

- Beekherstel de Run: de gekanaliseerde beek tussen Schadewijk en Grootgoor (gemeente Veldhoven) wordt in het kader van de verplichtingen uit de KaderRichtlijn Water (KRW) omgevormd tot een meanderende beek met natuur- en biodiversiteitswaarden die passen bij de status van een Natura 2000-gebied. Ook moet de waterberging worden vergroot. Het initiatief en uitvoering van het project ligt bij het Waterschap de Dommel. De uitvoering start naar verwachting in de tweede helft van 2024. De financiering van het werk aan de beekloop komt voor een deel uit de gebiedscorridor N69 en vanuit van het waterschap. De gemeente Eersel levert ook een bescheiden financiële bijdrage voor fiets- en wandelpaden, wandelbruggetjes, bewegwijzering en een uitzichtpunt. Hiervoor hebben wij cofinancieringsverklaringen afgegeven bij Provincie Noord-Brabant en projectkredieten in het MIP 2022 opgenomen.
- Gebiedsontwikkeling de Run: de colleges van de gemeente Eersel en de gemeente Bergeijk hebben besloten om tot een gebiedsontwikkeling rondom de Run te komen. De bedoeling om al 2021 te starten is door het omvallen van het Huis van de Brabantse Kempen en vertrek van RO-medewerkers in Eersel en Bergeijk mislukt. In 2023 willen we een doorstart maken. Speerpunten van onze colleges zijn vasthouden van regenwater op de hoge zandgronden en het sociaaleconomisch perspectief voor de agrarische ondernemers. De looptijd van een dergelijk uitvoeringsprogramma is circa tien jaar. De gemeente Eersel is penvoerder voor deze proeftuin.

Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland (IBP-VP)
Om het gebiedsgericht werken binnen de gebiedsontwikkeling Levende Beerze nog beter mogelijk te maken, is er door de gemeente Oirschot en Eersel een IBPVP-aanvraag ingediend. Het IBPVP is een Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland wat door het Rijk is uitgezet om de problemen (onder andere landbouw en klimaatadaptatie) op de Zuidoostelijke zandgronden te kunnen aanpakken.

In 2021 heeft de provincie Noord-Brabant circa 1,8 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de ‘Proeftuin gebiedsontwikkeling Levende Run en de nieuwe ‘Proeftuin Slimme Landschappen in de Kempen’. Beide proeftuinen omvatten veertien projecten/processen die de komende vijf jaar worden gerealiseerd.

Handhaving
Op basis van de prioriteiten uit het Uitvoeringsbeleid Kwaliteit Vergunningen Toezicht en Handhaving, 1e herziening is ook voor 2022 een uitvoeringsprogramma vastgesteld. Dit beleid heeft betrekking op de programma’s 3, 4, 5 en 6 (ruimtelijke ordening, milieu, veiligheid en verkeer). Inwoners en bedrijven ervaren overlast door uiteenlopende zaken. Voorbeelden zijn afval in de openbare ruimte, overlast van dieren (loslopende honden en hondenpoep), langdurig of fout parkeren van voertuigen, vernielingen en foutief plaatsen van reclameborden. De BOA’s worden ingezet voor handhaving van de hiervoor gemelde klachten en meldingen, ook in de avonduren en de weekenden. Daarnaast worden door of namens de gemeente controles uitgevoerd en wordt toezicht gehouden bij bedrijven en in uitvoering zijnde (bouw)projecten.
In 2022 is deelgenomen aan regionale projecten, zoals ‘Samen sterk in Brabant’ en het Kempisch Interventie Team (KIT). In deze projecten worden gebied overschrijdende zaken aangepakt, in samenwerking met andere instanties, zoals wildcrossen en dumpingen van drugsafval, huisvesting van arbeidsmigranten, en dergelijke. Jaarlijks rapporteert het college aan de raad over de realisatie van de VTH-taken.

Anticiperende grondaankopen
In hoofdstuk 5 van de nota grondbeleid is aangegeven dat ons college anticiperende verwervingen moet kunnen doen als daartoe vanuit ruimtelijke perspectief aanleiding voor is. Deze verwervingen worden op de balans geactiveerd op het moment dat de grond in exploitatie genomen wordt. Er is zodoende geen afzonderlijke dekking nodig.

Wat heeft het gekost?

Het programma omvat de volgende productgroepen:
1. bouwen en wonen;
2. woonomgeving en leefmilieu;
3. planologie en stedenbouw.

INVESTERINGEN

Jaar	Omschrijving kapitaalwerk	Beschikbaar gesteld	Uitgaven tot en met dienstjaar	Restant-krediet	Over te boeken
	Ruimt.ordening en volkshuisvesting				
2016/2022	Huisv opvang statushouders en ontheem-den	1.386.428	186.428	1.200.000	1.200.000
2022	Huisv opvang statushouders en ontheem-den (grond)	300.000	0	300.000	300.000
2022	Actualisatie Kempische visie op wonen	12.000	0	12.000	12.000
2022	Visie tuinen van Eersel	50.000	0	50.000	50.000
2020	Evenementenkasten	105.000	42.575	62.425	62.425
19+20+21	vervanging groen (MIP 2019+2020+2021)	306.000	250.800	55.200	55.200
2020	Beleidsplan Groen Loont Vogelakkers (mip 2020)	36.000	18.802	17.198	0
2020	Aanv uitv integraal beleidsplan Groen Loont	118.000	65.383	52.617	52.617
2005/2021	Ecol. verbind. zone Kleine Beerze (2e fase)	166.000	180.340	-14.340	-14.340
'06+'10+'12+'16+ '20	Ecol. verbind. zone Kleine Run	367.479	105.312	262.167	262.167
2021	Gebiedsontwikkeling Levende Run	220.000	51.862	168.138	168.138
10/11/12/13/14/14/15/18/19/21/21/21	Gebiedsontwikk. Kleine Beerze (MIP'10+'11+'12+13+14+15+18+19+21)	2.689.784	2.544.926	144.858	144.858
2018	EVZ Rouwven-Oostelbeersedijk	50.000	20.224	29.777	0
2020	Boomveiligheidscontrole (mip 2020)	30.000	32.043	-2.043	0
2021	Incidentele maatregelen recreatie	50.000	11.330	38.670	38.670
2021	Herstelmaatregelen gemeentelijke land-schapselementen	100.000	22.088	77.912	77.912
2021	IBP proeftuinen in de Kempen	1.797.479	175.108	1.622.371	1.523.621
2021/2022/2022	Plan Bos en Boom (excl. grond)	384.056	53.434	330.622	330.622
2022/2022	Plan Bos en Boom (grond)	1.324.944	345.563	979.381	979.381
2022	Opstellen nieuw bomenbeleids en be-heersplan	25.000	0	25.000	25.000
2022	Natuurherstelwerkz.heden groot- en klein-meer	87.640	52.337	35.303	35.303
2022	Raster heidetrace Steensel	30.000	0	30.000	30.000
'12+'13+'15+'16+ '17+'18+'20+'21+ "22	Herziening ruimtelijke plannen	873.553	637.156	236.397	236.397
2012/2013/2014/ 2020	Agenda van de Kempen 2012+2013+2014	100.000	56.531	43.469	0
2019/2021	Visie transformatielocatie best steed geb (MIP2019)	50.000	32.341	17.660	17.660
2021/2022/2022	Omgevingsvisie 2.0+3.0 (MIP 21+22)	370.000	62.336	307.664	307.664
2022	Anticiperende verwervingen	2.000.000	0	2.000.000	0
2021	Voorbereidingskosten Eersel-Zuid	987.228	987.228	0	0
2022/ 2022	Voorbereidingskrediet nieuwe grondex-ploitaties	120.000	0	120.000	0
2021	Voorbereidingskosten Eersel-West	13.254	46.466	-33.212	0
2021	Voorbereidingskosten Veldhoek (Eersel-Zuid)	16.241	131.191	-114.950	-114.950
2021	Voorbereidingskosten Boterbochten III	6.413	31.116	-24.703	-24.703
2021	Voorbereidingskosten Koppelen 9	2.803	6.681	-3.878	0
2021	Voorbereidingskosten Vessem-Noord	10.811	55.418	-44.608	0
2021/2022	Voorbereidingskosten Nardushoek	201.117	27.781	173.336	173.336
	Totaal programma:	14.387.229	6.232.799	8.154.431	5.928.978

Toelichting:

Huisvesting opvang statushouders en ontheemden (inclusief grond)
In september 2022 (raadsvoorstel R22.074) is het krediet dat beschikbaar is gesteld voor de aankoop van vier woningen omgezet naar een breed inzetbaar krediet voor de taakstelling huisvesting statushouders en huisvesting/opvang ontheemden uit Oekraïne en is het krediet verhoogd naar € 1.500.000,-- (inclusief grond). Zoals omschreven bij '*Huisvesting statushouders'* wordt ingestoken op het realiseren van verplaatsbare woningen in samenwerking met WSZ om aan de taakstelling te kunnen voldoen. Inmiddels zijn verschillende projecten opgestart, waaronder Postelseweg in Eersel, Kerkberg in Vessem en Kranenpoel in Knegsel. Er zijn inmiddels projectleiders ingehuurd en er is een start gemaakt met de verplaatsing van de opvanglocatie voor vluchtelingen uit Oekraïne. Daarnaast zal indien nodig ook gekeken worden naar andere mogelijkheden. Voorgesteld wordt om het krediet door te schuiven naar 2023 en de naam van het krediet te wijzigen naar 'Huisvesting statushouders, opvang ontheemden en vluchtelingen'.

Actualisatie Kempische visie op wonen
In 2022 is gestart met de voorbereidingen voor de actualisatie van de Kempische visie op wonen. In 2023 wordt deze visie geactualiseerd. Voor deze actualisatie wordt het krediet overgeheveld naar 2023.

Visie tuinen van Eersel
Door capaciteitsgebrek is niet gewerkt aan de uitwerking van de visie Akkers van Eersel. De wens is nog steeds om in dit gebied de kwaliteit te verhogen. Het is dan ook nodig om het budget over te hevelen naar 2023.

Evenementenkasten (MIP 2020)
We hebben/hadden 8 evenementenkasten in de gemeente Eersel. Eén is weggehaald, omdat deze nooit meer werd gebruikt. Zes stuks zijn in 2022 vervangen door exemplaren die wel voldoen aan de NEN-eisen. In 2023 worden de kasten aan het Mortelveld, Kerkplein Steensel en de kiosk Markt Eersel aangepast, geplaatst c.q. vervangen. De evenementenkast bij de "de Höllekes" in Steensel verdwijnt zodra het Kerkplein geschikt is voor evenementen. Het krediet moet worden overgeboekt naar 2023.

Vervanging groen (MIP 2019 + 2020 + 2021)
Door het vertrek van onze beleidsmedewerker Bos, Natuur en Groen hebben wij in 2022 weinig aandacht kunnen geven aan dit project. Inmiddels is onze groep groenbeheerders weer op sterkte. In 2023 zullen we het project afronden. Wij stellen voor om het restantkrediet over te hevelen naar 2023.

Beleidsplan Groen Loont Vogelakkers (MIP 2020)
Het proefproject vogelakkers is in 2022 voortgezet. Voor 2023 is budget beschikbaar gesteld om de vogelakkers definitief om te zetten naar blijvende landschapselementen. Het proefproject is daarmee ten einde en dit krediet kan worden afgesloten. Het toekomstige beheer zal worden gevoerd vanuit de exploitatiebegroting.

Aanvullende uitvoering integraal beleidsplan Groen Loont (MIP 2020)
Dit krediet is bedoeld voor het opknappen van bosplantsoenen en bestaande ecologische verbindingszones en voor het opstellen van een bosbeleidsplan. Dit bosbeleidsplan is in 2020 opgesteld en door de gemeenteraad vastgesteld. In 2021 zijn de ecologische verbindingszones verder onderhouden en is een start gemaakt met het opknappen van de bosplantsoenen. In 2022 zijn er nog beperkt werkzaamheden vanuit dit krediet uitgevoerd. In 2023 moeten er nog meer bosplantsoenen hersteld worden. Door het vertrek van onze beleidsmedewerker Bos, Natuur en Groen hebben wij in 2022 weinig aandacht kunnen geven aan de afronding van dit project. Inmiddels is onze groep groenbeheerders weer op sterkte. In 2023 zullen we het project afronden. Wij stellen voor om het restantkrediet over te hevelen naar 2023.

Ecologische VerbindingsZone Kleine Beerze 2^{e} fase (MIP 2005 + 2021)
Dit betreft de EVZ Meerven en EVZ Ellenbroek. De gemeente heeft de benodigde gronden verworven. Met de laatste grondaankoop staat het krediet nu tijdelijk negatief. Het gebied is in het najaar 2022 ingericht. We wachten op de formele 50% beschikking en uitbetaling voor de afwaarderingsbijdrage van/via het GOB. Het krediet moet dan ook worden overgeboekt naar 2023.

Ecologische VerbindingsZone Kleine Run (MIP 2006 + 2010 + 2012 + 2016 + 2020)
Dit project wordt getrokken door waterschap de Dommel. De gemeente is hier actief bij betrokken. Zo zijn wij verantwoordelijk voor de bestemmingsplanprocedures en de benodigde grondruilingen. Het betreft het tracé Schadewijk-Grootgoor (Veldhoven). Het particulier initiatief “Landgoed de Vloete” ligt deels in deze EVZ. Het “projectplan Waterwet de Run” en het bestemmingsplan “Landgoed de Vloete” zijn momenteel in procedure. Uit het krediet betalen we ons aandeel voor de grondverwerving, uitvoeringskosten en onze bijdrage in de gezamenlijke kosten voor de rentmeester (vier keer € 10.000,--; 2020-2023). De uitvoering van het beekherstel start in de tweede helft van 2024. Afronding in 2025. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Gebiedsontwikkeling Levende Run (MIP 2021)
Eind 2020 heeft de gemeenteraad van Eersel ervoor gekozen om ook een gebiedsontwikkeling tussen Bergeijk en Eersel te starten. We willen dit samen doen met Bergeijk. Het krediet dekt de kosten voor inhuur van de Eerselse projectleider over de periode 2020 t/m 2025. Dit krediet moet dan ook worden overgeboekt naar 2023. Een ander deel van de kosten voor dit gebiedsontwikkelingsproces komen uit de subsidie “Proeftuinen van de Kempen”.

Gebiedsontwikkeling Kleine Beerze (MIP 2010 + 2011 t/m 2015 + 2018 + 2019 + 2021)
De uitvoering van het beekherstel Kleine Beerze heeft grotendeels in 2022 plaats gevonden. In het eerste half jaar van 2023 wordt de uitvoering afgerond. Dan zullen we dit krediet via een projectevaluatie afsluiten. Hierna willen we u voorstellen doen of en hoe we de gebiedsontwikkeling verder vervolgen. Dit in relatie met de GebiedsGerichte Aanpak (GGA) Kempenland West. Wij stellen voor om het krediet over te boeken naar 2023.

Ecologische verbinding Rouwven-Oostelbeersedijk (MIP 2018)
Het doel van dit project is/was om de ecologische verbindingen en het landschap rondom Wintelre te versterken. Dat hebben we gedaan door de (deels) verdwenen kampenstructuren (houtsingels/struweelhagen) die vroeger in dit gebied lagen te herstellen. Ook in 2022 zijn er nog diverse werkzaamheden uitgevoerd aan deze kampenstructuren. Hiermee is het doel van dit project behaald. Wij stellen voor het krediet af te sluiten.

Boomveiligheidscontrole 2020-2022 (MIP 2020)
De boomveiligheidscontroles voor 2022 zijn ook uitgevoerd. Het projectkrediet kan worden afgesloten. Omdat boomveiligheidscontrole een reguliere jaarlijkse activiteit is (risicoaansprakelijkheid), zullen we deze kosten vanaf 2023 functioneel boeken op de exploitatiebegroting.

Incidentele maatregelen recreatie (MIP 2021)
Dit krediet is bedoeld om een aantal recreatieve maatregelen uit het beleidsplan gemeente bos- en natuurterreinen 2021-2030 uit te voeren. Het gaat om maatregelen tegen wildcrossers, het vervangen van openstellingsborden, het plaatsen van informatieborden en de aanleg van twee hondenloslooproutes. In 2022 zijn er twee hondenloslooproutes gerealiseerd. Ook treffen we maatregelen tegen wildcrossers (plaatsen hekwerken etc.) en hebben we verschillende borden vervangen/geplaatst. In 2023 moeten er nog een aantal borden vervangen worden. Daarnaast staan er nabij de bosschuur een aantal recreatieve objecten (loopgraven, trimtoestellen, etc.) die in slechte staat verkeren. Wij stellen voor het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Herstelmaatregelen gemeentelijke landschapselementen (MIP 2022)
De gemeentelijke landschapselementen (LSE) (houtsingels en struweelhagen) hebben een onderhoudsachterstand. Mede daardoor zijn sommige LSE’s zelfs (deels) verdwenen. Door deze LSE te herstellen, wordt het landschap in onze gemeente groener en krijgt de biodiversiteit een impuls. In 2021 hebben we voornamelijk invasieve exoten bestreden. In 2022 hebben we onderhoud en aanplant uitgevoerd aan de LSE’s in het buitengebied rondom Wintelre. Er zijn nog veel andere LSE’s in de gemeente die in slechte staat verkeren. Het beschikbare restantkrediet (€ 77.912.50,--) willen we hiervoor inzetten. Wij stellen voor het restantkrediet over te boeken naar 2023.

IBP proeftuinen in de Kempen (MIP 2021)
In december 2020 heeft de gemeenteraad besloten dat de gemeente Eersel als penvoerder gaat optreden voor IBP “proeftuinen in de Kempen”. De gemeente heeft hiervoor in 2021 € 1.797.479,-- in beheer gekregen om in te zetten in 14 processen/projecten in de Kempen. Twee daarvan liggen in de gemeente Eersel.

Voor het penvoerderschap mogen we 2% van het budget gebruiken: € 36.000,--.. Het IBP-proces loopt tot en met 2024. Het krediet moet worden overgeboekt naar 2023.

Plan Bos & Boom (MIP 2021 + 2022)
Plan Bos & Boom is uw ambitieuze plan om in de periode 2021-2030 in de gemeente Eersel 400.000 extra bomen te planten. Het jaar 2021 is vooral gebruikt om dit project op te starten, waardoor er maar relatief weinig bomen geplant zijn. In 2022 hebben we grootschalig bomen aangeplant (ongeveer 58.000). Het project duurt nog meerdere jaren en er zijn nog veel bomen te gaan. Wij stellen voor het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Plan Bos & Boom; grond (MIP 2021 + 2022)
In de afgelopen twee jaar hebben we ten behoeve van plan Bos en Boom voor bijna € 700.000,-- gronden aangekocht c.q. eigen gronden afgewaardeerd. Dit komt overeen met plusminus negen hectare. Plan Bos en Boom loopt nog tot en met 2030. Wij stellen voor om het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Opstellen nieuw bomen beleids- en beheerplan (MIP 2022)
Door gebrek aan personele capaciteit is het project in 2022 niet volledig uit de verf gekomen. Wij stellen voor om het krediet over te boeken naar 2023.

Natuurherstelwerkzaamheden Groot- en Kleinmeer (2022)
Groot- en Kleinmeer is een Natura-2000 gebied welke volledig in eigendom is van de gemeente Eersel. Voor het beheer en in standhouden van N2000 maken we gebruik van subsidies. In 2022 hebben we een subsidie gekregen van Provincie Noord Brabant voor herstelmaatregelen en monitoring over de komende drie jaar (2022-2025). De monitoring en projectverantwoording wordt namens de gemeente uitgevoerd door bureau van Nierop uit Walik. Het restantkrediet moet worden overgeboekt naar 2023.

Raster rondom hoogspanningstrace Steensel (2022)
Onder de hoogspanningsleidingen tussen Steensel en de A67 proberen we heide te laten ontwikkelen. Dit blijft laag en zo besparen we kosten. Anders moeten we om de paar jaar met groot materieel bomen en struiken verwijderen om te zorgen dat dit niet in de hoogspanningsleidingen groeit. Het mechanisch verwijderen vernietigt bodemleven en is dan ook slecht voor de biodiversiteit. Ontwikkeling van (mozaïek) heide kost ongeveer tien jaar. De ontwikkeling van heide wordt hier echter onmogelijk gemaakt door motorcrossers. U heeft ons in 2022 krediet gegeven om rasters te plaatsen. De rasters zijn inmiddels geplaats. Momenteel zijn we bezig om de poorten te plaatsen. Binnen de rasters kunnen we nu ook makkelijker (druk)begrazing met schapen laten uitvoeren. De werkzaamheden worden begin 2023 afgerond. Het restantkrediet moet worden overgeboekt naar 2023.

Herziening ruimtelijke plannen
De budgetten worden gebruikt om de kosten voor de implementatie van de Omgevingswet te dekken.
Het budget moet worden overgezet naar 2023, omdat de kosten voor de implementatie van de Omgevingswet doorlopen.

Agenda van de Kempen
In 2022 is een einde gekomen aan de samenwerking in het Huis van de Brabantse Kempen. Voorgesteld wordt om het krediet af te sluiten in 2022.

Visie transformatielocatie bestaand stedelijke gebied
De ontwikkeling van een visie voor het gebied tussen de Markt, Postakkers, Areven en de Nieuwstraat wordt hieruit gefinancierd. Het budget moet worden overgezet naar 2023, omdat de kosten doorlopen. Ook kunnen hier nog aanvullende studies uit gefinancierd worden.

Omgevingsvisie 2.0 (MIP 2021)
De Omgevingsvisie 2.0 is in 2021 afgerond. Deze visie 2.0 wordt gebruikt om deze met participatie, aanvullend onderzoek en het inbedden van meer beleidsvelden uit te bouwen tot een Omgevingsvisie 3.0, die voldoet aan de Omgevingswet. Het budget moet doorlopen in 2023. De opstart van de Omgevingsvisie 3.0 is later, omdat eerst gewerkt wordt aan de Ruimtelijke visie woonuitbreidingen.

Anticiperende verwervingen
In 2022 zijn er geen anticiperende aankopen gedaan. Conform bestaande methodiek wordt het restantkrediet niet overgeboekt naar 2022.

Voorbereidingskrediet nieuwe grondexploitaties
In 2022 zijn er kosten gemaakt ten behoeve van mogelijke nieuwe bouwgrondexploitaties. Onder andere de projecten Veldhoek, Eersel-West, Boterbochten III en Vessem-Noord zijn in de voorbereidende fase. Tot aan de vaststelling van het gebiedsconcept, waarbij een separaat voorbereidingskrediet wordt gevraagd, komen de kosten ten laste van de post 'voorbereidingskrediet'. Vanwege de vele projecten die gelijktijdig lopen en de capaciteit die hierop is ingezet in 2022 is het krediet overschreden. Totaal beschikbaar was € 120.000,-- en de uitgaves waren circa € 221.000,--. In februari 2023 zijn door uw raad de gebiedsconcepten van de plannen Veldhoek en Boterbochten III vastgesteld met daarbij een voorbereidingskrediet. Hierdoor passen de uitgaves weer binnen de door uw raad beschikbaar gestelde kredieten. De gemaakte kosten worden later ingebracht in de grondexploitaties. De voorbereidingskosten inzake Veldhoek en Boterbochten III worden als negatieve restantkredieten overgeboekt naar 2023 aangezien voor deze projecten in 2023 afzonderlijke kredieten worden toegekend. De overige uitgaven passen binnen het krediet, waarbij de restantkredieten niet worden overgeboekt.

EXPLOITATIE

Programma: Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting				
Productgroep	**Begroting 2022**		**Werkelijk 2022**	**Verschil 2022**
	Primitief	**Na wijziging**		
LASTEN				
Bouwen en wonen	141.987	834.787	828.708	6.079
Woonomgeving en leefmilieu	980.064	1.068.974	1.277.773	-208.799
Planologie	7.703.367	8.138.367	10.092.855	-1.954.488
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	**8.825.418**	**10.042.128**	**12.199.337**	**-2.157.209**
BATEN				
Bouwen en wonen	727.979	3.031.492	3.409.063	377.571
Woonomgeving en leefmilieu	111.423	156.423	736.812	580.389
Planologie	7.808.185	8.841.561	10.990.192	2.148.631
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	**8.647.587**	**12.029.476**	**15.136.067**	**3.106.591**

Programma: Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting				
Productgroep	**Begroting 2022**		**Werkelijk 2022**	**Verschil 2022**
	Primitief	**Na wijziging**		
LASTEN				
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	8.825.418	10.042.128	12.199.337	-2.157.209
Kapitaallasten	132.754	1.026.774	966.741	60.033
Apparaatskosten	1.854.536	2.217.307	2.862.280	-644.973
Totaal lasten	**10.812.708**	**13.286.209**	**16.028.358**	**-2.742.149**
BATEN				
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	8.647.587	12.029.476	15.136.067	3.106.591
Apparaatskosten	0	0	545.923	545.923
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	703.667	504.393	-199.274
Totaal baten	**8.647.587**	**12.733.143**	**16.186.383**	**3.453.240**
Saldo programma	**2.165.121**	**553.066**	**-158.026**	**711.092**

Met betrekking tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11. De onderstaande analyse gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze een directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen ineens).

Productgroep Bouwen en wonen

Omgevingsvergunningen (voordeel van € 88.000,-- op de baten en voordeel van € 14.000,-- op de lasten)

In 2022 is een incidenteel project vergund en hiernaast zijn er bij enkele grote woningbouwprojecten hogere inkomsten gerealiseerd dan verwacht. In totaal zijn de opbrengsten € 88.110,-- hoger dan verwacht. Ook waren de lasten circa € 14.000,-- lager dan geraamd.

Handhaving extra toezicht (voordeel van € 40.000,-- op de lasten)

In het raadsvoorstel van 22 februari is een budget beschikbaar gesteld van € 200.000,-- om een pilot te starten voor de aanpak van wildcrossen. Met dit budget van € 200.000,-- worden twee BOA's ingehuurd om de pilot uit te kunnen voeren in de periode 2022-2025. Omdat de pilot niet in de tweede helft van 2022 heeft kunnen starten, is er een onderscheiding van dit budget van circa € 40.000,-- in 2022. In mei 2023 wordt gestart met de pilot wildcrossen.

Opvang vluchtelingen Oekraïne

We vangen in onze gemeente circa 95 Oekraïners op in gemeentelijke opvang en circa 25 in particuliere opvang. Voor de huur, inrichting en het gebruik van de gemeentelijke opvanglocaties, verstrekkingen van leefgeld, ondersteuning van de opvang in huisvesting, zorg en onderwijs, hebben we € 976.521,-- uitgegeven, exclusief € 54.729,-- gemeentelijke personeelskosten. Hiervan is € 266.927,-- voor de verstrekkingen van leefgeld. Hier tegenover staan Rijksbijdragen die bestaan uit de vergoeding van transitiekosten (geschikt maken van opvanglocaties) en vergoeding van de andere kosten zoals hiervoor genoemd. Deze bedragen € 2.193.719,--. Hierdoor bedraagt het positief resultaat € 1.162.469,--.

Resultaatbestemming opvang vluchtelingen

We verzorgen opvang van vluchtelingen uit Oekraïne in gemeentelijke opvanglocaties en ondersteunen in particuliere opvang. We zorgen voor en ondersteunen in huisvesting, onderwijs en zorg en verstrekkingen van leefgeld. De rijksbijdragen zijn ruim toereikend, vooral door een efficiënte werkwijze, relatief goedkope inrichting van gemeentelijke opvanglocaties en veel inzet van vrijwilligers. Ook hebben we in vergelijking met andere gemeenten laat extra toezicht in onze grote gemeentelijke opvanglocatie kunnen inzetten. Hierdoor bedraagt het positief resultaat € 1.162.469,--. De gemeenteraad heeft bij besluitvorming over de 2e bestuursrapportage aangegeven dit resultaat te bestemmen voor de andere werkzaamheden voor de opvang van vluchtelingen. Enkele projecten die worden genoemd zijn de realisatie van verplaatsbare woningen in samenwerking met WSZ en de aanschaf van vastgoed voor onder andere de huisvesting van vluchtelingen en/of statushouders. Dit heeft dan een link met het krediet ‘‘Huisvesting statushouders, opvang ontheemden en vluchtelingen’.

Productgroep Woonomgeving en leefmilieu

Beheer landschapselementen en EVZ (nadeel van € 43.920,-- op de lasten)

In 2022 is de beleidsmedewerker Bos, Natuur en Groen vertrokken. Medio september hebben we twee nieuwe medewerkers “groen” aan kunnen nemen. Zij hebben in 2022 primair veel aandacht besteed aan inventarisatie en herstellen van ons natuurbezit. Dit omdat ons het overzicht hierop ontbrak. Daarbij hebben zij forse onderhoudsachterstand in onze LSE’s (landschapselementen) laten wegwerken. Dit heeft circa € 40.000,-- extra gekost; ook in advieskosten.

In de exploitatiebegroting is/was structureel onvoldoende geld opgenomen voor het beheer van onze landschapselementen. In de 2e bestuursrapportage 2022 is ook een forse uitbreiding van onze LSE’s gerapporteerd (7 ha; Dorp aan de Beek, Vessem).

Productgroep Planologie

Reconstructies (voordeel van € 41.000,-- op de lasten)

Eind april 2022 is de samenwerking met de Brabantse Kempen beëindigd. De gemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden zijn in gesprek om de samenwerking op een andere wijze voort te zetten. De behoefte aan (en noodzaak voor) samenwerking is er nog steeds, gezien de grote uitdagingen en kansen die er liggen op het gebied van economie en transitie landelijk gebied. Omdat de samenwerking is beëindigd zijn er in 2022 geen uitgaven geweest.

Planschade (voordeel van € 87.000,-- op de lasten, nadeel van € 80.000,-- op de baten)
In 2022 zijn geen tegemoetkomingen uitbetaald uit de post planschades. De geraamde kosten voor adviezen en leges worden onderschreden met €7.000,--.

Pilot sloopsubsidie (voordeel van € 64.000,-- op de lasten).
Op 22 februari 2022 is een sloopsubsidieregeling vastgesteld. Het doel van deze regeling is om overbodige bebouwing in het buitengebied te slopen. De regeling heeft een looptijd van één jaar vanaf 1 juni 2022 en er was € 100.000,-- ter beschikking gesteld. In 2022 zijn twee subsidies verleend. Er resteert nog een bedrag van € 63.800,--. Op basis van het raadsbesluit moet het resterende bedrag overgeboekt worden naar 2023.

Anterieure overeenkomsten
Er zijn in 2022 17 nieuwe dossiers voor anterieure overeenkomsten en twaalf dossiers zijn afgesloten. Het positieve saldo ten opzichte van de begroting exclusief overheadskosten bedraagt € 88.540,--. Het saldo van anterieure overeenkomsten in 2022 bedraagt afgerond € 57.514,-- voordelig doordat de toerekening van overheadslasten van afgerond € 31.000,-- in programma 11 dient te geschieden.

4. Milieu

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Door het uitvoeren van de activiteiten die vallen onder dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: "**Inwoners van de gemeente Eersel wonen in een schone, gezonde en duurzame leefomgeving.**"

Beleidsterrein/ subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Afval-/ Grondstoffen	Aantal kg huishoudelijk restafval per inwoner per jaar (verplicht) Norm: 2022: 50 kg* (inclusief milieustraat, meetbaar in 2022) Landelijke VANG-doelstelling: 100 kg per inwoner	Restafval per inwoner inclusief milieustraat: 2017: 69 kg 2018: 59 kg 2019: 59 kg 2020: 61 kg 2021: 58 kg 2022: 54 kg	Om de kaders uit te werken worden de volgende projecten uitgevoerd: 1. Inzet mobielscheidingsstation 2. Optimalisatie bestaande inzamelstructuren oud papier, glas, textiel 3. Analyse Inzamelstructuur restafval 4. Onderzoek kringloop en hergebruikcentra bouwmaterialen 5. Communicatie
Energie	CO_2-reductie ten opzichte van 1990 (eigen indicator) Norm: 49% CO_2-reductie in 2030 en 95% reductie in 2050 (gemeentelijk beleid in lijn met het klimaatakkoord) In ton kg CO_2: 2030: 52.810 (51%) 2050: 5.117 (5%)	IJkpunt 1990: 1990: 103.550 2019: 96.800 2020: 85.000	Het uitvoeren van acties op vijf subthema's: 1. Gemeentelijk vastgoed 2. Gebouwde omgeving 3. Mobiliteit 4. Grootschalige opwekking 5. Landbouw Acties die zijn uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma duurzaamheid 2021-2025. Onderdeel hiervan is ook de voortgang te meten m.b.v. de duurzaamheidsbarometer.
Gemeentelijk vastgoed	CO_2-reductie ten opzichte van 2012 (eigen indicator) Norm 2025: 39% CO_2-reductie t.o.v. 2012 In ton kg CO_2: 2012: 1.303 2025: 795 (61%)	Cumulatief resultaat: 2019: -13,61% (1.126 ton kg CO_2) 2020: -17,26% (1.078 ton kg CO_2)	Verdere uitvoering geven aan het realiseren van 164 duurzaamheidsmaatregelen om de 39% reductie te realiseren in 2025. Acties staan uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma duurzaamheid 2021-2025.

Energiereductie en zon-op-dak	Energiebesparing t.o.v. 2007 en duurzame energieopwekking in TJ (eigen indicator) Norm: 2030: 15% energiebesparing t.o.v. 2007 2030: 200 TJ duurzame energieopwekking	2018: 7% energiebesparing t.o.v. 2007 27 TJ duurzaam opgewekte zonnestroom 2019: 8,6% energiebesparing t.o.v. 2007 41 TJ duurzaam opgewekte elektriciteit 2020: 18,0% energiebesparing t.o.v. 2007 61 TJ duurzaam opgewekte zonnestroom 2021: 75 TJ duurzaam opgewekte zonnestroom (energiebesparing nog niet bekend)	Uitvoering geven aan het plan van aanpak energiereductie en zon-op-dak
Grootschalige opwekking	Norm: 0,055 TWh grootschalige opwekking in 2030 (eigen indicator)	2022: 0 TWh	Uitvoering geven aan het beleid grootschalige zonne-energie gemeente Eersel 2020-2030
Duurzame energie	Percentage elektriciteit opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa (eigen indicator) Norm: 15,9 terajoule extra per jaar	2019: 12,5% van het totaal duurzaam opgewekte elektriciteit 2020: 18,8% van het totaal duurzaam opgewekte elektriciteit	* Eigen ingekochte stroom is groen door aankopen Garanties van Oorsprong; *Uitvoering geven aan het plan van aanpak energiereductie en zon-op-dak *Uitvoering geven aan het beleid grootschalige zonne-energie gemeente Eersel 2020-2030 *Uitvoering geven aan de acties opgenomen in het Uitvoeringsprogramma duurzaamheid 2021-2025
Energiegebruik woningen	Percentage woningen met geregistreerd energielabel A (eigen indicator)	2022 Eersel: 33,2% Nederland:29,1% Gemeenten < 25.000 inwoners: 29,2%	Uitvoering geven aan het plan van aanpak energiereductie en zon-op-dak

	Norm: > het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners		
Hernieuwbare energie	Percentrage hernieuwbare elektriciteit (verplicht)	2019: 12,5% Gemeenten < 25.000 inwoners: 24,2%	
	Geen norm		

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2022

Afval-/Grondstoffen

Ontwikkelingen
De Kempengemeenten richten hun grondstoffenbeleid op de transitie naar een Circulaire Kempengemeenschap. Het lineaire economiemodel waarin waardevolle grondstoffen worden uitgeput heeft geen toekomst. We werken als Kempengemeenten naar een circulaire economie waarin we producten en grondstoffen zo lang mogelijk in de keten houden, op een duurzame manier materiaalketens sluiten en waarde creëren uit afvalstromen. De circulaire economie is geen doel op zich. Het is onderdeel van een duurzame samenleving die gericht is op het verminderen van de milieudruk. Een duurzame samenleving voorkomt afval, streeft naar optimaal hergebruik van producten en grondstoffen, wordt gevoed door duurzame energie, draagt bij aan klimaatbescherming en heeft oog voor people, planet en profit.

Het streven is om zo veel mogelijk grondstoffen met een zo hoog mogelijke kwaliteit in de (lokale) kringloop te behouden. Dit resulteert er automatisch in dat we zo min mogelijk restafval overhouden dat verbrand moet worden. We wensen een circulaire samenleving waarin het sluiten van kringlopen de normaalste zaak van de wereld is en af zijn van de wegwerpeconomie.

*) De doelstelling van 50 kg restafval per inwoner inclusief milieustraat in 2022 is met 54 kg restafval per inwoner net niet gehaald, maar dit betreft een minimaal verschil. Gemeente Eersel doet het hiermee enorm goed op het gebied van gescheiden inzameling. De landelijke VANG-doelstelling: 100 kg per inwoner in 2022 is hiermee meer dan ruim behaald.

Duurzaamheid

Energie
De gemeente heeft de wettelijke taak om een daling van de CO_2-uitstoot van 49% in 2030 en 95% in 2050 te realiseren ten opzichte van 1990. Dit betrachten we te behalen door onder meer zelf het goede voorbeeld te geven (gemeentelijk vastgoed), inwoners en bedrijven te stimuleren minder en duurzamere energie te gebruiken (energiereductie en zon-op-dak) en door grootschalige duurzame energieopwekking in te zetten. Daarnaast zijn er diverse andere acties die worden gedaan en die zijn samengevat in het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2021-2025.

Energiereductie & zon-op-dak
Op 25 augustus 2020 heeft de gemeenteraad van Eersel een pakket van amendement en moties aangenomen. Hierbij hoort het ‘Plan van aanpak energiereductie en zon-op-dak’, als onderdeel van het ‘Uitvoeringsprogramma duurzaamheidsbeleid 2021-2025’. In 2022 zijn allereerst verdere voorbereidende werkzaamheden voor het plan uitgevoerd, onder andere het uitwerken van de werkzaamheden waarin Kempenenergie een rol heeft. In 2022 is daarom eveneens ingezet om de samenwerking met Kempenenergie verder vorm te geven en uit te bouwen. Hierbij is tevens gekeken naar de juridische vorm van de samenwerking. Daarnaast is er specifiek gericht op bedrijven. On-

der andere is een inventarisatie opgemaakt van de wensen met betrekking tot verduurzaming. Hieruit is de eerste bijeenkomst van een reeks geplande bedrijvensessies in het najaar van 2022 georganiseerd.

Energiereductie bestaande gemeentelijke gebouwen
De gemeente Eersel heeft in 2015 haar 38 gebouwen in kaart gebracht middels een zogenaamde Energie-prestatie Advies voor Utiliteitgebouwen Maatwerkadvies (EPA-U Maatwerkadvies) waarbij, per gebouw, inzichtelijk is gemaakt welke duurzaamheidsmaatregelen (en bijbehorende investeringen) mogelijk zijn om aan de ambities van het Klimaatbeleid te voldoen.

Om de ambitie van 39% energiebesparing bij het bestaand gemeentelijk vastgoed in 2025 te realiseren zijn er in totaal 164 duurzaamheidsmaatregelen geadviseerd. Deze maatregelen (conform Trias Energetica) bestaan uit beperking van de energievraag, gebruik van duurzame energie en het efficiënt gebruik van fossiele brandstoffen. Met de financiële middelen worden tot 2025 de 164 duurzaamheidsmaatregelen doorgevoerd.

Uitvoeringsprogramma duurzaamheid
De gemeente Eersel heeft de opgave op het gebied van duurzaamheid verdeeld over de vijf thema's. Deze opgave is vertaald naar een uitvoeringsprogramma duurzaamheid 2021-2025, waarin per thema de ambities, doelstellingen en acties zijn samengevat. Op een aantal (deel)onderwerpen zijn losse kredieten ter beschikking gesteld, zoals het bestemmingsreserve duurzaamheidsfonds voor energiereductie en zon-op-dak.
Voor een aantal doelstellingen en acties geldt dit niet en daarvoor worden de financiële middelen aangewend.

Bestrijding energiearmoede
In 2022 werd de term 'energiearmoede' ineens een begrip in Nederland. Door de snel stijgende energieprijzen, vaak in combinatie met een slecht geïsoleerde woning, konden veel inwoners hun energierekening nauwelijks nog betalen. De groep inwoners met het laagste inkomen heeft energietoeslag kunnen aanvragen. Deze groep huishoudens hebben we verder ondersteund door hen een energiebespaarbox toe te sturen. In het komend jaar kijken we op welke manieren we inwoners in energiearmoede nog verder kunnen helpen.

Het Luchthaven Eindhoven Overleg
In het rapport Opnieuw Verbonden van Pieter van Geel, deed de verkenner in 2019 een advies over de ontwikkeling van Eindhoven Airport in de periode 2020-2030. Binnen het Luchthaven Eindhoven Overleg (LEO) worden voor de aanbevelingen uit het rapport Opnieuw Verbonden werkgroepen opgericht waarin alle betrokken actoren in overleg gaan. De voorzitter van LEO is de directe adviseur over ontwikkelingen rond de luchthaven Eindhoven voor de minister van I&W en de staatssecretaris van Defensie. Ook de taken van het wettelijke COVM hebben een plek gevonden binnen LEO.

Het afgelopen jaar is er veel gebeurd. Zo is de stichting Samen op de Hoogte uitgebreid met extra personeel. Hiermee krijgt onder andere het Leefbaarheidsfonds, het fonds waar omwonenden subsidie kunnen krijgen voor projecten die de leefbaarheid verbeteren, meer bekendheid in de omgeving.
Verder is in het LEO besloten dat Eindhoven Airport, het Rijk, de Provincie, gemeente Eindhoven en veertien omliggende gemeenten de komende jaren gezamenlijk een totaalbedrag van 1,75 miljoen euro beschikbaar zullen stellen voor het Leefbaarheidsfonds en een nieuw op te zetten fonds voor gezondheidswinst. Hierbij is ook afgesproken dat er een oplossing komt voor een drietal huishoudens die bovenmatig veel overlast ervaren van de luchthaven. De twee huishoudens binnen de gemeente Eersel zijn inmiddels uitgekocht. Zij worden begeleid in de zoektocht naar een nieuwe woning.

Riolering
De werkzaamheden aan de riolering worden gedekt door de rioolheffing. In het in 2022 vastgestelde Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2023-2027 is vastgelegd hoe we de rioolheffing inzetten. Zie ook de paragraaf 'Lokale heffingen' van deze begroting.

Op basis van de uitgangspunten uit het GRP 2023-2027 definiëren we nu jaarlijks in het MIP projecten op basis van plaats, tijd en geld. Dit doen we bij de voorjaarsnota/begroting. Bij de voorjaarsnota 2024 gaan we de projecten uit het vastgestelde GRP 2023-2027 vertalen in het MIP 2024-2027.

Vervangen elektrotechnisch/mechanisch deel drukriolering
Veel van de pompgemalen van de drukriolering in het buitengebied zijn inmiddels veertig jaar oud. Het incidenteel vervangen van elektrische besturingen, pompen en leidingwerk wanneer deze defecten vertonen is niet meer doelmatig. In 2022 hebben we (te) hoge extra kosten gemaakt met onvoorziene reparaties en ad hoc vervangingen. Dit vraagt een planmatige aanpak. In de komende vier jaar vervangen we het binnenwerk van 76, 101, 104, 120 en 88 stuks gemalen. De ervaring leert dat hierdoor de beheerkosten zullen dalen.

Vervangen elektrotechnische/mech hoofd gemalen
De gemiddelde staat van de 35 rioolhoofdgemalen is goed. We inspecteren de rioolhoofdgemalen planmatig twee keer per jaar. Op basis hiervan worden reparaties uitgevoerd. We hebben een vervangingsschema opgesteld voor het volledig vervangen van het binnenwerk van de gemalen.

Implementatie milieutaken Omgevingswet en beheer inrichtingenbestand door omgevingsdienst
De omgevingsdienst (ODZOB) voert wettelijke basistaken op het gebied van milieu voor gemeenten uit. Dit betreft de advisering over vergunningen en meldingen, het houden van toezicht en de voorbereiding van handhaving. Diverse onderwerpen worden collectief uitgevoerd. In 2022 zijn bovenop de reguliere taken voorbereidende werkzaamheden voor de invoering van de Omgevingswet uitgevoerd, zoals: het omzetten van landelijke milieuregels naar gemeentelijke regels welke kunnen worden opgenomen in de omgevingsplannen, het herzien van werkprocessen, en het maken van dienstverleningsafspraken. Daarnaast is het milieu-inrichtingenbestand geactualiseerd en omgezet naar de nieuwe systematiek conform de Omgevingswet (van inrichting naar milieubelastende activiteit).

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:
1. Voorkomen vervuiling;
2. Milieuzorg

Jaar	Omschrijving kapitaalwerk	Beschikbaar gesteld	Uitgaven tot en met dienstjaar	Restant-krediet	Over te boeken
	Milieu				
2010	Maatr.i.h.k.v. Kad.Richtl.Water (MIP'10)	1.700.000	1.263.531	436.469	0
2017	KRW maatregelen Gender + RWZI Eindhoven	59.000	38.190	20.810	0
2018/2018	Riolering Onderzoekskosten	69.900	60.772	9.129	0
2021	2021 Vervangen electrotechn/mech deel gemalen	305.000	43.184	261.817	261.817
2021	2021 Riolering onderzoeken	27.000	16.216	10.784	0
2022	2022 renovatie drukriolering	301.000	0	301.000	301.000
2022	2022 Vervangen hoofdgemalen	49.000	0	49.000	49.000
2022	2022 Re-linen riolering	315.000	159.840	155.160	155.160
2020	Onderzoek uitwerking grondstoffencentrum	56.600	7.958	48.642	42.489
2021	Vervanging KCA depot	115.000	0	115.000	115.000
2016/2017	Energiereductie gem. gebouwen (MIP 2016+2017)	199.000	191.699	7.301	0
2017 t/m 2020 + 2022	Energiereductie gem. gebouwen (MIP 17tm21)	2.224.000	496.244	1.727.756	1.727.756
2019	Onderzoek verkeerslawaai diverse woningen	76.350	17.844	58.507	58.507
2018/2019	Verduurzamen mobiliteit	25.000	0	25.000	25.000
2018 t/m 2022	Uitvoeringsprogramma duurzaamheid	390.974	153.322	237.652	237.652
2018/2019	Ondersteuning ontwikkelingen E'Hoven airport	150.000	148.327	1.673	0
2019	Geluidsbeleid (MIP 2019)	15.000	0	15.000	15.000
2019/2020/2021	Bewustwording duurzaamheid (MIP 2019+2020+2021)	57.000	43.942	13.058	13.058
2019	Wind- en zonne-energie (MIP2019)	50.000	38.750	11.250	0
2019	Onderz transitie best gem vastgoed (MIO 2019)	25.000	0	25.000	25.000
2020	Regionaal meetsysteem (MIP 2020)	75.000	22.500	52.500	52.500
2020	Uitvoering regeling reductie energiegebruik 2020	249.183	230.933	18.250	0
2020/2021	Transitievisie warmte en energie	257.758	72.218	185.541	185.541
2021/2022	Uitv plan v aanpak energiereductie, zon op dak (21+22)	328.000	16.961	311.039	311.039
2021	Aanpassen geluidswal MCC de Kempen	135.000	26.307	108.693	108.693
2022	Ontwikkeling vliegveld Eindhoven	42.000	0	42.000	42.000
2018/2020	Proj. Intensivering toez.veehouderijen	201.000	195.280	5.720	0
	Totaal programma:	7.497.765	3.244.015	4.253.750	3.726.211

INVESTERINGEN

Toelichting:

Maatregelen in het kader van Kader Richtlijn Water (KRW, MIP 2010)
Dit krediet was beschikbaar voor een samenwerking van tien gemeenten met Waterschap de Dommel. Door samenwerkingen zijn tegen meest optimale kosten verbeteringen in het gezamenlijke afvalwatersysteem gerealiseerd (OAS = Optimalisatie Afvalwater Systeem). De 1e en 2e tranche zijn afgerond. Daarna is het project stil gevallen. Mogelijk dat in de toekomst nieuwe initiatieven voor een OAS worden gestart. Op dat moment zullen we opnieuw een krediet aanvragen. Wij stellen voor om het lopende krediet af te sluiten.

KRW-maatregel Gender en RWZI Eindhoven (MIP 2017)
In het verleden heeft de gemeente Eersel op eigen initiatief een onderzoek laten uitvoeren naar de waterkwaliteit in de Gender. Het beekje viel buiten het bovengenoemde gezamenlijke KRW-project. Uit dit onderzoek bleek dat de waterkwaliteit in de Gender goed was en is. Later is hier vanuit een ander project nog natuurherstel gedaan door de beek te laten meanderen. Het krediet kan worden afgesloten.

Riolering onderzoekskosten (MIP 2018)
Dit krediet is gebruikt voor het opstellen van het Basis RioleringsPlan (BRP) voor de kernen van de gemeente Eersel. De berekeningen zijn voltooid en de resultaten zijn meegenomen in het onlangs door de gemeenteraad vastgestelde Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2023-2027. De werkzaamheden zijn hiermee afgerond en dit krediet kan worden afgesloten.

Vervangen elektromechanische deel gemalen (MIP 2021)
Dit krediet is bestemd voor het vervangen van het elektromechanische deel van drukrioolpompen 1e fase. Dit project is in 2021 en 2022 voorbereid. Aanbesteding en uitvoering is in 2023. Het restantkrediet is hiervoor nodig en moet worden overgeboekt naar 2023.

Riolering onderzoeken (MIP 2021)
Dit krediet hebben we gebruikt voor het laten schrijven van het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2023-2028. Het GRP is in 2022 vastgesteld. Het krediet kan worden afgesloten.

Renovatie drukriolering 2e fase (MIP 2022)
Dit krediet is bestemd voor het vervangen van het elektromechanische deel van drukrioolpompen 2e fase.
Fase 1 en fase 2 worden in hetzelfde bestek ondergebracht. Aanbesteding en uitvoering is in 2023. Het krediet is hiervoor nodig en moet worden overgeboekt naar 2023. Fase 3, 4 en 5 volgen in 2023-2025.

Vervangen hoofdgemalen (MIP 2022)
Door beperkte personele capaciteit hebben we dit project nog niet opgepakt. Met deze middelen willen wij het electromechanische deel van hoofdgemalen verbeteren c.q. deels vervangen. In februari jl. hebben wij een assistent rioolbeheerder aangenomen. In de loop van 2023 gaan wij dit project oppakken. Wij stellen voor om het krediet over te boeken naar 2023.

Re-linen riolering (MIP 2022)
Door een kunststof “kous” in een rioolbuis aan te brengen en vervolgens de epoxy in de kous te laten uitharden, ontstaat een nieuwe kunststof buis in een oude betonbuis. Vooral bij kleine diameters is dit een interessante techniek. Ook op de Markt/Hint Eersel overwegen wij deze toepassing. Zo hoeven we het oude cultuurhistorische karakter niet aan te tasten. In 2022 is ongeveer de helft van het krediet gebruikt. Ook in 2023 gaan we weer rioolinspecties doen en reparaties/re-lining laten uitvoeren. Wij stellen voor om het krediet over te boeken naar 2023.

Onderzoek uitwerking grondstoffencentrum
In 2022 is besloten niet verder te gaan met de ontwikkeling van een grondstoffencentrum, samen met de gemeenten Bladel en Reusel-De Mierden. Geen voortgang in dat traject brengt echter de consequentie dat er in Eersel gekeken moet worden naar het sluitend krijgen van de grondstoffen-cyclus in de gemeente Eersel. Om daar vorm aan te kunnen geven is het nodig het krediet over te boeken naar 2023.

Vervanging KCA depot
Het KCA depot op de milieustraat is nog niet vervangen. Het idee was dat het KCA depot direct in een nieuw grondstoffencentrum ingepast zou kunnen worden. Door het stoppen van het project om te komen tot een gezamenlijk grondstoffencentrum is het verzoek het budget voor een nieuw KCA depot in 2023 te behouden en het KCA definitief te gaan vervangen.

Energiereductie gem. gebouwen (MIP 2016 + 2017)
Het krediet is beschikbaar gesteld voor diverse duurzaamheidsmaatregelen bij gemeentelijke gebouwen.
Met dit krediet zijn inmiddels de volgende duurzaamheidsmaatregelen gerealiseerd:

- Zonneboiler in gymzaal Duizel;
- HR++ beglazing gymzaal Duizel;
- HR++ beglazing gymzaal Steensel .

Dit krediet zal worden afgesloten. Het restantkrediet kan vervallen.

Energiereductie gem. gebouwen (MIP 2017 t/m 2020 + 2022)
Dit krediet is beschikbaar gesteld voor het realiseren van diverse duurzaamheidsmaatregelen volgens uitvoeringsplan verduurzamen gemeentelijk vastgoed welke uw raad op 1 november 2016 heeft vastgesteld.
In 2022 zijn met dit krediet de volgende duurzaamheidsmaatregelen gerealiseerd:

- Dakisolatie, HR++, WTW en LED verlichting Markt 29;
- Zonnepanelen tennis Eersel;
- HR++ gymzaal Duizel en gymzaal Steensel.

Realisatie van al deze maatregelen is een uitdaging vanwege de benodigde intensieve voorbereidingstijd en omdat uiteindelijke realisatie mede afhankelijk is van de volgende factoren:

- De businesscase moet voor elke locatie positief zijn (waarbij de haalbaarheid van alle duurzaamheidsmaatregelen in relatie tot de terugverdienopdracht van de betreffende investering/maatregelen in kaart moeten worden gebracht);
- De uitkomst van gesprekken met de betreffende verenigingen inzake op bovengenoemde businesscases (terugverdienmodel van de investering versus baten) moet positief zijn;
- De levensvatbaarheid van de betreffende verenigingen moet positief zijn (uitvoer in afstemming op toekomstig accommodatiebeleid).

Het restantkrediet dient overgeboekt te worden naar 2023, waarbij wordt opgemerkt dat een vervroegde aflossing inzake de zonnepanelen op d’n Boogerd op het krediet is gecorrigeerd.

Onderzoek verkeerslawaai diverse woningen
Van het Bureau Sanering Verkeerslawaai heeft de gemeente subsidie ontvangen voor onderzoek naar verkeerslawaai voor diverse woningen (158 in totaal), verspreid door de gemeente maar met name geconcentreerd aan de Eindhovenseweg in Steensel en de Willibrorduslaan in Eersel. De situatie ten aanzien van de saneringsoperatie wegverkeerslawaai aan de Eindhovenseweg in Steensel en de Willibrorduslaan in Eersel worden in aparte projecten opgepakt/uitgevoerd. Dit heeft te maken met de herinrichtingsplannen voor beide wegen. Wat resteert is een “verzamelproject” van 41 woningen verdeeld over de gemeenten. Hiervoor is een saneringsprogramma vastgesteld. Er is gestart met aanvullend onderzoek naar te nemen gevelmaatregelen. Bron- en overdrachtsmaatregelen zijn niet doelmatig of mogelijk. Het restantkrediet overboeken naar 2023.

Verduurzamen mobiliteit
De kosten voor de realisatie van de twee openbare laadpalen bij het gemeentehuis worden in 2023 nog ten laste gebracht van dit krediet. Vertraagde levering noodzaakt hiertoe. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Uitvoeringsprogramma Duurzaamheidsbeleid
Met het duurzaamheidsbeleid is aandacht voor duurzaamheidsthema's die samenhangen met de energie-transitie. Denk hierbij aan afval/materialen, klimaatadaptatie, het verduurzamen van mobiliteit, biodiversiteit en eerlijke productie. Het uitvoeringsprogramma dat hoort bij het duurzaamheidsbeleid voor de aankomende jaren (2021 – 2025) is in 2021 opgesteld. Hierbij is er in het speciaal aandacht voor zon-op-dak en energiereductie. Het uitvoeringsprogramma geeft een actueel beeld van de stand van zaken ten opzichte van de Eerselse klimaatdoelstellingen. Jaarlijks wordt dit beeld geactualiseerd. Het restantkrediet gaat de komende jaren gebruikt worden om uitvoering te geven aan het uitvoeringsprogramma 2021 – 2025. Daarom het restantkrediet overboeken naar 2023.

Ondersteuning ontwikkelingen Eindhoven Airport
Het krediet voor de ondersteuning van de ontwikkelingen rond Eindhoven Airport is beschikbaar gekomen voor de inzet van Eersel in het proces om te komen tot Proefcasus en vervolgens een nieuw Luchthavenbesluit voor de Luchthaven Eindhoven. In de begroting 2022 is er voor de periode 2022-2025 extra krediet gekomen voor de verdere ontwikkeling van het Luchthaven Eindhoven Overleg. Daarmee kan dit krediet worden afgesloten.

Geluidbeleid
Het bestaande geluidbeleid is verouderd en moet worden geactualiseerd. Dit project hangt samen met de implementatie van de Omgevingswet. De Regiegroep Implementatie Omgevingswet Kempengemeenten (RIOK) heeft het standpunt ingenomen om de overgang naar de Omgevingswet beleidsneutraal te laten verlopen. Dit betekent dat aanpassing van het geluidbeleid wordt uitgesteld. De Omgevingswet biedt het bevoegde gezag een ruime periode na 2023 om het beleid omgevingswet-proof te maken. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Bewustwording duurzaamheid
Inwoners en ondernemers bewust maken van duurzaamheid en de mogelijkheden die zij daarin hebben, is een belangrijk onderdeel in het communicatieplan voor het duurzaamheidsbeleid van onze gemeente. We werken hieraan onder andere door het vernieuwen van de duurzaamheidspagina op de gemeentelijke website en het opzetten van een jaarronde content-kalender. Voor deze werkzaamheden zetten we het krediet voor bewustwording duurzaamheid in. Vandaar het voorstel om het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Wind- en zonne-energie
Dit krediet kan opgeheven worden.

Onderzoek transitie bestemming gemeentelijk vastgoed (MIP 2019)
Dit project was in afwachting van de Transitievisie Warmte (TVW) van gemeente Eersel. In april 2021 heeft de raad de Startnotitie Transitievisie Warmte vastgesteld. Daarna is de TVW opgesteld. Hierin staat beschreven hoe wij als gemeente willen komen tot een aardgasvrij Eersel in 2050. Deze TVW is daarmee de basis voor het uitwerken van maatwerkadviezen, per gebouw, waarbij de (on)mogelijkheden voor een aardgasvrije (All-electric of hybridevorm) oplossing inclusief eventuele benodigde aanvullende investeringen (na-isoleren spouwmuren, daken, vloeren en/of HR++ glas, etc.) in beeld worden gebracht. Deze uitkomsten kunnen dan in de meer-jaren-onderhoudsplannen worden geïntegreerd, waarna we op de natuurlijke vervangmomenten, de betreffende gasinstallatie, aanpassen of vervangen door een aardgasvrije oplossing.

In verband met personeelstekort binnen het team vastgoed heeft de opstart van dit onderzoek nog niet plaatsgevonden. In 2023 wordt een maatwerkadvies opgesteld (als 1e pilot) ten behoeve van een gasloos gemeentehuis. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Regionaal meetsysteem
Het krediet voor het Regionaal Meetsysteem wordt gebruikt voor de (financiële) verplichtingen die behoren bij het besluit om deel te nemen aan de Regionaal Meetsysteem met meetpunten in de eigen gemeente. In Eersel is een meetpunt geplaatst in Knegsel. Jaarlijks bedraagt de bijdrage € 7.500,--. In 2023 wordt hier verder gebruik van gemaakt. Overeenkomstig de financiële

verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Uitvoering regeling reductie energiegebruik 2020
Voor de Regeling Reductie Energieverbruik hebben we vouchers verstrekt aan huiseigenaren om energiebesparende maatregelen te treffen. Daarnaast hebben wij de regeling gebruikt om advies te geven aan huiseigenaren over energiebesparende maatregelen, zoals dak-, raam- of gevelisolatie en heeft er een grootschalige inkoopactie plaatsgevonden. De regeling liep tot en met 31 december 2021. Het resterende krediet moest terugbetaald worden aan het Rijk. De eindafrekening heeft inmiddels plaatsgevonden. Daarom kan dit krediet worden afgesloten.

Transitievisie warmte en energie
In december 2021 heeft de raad de Transitievisie Warmte vastgesteld. Het restantkrediet gaat de komende jaren gebruikt worden om uitvoering te geven aan de Transitievisie Warmte, zoals bij de uitvoering van het besparingsprogramma. Daarom restantkrediet overboeken naar 2023.

Plan van aanpak energiereductie en zon-op-dak 2021 – 2024
In April 2021 heeft de raad Plan van aanpak energiereductie en zon-op-dak 2021-2024. In 2022 zijn allereerst verdere voorbereidende werkzaamheden voor het plan uitgevoerd, onder andere het uitwerken van de werkzaamheden waarin Kempenenergie een rol heeft. In 2022 is ingezet op de samenwerking met Kempenenergie verder vorm te geven en uit te bouwen. Daarnaast is er een aanzet gemaakt met de bedrijvensessies. Het restantkrediet is nodig om de gestelde taken uit te voeren en moet worden overgeboekt naar 2023.

Aanpassen geluidwal MCC de Kempen
De gemeente Eersel is projectpartner in het Kempische BedrijvenPark (KBP) in Bladel. De bouw van een groot bedrijfspand op het KBP in Bladel veroorzaakt extra geluidsoverlast richting Eersel. Bij de Raad van State werd hiervoor een procedure tegen de gemeente Bladel gevoerd. Het bestuur van het samenwerkingsverband KBP en de gemeente Bladel hebben ons college om medewerking gevraagd voor het verlengen van één van de geluidswallen op Eersels grondgebied. Wij hebben ervaring hiermee en bezitten nog de lopende vergunningen voor dit grondwerk. Ons college heeft ingestemd met dit verzoek. Het beschikbare krediet is een werkkrediet. Het werk is nog in volle uitvoering. Het restantkrediet moet worden overgeboekt naar 2023. De uiteindelijke kosten zijn voor rekening van het KBP.

Ontwikkeling vliegveld Eindhoven
In de begroting 2022 is voor de periode 2022-2025 een bedrag van € 42.000,-- beschikbaar gesteld ter ondersteuning van de verdere ontwikkeling van het Luchthaven Eindhoven Overleg (LEO). De komende jaren zal dit onder andere gebruikt worden om, samen met alle andere partijen, een fonds voor gezondheidswinst op te zetten en ter ondersteuning van het secretariaat van het Leefbaarheidsfonds, van waaruit projecten in de omgeving van de luchthaven worden gefinancierd die bijdragen aan de leefbaarheid. Daarom dient dit krediet overgeboekt te worden naar 2023.

Project Intensivering toezicht veehouderijen
Het project Intensivering toezicht veehouderijen is in 2022 afgerond. Het restant van € 5.720,-- wordt daarom niet overgeboekt naar volgend jaar.

EXPLOITATIE

Programma: Milieu				
Productgroep	**Begroting 2022**		**Werkelijk 2022**	**Verschil 2022**
	Primitief	**Na wijziging**		
LASTEN				
Voorkomen vervuiling	2.323.890	2.671.564	2.789.056	-117.492
Milieuzorg	572.213	995.005	823.852	171.153
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	**2.896.103**	**3.666.569**	**3.612.909**	**53.660**
BATEN				
Voorkomen vervuiling	3.943.267	4.358.515	4.560.876	202.361
Milieuzorg	386.600	635.698	361.598	-274.100
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	**4.329.867**	**4.994.213**	**4.922.474**	**-71.739**

Programma: Milieu				
Productgroep	**Begroting 2022**		**Werkelijk 2022**	**Verschil 2022**
	Primitief	**Na wijziging**		
LASTEN				
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	2.896.103	3.666.569	3.612.909	53.660
Kapitaallasten	716.800	1.106.680	675.689	430.991
Apparaatskosten	697.070	697.070	663.187	33.883
Totaal lasten	**4.309.973**	**5.470.319**	**4.951.785**	**518.534**
BATEN				
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	4.329.867	4.994.213	4.922.474	-71.739
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	315.000	176.816	-138.184
Totaal baten	**4.329.867**	**5.309.213**	**5.099.290**	**-209.923**
Saldo programma	**-19.894**	**161.106**	**-147.505**	**308.611**

Met betrekking tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11. De onderstaande analyse gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze een directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen ineens).

Productgroep Voorkomen vervuiling

Onderhoud Riolering
(nadeel op de lasten van € 110.020,-- exclusief kapitaallasten, en toevoeging aan de voorziening)

Deze overschrijding wordt veroorzaakt door:

- Hogere energiekosten (€ 20.997,--) door hogere tarieven;
- Hogere kosten voor rioolinspectie en het reinigen van kolken door een groter areaal riolering en kolken (€ 29.802,--);
- Hogere kosten voor onderhoud van rioolgemalen. Deze hogere kosten worden met name veroorzaakt door uitval van oude drukrioolgemalen die met spoed zijn gerenoveerd (€ 131.864,--);
- Hogere advieskosten dan begroot (€ 29.428,--). We hebben ons ter voorbereiding op enkele projecten extra laten adviseren;
- Lagere uitgaven ter grootte van € 97.559,-- op diverse posten binnen de exploitatie Riolering.

De kapitaallasten zijn lager dan begroot, waardoor de storting in de voorziening € 204.578,-- lager is dan begroot.

Rioolheffing (voordeel van € 22.000,-- op de baten)
De baten op de rioolheffing waren hoger dan begroot, doordat er meer aansluitingen waren dan waar in de begroting rekening mee is gehouden.

Afval
Bladafval (voordeel van € 17.000,-- op de lasten)
We hebben minder blad hoeven op te ruimen dan waar in de begroting rekening mee is gehouden.

Afval (nadeel van € 86.000,-- op de lasten, nadeel van € 174.000,-- op de baten)
Het nadeel op de baten ontstaat met name door een hogere storting in de voorziening dan begroot. Daarnaast vallen de inkomsten uit verschillende afvalstromen lager uit en is er € 15.000,-- minder afvalstoffenheffing opgehaald. De hogere storting in de voorziening komt tot stand door de opheffing van de bestemmingsreserve afvalverwijdering. Het bedrag van € 415.248,-- is via de reserves ten gunste gekomen van de exploitatie en wordt via de post inzameling afval gestort in de voorziening egalisatie kosten afvalverwijdering.

Milieustraat (voordeel van € 61.000,-- op de lasten, nadeel van € 22.000,-- op de baten)
De lasten zijn vooral lager, doordat de verwerkingskosten lager zijn uitgevallen. Daarentegen zijn wel de poortgelden tegengevallen ten opzichte van de begroting.

Productgroep Milieuzorg

Energiearmoede (voordeel van € 165.000,- op de lasten, nadeel van € 165.000,- op de baten)
Voor de aanpak van energiearmoede is via een specifieke uitkering een bedrag van € 242.000,-- beschikbaar gesteld. Het bedrag is bedoeld voor activiteiten en middelen die ervoor zorgen dat de energierekening en/of -verbruik van huishoudens in energiearmoede daalt. Hiernaast willen we structurele energiebesparing realiseren bij huishoudens in energiearmoede en hen ondersteunen in het omlaag brengen van de energierekening. Voor deze maatregelen is in 2022 circa € 77.000,-- uitgegeven. De resterende subsidie van € 165.000,-- is als vooruit ontvangen op de balans geboekt.

Milieubeheer
Voor 2022 zijn inkomsten geraamd voor energiebesparende maatregelen die wij als gemeente uitvoeren bij onder andere verenigingen. Veel maatregelen die voor 2022 gepland stonden zijn in 2022 niet uitgevoerd, waardoor we in 2022 circa € 104.000,-- minder aan inkomsten hebben ontvangen dan begroot. Hiertegenover staan lagere kapitaallasten.

5. Veiligheid

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **"Inwoners zijn en voelen zich veilig in de gemeente Eersel."**

Beleidsterrein/subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Jeugdcriminaliteit	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners (verplicht) Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2021 Eersel: 130 Nederland: 80 Gemeenten < 25.000 inwoners: 80 2020 Eersel: 110 Nederland: 110 Gemeenten < 25.000 inwoners: 100 2019 Eersel: 84 Nederland: 132 Gemeenten < 25.000 inwoners: 110 2018 Eersel: 107 Nederland: 119	*Het aandachtsgebied "veiligheid" van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG+) staat in nauw contact met de politie en gemeente. Door kennis en kunde te delen, voorkomen we problemen. *Meer zichtbaarheid van het CJG+ op straat bij hanggroepen om met hen in contact te komen. Inzet jeugdcoach vanaf 2019. * Door de bevordering van weerbaarheid van de jeugd, zullen zij een duidelijkere keuze kunnen maken.
Delicten	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners (verplicht) Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2021 Eersel: 0,4 Nederland: 1,8 Gemeenten < 25.000 inwoners: 0,6 2020 Eersel: 0,3 Nederland: 2,0 Gemeenten < 25.000 inwoners: 0,6 2019 Eersel: 0,3 Nederland: 2,3 Gemeenten < 25.000 inwoners: 0,7	In samenwerking met winkeliers handhavend optreden door Buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA), politie en justitie.

		2018 Eersel: 0,3 Nederland: 2,2 2017: 0,4 Nederland: 2,2	
	Het aantal gewelds-misdrijven per 1.000 inwoners (verplicht) Norm: < het gemid-delde van gemeenten < 25.000 inwoners	2021 Eersel: 3,1 Nederland: 4,3 Gemeente < 25.000 inwo-ners: 2,4 2020 Eersel 3,1 Nederland: 4,6 Gemeenten < 25.000 inwo-ners 2,5 2019: Eersel: 2,6 Nederland: 4,8 Gemeenten < 25.000 inwo-ners: 2,8 2018 Eersel: 3,3 Nederland: 4,9 2017: 2,3 Nederland: 5,1	We nemen deel aan het Veilig-heidshuis en we vaardigen een gemeentelijke functionaris af bij casus-overleggen.
	Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners (verplicht) Norm: < het gemid-delde van gemeenten < 25.000 inwoners	2021 Eersel: 0,8 Gemeenten < 25.000 inwo-ners: 1,2 2020 Eersel: 1,8 Gemeenten < 25.000 inwo-ners: 1,4 2019: Eersel: 3,1 Nederland: 2,3 Gemeenten < 25.000 inwo-ners: 2,0 2018 Eersel: 1,6 Nederland: 2,5 2017: Eersel 3,2 Nederland: 2,9	We stimuleren en faciliteren de zelfredzaamheid en bewoners-initiatieven op het gebied van buurtpreventie en WhatsApp-groepen. We hebben specifieke aandacht voor kwetsbare doel-groepen, zoals ouderen en mensen met een verhoogde slachtofferkans. We pakken veelplegers aan en bieden, als daar behoefte aan is, hulp aan ex-delinquenten mede via onze gemeenschap-pelijke regeling Kempenplus (Wet straffen en beschermen).

	Het aantal vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) per 1.000 inwoners (verplicht) Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2022 Eersel: 4,8 Nederland: 6 Gemeenten < 25.000 inwoners: 4,3 2021 Eersel: 4,4 Nederland: 6 Gemeenten < 25.000 inwoners 4,4 2020 Eersel: 3,9 Nederland: 6,3 Gemeenten < 25.000 inwoners 4,5 2019 Eersel: 3,1 Nederland: 5,9 Gemeenten < 25.000 inwoners: 3,9	Met gerichte publicaties in het weekblad de Hint en vooral social media vragen we aandacht voor bevorderen van meldingsbereidheid en het doen van aangifte. De meld- en herstellijn uitbreiden met een mogelijkheid tot het melden van onveilige situaties in de openbare ruimte.

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2022

Kwartiermaker Kempen Interventie Team (KIT)
Gedurende de periode 1 maart 2019 tot en met 1 maart 2020 heeft de gemeente Eersel deelgenomen aan het pilotproject KIT (Kempen Interventie Team). Belangrijk doel van de pilot was het oefenen met het integraal uitoefenen van toezicht samen met partners. Zo participeerden ook de gemeenten Bergeijk, Best, Bladel, Oirschot, Reusel-de Mierden, Veldhoven en Waalre, het UWV, de Belastingdienst, de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de Immigratie- en Naturalisatiedienst, de Sociale Verzekeringsbank en de Politie in het project.
Inmiddels is de pilot geëvalueerd en heeft het college besloten om het KIT definitief vorm te geven en structurele middelen te reserveren van € 5.250,-- per jaar. De raad is hierover geïnformeerd door middel van een raadsinformatiebrief.

Jeugdcriminaliteit
Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG+) de Kempen is er voor alle (aanstaande) ouders, verzorgers, kinderen en jongeren van 0 tot 23 jaar uit de Kempen. Ouders zijn zelf de belangrijkste opvoeders, maar ook het netwerk rond een gezin bepaalt het verloop van de opvoeding. Steun vanuit de leefomgeving is heel belangrijk. Vanaf de begroting 2022 wordt de jeugdcoach structureel ingezet. Het doel is het bevorderen van de maatschappelijke participatie van jongeren. We signaleren risico's vroegtijdig en plegen preventieve inzet.
Pas als deze steun niet voldoende is, volgt professionele hulpverlening. In gevallen dat jeugdigen een (al dan niet strafbare) misstap maken, vindt er direct afstemming plaats tussen politie en CJG+ om tot een passend (hulpverlenings-)traject te komen om de jeugdige de juiste handvatten te geven.

Delicten
Als gemeente hebben we de regie op veiligheidsbeleid. Naast een intensieve samenwerking met de overige Kempengemeenten en politie, werken we samen met het Veiligheidshuis. Dit is een samenwerking van diverse organisaties die gaat over jeugd, veelplegers, nazorg ex-gedetineerden, huiselijk geweld en radicalisering. Door deze en de samenwerkingsvormen met de inwoners van gemeente Eersel, spelen we efficiënter en slagvaardiger in op problemen en het voorkomen hiervan.

Veiligheidsgevoel
Georganiseerde en ondermijnende criminaliteit tast de maatschappelijke integriteit ernstig aan. Het beïnvloedt de veiligheid en het veiligheidsgevoel van onze inwoners. We werken daarom intensief samen met onder andere het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) met als doel om in onderlinge samenwerking het vestigingsklimaat van georganiseerde criminaliteit negatief te beïnvloeden.

Door onze dorpsraden en leefbaarheidsgroepen in de kernen, maar ook door de komst van buurtpreventie, bereiken we inwoners en andersom. Onze inwoners oefenen meer invloed uit en organiseren zich beter door de beschikbaarheid van informatie. Hierdoor geven ze meer vorm aan hun eigen (veilige) leefomgeving. Door het ontstaan van buurtpreventie WhatsAppgroepen en gebruik van social media worden inwoners, maar ook de gemeente snel bereikt. Hierdoor ontstaan kortere en snellere communicatielijnen, waardoor het veiligheidsgevoel vergroot wordt.

Rampen en incidenten
Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio, bestaande uit de 21 burgemeesters uit onze regio, zorgt voor passende hulpverlening in geval van rampen en crisis. Niet alleen het op peil houden van voldoende getraind personeel en het behalen van de gestelde opkomsttijden voor de brandweer, maar ook preventieve maatregelen en voorlichting worden geïnitieerd vanuit de Veiligheidsregio. Door het maken van goede werkafspraken tussen de Veiligheidsregio en de gemeente, ontstaat er een continue aandacht voor fysieke veiligheid. Om snel en adequaat te reageren bij een ramp of crisis, beschikt de gemeente over een goed opgeleide en toegeruste crisisbeheersingsorganisatie. Samen met de Veiligheidsregio (bevolkingszorg) vullen we deze processen in en zorgen we voor oefeningen.

Risicobeheersing & risicobestrijding
Op basis van een gemeenschappelijke regeling en (contract)afspraken, levert de Veiligheidsregio advies over risico's en te nemen maatregelen. Advisering bij evenementen maakt hiervan onderdeel uit.

Vergroten zelfredzaamheid
Brandweer Nederland heeft diverse programma's waarin ze de zelfredzaamheid en bewustwording bij brand stimuleren. Door nauwe samenwerking met de Veiligheidsregio en lokale brandweerposten, vergroten we in het kader van "Brandveilig leven" de risicobewustwording van (minder zelfredzame) inwoners en bedrijven. Dit doen we door voorlichtings- en preventiecampagnes.
De gemeente en lokale brandweer blijven in contact met de bedrijven (op bedrijfsterreinen) binnen onze gemeente, om hen bewust te maken van de eigen verantwoording op het gebied van preventieve en risico reducerende maatregelen.

Integrale Veiligheid: zowel met betrekking tot jeugdcriminaliteit (verwijzingen naar HALT) als met betrekking tot het aantal geweldsmisdrijven is de norm (net) niet gehaald.
Met betrekking tot de verwijzingen naar HALT komt dat door een actieve politie die gebruik maakt van HALT als dat mogelijk is.
Voor wat betreft de geweldsmisdrijven is de norm licht overschreden. Doordat de absolute aantallen laag zijn, leiden een paar extra geweldsdelicten al tot overschrijding van de norm.
Er is tevens sprake van een geringe overschrijding van de norm met betrekking tot het aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte. Dit ligt eraan dat er nauwkeuriger wordt geregistreerd, mede door een grotere meldingsbereidheid waarop is ingezet. Ook kunnen gezien de geringe aantallen bijvoorbeeld controles met oud en nieuw hogere cijfers tot gevolg hebben.

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:
1. Sociale veiligheid;
2. Brandveiligheid, hulpverlening en rampenbestrijding.

EXPLOITATIE

Programma: Veiligheid				
Productgroep	**Begroting 2022**		**Werkelijk 2022**	**Verschil 2022**
	Primitief	**Na wijziging**		
LASTEN				
Sociale veiligheid	87.305	87.305	82.530	4.775
Brandveiligheid, hulpverlening, rampenbestrijding	1.264.641	1.272.141	1.257.887	14.254
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	**1.351.946**	**1.359.446**	**1.340.417**	**19.029**
BATEN				
Sociale veiligheid	106.500	106.500	114.791	8.291
Brandveiligheid, hulpverlening, rampenbestrijding	66.880	66.880	96.723	29.843
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	**173.380**	**173.380**	**211.515**	**38.135**

Programma: Veiligheid				
Productgroep	**Begroting 2022**		**Werkelijk 2022**	**Verschil 2022**
	Primitief	**Na wijziging**		
LASTEN				
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	1.351.946	1.359.446	1.340.417	19.029
Kapitaallasten	26.002	26.002	25.811	191
Apparaatskosten	328.189	328.189	325.561	2.628
Totaal lasten	**1.706.137**	**1.713.637**	**1.691.788**	**21.849**
BATEN				
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	173.380	173.380	211.515	38.135
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	0	0	0
Totaal baten	**173.380**	**173.380**	**211.515**	**38.135**
Saldo programma	**1.532.757**	**1.540.257**	**1.480.274**	**59.983**

Met betrekking tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11. De onderstaande analyse gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze een directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen ineens).

Productgroep Sociale veiligheid

Geen noemenswaardige afwijkingen

Productgroep Brandveiligheid, hulpverlening en rampenbestrijding

Brandweerkazernes
Vrijval voorziening brandweerkazerne (voordeel van € 29.000,-- op de baten).
In het meerjarig onderhoudsplan van 2022-2023 zijn de kosten van onderhoud deels dubbel opgenomen bij de jaarrekening 2021. In 2022 laten we deze dubbele raming vrijvallen. Dit levert een voordeel op in de exploitatie van € 29.000,--.

6. Verkeer en vervoer

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **"Goede bereikbaarheid in balans met verkeersveiligheid en met zo min mogelijk overlast."**

Beleidsterrein/subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Bereikbaarheid	Kwaliteitsniveau B wegennet uitgedrukt in de landelijke richtlijn CROW (nader toegelicht in de beleidsnotitie kwaliteitsplan wegen) (eigen indicator) Norm: Niveau B ≥ 6	2022: 4,9 2020: 5,4 2018: 5,7 2016: 5,8	*Uitvoeren van onderhoudsmaatregelen (op basis van twee jarige inspectie) om het gekozen kwaliteitsniveau B te handhaven;

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2022

Uitvoering maatregelen verkeersveiligheid
Een ongeval heeft meestal meerdere oorzaken en ontstaat door een samenloop van omstandigheden. De mens speelt daarbij de belangrijkste rol, maar ook een vervoermiddel met gebreken of de toestand van de weg kan (mede) oorzaak zijn van een ongeval. Met verschillende maatregelen maakt de gemeente het verkeer veiliger en proberen we het aantal verkeersdoden en ernstige verkeersgewonden te verminderen. Dit is een actie die continu om aandacht vraagt. In 2022 is verder gegaan met de uitvoering van diverse maatregelen op het gebied van verkeersveiligheid.

Uitvoering verkeersveiligheidsplan
Verkeersveiligheidsplan (MIP 2010 t/m 2019; Uitvoering verkeersveiligheidsplan 2020; Maatregelen verkeersveiligheid 2021)

Aanpak van verkeersonveilige situaties
Op basis van verkeersongevallen, verkeerstellingen, meldingen en overleggen met onder andere dorpsraden en politie, beoordelen we (nieuwe) verkeersonveilige situaties. We passen deze situaties aan waar mogelijk. In overleg met de scholen kijken we naar een veilige schoolomgeving en nemen we maatregelen. Dit zijn doorlopende acties, die we in 2022 hebben voortgezet.
Zo zijn in de Boksheidsedijk in Eersel diverse verkeersremmende maatregelen aangebracht. In de Lantie in Vessem is een gedeelte ingericht als 30 km/uur, ondersteund met verkeersdrempels. In de Wolverstraat in Duizel is een bocht aangepast voor fietsers. In de gemeente zijn op diverse wegen verkeersborden, verkeersspiegels en/of wegmarkeringen aangepast/aangebracht om de lokale situatie te verbeteren.

Verkeerstellingen
Om inzicht in de ontwikkelingen van het verkeer te hebben, wil de gemeente structureel verkeerstellingen gaan uitvoeren. Ook in 2022 hebben we verkeerstellingen uitgevoerd.

Regionale HUB; Maatregelenpakket mobiliteitsstrategie De Kempen
Regionale ontwikkelingen (Bereikbaarheidsagenda):
De wegen houden niet op bij de gemeentegrens. Ontwikkelingen buiten de gemeente kunnen van invloed zijn op het verkeer in onze gemeente. Het is belangrijk om te zorgen voor een goede afstemming met andere gemeenten in de regio. Daarom hebben we hier regelmatig overleg over. In 2016 is een plan gemaakt (bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant) met maatregelen die ervoor zorgen dat de regio Zuidoost-Brabant leefbaar én bereikbaar blijft. In 2022 zijn deze maatregelen verder uitgewerkt. Deze maatregelen zijn onder andere:

- Voorbereiding snelle fietsverbinding de Kempen – Veldhoven;
- Studie naar kleinschalig vervoer in de Kempen met als doel de bereikbaarheid voor alle inwoners met het openbaar vervoer van de kleine kernen te verbeteren;
- Werkgeversaanpak bedrijventerreinen de Kempen, met als doel een duurzame verandering van het mobiliteitsgedrag van werknemers;
- Studie naar een regionaal vervoersknooppunt (HUB) aan de A67 ter hoogte van Eersel.

Overige verkeersvoorzieningen
Gedrag weggebruiker
De meeste ongevallen zijn het gevolg van menselijke fouten. Het is belangrijk dat de weggebruiker zich bewust is van zijn gedrag. Ook in 2022 hebben we maatregelen genomen om dat gedrag te beïnvloeden. Maatregelen zijn het ondersteunen van scholen op het gebied van verkeersveiligheid, het ondersteunen van landelijke en provinciale campagnes, het ondersteunen van acties van Veilig Verkeer Nederland (VVN) en het plaatsen van digitale snelheidsdisplays, waarop de automobilist kan zien hoe hard hij rijdt. Ook is er in 2022 een opfriscursus Auto van Veilig Verkeer Nederland georganiseerd.

Uitvoering beheerplan wegen
Uit de laatst uitgevoerde weginspectie (2022) blijkt dat de gemiddelde kwaliteit van onze wegen onder ons ambitieniveau (B-kwaliteit) is gezakt. Er is echter geen gevaar voor de verkeersveiligheid voor auto’s, fietsers en voetgangers. Met wat grootschaliger klein onderhoud kunnen we de wegen veilig bruikbaar houden. Klinker- en tegelverhardingen zijn kwalitatief beter dan de asfaltwegen. Binnenkort bieden wij u een analyse en nieuwe onderhoudsstrategie aan voor het wegbeheer.

Uitvoering beleidsplan Openbare Verlichting
De twee speerpunten uit het beleidsplan Openbare Verlichting 2014-2024 zijn uitgevoerd: het verwijderen van lichtmasten in het buitengebied en het ombouwen van de (oranje) SOX verlichting naar LED. Daarnaast wordt bij reguliere vervanging ingezet op het toepassen van LED verlichting. Wij streven naar verdere vermindering van het energiegebruik voor openbare verlichting tot de 50% energiereductie in 2030 ten opzichte van het jaar 2013.

Haalbaarheidsonderzoek geluidswal A67
Vanuit de gemeente Eersel wordt geluidsoverlast ervaren van de A67. Een geluidswal of geluidscherm zou hier uitkomst kunnen brengen. In het beleid grootschalige zonne-energie gemeente Eersel 2020-2030, is vastgelegd dat de opwekkingsopgave voor onze gemeente 0,055TWh bedraagt en dat deze mede ingevuld dient te worden met een energieopwekkende en geluidswerende voorziening langs de A67. In 2021 en 2022 is daarom een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor een energie-opwekkende en geluidwerende voorziening langs de A67. Op dit moment werken we aan de uitvoeringsstrategie. Voor het deel energie-opwekking werken we samen met alle andere Brabantse gemeenten aan de A67 in het RES (Regionale EnergieStrategie) brede project Klimaatcorridor A67.

Knegselsedijk/Duiselseweg.
De Knegselsedijk vormt samen met Steenovens en Hoef de ontsluiting van de noordelijke Kempendorpen naar het Rijkswegennet (A67). Als onderdeel van de bereikbaarheidsagenda wordt het deel tussen de Steenovens en Hoef beter herkenbaar gemaakt voor het (vracht)autoverkeer om deze rol nog beter te vervullen. Hiervoor worden de aansluitingen van Steenovens – Knegselsedijk en Knegselsedijk – Hoef aangepast. Ook is het fietspad aan de noordzijde van de Knegselsedijk aangelegd. Dit deel van het project werd in december 2022 voltooid.

Fietsinfrastructuur Buivensedreef/Duiselseweg
In 2022 hebben we de voorbereidingen van de fietspaden Duiselseweg en Buivensedreef gecombineerd. We bekijken nu hoe we op de beste wijze de totale afwikkeling van het fietsverkeer tussen Duizel en Knegsel kunnen faciliteren.

Fietsvoorzieningen
Uw gemeenteraad heeft gekozen voor het faciliteren van de fiets. In 2022 waren wij bezig met:

- Aanleg fietspad Knegselsedijk (voltooid 2022)
- Herstraten fietspaden Bergeijksedijk (voltooid 2022)
- Verbeteren fietspad Rosheuvel (voltooid 2022)
- Reconstructie fietspad Meerstraat (sgt A. Frazerpad; voltooid 2022)
- Voorbereiding fietspad Stevert (aanleg 2024)
- Voorbereiding fietspad Urnenweg i.s.m. Bladel (aanleg 2024)
- Tracéstudie fietspad Domineespad i.s.m. Bladel (aanleg medio 2023/2025)
- Tracéstudie fietspaden Duiselseweg/Buivensedreef (aanleg medio 2025)
- Rode fietsstroken Oirschotsedijk (2023) en Rouwven (2022/2023)

Steensel weer één Dorp (SW1D)
Vanaf 2016 wordt er al gesproken over het verbeteren van de leefbaarheid in het dorp Steensel. De Eindhovenseweg doorsnijdt het dorp sinds mensenheugenis. Het project Steensel weer één Dorp loopt nu vier jaar. In 2021 is fase 1 van het project (zuid Eindhovenseweg) opgeleverd en eind 2022 is fase 2 voltooid (noordzijde Eindhovenseweg). Dit alles met uitgebreide inspraak via klankbordgroepen. Begin 2023 hebben we het voorlopig ontwerp van de Eindhovenseweg (fase 3) en het Kerkplein afgerond. Vanaf het tweede kwartaal 2023 wordt het ontwerp definitief gemaakt en het bestek geschreven en aanbesteed. Uitvoering 3e fase duurt daarna anderhalf jaar (2024 en 2025).

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:
1. Bereikbaarheid;
2. Verkeersveiligheid

INVESTERINGEN

Jaar	Omschrijving kapitaalwerk	Beschikbaar gesteld	Uitgaven tot en met dienstjaar	Restant-krediet	Over te boeken
	Verkeer en vervoer				
2016	Actualisatie en digitalisatie wegenleger (Mip '16)	30.000	29.805	195	0
2017	Vervanging verharding Knegselsedijk/ Duiselseweg (MIP2017)	830.000	467.246	362.754	362.754
2017/2019	Aanleg fietspad Stevert (MIP2017)	1.010.000	71.482	938.518	938.518
2019	Carquefouplein	25.000	27.943	-2.943	0
2019/2021	Herin knegselsedijk/Duiselseweg	2.270.000	1.931.644	338.356	338.356
2019	Vrijliggend fietspad Duiselseweg	700.000	12.712	687.288	687.288
2019/2022	Voetpad geschikt rolstoel Gr Meer	191.415	151.684	39.731	0
2019	Project Smara	251.031	219.824	31.207	0
2020	Fietspad Mr de la Courstraat (MIP 2020)	355.000	200.437	154.563	0
2020	Vrijliggend fietspad Urnenweg (MIP 2020)	700.000	57.705	642.295	642.295
2019/2021	Bijdr bereikbaarheidsagenda regio brede projecten	422.000	169.356	252.644	252.644
2020	Parkeerbehoefte nabij dorpshart Knegsel	95.000	108.664	-13.664	0
2020	Steensel een dorp (fase 1)	620.000	545.041	74.959	0
2021/2022	Steensel weer een dorp 2e fase (wegen)	725.000	63.621	661.379	661.379
2022/ 2022	Steensel weer een dorp 2e fase (riool)	900.000	882.905	17.095	17.095
2021/2022	Verv verharding Korenbloemln (2021 BR Rehab wegen)	370.000	136.619	233.381	233.381
2021/2022	Verv verharding Korenbloemln (2021 tlv expl)	50.000	50.000	0	0
2021	Looproute mensen met beperking Markt-Hint (2021)	50.000	7.350	42.650	42.650
2021	Herinrichting Carquefouplein (2021)	50.000	11.933	38.068	38.068

2021/2021	Herinrichting Hazenstraat - Stokkelen (2021)	1.076.000	715.021	360.979	360.979
2021/2021/2022	Haalbaarheidsonderzoek geluidswal A67 (2021)	159.605	124.922	34.684	34.684
2022	Verv verharding reconstr Schadewijkstraat	50.000	0	50.000	50.000
2022/ 2022	Rehab Eerdbrand (ged Lage Heide gemeentegrens; Rehab wegen)	239.600	216.875	22.725	22.725
2022/ 2022	Rehab Eerdbrand (ged Lage Heide gemeentegrens; tlv expl)	71.000	71.000	0	0
2022/ 2022	Rehab Lage Heide (ged Eerdbrand-Stokkelen)	548.000	277.676	270.324	270.324
2022/ 2022	Reconstr en verbreden fietspad Rosheuvel (tlv exploitatie)	125.000	62.627	62.373	62.373
2022/ 2022	Reconstr en verbreden fietspad Rosheuvel (rehabilitatie wegen)	25.000	0	25.000	25.000
2022/ 2022	Rehab fietspad Meerstraat (sgt A Fraserpad)	247.000	51.857	195.144	195.144
2022	Fietsvoorz Buivensedreef Knegsel	50.000	22.680	27.320	27.320
2022	Fietsviaduct Haagdoorn-Meerheide	100.000	0	100.000	100.000
2022	Vervanging verhard Willibrordusstr Wintelre	50.000	5.715	44.285	44.285
2022/ 2022	Rode fietsstroken Oirschotsedijk	282.000	6.537	275.463	275.463
2022	Aanleg uitkijkpunt De Run	50.000	0	50.000	50.000
2022	Wandelbruggetje De Run	60.000	0	60.000	60.000
2022	Herinrichten Hazenstraat (tlv exploitatie)	180.000	0	180.000	180.000
2022	Herinrichten Hazenstraat (rehabilitatie wegen)	220.000	15.890	204.110	204.110
2022	Fietspad Bergeijksedijk Stokkelen	250.000	215.794	34.206	0
2021/2022	Vervangen brug Heike Vessem	325.000	58.796	266.204	266.204
2022	Steensel weer 1 dorp, 3e fase	200.000	48.521	151.479	151.479
2022	Gedeeltelijk verharden Oude Bredase Baan in Wintelre	65.000	55.703	9.297	0
2022	Fietsvoorziening Domineespad Duizel	100.000	0	100.000	100.000
2022	Rode fietsstroken Rouwven	575.000	331.325	243.675	243.675
06/07/08/09/10/11/12 /13/14/15/16/17 /18/19/20/21	Verkeersveiligheidsplan (MIP'07+08+09+10+11+'12+'13+'14+'15+'16+'17+18+19)	2.201.310	2.161.957	39.353	0
2020/2021	Verkeersveiligheidsplan 2020	142.500	99.528	42.972	42.972
07/09/17/18/20/21	Middenweg Eersel – Bergeijk – N397 (MIP'09+17+	2.172.169	2.050.089	122.080	122.080
2020/2021	Regionale HUB	120.565	104.984	15.581	15.581
2021/2021	Maatregelen verkeersveiligheid (2021)	117.110	74.481	42.629	42.629
2022	Maatregelenpakket mobiliteitsstrat De Kempen	195.000	11.334	183.666	183.666
2022/ 2022	Uitvoering verkeersveiligheidsplan (2022)	130.000	20.828	109.172	109.172
2022	Uitbreiden verlichting fietspad Rosheuvel	30.000	1.121	28.880	28.880
2022	Vervanging materieel buitendienst (gladheidsbestr)	30.000	29.950	50	0
	Totaal programma:	19.831.305	11.981.182	7.850.123	7.483.170

Actualisatie en digitalisatie Wegenlegger (MIP 2016)
In 2022 heeft de rechtbank ’s-Hertogenbosch uitspraak gedaan over “De Wetering”. De procedure is daarmee eindelijk afgerond. Er volgen nog wat administratieve handelingen. De kosten hiervan zijn beperkt en worden opgevangen binnen de exploitatiebegroting. Het krediet kan worden afgesloten.

Vervanging verharding Knegselsedijk/Duiselseweg (MIP 2017)
Dit krediet is onderdeel van de herinrichting Knegselsedijk/Duiselseweg. De eerste fase van het vervangen van de verhardingen (Knegselsedijk) is in 2022 voltooid. De verharding Duiselseweg (2e fase) is nu in voorbereiding. De vervanging van het asfalt van de Duiselseweg staat nu voor 2025 gepland, gelijktijdig met de aanleg van de fietspaden Duiselseweg en Buivensedreef. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Aanleg fietspad Stevert (MIP 2017)
Dit fietspad tussen Steensel en Riethoven wordt samen met de gemeente Bergeijk voorbereid. In 2021 heeft ons college u geïnformeerd over de tracékeuze, zijn wij in gesprek gegaan met de betrokken grondeigenaren en is de brede participatie gestart. De bestemmingsplanprocedures Eersel en Bergeijk zijn in voorbereiding. De bijbehorende procedures starten medio augustus 2023. Ook

zijn wij nu zijn bezig met de grondaankopen en het veiligstellen van de subsidie grenscorridor N69. De gezamenlijke uitvoering is medio 2023/2024 voorzien. Het restantkrediet is hiervoor nodig. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Voorbereiding Carquefouplein (MIP 2019)
Nadat er in 2020 personele uitbreiding was gekomen, is de voorbereiding in 2021 gestart. Het is een complexe vraag geworden in combinatie met verkeersafwikkeling Schadewijkstraat/Willibrordduslaan/Bergeijksedijk. Ook wateroverlast op het plein maakt de opdracht ingewikkelder. Dit alles verhoogt de voorbereidingskosten. Hiervoor hebben we in 2021 een aanvullend voorbereidingskrediet gekregen. Dit eerste voorbereidingskrediet (2019) is volgeboekt en kan worden afgesloten.

Herinrichting Knegselsedijk/Duiselseweg (MIP 2019 + 2021)
De eerste fase is in 2022 voltooid. Alle kosten en subsidie-inkomsten van de 1e fase herinrichting Knegselsedijk zijn op dit krediet geboekt. Het aandeel vervangen verharding Knegselsedijk uit het krediet “vervangen verharding Knegselsedijk/Duiselseweg” is overgeboekt naar dit herinrichtingskrediet. De onderhoudstermijn loopt. In 2023 zullen we de subsidieverantwoording 1e fase schrijven en het krediet sluiten.

Vrijliggend fietspad Duiselseweg (MIP 2020)
De eerste voorbereidingen en tracéanalyses zijn grotendeels via het herinrichtingskrediet gedaan. De aanleg van het aansluitende fietspad Knegselsedijk is in 2022 voltooid. De voorbereiding van de fietspaden Duiselseweg en Buivensedreef doen we integraal. Het ene fietspad heeft invloed op het gebruik van de ander. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Voetpad geschikt voor rolstoel Grootmeer (MIP 2019 + 2021)
Het rolstoelpad en uitzichtheuvel zijn eind 2022 aangelegd. De bijdrage van Stichting Leefbaarheid Luchthaven Eindhoven (SLLE) is ontvangen. We verwachten geen kosten meer in de onderhoudstermijn. Het krediet kan worden afgesloten.

Project SMARA
Het project is in 2022 volledig overgedragen aan Brainport Bereikbaar. Het krediet kan worden afgesloten.

Fietspad Mr. de la Courtstraat
Het project is in 2022 voltooid. De onderhoudstermijn is afgelopen. Het krediet kan worden afgesloten.

Vrijliggend fietspad Urnenweg (MIP 2020)
In 2021 is de tracéstudie gestart. Het fietspad wordt aangelegd aan de zuidzijde van de weg. Aan deze zijde hebben we veel grondeigendom liggen en ligt een archeologisch Rijksmonument. Met een aangepaste uitvoering kan het fietspad hier toch aangelegd worden. In 2022 zijn de benodigde grondaankopen gedaan, onder voorbehoud van een goedgekeurd bestemmingsplan. Over de aansluiting van het fietspad op het Bladels grondgebied zijn we in nauw overleg. De bestemmingsplanprocedure is in voorbereiding. De bijbehorende procedure start dan medio augustus 2023. De aanleg verwachten we dan in 2024. Het restantkrediet is hiervoor nodig. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Bijdragen bereikbaarheidsagenda regio brede projecten
In 2018 is de gemeente een samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant 2017-2030 aangegaan. Onderdeel van dit samenwerkingsovereenkomst is de financiering van de regio brede projecten door alle 21 samenwerkende gemeenten. Voor Eersel bedragen de totale kosten € 422.000,--. In 2023 wordt vervolg gegeven aan het project. Het restantkrediet dient overgeboekt te worden naar 2023.

Parkeerbehoefte nabij dorpshart Knegsel
Eind 2021 waren de parkeerplaatsen, beweegtuin (bewonersinitiatief) en de groenvoorzieningen voltooid. Het werk is opgeleverd en de financiële bijdragen zijn geïnd (2022). Het krediet kan worden afgesloten.

Steensel weer één dorp (fase1)
De uitvoering van de eerste fase (zuidelijk van de Eindhovenseweg) is in 2022 voltooid. De onderhoudstermijn is voorbij. Het krediet kan worden afgesloten.

Steensel weer één dorp 2e fase (wegen)
De uitvoering van de 2e fase (noordelijk van de Eindhovenseweg) is in 2022 gestart en begin 2023 afgerond. Het werk zit nu in de onderhoudstermijn. Het restantkrediet moet worden overgeboekt naar 2023.

Steensel weer één dorp 2e fase (riool)
De uitvoering is in 2022 gestart en begin 2023 afgerond. Uiteindelijk hebben we bij de voorbereiding besloten om ook in het noordelijke gedeelte van de Jan Hagelaarstraat een stuk riool te vergroten. Dit was een hydraulisch knelpunt in het gemengde rioolstelsel. Hierdoor verminderen we de kans op wateroverlast in de rest van het dorp. Het werk zit nu in de onderhoudstermijn. Het restantkrediet moet worden overgeboekt naar 2023.

Vervangen verharding Korenbloemlaan (MIP 2021)
De Korenbloemlaan in Wintelre kenmerkte zich door veel bomen en forse plantvakken. Zoveel zelfs dat deze als te dominant werden ervaren. Daardoor was de functionaliteit van de inrichting beperkt. Na een inspraakprocedure is de uitvoering en gedeeltelijke herinrichting in 2022 gestart. De nieuwe beplanting wordt ook nog in het plantseizoen 2022/2023 aangebracht. Wij stellen voor om het restantkrediet door te schuiven naar 2023.

Looproute Mensen met beperking Markt-Hint (voorbereiding; MIP 2021)
Deze wens leeft al geruime tijd. In 2021 en 2022 ontbrak het ons echter aan voorbereidingscapaciteit. Begin 2023 hebben we de voorbereiding opgepakt. Belangrijkste uitgangspunten/elementen in de totaalaanpak zijn: in stand houden cultuurhistorische waarde, aanleg loopstroken, gefaseerd verjongen van de laanbomen (1e fase is oostzijde). Op initiatief van de raad is daar begin 2023 de bouw van een openbaar toegankelijk invalidentoilet bijgekomen. Wij mikken op realisatie vanaf oktober 2024. Wij stellen voor om dit voorbereidingskrediet door te schuiven naar 2023.

Herinrichting Carquefouplein (voorbereiding; MIP 2021)
Dit is het aanvullende voorbereidingskrediet. Het primaire voorbereidingskrediet (MIP 2019) is volledig gebruikt. Wij stellen voor om dit aanvullende voorbereidingskrediet door te schuiven naar 2023.

Herinrichting Hazenstraat-Stokkelen (MIP 2021)
In 2021 hebben we uit dit krediet de verkeersmaatregelen Stokkelen en het asfalteren van de fietspaden Stokkelen betaald. Het restantkrediet is nodig voor de herinrichting van de Hazenstraat. Hiervoor is de voorbereiding in 2021 gestart. In verband met eigendommen en grondaankopen is de voorbereiding vertraagd. Wij willen de herinrichting in 2023 gaan uitvoeren. Wij stellen voor om dit restant voorbereidingskrediet door te schuiven naar 2023.

Haalbaarheidsonderzoek geluidswal A67 (2021)
In 2022 is het krediet gebruikt voor de uitvoering van het haalbaarheidsonderzoek en het opstellen van de uitvoeringsstrategie. De uitvoeringsstrategie wordt in 2023 verwacht. Ook zal een deel van het krediet worden gebruikt om deel te nemen aan het project Klimaatcorridor A67, waarin de regiogemeenten langs de A67, samen met partners als de Provincie en Rijkswaterstaat, zoeken naar mogelijkheden voor energieopwekking langs de rijksweg. Daarom het restantkrediet overboeken naar 2023.

Vervangen verharding/reconstructie Schadewijkstraat (voorbereiding; MIP 2022)
De kwaliteit van de wegverharding laat al jaren te wensen over. Daarnaast zijn de afgelopen jaren nieuwe woonwijken langs de weg gekomen, waardoor er met name meer fietsers van de weg gebruik maken. Dit vraagt om een herinrichting. De uitvoeringskosten zijn voorlopig geraamd op € 1.170.000,--. Mogelijk dat de rijbaan van de Schadewijkstraat een rol kan spelen bij de wateraf-
voer vanaf het Carquefouplein/Kerkstraat. We zijn inmiddels gestart met een brede verkeerskun-

dige en waterloopkundige analyse van de wegen Schadewijkstraat-kruising Bergeijksedijk-Willibrordusla an/Carquefouplein-Kerkstraat. Deze technische analyse wordt het startpunt van de inspraak. Wij stellen voor het restantkrediet door te schuiven naar 2023.

Rehabilitatie Eerbrand (gedeelte Lage Heide - Gemeentegrens; MIP 2022)
Technisch is het project in 2022 voltooid. De onderhoudstermijn loopt. Het krediet moet worden doorgeschoven naar 2023.

Rehabilitatie Lage Heide (gedeelte Eerdbrand - Stokkelen; MIP 2022)
Technisch is het project in 2022 voltooid. De onderhoudstermijn loopt. Het krediet moet worden doorgeschoven naar 2023.

Rehabilitatie en verbreden fietspad Rosheuvel (MIP 2022)
Na de realisatie van de woningbouwplannen Rosheuvel I, II en III is het gebruik van het fietspad Rosheuvel sterk toegenomen. Het is ook de fietsroute naar het sportpark. Het bestaande fietspad is in 2022 verbeterd en verbreed. In de onderhoudstermijn moeten de tekortkomingen in de uitvoering nog opgelost worden. Wij stellen voor om het uitvoeringskrediet door te schuiven naar 2023.

Rehabilitatie fietspad Meerstraat (sgt. A. Frazerpad; MIP 2022)
In 2022 hebben we de bestaande verharding opgebroken en boomwortels verwijderd. Vervolgens is nieuw asfalt aangebracht. Technisch is het project in 2022 afgerond. De onderhoudstermijn loopt. Het krediet moet worden doorgeschoven naar 2023.

Voorbereiding fietspad Buivensedreef (MIP 2022)
De voorbereiding is in 2022 gestart en al heel snel hebben we de tracéstudie samengevoegd met het fietspad Duiselseweg. Het ene fietspad heeft invloed op het gebruik van de ander. De tracékeuze wordt in het voorjaar van 2023 aan u gepresenteerd. Wij stellen voor om het voorbereidingskrediet door te schuiven naar 2023.

Fietsviaduct Haagdoorn - Meerheide (voorbereiding; MIP 2022)
Het fietsviaduct heeft een nauwe relatie met ofwel de snelfietsroute ofwel een mogelijke HUB. Zolang het niet duidelijk is waar de relatie ligt, is het lastig om verdere cofinanciering te verkrijgen. Het fietsviaduct staat al wel op het subsidieoverzicht “grenscorridor N69”. Om aan de subsidie-eisen te voldoen, moet het viaduct in 2027 zijn gebouwd. We zijn nog niet gestart met de voorbereiding, omdat we nog niet weten wat de beste locatie voor het fietsviaduct is. Wij stellen voor om dit voorbereidingskrediet door te schuiven naar 2023.

Vervangen verharding Willibrordusstraat Wintelre (voorbereiding; MIP 2022)
De voorbereiding is na de zomer van 2022 gestart. Inspraak loopt. Wij stellen voor om dit krediet door te schuiven naar 2023.

Rode fietsstroken Oirschotsdijk (MIP 2022)
Door onvoorziene werkzaamheden van Brabant Water langs de Oirschotsedijk kon het werk niet in 2022 worden uitgevoerd. Dat wordt nu 2023, gelijk met de aanleg van het laatste gedeelte van de rode fietsstroken Rouwven. Wij stellen voor om het krediet door te schuiven naar 2023.

Aanleg uitkijkpunt “de Run”
In het kader van het “gebiedsakkoord grenscorridor N69” worden compenserende maatregelen uitgevoerd. Onderdeel hiervan is de herinrichting van het beekdal de Run tussen Grootgoor (Veldhoven) en Schadewijk. De voorbereiding voor het deel tussen Stevert en de N397 is door het Waterschap de Dommel gestart. De uitvoering start in de tweede helft van 2024. Het uitkijkpunt (noordelijke oever van “de Run” nabij de Zandstraat/Kuningen) is op Eersels initiatief opgenomen in het plan. Het kan een onderdeel worden van een recreatieve route. De gemeente draagt de kosten ad. € 50.000,--. Hiervan wordt 50% gesubsidieerd. Voor ons aandeel hebben wij in 2022 een cofinancieringsverklaring bij de Provincie afgegeven en het krediet in het MIP opgenomen. De kosten zullen we medio 2025 met het Waterschap moeten verrekenen. Wij stellen voor om het krediet door te schuiven naar 2023.

Aanleg wandelbruggetje “de Run”
Zie hierboven. Het bruggetje komt halverwege het stroomgebied tussen Grootgoor en Schadewijk. Dit vergroot de beleefbaarheid van het gebied. De uitvoeringskosten bedragen € 60.000,--. Met

50% subsidie kost ons dit € 30.000,--. Voor ons aandeel hebben wij in 2022 een cofinancieringsverklaring bij de Provincie afgegeven en het krediet opgenomen in het MIP. De kosten zullen we medio 2025 met het Waterschap moeten verrekenen. Wij stellen voor om het krediet door te schuiven naar 2023.

Herinrichten Hazenstraat (MIP 2022)
Dit is een aanvullend krediet op het restantkrediet “Herinrichting Hazenstraat - Stokkelen (MIP 2021)”. De kosten voor de herinrichting vallen hoger uit, omdat we een separaat regenwaterriool moeten aanleggen. In eerste instantie hoopten we het regenwater via de rijbaan in oostelijke richting te kunnen afvoeren. Dit lukt helaas niet. Wij stellen voor om dit krediet door te schuiven naar 2023.

Fietspad Bergeijksedijk - Stokkelen (MIP 2022).
Bij de behandeling van de begrotingsvergadering 2022 heeft de raad besloten om de fietspaden langs Stokkelen en Bergeijksedijk, tussen brug “de Run” en de Schadewijkstraat volledig te herstraten. Het werk is in 2022 uitgevoerd. We verwachten geen kosten meer in de onderhoudstermijn. Het krediet kan worden afgesloten.

Vervangen brug Heike, Vessem (MIP 2022)
In februari 2023 is de uitvoering van het werk gestart. Medio april 2023 is het werk klaar. Het krediet moet worden overgeboekt naar 2023.

Voorbereiding Steensel weer één Dorp 3e fase
In 2022 is de voorbereiding en inspraak voor de 3e fase van het project Steensel weer één dorp gestart; de herinrichting en verkeersluw maken van de Eindhovenseweg. Hierin integreren we ook het Kerkplein in relatie met het project “Hart van Steensel”. Het inspraakproces is inmiddels voltooid. Uitvoering van het werk is voorzien in 2024/2025. Het voorbereidingskrediet moet worden overgeboekt naar 2023.

Gedeeltelijk verharden Oude Bredasebaan, Wintelre
Net na de zomer van 2022 hebben wij het gedeelte van de weg tussen Veneind en ’t Caves geasfalteerd. Op het gedeelte ’t Caves – Kekkeneind hebben wij de in de loop der tijd aangebrachte halfverharding volledig weggehaald en elders hergebruikt. Daarmee is het zandpad in ere hersteld. Door enkele tientallen eiken te planten herstellen we het cultureel-historische karakter van de Oude Bredasebaan. De bomen worden geplant vanuit het plan Bos en Boom. Het zandpad wordt in de toekomst maximaal één keer per jaar onderhouden. Het bespaart onderhoudskosten en de weg wordt minder aantrekkelijk voor doorgaand verkeer. Het krediet kan worden afgesloten.

Fietsvoorziening Domineespad Duizel 2022
Op dit moment ligt er een vrijliggend halfverhard fietspad langs de Donk – Domineespad vanaf de bebouwde komgrens tot aan De Langrijt over een lengte van ongeveer één kilometer. In de praktijk is het fietspad te smal en is deze regelmatig slecht berijdbaar door de puinfundering (met name bij slecht weer). De fietsroute is onderdeel van een belangrijk netwerk van regionale fietsverbindingen. In 2022 zijn we, samen met de gemeente Bladel, gestart met de tracéstudie om het fietspad door te trekken tot aan de komgrens Hoogeloon, in Eersel te verbreden en te voorzien van asfalt. Het krediet wordt doorgeschoven naar 2023.

Rode fietsstroken Rouwven
De rode fietsstroken plus de nieuwe zwarte deklaag zijn in 2022 grotendeels aangelegd. Het resterende deel wordt in 2023 aangelegd, gelijktijdig met de rode fietsstroken Oirschotsedijk. Het restantkrediet moet dan ook worden overgeboekt naar 2023.

Verkeersveiligheidsplan (MIP 2010 t/m 2019)
De projecten zijn in 2022 voltooid. Het krediet kan worden afgesloten.

Uitvoering verkeersveiligheidsplan 2020
Uw raad heeft op 3 maart 2020 middelen beschikbaar gesteld voor uitvoering met betrekking tot de maatregelen verkeersveiligheid 2020. De meeste projecten zijn uitgevoerd. In 2023 moet de afsluiting Hoogstraat Eersel nog worden gerealiseerd. Het restantkrediet is hiervoor nodig en dient overgeboekt te worden naar 2023.

Verkeersstructuur Eersel – Bergeijk (Diepveldenweg; MIP 2009 + 2017 + 2018)

Het project is vanuit de gemeente Bergeijk voorbereid en uitgevoerd. De weg is afgelopen zomer opengesteld voor verkeer. De onderhoudstermijn loopt momenteel. In dit kader gaan we nog wat aanpassingen doen. Afgelopen jaar hebben zich meerdere ernstige eenzijdige ongevallen met motoren voorgedaan. Deze proberen we op te lossen door met name zichtlijnen te verbeteren/versterken. In 2023 volgt de eindafrekening met Bergeijk. Het krediet kan dan medio 2023 worden afgesloten. Het restantkrediet dient overgeboekt te worden naar 2023.

Regionale HUB
Dit krediet is door uw raad beschikbaar gesteld voor de ambtelijke ondersteuning voor de voorbereiding van de planstudie en de planstudie zelf. In 2023 zal naar verwachting de planstudie worden afgerond. Voor de ondersteuning is het restantkrediet nog nodig en dient deze overgeboekt te worden naar 2023.

Maatregelen verkeersveiligheid (2021)
Uw raad heeft middelen beschikbaar gesteld met betrekking tot de uitvoering van de maatregelen verkeersveiligheid 2021. In 2023 moet onder andere nog de financiële afwikkeling plaatsvinden van de aangebrachte verkeersdrempels in de Lantie Vessem. Het restantkrediet is hiervoor nodig en dient overgeboekt te worden naar 2023.

Maatregelen verkeersveiligheid (2022)
Uw raad heeft middelen beschikbaar gesteld met betrekking tot de uitvoering van de maatregelen verkeersveiligheid 2022. In 2023 moeten onder andere nog de kruising Gildestraat in Duizel worden aangepast en ontbrekende voetpaden aangebracht worden. Het restantkrediet is hiervoor nodig en dient overgeboekt te worden naar 2023.

Maatregelenpakket mobiliteitsstrategie De Kempen
In 2022 heeft uw raad middelen beschikbaar gesteld voor afstemming, coördinatie, projectleiding en voorbereiding van de diverse samenhangende projecten uit de Mobiliteitsstrategie De Kempen. Met de uitwerking van de diverse projecten wordt in 2023 verder gegaan. Het restantkrediet is hiervoor nodig en dient overgeboekt te worden naar 2023.

Uitbreiden verlichting fietspad Rosheuvel.
Ten behoeve van de sociale- en verkeersveiligheid is het gewenst om extra verlichting te plaatsen voor het toegenomen gebruik (zie boven). Het fietspad ligt op de grens van de bebouwde kom. Momenteel voeren we onderzoek uit naar lichtverstoring in het kader van de natuurbeschermingswet. Wij stellen voor om het krediet te door te schuiven naar 2023.

Vervanging materieel buitendienst (gladheidsbestrijding)
In 2022 is één grote strooier ‘geremanufactured/ gerefurbished’, waardoor de levensduur aanzienlijk is opgewaardeerd. Dit krediet nu kan worden afgesloten.

EXPLOITATIE

Programma: Verkeer en vervoer				
Productgroep	**Begroting 2022**		**Werkelijk 2022**	**Verschil 2022**
	Primitief	**Na wijziging**		
LASTEN				
Bereikbaarheid	1.643.765	1.683.476	2.192.507	-509.031
Verkeersveiligheid	374.343	449.618	854.273	-404.655
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	**2.018.108**	**2.133.094**	**3.046.780**	**-913.686**
BATEN				
Bereikbaarheid	65.500	65.500	619.623	554.123
Verkeersveiligheid	33.500	33.500	386.506	353.006
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	**99.000**	**99.000**	**1.006.129**	**907.129**

Programma: Verkeer en vervoer				
Productgroep	**Begroting 2022**		**Werkelijk 2022**	**Verschil 2022**
	Primitief	**Na wijziging**		

LASTEN				
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	2.018.108	2.133.094	3.046.780	-913.686
Kapitaallasten	476.142	960.797	362.085	598.712
Apparaatskosten	998.401	1.106.632	1.008.327	98.305
Totaal lasten	**3.492.651**	**4.200.523**	**4.417.191**	**-216.668**
BATEN				
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	99.000	99.000	1.006.129	907.129
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	129.941	528.528	150.747	-377.781
Totaal baten	**228.941**	**627.528**	**1.156.876**	**529.348**
Saldo programma	**3.263.710**	**3.572.995**	**3.260.315**	**312.680**

Met betrekking tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11. De onderstaande analyse gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze een directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen ineens).

Productgroep Bereikbaarheid

Dagelijks onderhoud wegen (nadeel op de lasten van € 104.168,-- en voordeel van € 88.863,-- op de baten)
De kosten voor het dagelijks onderhoud van elementenverhardingen worden langzamerhand hoger en hoger. Ons te beheren areaal wordt steeds groter, de wegen worden ouder en ook de eisen die de maatschappij aan de kwaliteit van verhardingen stelt worden hoger. Ook dit jaar zijn de uitgaven weer iets hoger dan begroot (€ 18.593,--).

In de 2e bestuursrapportage 2022 is gemeld dat het uitgevoerde programma wegmarkeringen 2022 € 18.538,-- duurder is uitgevallen dan begroot. Anderzijds is er in 2021 veel minder uitgegeven, omdat we toen alleen een inventarisatie en kwaliteitsbeoordeling hebben laten maken. Op basis van de 2e bestuursrapportage 2022 is een éénmalige toevoeging aan het budget 2022 gedaan van € 18.538,--. Deze toevoeging is echter geland op de post “Planmatig onderhoud wegen” in plaats van de post “Dagelijks onderhoud wegen”. Deze posten vallen tegen elkaar weg.

Tegenover de hogere lasten staat ook een hogere degeneratievergoeding van € 98.862,--. Deze is € 88.863,-- hoger dan begroot. Deze vergoedingen worden door nutsbedrijven betaald om de vermindering van de kwaliteit en restlevensduur van verhardingen te compenseren. Sinds wij in 2020 gekozen hebben om het programma MOOR te gebruiken voor de afgifte van Kabels & Leidingenvergunningen hebben wij hier steeds beter (toe)zicht op.

Onderhoud bermen (nadeel van € 37.000,-- op de lasten)
Het onderhoud van bermen wordt duurder en duurder. Er is sprake van overschrijding van deze post met € 37.393,--. In de zomer is het zo droog dat auto’s hard door/over de bermen kunnen rijden, waardoor gras geen kans krijgt om te groeien. In de winter verweekt de berm juist heel snel, omdat er geen gras meer staat. Vanuit verkeersveiligheid en de stabiliteit van de wegconstructie blijft dit een probleem.

Jaarlijks moeten wij langs wegen bermen verlagen om te zorgen dat het regenwater niet op de weg blijft staan. Dit hebben we een paar jaar niet gedaan, omdat we de vrijkomende grond alleen tegen hoge kosten kwijt konden. Hierdoor is een onderhoudsachterstand ontstaan.

Deze onderhoudsachterstand is in 2022 voor een bedrag van € 25.083,-- weggewerkt. De vrijkomende grond konden we in 2022 met de juiste vergunningen verwerken in de geluidswal langs MCC de Kempen (op Eersels grondgebied). Dit werk voert de gemeente Eersel uit voor, en op kosten van, het Kempisch Bedrijven Park (KBP). Hiermee hebben we € 23.000,-- à € 34.000,-- acceptatiekosten (2.300 ton) bij de grondbank bespaard.

Aanleg inritten (nadeel van € 5.000,-- op de lasten, voordeel van € 17.000,-- op de baten)
Omdat er meer inritten zijn aangelegd, zijn de baten en de lasten hoger uitgevallen.

Productgroep Verkeersveiligheid

Verkeervoorzieningen (nadeel van € 22.000,-- op de lasten, nadeel van € 11.000,-- op de baten)
Er is meer geld uitgegeven aan inhuur van personeel en aan het programma Regionale Bereikbaarheid 2022. Daarnaast is er in 2022 geen subsidie ontvangen van de provincie voor overige infrastructurele maatregelen die betrekking heeft op deze post.

Openbare verlichting (nadeel van € 41.000,-- op de lasten)
Vanwege een structurele onderbezetting van team Uitvoering en Beheer wordt er, al een aantal jaar, voor het beheer en advies van Openbare Verlichting door een regionaal adviesbureau ondersteund. Ze geven technisch advies, houden de beheerbestanden bij, verzorgen klachtenafhandeling en sturen de onderhoudsaannemer aan. In de afgelopen jaren is verzuimd om de post advieskosten aan te passen naar deze bestaande situatie. De adviesuitgaven advies bedroegen in 2022 € 27.167,--, geraamd was € 8.000,--. Deze kosten zijn/lijken fors, maar dit komt overeen met zes uur per week. Door het adviesbureau in te huren, wordt efficiënter gewerkt dan dat dit wordt uitgevoerd met vast personeel, waar op dit moment geen capaciteit voor is. Via de 1e bestuursrapportage 2023 wordt de raad gevraagd de begroting hierop structureel aan te passen.

Daarnaast zijn de onderhoudskosten en kosten voor elektriciteit beiden circa € 10.000,-- hoger dan begroot.

Gladheidsbestrijding (voordeel van € 15.000,-- op de lasten)
In 2022 is minder gestrooid dan verwacht, vanwege minder koude weersomstandigheden. Daardoor is er minder wegzout aangekocht, omdat de voorraad nog voldoende was. Doordat er minder gestrooid is, was er ook minder onderhoud nodig.

7. Cultuur, sport en recreatie

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **"Mogelijkheden creëren om inwoners mee te laten doen aan en te kunnen laten genieten van sport, cultuur en recreatie."**

*Recreatie komt ook terug in programma 8 'Economische structuur' (toerisme).

Beleidsterrein/sub-doel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Sport	Percentage niet sporters (verplicht)	2020: 46,2% Nederland: 49,3% Gemeenten < 25.000 inwoners: 50,3%	*Inzet combinatiefunctionarissen voor basisscholen en Zeer Moeilijk Lerende Kinderen (ZMLK) school; *Inzet buurtsportcoaches voor ouderen, ouders en jonge kinderen, 30-plussers en 50-plussers en mensen met een beperking; *Ondersteuning verenigingen door sportcoördinator. *Deelname aan Uniek Sporten. Uniek Sporten Brabant biedt gratis ondersteuning aan Brabanders met een beperking of chronisch ziekte bij het vinden van een passende sport. *Pilot opzetten van een sportvereniging voor chronisch zieken. *Opstellen van een regionaal Kempisch Sport- en Beweegakkoord.
	Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners		
	Het percentage inwoners dat (zeer) tevreden is over sportvoorzieningen[1] (burgerpeiling waarstaatjegemeente) (eigen indicator)	2022 Eersel 74%	*In stand houden voldoende toekomstbestendige sportvoorzieningen. *Sportbeoefening voor iedereen mogelijk (blijven) maken; *Open staan voor nieuwe sporten, maar kiezen voor

[1] De standaardvragenlijst voor de burgerpeiling van waarstaatjegemeente is gewijzigd. Hierdoor wordt de indicator niet meer in rapportcijfers uitgevraagd, maar in percentages. We hebben de indicator aangepast naar de vraagstelling van de standaardvragenlijst de norm is bepaald op basis van een 0-meting.

			multifunctioneel gebruik van bestaande voorzieningen; *Uitvoeren toekomstbestendig accommodatiebeleid. * In 2022 wordt onderzocht op welke wijze het gebruik van gemeentelijke accommodaties aantrekkelijker gemaakt kan worden. Hierbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de huurtarieven of het om niet ter beschikking stellen van accommodaties voor verenigingen uit de gemeente Eersel.
	Norm: > het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners		
Cultuur en Cultuureducatie	Tevredenheid van inwoners over het aanbod van culturele voorzieningen uitgedrukt in een rapportcijfer (eigen indicator) (burgerpeiling waarstaatjegemeente)	2022 Eersel: 6,5 2020 Eersel: 6,6 Deze vraag is als maatwerkvraag toegevoegd aan de standaard vragenlijst Burgerpeiling. Derhalve is er geen goede vergelijking mogelijk met gemeenten < 25.000 inwoners	*Inzet combinatiefunctionarissen; *Cultuureducatie bieden we structureel aan alle leerlingen van 4 tot en met 18 jaar. Ieder kind komt minimaal één, en zo mogelijk twee keer, in aanraking met elke kunstdiscipline (theater, dans, muziek, beeldend, multimedia, literatuur en cultureel erfgoed); *Muziekschool, harmonieën en fanfare verzorgen muzieklessen op basisscholen; *We houden een basisbibliotheek in Eersel en een jeugdbibliotheek-voorziening in elke kern in stand; *Vier keer per jaar bieden we een naschools aanbod cultuur aan voor een periode van zes weken;

	Norm: > het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners		*We ondersteunen instellingen op gebied van cultuur via een subsidieprogramma; *We ondersteunen ad hoc producties en manifestaties; *We ontwikkelen een kunstwandelroute Het Groene Lint in samenwerking met de stichting.

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2022

Gebruik van gemeentelijke accommodaties aantrekkelijker maken
Vanuit het college bestaat de wens om het gebruik van gemeentelijke accommodaties voor verenigingen uit de gemeente Eersel zo aantrekkelijk mogelijk te maken. Daarnaast leven er bij diverse verenigingen vragen over het verschil in huurtarieven tussen de diverse accommodaties in de gemeente Eersel. Ook wordt hierbij met regelmaat verwezen naar het beleid van de gemeenten Bladel en Bergeijk. Uit onderzoek moet blijken op welke wijze het gebruik van gemeentelijke accommodaties aantrekkelijker gemaakt kan worden. Hierbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de huurtarieven of het om niet ter beschikking stellen van accommodaties voor verenigingen uit de gemeente Eersel. De uitkomst kan vervolgens vertaald worden in een nieuw accommodatiebeleid. Oorspronkelijk zou hiermee in 2022 worden aangevangen, maar dit is doorgeschoven naar 2023.

Realiseren extra parkeerplaatsen sportparken Knegsel en Eersel
Bij de sportparken ‘De Breemakker’ in Knegsel en ‘De Dieprijt’ in Eersel ervaren gebruikers en omwonenden een tekort aan parkeerplaatsen gedurende trainingsavonden en wedstrijddagen. Tijdens deze momenten staan auto’s geparkeerd langs de weg en/of op aanliggende zandpaden en terreinen. Uit onderzoek blijkt dat het huidige aantal parkeerplaatsen bij deze sportparken ontoereikend is en ook niet overeenkomt met de maximale norm volgens de kencijfers van het CROW (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek). Door het uitbreiden van het aantal parkeerplaatsen (te weten 20) bij De Breemakker en (totaal 35) bij De Dieprijt, wordt het tekort aan parkeerplaatsen opgelost. In 2022 zijn de parkeerplaatsen bij sportpark de Breemakker in Knegsel gerealiseerd. De realisatie van extra parkeerplaatsen bij sportpark De Dieprijt in Eersel staat voor medio 2023 gepland.

Kunstroute Het Groene Lint
De werkzaamheden met betrekking tot de vlechtheggen ten behoeve van de ”Kunstroute Het Groene Lint” zijn ondergebracht bij “Stichting Kunstroute Het Groene Lint” die in november 2018 is opgericht.
De heggen op Eersels grondgebied zijn allen aangeplant. Naast de aanleg van het verbindende element ‘Het Lint’ in de vorm van vlechtheggen worden langs de route op Eersels grondgebied autonome kunstwerken geplaatst. Het eerste kunstwerk “Het Groene Ei” is in april 2021 geplaatst. In het laatste kwartaal van 2022 is het kunstwerk “Janus” geplaatst. Een derde kunstwerk is gepland voor het eerste kwartaal 2023.

LandArt project om de kernen van Eersel te verbinden met Kunst
De geplande LandArt-tentoonstelling in de kern Wintelre is in 2020 niet doorgegaan in verband met corona. Het evenement is tevens de start van de pilot om de kernen van Eersel te verbinden door middel van kunst.

De LandArt-tentoonstelling is in 2021 gehouden bij het Groot en Klein Meer te Wintelre met maar liefst circa 15.000 bezoekers. In 2023 wordt een tweede LandArt-tentoonstelling georganiseerd in de kern Knegsel.

Kempenmuseum de Acht Zaligheden
Op 31 mei 2022 heeft de gemeenteraad een krediet beschikbaar gesteld ten behoeve van de herontwikkeling van het Kempenmuseum.
Er is een start gemaakt met de doorontwikkeling van het Kempenmuseum tot hét toonaangevende museum in de Kempenregio. We versterken de (museum)functie van het Kempenmuseum duurzaam door investeringen in het museaal profiel, realisatie van een bezoekerscentrum en de opwaardering van gebouwen.
Door deze impuls kunnen we het museum nog meer dan nu benutten als instrument om:

1) de binding van inwoners en bezoekers met de identiteit van de regio te versterken;
2) de geschiedenis van de Kempen tot leven te brengen en de verbinding met het heden inzichtelijk te maken;
3) het museum als ontmoetingsplaats te laten fungeren.

Erfgoed
In 2022 zijn we van start gegaan met de actualisatie van de beschrijving van de cultuurhistorisch waardevolle panden in de gemeente. In 2022 zijn in het dorp Eersel ongeveer 250 cultuurhistorisch waardevolle panden bestudeerd en opnieuw beschreven. Op dit moment worden de voorbereidingen getroffen om de cultuurhistorisch waardevolle panden in Steensel en Duizel te gaan bestuderen voor het opstellen van nieuwe en actuele beschrijvingen. In 2023 zullen volgens planning ook de andere kernen aan bod komen.

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:
1. Sport en recreatie;
2. Kunst en cultuur

INVESTERINGEN

Jaar	Omschrijving kapitaalwerk	Beschikbaar gesteld	Uitgaven tot en met dienstjaar	Restant-krediet	Over te boeken
	Cultuur, sport en recreatie				
2022	Accommodatiebeleid	80.000	0	80.000	80.000
2021	Voorbereidingskrediet toekomst zwemwater (2021)	100.000	91.047	8.953	8.953
2022	Scheidingswand install sporthal De Ladder	48.000	0	48.000	48.000
2022	Zwembad Eersel	9.454.000	0	9.454.000	9.454.000
2022	Zwembad Eersel grond	612.000	0	612.000	612.000
2009	Berging korfbal Wintelre	7.613	0	7.613	7.613
2020	Veld en baanverlichting LED (MIP 2020)	425.000	414.133	10.868	0
2021	Renovatie tennisaccommodatie Vessem (2021)	177.000	318	176.682	176.682
2021	Gevelrenovatie hockeyaccommodatie (2021)	76.000	0	76.000	76.000
2021	Aanleg kunstgrasveld voetbalvereniging EFC (2021)	666.000	572.586	93.414	0
2021	Omheinen sportparken Eersel en Steensel (2021)	50.000	33.448	16.552	16.552
2022	Realiseren extra parkeerpl sportp Knegsel Eersel	180.000	86.798	93.202	93.202
2022	Herijking en update erfgoedbestand	28.000	19.265	8.735	8.735
2016	Dakrenovatie grote schuur museum (Mip 2016)	25.000	0	25.000	25.000
2018	Ontwikkelingsvisie Kempenmuseum	85.000	91.461	-6.461	0
2022	Herontwikkeling Kempenmuseum	2.686.576	60.465	2.626.111	2.626.111
2018/2019/2020	Kunstwandelroute "verb.door verbeelden"	343.844	147.702	196.142	196.142
	Totaal programma:	15.044.033	1.517.222	13.526.811	13.428.991

Toelichting:

Accommodatiebeleid
Uit onderzoek moet blijken op welke wijze het gebruik van gemeentelijke accommodaties aantrekkelijker gemaakt kan worden. Hierbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de huurtarieven of het om niet ter beschikking stellen van accommodaties voor verenigingen uit de gemeente Eersel. De uitkomst kan vervolgens vertaald worden in een nieuw accommodatiebeleid. In 2023 wordt het onderzoek uitgevoerd en zal een mogelijke herijking van het accommodatiebeleid plaatsvinden.

Onderzoek zwembad Eersel
Het onderzoek is afgerond. Derhalve kan het krediet, in lijn met de financiële verordening, worden afgesloten.

Nieuwe scheidingswand installatie Sporthal De Ladder (MIP 2022)
In het 2e kwartaal van 2022 is dit project voorbereid, aanbesteed en in opdracht gegeven. De uitvoerende bedrijven hebben daarbij aangegeven dat deze klus pas medio mei 2023 tot uitvoering kan komen. Dit vanwege de drukte in hun lopende projecten, de noodzakelijke voorbereidingstijd en de lange levertijden van materialen. Het krediet daarom doorschuiven naar 2023.

Zwembad Eersel
Bij de behandeling van de voorjaarsnota 2021-2024 is het onderwerp ‘toekomst maatschappelijk zwemwater’ aan de orde geweest. In het stuk staan een aantal richtinggevende keuzes waarop uw raad antwoord heeft gegeven. Naar aanleiding van deze keuzes is het vervolgtraject doorlopen. In september 2022 is een definitieve keuze gemaakt betreffende de configuratie en locatie en zijn de financiële middelen vrijgegeven voor de realisatie van een nieuw zwembad. In 2023 wordt de planologische procedure gevoerd en wordt de bouw van het zwembad Europees aanbesteed middels een Design & Build opdracht. De oplevering van het nieuwe zwembad is voorzien in 2026. De kredieten die samenhangen met de bouw van het nieuwe zwembad moeten zodoende doorgeschoven worden naar 2023 (en verder). Ook het resterende voorbereidingskrediet dient te worden overgeboekt.

Berging korfbal Wintelre (MIP 2009)
Afgelopen jaren is, in overleg met gebruikers, gekeken naar de beste invulling van de betreffende berging. In 2023 wordt dit voortgezet en wordt bekeken in overleg met de gebruikers, op welke wijze hier invulling aan te geven. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Veld- en baanverlichting LED (MIP 2020)
Dit project is volledig gereed. Team Vastgoed heeft voor het beheer en onderhoud van de complete nieuwe veld- en baanverlichtingsinstallaties (de basisvoorzieningen) een nieuw meerjarenonderhoudsplan (MOP) opgesteld. Het krediet kan worden afgesloten.

Renovatie tennisaccommodatie Vessem (MIP 2021)
Medio 2021 is het project gestart. Omdat we de voorbereidingsfase in eigen beheer hebben uitgevoerd, zijn daarbij geen kosten gemaakt. In oktober 2021 liet de vereniging weten dat zij de financiële risico’s te groot vinden om zelf de aannemer te zijn, gezien de toename in arbeid- en materiaalkosten. In het 1e kwartaal 2022 hebben we daarom alle aanbestedingsstukken voltooid voor marktconsultatie. In april 2022 liet de vereniging weten dat zij alsnog, indien mogelijk, het project zelf willen realiseren. Daarop heeft de vereniging in het 2e kwartaal 2022 het Programma van Eisen ontvangen en diverse vragen gesteld. Deze vragen hebben we beantwoord middels een Nota van Inlichtingen. In het 3e en 4e kwartaal 2022 hebben we nog aanvullende vragen van de vereniging beantwoord. Eind 2022 werd duidelijk dat de vereniging voornemens is om medio 2e kwartaal 2023 het project te gaan realiseren. Dit krediet daarom doorschuiven naar 2023.

Gevelrenovatie hockeyaccommodatie (MIP 2021)
In verband met uitloop in voorbereiding van de nieuwe tennisaccommodatie in Vessem, en het personeelstekort binnen het team Vastgoed is dit project nog niet opgestart. Dit project wordt in het 1e kwartaal van 2023 voorbereid. Het krediet daarom doorschuiven naar 2023.

Aanleg kunstgrasveld voetbalvereniging EFC (2021)
De financiële afwikkeling van het project heeft plaatsgevonden. Vanwege een gunstige aanbesteding zijn de kosten lager dan geraamd. Daarmee zijn naar verhouding de inkomsten ook lager. Per saldo is er een restantkrediet dat, in lijn met de financiële verordening, kan worden afgesloten.

Omheinen sportparken Eersel en Steensel (MIP 2021)
Dit project is bijna gereed. Alleen de hoofdpoort van EFC moet nog worden vervangen. Deze vervanging zou medio 2022 plaatsvinden met een nog nadere afstemming tussen EFC en team welzijn. Deze afstemming heeft nog niet plaats gevonden. Het restantkrediet daarom doorzetten naar 2023.

Realiseren extra parkeerplaats sportpark Knegsel Eersel
In 2022 zijn de parkeerplaatsen bij sportpark de Breemakker in Knegsel gerealiseerd. De realisatie van extra parkeerplaatsen bij sportpark De Dieprijt in Eersel staat voor medio 2023 gepland. Het restantkrediet daarom doorzetten naar 2023.

Herijking en update erfgoedbestand (2022)
In 2022 is van start gegaan met de actualisatie van de beschrijving van de cultuurhistorisch waardevolle panden in de gemeente. Na afronding van de beschrijving van de cultuurhistorisch waardevolle panden in Eersel, komen de andere kernen aan bod in 2023. Het resterende krediet daarom doorschuiven naar 2023.

Dakrenovatie grote schuur museum (MIP 2016)
Het krediet zal worden aangewend voor dakrenovatie van de Veldschuur die wordt omgebouwd naar bezoekerscentrum in 2023/2024. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Ontwikkelingsvisie Kempenmuseum
Voor de uitwerking van de plannen voor de herontwikkeling van het Kempenmuseum heeft de raad in november 2020 een aanvullend voorbereidingskrediet van € 60.000,-- beschikbaar gesteld. In 2022 is het Bidbook “Innovatie door schaarste” opgeleverd, waarin de plannen zijn uitgewerkt in de vorm van schetsplannen. Het krediet is overschreden met een bedrag van circa € 6.000,--, omdat de inkoopkosten (Bizob) niet waren begroot en ten laste van het krediet zijn gebracht. Het krediet kan worden afgesloten.

Herontwikkeling Kempenmuseum
Er is een start gemaakt met de doorontwikkeling van het Kempenmuseum tot hét toonaangevende museum in de Kempenregio. De schetsplannen zijn in 2022 uitgewerkt tot een Voorlopig Ontwerp (VO). Na goedkeuring door de monumentencommissie in het eerste kwartaal 2023 wordt het VO uitgewerkt tot een Definitief Ontwerp (DO) en worden de benodigde vergunningen aangevraagd waarna gestart wordt met (ver-)bouw. Het resterende krediet moet worden overgeheveld naar 2023.

Kunstwandelroute Het Groene Lint (“verbinden door verbeelden")
In 2020 is gestart met uitvoering van de plannen voor de inrichting van de Kunstwandelroute van de markt Eersel naar de markt Eindhoven. Dit is voortgezet in 2021 en 2022. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023. De Kunstroute wordt deels gesubsidieerd door de Europese Leadersubsidie voor de gemeente Eersel, Stichting Kunstroute Het Groene Lint en de gemeente Veldhoven. Deze subsidie loopt nog tot december 2024.

EXPLOITATIE

Programma: Cultuur, sport en recreatie				
Productgroep	**Begroting 2022**		**Werkelijk 2022**	**Verschil 2022**
	Primitief	**Na wijziging**		
LASTEN				
Sport en recreatie	825.078	9.964.772	2.565.056	7.399.716
Kunst en cultuur	594.135	656.135	1.109.171	-453.036
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	**1.419.213**	**10.620.907**	**3.674.227**	**6.946.680**
BATEN				
Sport en recreatie	147.750	8.107.750	1.773.098	-6.334.652
Kunst en cultuur	12.757	12.757	398.924	386.167
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	**160.507**	**8.120.507**	**2.172.023**	**-5.948.484**

Programma: Cultuur, sport en recreatie				
Productgroep	**Begroting 2022**		**Werkelijk 2022**	**Verschil 2022**
	Primitief	**Na wijziging**		
LASTEN				
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	1.419.213	10.620.907	3.674.227	6.946.680
Kapitaallasten	191.626	958.200	362.744	595.456
Apparaatskosten	213.768	213.768	217.400	-3.632
Totaal lasten	**1.824.607**	**11.792.875**	**4.254.371**	**7.538.504**
BATEN				
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	160.507	8.120.507	2.172.023	-5.948.484
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	383.000	149.961	-233.039
Totaal baten	**160.507**	**8.503.507**	**2.321.984**	**-6.181.523**
Saldo programma	**1.664.100**	**3.289.368**	**1.932.387**	**1.356.981**

Met betrekking tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11. De onderstaande analyse gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze een directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen ineens).

Productgroep Sport en recreatie

SPUK Sport (nadeel van € 351.000,-- op de lasten, voordeel van € 450.000,-- op de baten)
Sinds 1 januari 2019 kunnen gemeenten, sportverenigingen en sportstichtingen de BTW die hen in rekening wordt gebracht voor investeringen in sport niet meer in aftrek brengen. Om de ontwikkeling en instandhouding van sportaccommodaties en de aanschaf van sportmaterialen te stimuleren, kunnen gemeenten sinds die datum gebruikmaken van de regeling SPecifieke UitKering (SPUK) stimulering sport. Deze middelen zijn niet begroot en leiden derhalve tot een afwijking.

In 2022 is een bedrag van € 211.000,-- aan subsidie ontvangen. Van dit bedrag wordt verwacht dat er € 132.000,-- moet worden terugbetaald, omdat werkzaamheden zijn doorgeschoven. In 2022 heeft de afrekening van SPUK sport 2020 en 2021 plaatsgevonden. De teveel ontvangen bedragen van € 119,000,-- (2021) en € 232.000,-- waren in 2021 op de balans geboekt als vooruit ontvangen. Deze bedragen zijn in 2022 terugbetaald, dit zorgt voor een voordeel op de baten en nadeel op de lasten van € 351.000,--.

SPUK ijsbanen en zwembaden (nadeel van € 34.000,-- op de lasten, voordeel van € 29.000,-- op de baten)
De specifieke uitkering werd verstrekt aan gemeenten voor de compensatie van het exploitatietekort dat een zwembad of een ijsbaan in de betreffende periodes heeft geleden. Dit tekort was het gevolg van de maatregelen tegen de verspreiding van COVID-19. In 2022 is een voorschot van € 28.690,-- ontvangen, dit bedrag wordt overgemaakt aan Optisport Eersel. Het restant nadeel van circa € 5.000,-- is ontstaan door de indexatie van de exploitatie- en onderhoudsbijdrage van Zwembad Albatros Eersel en de afrekening van 2021 aan Optisport Eersel.

Sporthal De Kraanvogel, Eersel (nadeel van € 19.000,-- op de baten)
Als gevolg van de actualisering van de onderhoudsvoorziening sportgebouwen is per saldo € 19.000,-- gestort in de onderhoudsvoorziening. In 2023 worden hogere lasten verwacht voor het onderhoud van de sporthal, dit heeft met name te maken met hoge prijsstijgingen.

Zwembad (voordeel van € 7.800.000,-- op de lasten, nadeel van € 6.803.000,-- op de baten)
Omdat het zwembad nog niet gereed is, ontstaan er afwijkingen ten opzichte van de begroting. Het saldo van € 997.000,-- zal via het resultaat bestemd worden ten behoeve van deze investering.

Onderhoud sportvelden (nadeel van € 19.000,-- op de lasten)
Het onderhoudsbudget is overschreden door onder andere een aantal onvoorziene storingen en reparaties aan beregeningsinstallaties en betonplaten voor de robotmaaiers.

Productgroep Kunst en cultuur

Oudheidkunde via reserves (nadeel van € 435.000,-- op de lasten, voordeel van € 375.000,-- op de baten)
Ten behoeve van de investering voor de herontwikkeling van het Kempenmuseum hebben onttrekkingen en stortingen plaatsgevonden ter dekking van de kapitaallasten.

Muziekschool (nadeel van € 15.000,-- op de lasten, voordeel van € 15.000,-- op de baten)
Vanuit Stichting Kunstloc Brabant is een subsidie ontvangen van € 15.000,-- voor de deelname aan de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit 2021-2024 (CmK3). Dit bedrag dient ten goede te komen aan het cultuuronderwijs op de scholen van de gemeente Eersel. Muziekschool Art4U voert activiteiten uit binnen de kaders van de CmK3 regeling in afstemming met de bestaande programma's. Deze middelen zijn overgemaakt aan Stichting Art4u.

8. Economische structuur

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **"Economische ontwikkeling gericht op een zo groot mogelijke welvaart".**

*Werkgelegenheid komt ook terug in programma 0 'Sociale voorzieningen'.

Beleidsterrein / subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Behoud van werkgelegenheid	Aantal banen per 1000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar (verplicht) Norm: > het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2021 Eersel: 665,5 (waarstaatjegemeente) Nederland: 685,7 Gemeenten < 25.000 inwoners: 560,0	*Uitvoering Kempische Industrie Agenda (KIA); *Scholingsprogramma's De Kempen; *Informatievoorziening aan ZZP'ers;
	Functiemengingsindex (verhouding tussen banen en woningen, 0 = alleen wonen en 100 = alleen werken) (verplicht) Norm: > het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2021 Eersel: 53,3 (waarstaatjegemeente) Nederland: 53,3 Gemeenten ‚25.000 inwoners: 48,9	*Nu alle bedrijfsgrond op Meerheide is uitgegeven, wordt in Kempenverband onderzoek verricht naar potentiele bedrijfslocatie voor bedrijven met een grondbehoefte van > 5.000 m2 en < 5.000 m2
Goed vestigingsklimaat	Aantal bedrijfsvestigingen per **1.000** inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar (verplicht) Norm: > het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2021 Eersel: 186,8 (waarstaatjegemeente) Nederland: 165,1 Gemeenten < 25.000 inwoners: 172,1	*Meer individueel contact met bedrijven door bedrijfsbezoeken; *Uitvoering Kempische en Eerselse Detailhandels-visie; *Zorg voor voldoende bedrijfsgrond; *Betrokkenheid bij Kempisch Bedrijvenpark; *Uitvoering Kempenvisie Bedrijventerreinen.
	Waardering vestigingsklimaat gemeente (rapportcijfers n.a.v. ondernemerspeiling)	2022 Eersel: 6,3 (ondernemerspeiling waarstaatjegemeente	*Meer bedrijfsbezoeken afleggen; *Optimaliseren digitale serviceverlening.

	(eigen indicator) Norm: > het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2022 met een beperkt aantal bedrijven die deelgenomen hebben aan de ondernemerspeiling) Nederland: 6,3 Gemeenten < 25.000 inwoners: 6,3	*Ondernemers meer betrekken bij beleidsvorming.

Note: Omdat in de data van Waarstaatjegemeente geen vergelijking meer wordt gemaakt met gemeenten met een inwonertal van minder dan 25.000 inwoners, zijn, voor zover bekend, de laatst bekende normgegevens van 2021 opgenomen.

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2022

Behoud van werkgelegenheid

Uitvoering Kempische Industrie Agenda (KIA) – Slimme Maakregio
Door het Huis van de Brabantse Kempen is in samenwerking met het Kempisch Ondernemers Platform (KOP) en de Kempengemeenten een Kempische Industrie Agenda *(*KIA) ontwikkeld. Dit is een economisch plan voor de Kempen. Momenteel wordt hier in samenwerking uitvoering aan gegeven. Voorbeelden zijn het onderzoek naar de Kempische maakindustrie en de Ambitie Slimme Maakregio De Kempen. Vanwege de opheffing van het Huis van de Brabantse Kempen, wordt door de Kempengemeenten bezien hoe de uitvoering van de KIA in samenwerking in 2023 doorgezet kan worden. De economie houdt immers niet bij de gemeentegrens op, dus samenwerking is essentieel.

Scholingsprogramma's De Kempen
Het is moeilijk voor bedrijven om aan voldoende vakbekwaam personeel te komen. Om leerlingen in het voortgezet onderwijs vroegtijdig te interesseren voor technische vakken, heeft het Kempisch Ondernemersplatform drie scholingsprogramma's ontwikkeld: Ondernemend Onderwijs de Kempen (OOK), Kies Kempische Bedrijven en het Leerportaal. Vanwege het nut van deze programma's zullen deze programma's ook in 2023 door de gemeenten financieel ondersteund worden. Het is een investering in de toekomst.

Uitvoering Kempische en Eerselse Detailhandelsvisie
Zowel lokaal, in Kempenverband als in regionaal verband zijn detailhandelsvisies opgesteld. De Eerselse Detailhandelsvisie is voornamelijk de bestuurlijke leidraad voor nieuwe detailhandelsontwikkelingen. De Kempische Detailhandelsvisie wordt periodiek besproken binnen het Kempisch Retail Board, waarin ook de gemeente Eersel zitting heeft.
De Kempische Detailhandelsvisie is in 2020 geëvalueerd. De conclusie is dat deze visie geen aanpassing behoeft, maar dat nadrukkelijk aandacht moet worden besteed aan de uitvoering daarvan. Samenwerking met de andere Kempengemeenten is daarbij noodzakelijk. Als eerste van de aanbevelingen wordt de monitoring van (leegstaande) winkelpanden vanaf 2021 uitgevoerd. In Eersel is nagenoeg geen leegstand van winkelpanden. Jaarlijks is en wordt de winkelleegstand gemonitord. Ook wordt de Eerselse Detailhandelsvisie strikt nageleefd. Nieuwe ontwikkelingen op het gebied van detailhandel zijn uitsluitend toegestaan in het kernwinkelgebied van Eersel. Een uitzondering wordt gemaakt voor de kleine kernen, mits van toegevoegde waarde.

Informatievoorziening aan zelfstandigen zonder personeel (ZZP'ers)
Een groot deel van de Eerselse ondernemers bestaat uit ZZP'ers. Daarom besteden we aan deze groep aandacht op het gebied van voorlichting. In juni 2022 is een voorlichtingsbijeenkomst gehouden. In 2023 zal de voorlichtingsbijeenkomst voor ZZP-ers gecontinueerd worden.

Goed vestigingsklimaat

Uitgifte Meerheide III / locatieonderzoek bedrijventerreinen De Kempen
De uitgifte van bedrijfsgrond op Meerheide is geheel afgerond. De Kempengemeenten hebben opdracht gegeven voor een onderzoek naar potentiële bedrijventerreinenlocatie, zowel voor bedrijven met een kavelbehoefte groter dan 5.000 m2 als voor kleinere bedrijven met een grondbehoefte van minder dan 5.000 m2.

Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO)
In 2022 is gestart met het proces om een KVO voor de bedrijventerreinen Haagdoorn en Meerheide te verkrijgen. De gemeente doet dit in samenwerking met politie, brandweer en Platform Veilig Ondernemen Brabant-Zeeland. De bedoeling is dat bedrijven zich veiliger voelen op beide industrieterreinen. Daardoor wordt ook leegloop voorkomen, alsmede verloedering van deze bedrijventerreinen. In maart 2023 zal naar verwachting het certificaat uitgereikt worden.

Vrijetijdseconomie
Het doel is de waarden en beleving van de vrijetijdseconomie zo nodig herstellen (van Corona), behouden en vergroten voor bewoners, bezoekers en ondernemers. Ten goede van de gezondheid en welbevinden. Daarbij de samenwerking op het gebied van vrijetijdseconomie in de Kempen voortzetten en versterken en zo gezamenlijk het gebied de Kempen versterken als regio**.** Ook 2022 begon met een lockdown, nog meer onrust kwam met de oorlog in Oekraïne gevolgd door stijgende gas- en energieprijzen en forse inflatie. Toch is er een flink herstel te zien in verblijfsgasten. Mede ook door voorgaande was het verblijf in eigen land erg in trek. De chaotische toestanden op de (Europese) vliegvelden in de zomer van 2022 heeft er tevens mede aan bijgedragen dat Nederlanders, maar ook Duitsers en Belgen ons land en dus ook onze regio weer wisten te vinden. Juist nu bezoekers ons weer weten te vinden, is het aanbod centraal zetten belangrijk.

<u>Wat doen we ervoor lokaal</u>
Naast een aantal gezamenlijke projecten in de Kempen hebben we ons gericht op het versterken van de eigen lokale VisitEersel organisatie en product markt combinaties (PMC's). Hierdoor vergroten we de leefbaarheid, het economische rendement en de economische vitaliteit van Eersel als onderdeel van de Kempen. Door:

- Het realiseren van een fietskronkel in de gemeente Eersel. Dit project is de uitkomst van het Uitvoeringsprogramma VTE de Kempen 2017-2019. Voor deze fietsbeleving is een bidbook opgesteld voor de vijf Kempengemeenten. Gezamenlijk vormen de vijf lokale kronkels een unieke marketingtool voor de Kempen. De ambitie is om deze tezamen te openen en in de markt te zetten. In 2023 wordt door de vier Kempengemeenten volop ingezet op dit project zowel lokaal als binnen de Kempenregio. Het krediet hiervoor is nog niet aangewend.
- Toevoegen van beleving bij nieuwe spannende fietsroute Eersel: "de gloeiige landheer van Eersel". Een route van 32 km door verschillende dorpen van onze gemeente. Per Kempengemeente is één spannende fietsroute ontwikkeld, gebaseerd op een sage/legende. Zowel lokaal, regionaal als provinciaal wordt deze route in de markt gezet. Deze investering is gereed. Er zijn op drie locaties extra beleving toegevoegd en afgewerkt. Een vierde is bijna gereed om geplaatst te worden. Het ontwerp van een vijfde toevoeging is bijna klaar. Indien vergunningen dit toelaten, zal deze in 2023 nog toegevoegd worden aan deze fietsroute.
- Uitbreiding en optimalisering van het wandelknooppuntennetwerk op diverse locaties in onze gemeente onder andere voor PMB, Ommetje Duizel, Markt Eersel-Panberg en Eersel Zuid. Het Ommetje voor PMB in Eersel is gerealiseerd. Ommetjes in de overige kernen staan voor 2023 op het programma. Hiervoor is PMB in 2022 gestart met inventariseren.
- Digitaal platform optimaliseren: de website VisitEersel is gerealiseerd in 2021 nu verder te optimaliseren en aansluiten bij HUB Eindhoven. Aansluiting bij de HUB Eindhoven is gerealiseerd in 2022. Onze VisitEerse Manager zit in de redactie van de HUB Eindhoven: De uitagenda voor Eindhoven en omgeving.
- Realiseren evenementenkalender. VisitEersel heeft middels de nieuwe website ook een nieuwe evenementenkalender. Deze sluit aan op de RegioRadar Uit in Eindhoven en regio.
- Opknappen acht schuilhutten langs fietsroutes die zijn gerealiseerd in samenwerking met het Land van de Brabantse Kempen in 2010. Destijds zijn er in drie Kempengemeenten 24 stuks gerealiseerd ter aankleding van de routestructuren. Ook was zes jaar onderhoud voorzien. Inmiddels is er al jaren geen onderhoud meer gedaan en zijn met name de daken van de schuilhutten aan vervanging toe.
  De opdracht is hiervoor uitgezet. In week 51 2022 werd het hout hiervoor verwacht, maar dit is niet voldoende leverbaar. Er wordt nu, conform, offerte gezocht naar een alternatieve houtleverancier.

Continueren VisitEersel manager
Om verder te bouwen aan onze kwalitatieve ontwikkeling, aantrekkelijkheid en leefbaarheid van onze gemeente is professionele aansturing van marketing op strategisch niveau continue gewenst. De waaier van samenhangende activiteiten die passen binnen onze vrijetijdsvisie in combinatie met een schaalsprong van 800.000 naar 1.000.000 (potentiële) bezoekers vraag om meer organiserend vermogen, focus en slagkracht. De VisitEersel manager heeft gewerkt aan de interne organisatie door het aantrekken van een nieuwe coördinator, hulp bij evenementen en nieuwe vrijwilligers. Daarnaast zijn intern verbeteringen doorgevoerd op het gebied van digitalisering en automatisering en beveiliging van de systemen. Begin 2022 is de nieuwe website Visit Eersel “Buiten Gewoon Mooi” gelanceerd. Eind januari 2023 verwachten wij aan de raad het jaarverslag van 2022 te kunnen presenteren.

Evaluatie en aanpassing Masterplan Vrijetijdseconomie (VTE)2014-2030
In relatie tot de ontwikkeling van de VisitEersel organisatie: het opnieuw in perspectief plaatsen van huidige trends en ontwikkelingen op het gebied van vrijetijdseconomie. Het masterplan VTE is inmiddels 7 jaar geleden opgesteld. Tijd voor een tussentijdse evaluatie van de doelstellingen. Het bureau Leisurebrains heeft dit proces begeleid en het eerste concept evaluatie is gepresenteerd. We verwachten de resterende uitkomsten in het eerste kwartaal 2023.

<u>Wat doen we ervoor regionaal</u>
Opvolging geven aan het uitvoeringsprogramma VTE de Brabantse Kempen met een vervolg in een UVP 2.0. 2022-2026. Dit is een continue proces voor de komende jaren. Er lopen met de Kempengemeenten diverse gezamenlijk projecten:
1. Thematische fietsroutes uitbreiden door het ontwikkelen van een nieuwe thematische fietsroute “boerenleven”, passend bij het DNA van de Kempen;
2. Optimaliseren en concretisering gastvrijheid en authenticiteit;
3. Kwaliteitsteam Fietskronkels de Kempen voor de bewaking van concept naar realisatie in de vijf Gemeenten.

Hierna volgen een aantal projecten die een plek kunnen krijgen in UVP 2.0:
(Verdere) ontwikkeling meertalige website en socials, professionalisering lokale organisaties t.b.v. samenwerking in de regio, verder inzetten op het thema Kronkelen, ook met wandelen en dit koppelen aan onthaasten, beleving toevoegen waar mogelijk, soort Kempisch VTE-café organiseren etc.

Ongeregistreerd grondgebruik
De gemeente bezit veel gronden die versnipperd door de gehele gemeente liggen. Er ontbreekt een volledig inzicht op het aantal locaties / gevallen van ongeregistreerd grondgebruik.
Voor het in beeld brengen van het ongeregistreerde grondgebruik en het formuleren van kaders is dit krediet nodig. In 2023 willen we inzichtelijk maken waar er sprake is van ongeregistreerd grondgebruik. Vanuit die inventarisatie wordt de vervolgaanpak bepaald.

Innovatie
In 2022 werd er gewerkt aan het innoveren van onze gemeente via het programma Slimmer Eersel. Dit programma liep af in Q2 van 2022. Binnen de pijlers ‘Slimmer meten’, ‘Slimmer wonen’ en ‘Slimme mobiliteit’ werd projectmatig een stap gezet in het innoveren van de voornamelijk openbare ruimte in de dorpen van onze gemeente en de gemeentelijke organisatie. Projecten waar in 2022 aan werd gewerkt zijn met name de uitvoering van het Plan van aanpak 5G, de regionale uitrol van Leefsamen, de nieuwe versie van het lokale meetnet voor luchtkwaliteit en geluid en Rural Data Center de Kempen. Deze projecten worden hierna verder toegelicht.

Na het aflopen van het innovatieprogramma werd op basis van de opgedane ervaringen een innovatieagenda opgesteld. Deze agenda richt zich op drie aspecten:
1. Een voortgang van de lopende innovatieprojecten (zie o.a. onderstaande projecten);
2. Het gaan organiseren van challengedagen, waar bedrijfsleven, inwoners, onderwijs en de gemeente bij elkaar worden gebracht om innovatie in een specifieke sector te versnellen;
3. Actief innoveren in gemeentelijke projecten.

Plan van aanpak 5G
In juli 2021 nam de raad van Eersel het plan aan om de gemeente voor te bereiden voor de komst van 5G. Onder de thema’s ruimte, economie, toezicht & gezondheid, communicatie en lobby worden activiteiten uitgevoerd. In 2022 kwam dit concreet neer op het communiceren over zorgen over

gezondheid in relatie tot de komst van 5G op basis van individueel contact met inwoners. Daarnaast werd intern in de gemeentelijke organisatie verder gewerkt aan het verzamelen van relevante kennis over 5G en de gevolgen hiervan voor de inrichting van de openbare ruimte. Vanuit het thema economie werd in 2022 gestart met een samenwerking tussen de 5G HUB, VodafoneZiggo, de TU/e, Akkedeer en de gemeente Eersel. Deze samenwerking heeft tot doel te werken aan toepassingen voor maatschappelijke opgaven die baat hebben bij het toekomstige 5G-netwerk. Deze toepassingen zijn gericht op zorg.

Regionale uitrol Leefsamen
Sinds 2018 wordt Leefsamen uitgerold in de gemeente Eersel als ondersteuning van naasten die een oogje in het zeil houden bij familieleden of bijvoorbeeld buren. Op basis van de ervaringen in de gemeente Eersel en een subsidie van de provincie Noord-Brabant is gewerkt aan de regionale uitrol van dit project. De gemeente Eersel speelde hierin een coördinerende rol.

Meetnet luchtkwaliteit & geluid
In de loop van 2022 is er gestart met het uitwerken van de tweede fase van het meetnet luchtkwaliteit en geluid. In de eerste fase van dit traject werd er op negen vaste locaties in de gemeente gemeten, aangevuld met mobiele sensoren. In die eerste fase werd een klankbordgroep opgezet die kijkt naar de duiding van de verzamelde data. In 2022 richtte het uitwerken van de tweede fase het evalueren van de eerste fase, het zoeken van aansluiting bij het traject rond de invoering van de Omgevingswet en het Schone Lucht Akkoord en het opstellen van een Service Level Agreement met de leverancier van de meetpunten.

Rural Data Center de Kempen (RDC)
Met het programmaplan RDC de Kempen 2021-2022 als basis werd in 2022 gewerkt aan het datagedreven werken in de deelnemende gemeenten Bergeijk, Eersel, Oirschot & Reusel-De Mierden. Het RDC deed onderzoek, bouwde informatieproducten en ontwikkelde het databewustzijn in de Kempen. Naast verschillende projecten die resulteerde in een dashboard voerde het RDC in 2022 onze inwonerspeiling uit. In 2022 werd besloten om de projectvorm rond het RDC te beëindigen en op zoek te gaan naar een structurele invulling. De gemeente Eersel zal dit samen met de gemeente Reusel-De Mierden gaan invullen.

Onderzoek startups-/en innovatiecentrum pand Markt 29
In de 1e bestuursrapportage 2022 is het navolgende gemeld:
'Verhuur Markt 29
Er is een huurder gevonden voor het gehele pand Markt 29 in Eersel (kantoorfunctie). Voordat de huurder zijn intrek neemt gaat de gemeente eerst achterstallig onderhoud aan het pand uitvoeren en een aantal verduurzamingsmaatregelen treffen. Vanwege de drukte bij de aannemers is het moeilijk in te schatten wanneer de werkzaamheden afgerond zijn en de huur ingaat. Vooralsnog wordt er om die reden nog niet financieel bijgestuurd voor wat betreft de huurbaten. Wel kan het krediet van € 25.000,--, dat in de begroting 2022 beschikbaar is gesteld om te zoeken naar een alternatieve invulling van het pand voor een brede doelgroep (ondernemers, ZZP-ers, TIP etc.), vrijvallen. Dit zal in de jaarrekening worden meegenomen.'

De werkzaamheden zijn inmiddels afgerond en de huurder heeft zijn intrek genomen in het pand. Het beschikbaar gestelde krediet van € 25.000,-- kan, zoals gemeld bij de 1e bestuursrapportage, vrijvallen.

Kennistraject langjarige pachters
In april 2022 is door de gemeenteraad krediet beschikbaar gesteld voor het aanbieden van een kennistraject met als doel het reduceren van glyfosaatgebruik op de langjarige pachtpercelen. Dit kennistraject is 4e kwartaal 2022 gestart en loopt door in 2023. Om die reden wordt verzocht het restantkrediet over te hevelen naar 2023.

Aanleg wandelpad Markt-Cartierheide
Vanaf de Markt in Eersel ligt het begin van een mooie wandelroute naar de Cartierheide en terug. Dit kan een aantrekkelijke wandelroute worden van 10 tot 15 km lengte. Momenteel wordt deze onderbroken door landbouwgronden. Wij treden in overleg met de eigenaren om te onderzoeken of en op welke wijze we de ontbrekende schakel in de wandelroute kunnen realiseren. Op dit moment is dat als gevolg van capaciteit nog niet opgepakt. Dit is in 2023 opnieuw ingepland.

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:
1. Bevorderen economische bedrijvigheid;
2. Privaatrechtelijke eigendommen;
3. Toerisme en Recreatie.

INVESTERINGEN

Jaar	Omschrijving kapitaalwerk	Beschikbaar gesteld	Uitgaven tot en met dienstjaar	Restant-krediet	Over te boeken
	Economische structuur				
2014/2015	Aanleg glasvezel (cat.2)	985.520	1.048.910	-63.390	-63.390
2015	Aanleg glasvezel (cat.3)	150.000	0	150.000	150.000
2015/2017 t/m 2022	Innovatie (MIP 2016 t/m 2022)	545.000	495.956	49.044	49.044
2019/2020/2021/ 2022	Rural data Center de Kempen	398.660	432.650	-33.990	0
2022	Meetnet luchtkwalititeit en geluid	85.000	0	85.000	85.000
2022	Slim Steensel	75.000	0	75.000	75.000
2022	Onderz. Locaties bedrijventerrein in de Kempen	25.000	3.375	21.625	21.625
2022	Ongeregistreerd grondgebruik	75.000	0	75.000	75.000
2022	Onderzoek startups en innovatiecentrum Markt 29	25.000	0	25.000	25.000
2020	Recr uitkijktoren en fietspad/ mindervalidenpad	315.000	117.834	197.166	197.166
2021/2022	VisitEersel Manager (2021+2022)	162.000	133.032	28.968	28.968
2021	Tijdelijke projectleider vrijetijds economie (21)	152.000	90.464	61.536	61.536
2022	Projecten vrijetijdseconomie (BM)	260.000	58.380	201.620	201.620
2022	Aanleg wandelpad Markt-Cartierheide	20.000	0	20.000	20.000
	Totaal programma:	3.273.180	2.380.600	892.580	926.570

Toelichting:
Aanleg glasvezel (Cat.2)
In categorie 2 is het netwerk Homes Passed aangelegd, dat betekent dat bij alle adressen die niet direct hebben deelgenomen, de glasvezel op rol op de erfgrens aanwezig is, zodat alleen nog de huisaansluiting hoeft te worden verzorgd. Het restantkrediet betreft de doorbetaling aan Reggefiber/KPN van de nog te ontvangen eigen bijdragen. De eigen bijdragen welke vervolgens aan Reggefiber/KPN wordt doorbetaald zijn daarmee budgetneutraal.

Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na 3 jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Aanleg glasvezel (Cat 3)
Brofiber is al ver gevorderd met de aanleg van glasvezel in categorie 3. In 2023 zal dit project worden afgerond. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na 3 jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Innovatie (MIP 2016 tm 2022)
Projecten die vanuit het krediet voor innovatie worden bekostigd hebben vaak een meerjarig karakter, zoals het Plan van aanpak 5G en het project voor het organiseren van verschillende challengedagen. Deze projecten worden begroot in het jaar dat ze worden opgestart, om vervolgens in de opvolgende jaren te worden uitgevoerd. Voor de projecten die in 2022 of eerder zijn gestart maar nog niet zijn afgerond is een restankrediet aanwezig in het krediet. Om de uitvoering van de projecten te kunnen continueren is overboeken van het restant noodzakelijk.

Rural Data Center de Kempen
Ten tijde van het afsluiten van het boekjaar 2022 was het restantkrediet voor Rural Data Center de Kempen € 33.990,-- negatief. Dit negatieve saldo was afkomstig van nog door te schuiven BTW over 2022 en een tekort van € 5.554,71 per deelnemende gemeente aan het project. De doorschuif BTW en de tekorten zijn in rekening gebracht aan de gemeenten Bergeijk, Oirschot en Reusel-De Mierden en voor Eersel teruggevraagd bij het BTW-compensatiefonds. Het tekort van de gemeente Eersel is gedekt met een extra bijdrage van € 5.554,71 uit het krediet voor innovatie. Daarmee komt het restantkrediet uiteindelijk op € 0,--.

Meetnet luchtkwaliteit en geluid
Het meetnet luchtkwaliteit en geluid is in 2022 gestart (zie bovenstaande toelichting). Dit project is in 2022 gestart en voorbereid en wordt uitgevoerd in de komende jaren. Om die uitvoering te garanderen is het noodzakelijk om het krediet over te boeken naar 2023.

Slim Steensel
Het project Slim Steensel sluit aan bij (de laatste fase van) de herinrichting van Steensel. Het project is daarom in afwachting tot de uitvoering kan starten. Het is daarom noodzakelijk het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Onderzoek locaties bedrijventerrein in de Kempen
Bij de 2e bestuursrapportage 2022 is een bedrag van € 25.000,-- beschikbaar gesteld voor een locatieonderzoek en een participatieproces. Het locatieonderzoek, dat uitgevoerd wordt door bureau BRO, is nagenoeg afgerond. Vervolgens zijn de raden van de Kempengemeenten aan zet voor de definitieve locatiekeuze. Het restantkrediet moet worden overgeheveld naar 2023.

Ongeregistreerd grondgebruik
Momenteel zijn we in het offertestadium met een partij welke inzicht kan geven in het aantal locaties/ gevallen van ongeregistreerd grondgebruik. Zodra we akkoord zijn met de offerte, zullen we deze partij opdracht geven om het ongeregistreerd grondgebruik te kwantificeren en in beeld te brengen. Daarna willen we de locaties nader analyseren. Gelet op vorenstaande wordt voorgesteld het krediet over te hevelen naar 2023.

Onderzoek startups en innovatiecentrum Markt 29
De werkzaamheden zijn inmiddels afgerond en de huurder heeft zijn intrek genomen in het pand. Het beschikbaar gestelde krediet van € 25.000,-- kan, zoals gemeld bij de 1e bestuursrapportage 2023, vrijvallen.

Recr uitkijktoren en fietspad/ mindervalidenpad
De gemeente Eersel richt zich op de realisatie van de uitkijktoren binnen het gezamenlijke project met de gemeente Bladel, als ook op aansluiting aan de Bladelse fietspaden en de mindervalidenpaden. De investering is nog niet afgewerkt vanwege het feit dat de bestemmingsplanprocedure door de gemeente Bladel nog niet is afgerond. Er was een voorkeurslocatie geïdentificeerd en onderzocht, maar er diende onverwacht additioneel onderzoek en overleg verricht te worden met betrekking tot de vraag of dit uiteindelijk de meest geschikte locatie is in verband met de mogelijke bezwaren vanwege de ecologische waarden. De resultaten van het onderzoek worden nu verder verwerkt in bestemmingsplanprocedure.
De aanbesteding voor de uitkijktoren is afgerond. Het presentatiemoment heeft in het najaar 2022 plaatsgevonden. Het huidige streven is om in de tweede helft van 2023 de toren gerealiseerd te hebben.
De verwachte kosten voor de realisatie van de uitkijktoren zijn nu € 258.000,--. Dit is wel afhankelijk van de snelheid van realisatie, die afhangt van de snelheid van de ruimtelijke procedure. Tegenvallers worden opgevangen door de verstrekte subsidie van de stichting Brainport aan het project. Naar verwachting is geen additioneel geld nodig. Het krediet dient te worden overgeboekt naar 2023.

VisitEerselmanager
De visitmanager is per 1 maart 2021 aangesteld. In 2022 worden de werkzaamheden voor Visit Eersel voortgezet. Het restantkrediet dient te worden overgeboekt. Voor 2023 & 2024 zijn deze kredieten vastgesteld.

Tijdelijke projectleider vrijetijdseconomie
Per april 2021 is een medewerker vrijetijdseconomie voor 32 uur aangesteld voor de duur van 2 jaar. Per mei 2022 is het aantal uren verminderd tot 20 uur per week. Hierdoor resteert nog circa € 60.000,-- budget voor deze tijdelijke invulling. Naar verwachting is nog een bedrag van € 10.000,-- benodigd voor 2023, de rest kan bij de jaarrekening 2023 vrijvallen.

Project vrijetijdseconomie
Nog niet alle projecten zijn in 2022 afgerond. In 2023 worden de lopende projecten verder voortgezet. Voorgesteld wordt om het krediet door te schuiven naar 2023.

Aanleg wandelpad Markt-Cartierheide
Tussen het schuttersterrein aan de Postelseweg en Postelseweg 158 ligt een onverharde landbouwweg. Deze is gemeentelijk eigendom. Het is een prachtige wandelroute die recreatieve kansen biedt. We willen een studie starten naar de mogelijkheid om dit pad door te trekken naar de Cartierheide. Helaas is dit afgelopen jaar niet van de grond gekomen. Wij stellen voor om dit voorbereidingskrediet door te schuiven naar 2023.

EXPLOITATIE

Programma: Economische structuur				
Productgroep	**Begroting 2022**		**Werkelijk 2022**	**Verschil 2022**
	Primitief	**Na wijziging**		
LASTEN				
Bevord. econ. bedrijvigheid	94.810	94.810	115.180	-20.370
Privaatrecht. eigendommen	174.186	1.213.054	1.401.586	-188.532
Toerisme en recreatie	120.663	163.691	268.533	-104.842
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	**389.659**	**1.471.555**	**1.785.300**	**-313.745**
BATEN				
Bevord. econ. bedrijvigheid	271	91.895	117.884	25.989
Privaatrecht. eigendommen	429.843	1.486.211	1.319.997	-166.214
Toerisme en recreatie	0	0	141.525	141.525
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	**430.114**	**1.578.106**	**1.579.405**	**1.299**

Programma: Economische structuur				
Productgroep	**Begroting 2022**		**Werkelijk 2022**	**Verschil 2022**
	Primitief	**Na wijziging**		
LASTEN				
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	389.659	1.471.555	1.785.300	-313.745
Kapitaallasten	33.648	625.122	341.430	283.692
Apparaatskosten	207.679	221.546	193.482	28.064
Totaal lasten	**630.986**	**2.318.223**	**2.320.212**	**-1.989**
BATEN				
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	430.114	1.578.106	1.579.405	1.299
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	498.975	226.738	-272.237
Totaal baten	**430.114**	**2.077.081**	**1.806.143**	**-270.938**
Saldo programma	**200.872**	**241.142**	**514.069**	**-272.927**

Met betrekking tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11. De onderstaande analyse gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen ineens).

Productgroep Bevorderen economische bedrijvigheid

Corona toegangsbewijzen (voordeel van € 20.000,-- op de baten)
In 2022 is een aanvullend bedrag ontvangen van het rijk van € 75.000,-- voor de controleplicht van het coronatoegangsbewijs op locaties waar dat nodig is. Horecabedrijven konden een beroep doen op een vergoeding voor materiële kosten en urenvergoeding. Er is voor een bedrag van circa € 20.000,-- aan subsidie aangevraagd en betaald.

Productgroep Privaatrecht. eigendommen

Verhuur en verpachtingen gronden (voordeel van € 13.000,-- op de baten)
Er is circa € 16.000,-- meer eenmalige pacht en circa € 5.000,-- meer meerjarige pacht gerealiseerd dan waar we in de begroting rekening mee hebben gehouden. Daartegenover is er circa € 8.000,-- minder aan huur van terreinen en gebouwen ontvangen.

Beheer gronden (nadeel van € 177.000,-- op de lasten, nadeel van € 89.000,-- op de baten)
De gemeente Eersel heeft circa 2.3 ha. landbouwgrond aangekocht gelegen aan Domineespad – De Weege ter aanvulling van het landbouwareaal. De koopsom hiervan bedraagt € 192.501,-- waarvan wordt voorgesteld deze ten laste te brengen van de bestemmingsreserve landbouwcompensatiefonds.

Grondzaken algemeen:
Er wordt jaarlijks rekening gehouden met opbrengsten vanuit verkoop reststroken, tegenover deze opbrengsten worden kosten geraamd voor het algemeen beheer van gronden (per saldo budgetneutraal). In 2022 waren de opbrengsten uit verkoop lager dan de kosten. Per saldo is het resultaat circa € 20.000,- negatief. Deze kosten komen ten laste van de exploitatie.

Verhuur en onderhoud gemeentelijk onroerend goed (nadeel van € 92.000,-- op de baten)
Als gevolg van de actualisering van de onderhoudsvoorziening gemeentelijke gebouwen is € 75.893,-- gestort in de onderhoudsvoorziening. Het dakherstel en de vervanging van de lift van de voormalige bibliotheek wordt in 2023 uitgevoerd. Dit is eerder dan de oorspronkelijke planning, waardoor dit budget eerder nodig is. Hiernaast is er circa € 16.000,-- minder huuropbrengst ontvangen dan begroot.

Productgroep Toerisme en Recreatie

Vrijetijdseconomie (voordeel van € 36.000,-- op de lasten)
Voor het uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie 2022-2026 zijn geen uitgaven geweest in 2022. Dit is een samenwerking tussen de vijf kempengemeenten (Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel-De Mierden) op het gebied van recreatie en toerisme, waarbij De Kempen als één toeristische regio en bestemming wordt gezien. Voor 2023 worden deze plannen weer opgepakt.

Recreatieve voorzieningen (via reserves) (nadeel van € 142.000,-- op de lasten en voordeel van € 142.000,-- op de baten)
In verband met de dekking van een aantal investeringen voor projecten vrijetijdseconomie en de uitkijktoren en fietspad Cartierheide heeft er een storting en een onttrekking plaatsgevonden via reserves ter dekking van de kapitaallasten.

9. Bestuur en organisatie

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **"Invulling geven aan een 21e-eeuwse cultuur waarin we als gemeente ruimte geven aan de netwerksamenleving. Samen met partners stimuleert gemeente Eersel een duurzame, dynamische en innovatieve cultuur waarin initiatieven uit de kernen en uit de regio leidend zijn, met als doel betere dienstverlening."**

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2022

Samenwerking Kempengemeenten, strategische agenda
Na een traject waarin werd gekomen tot de Strategische Kempenagenda heeft in 2022 het eerste Kempencongres plaatsgevonden, met het thema 'Vrijetijdseconomie'. Tweemaal per jaar gaat ook in de komende jaren dit congres plaatsvinden, waar de gemeenteraden van Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden aan zullen deelnemen. Verder wordt ambtelijk en op collegeniveau samengewerkt op de thema's uit de Strategische Kempenagenda: transitie van het landelijk gebied, energietransitie, mobiliteit, wonen en economie.

Opnieuw Verbinden
Begin 2021 is de gemeenteraad geïnformeerd over de haalbaarheidsonderzoeken en planning in het kader van "Opnieuw verbinden". In 2021 werd het organisatieplan vastgesteld. Het jaar 2022 was gericht op de implementatie en realisatie van de plannen en de formele besluitvorming waarmee de plannen van 2021 worden geëffectueerd. Per 1 januari 2023 zijn deze plannen gerealiseerd en wordt er binnen gemeente Eersel gebruik gemaakt van de nieuwe organisatiestructuur. Hier opvolgend zijn er per 1 januari 2023 4 medewerkers (4 fte) overgekomen van VTH voor de afdeling DIM (deze medewerkers werken voor de gemeenten Reusel-De Mierden, Oirschot en Eersel), 4 medewerkers (2,8 fte) overgekomen van VTH voor de afdeling RO en 2 medewerkers (2 fte) aangenomen voor de afdeling P&O (deze medewerkers werken ook voor de gemeente Reusel-De Mierden).

Organisatievisie / uitbreiding formatie
Een zelfstandige gemeente vraagt ook om een sterke eigen organisatie om alle wensen van de bevolking en de dienstverlening waar te maken. Er moet een evenwicht zijn in de ambities en de daarbij horende capaciteit. In 2022 werd de formatie uitgebreid. In sommige gevallen was dit verbonden aan inhoudelijke raadsvoorstellen. Daarnaast stelde de raad een formatie-uitbreiding van 6,33 fte vast voor verschillende functies binnen de organisatie. Om de aansturing van de organisatie te verbeteren en toekomstbestendig te maken werd in 2022 een herstructurering van de organisatiestructuur voorbereid.

Dienstverlening
De primaire taak van gemeenten is dienstverlening. Ontwikkelingen zoals de participatiesamenleving, digitalisering, netwerksamenleving en datagedreven werken zijn van invloed op onze dienstverlening. Er is een visie op dienstverlening vastgesteld. We kiezen voor mensgerichte dienstverlening waarbij onze inwoners centraal staan. Bij onze visie horen 3 belangrijke uitgangspunten en resultaten;

1. We verplaatsen ons in de belevingswereld van onze inwoners;
2. We communiceren duidelijk en eenvoudig;
3. We werken intern en extern samen in het belang van onze inwoners.

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:
1. Bestuursorganen;
2. Organisatie;
3. Maatschappelijke registratie

INVESTERINGEN

Jaar	Omschrijving kapitaalwerk	Beschikbaar gesteld	Uitgaven tot en met dienstjaar	Restant-krediet	Over te boeken
	Bestuur				
2022	ICT faciliteiten raad en commissie	17.000	0	17.000	0
2022	Uitvoering coalitieakkoord	250.000	10.724	239.276	239.276
2020	Optimaliseren processen dienstverlening (MIP 2020)	85.000	15.836	69.164	7.500
	Totaal programma:	352.000	26.560	325.440	246.776

Toelichting:

ICT faciliteiten raad en commissie
De lasten van de faciliteiten zijn rechtstreeks bij het SSC geboekt en komen via die weg in de jaarrekening. Dit krediet kan om die reden worden afgesloten.

Uitvoering coalitieakkoord
Na het installeren van een nieuwe raad en het aanbieden van het coalitieakkoord ‘Doen, tenzij’ is er door de raad een krediet beschikbaar gesteld voor projecten die uit het coalitieakkoord volgen. Een volledig overzicht van deze projecten is opgenomen in de bijlage bij de raadsinformatiebrief met ID 301. Deze projecten worden gedurende de totale looptijd van het coalitieakkoord (t/m 2026) uitgevoerd. Vandaar dat het noodzakelijk is dat het restant wordt overgeboekt naar 2023.

Optimaliseren processen dienstverlening (MIP 2020)
Het systeem voor de behandeling van meldingen openbare ruimte (Reppido) is volledig operationeel. Het toegankelijk maken van de applicatie voor inwoners met een beperking is nog een verbeterpunt. Dit wordt in 2023 opgepakt door de leverancier. Daarnaast verbeteren we het ketenproces. Een deel van de werkzaamheden aan de openbare ruimte wordt uitgevoerd door ketenpartners, zoals aannemers. In de tweede bestuursrapportage 2022 bent u geïnformeerd over de aanschaf van een module voor contractbeheer in het Document Management systeem (DMS). Deze module ondersteunt medewerkers bij het bewaken, borgen en opvolgen van afspraken en contracten met ketenpartners. Volgens planning zou de nieuwe module in 2022 volledig operationeel zijn. Door uitstel van de update van het totale DMS door de leverancier is de implementatie van de contractmodule ook uitgesteld. De software is in het laatste kwartaal van 2022 alsnog geïnstalleerd, waarna het pakket nu ingericht kan worden naar de wensen van de gemeente. Door het uitstel lopen deze werkzaamheden nog door in 2023. Naar verwachting is het pakket in het eerste kwartaal van 2023 volledig operationeel. Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden is nog € 7.500,-- benodigd. Daarom moet € 7.500,-- overgeboekt worden naar 2023, de rest van het restantkrediet kan vrijvallen. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na 3 jaar af te sluiten.

EXPLOITATIE

Programma: Bestuur en organisatie				
Productgroep	**Begroting 2022**		**Werkelijk 2022**	**Verschil 2022**
	Primitief	**Na wijziging**		
LASTEN				
Bestuursorganen	1.167.199	1.185.744	1.126.524	59.220
Maatschappelijke registratie	83.288	83.288	116.531	-33.243
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	**1.250.487**	**1.269.032**	**1.243.056**	**25.976**
BATEN				
Bestuursorganen	0	0	162.064	162.064
Maatschappelijke registratie	181.445	216.445	265.507	49.062
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	**181.445**	**216.445**	**427.572**	**211.127**

Programma: Bestuur en organisatie				
Productgroep	**Begroting 2022**		**Werkelijk 2022**	**Verschil 2022**
	Primitief	**Na wijziging**		
LASTEN				
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	1.250.487	1.269.032	1.243.056	25.976
Kapitaallasten	0	267.000	10.724	256.276
Apparaatskosten	555.414	516.914	533.105	-16.191
Totaal lasten	**1.805.901**	**2.052.946**	**1.786.885**	**266.061**
BATEN				
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	181.445	216.445	427.572	211.127
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	267.000	10.724	-256.276
Totaal baten	**181.445**	**483.445**	**438.296**	**-45.149**
Saldo programma	**1.624.456**	**1.569.501**	**1.348.589**	**220.912**

Met betrekking tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11. De onderstaande analyse gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen ineens).

Productgroep Bestuursorganen

Salaris B&W (voordeel € 25.000,-- op de lasten)
De salaris- en opleidingslasten van de burgemeester en wethouders zijn lager dan begroot.

Gewezen wethouders (nadeel van € 143.000,-- op de lasten)
Op basis van actuariële berekeningen is een extra storting van € 175.000,-- in de voorziening gedaan.
Hiernaast is een budget geraamd van € 30.000,-- voor verrichte werkzaamheden. Dit budget is in 2022 niet ingezet.

Productgroep Maatschappelijke registratie

Leges reisdocumenten (nadeel € 31.000,-- op de lasten, voordeel € 31.000,-- op de baten)
Er zijn meer reisdocumenten verstrekt dan begroot. Dit heeft geleid tot hogere leges, maar ook een hogere afdracht aan het Rijk. Per saldo valt de afwijking op de lasten weg tegen de afwijking op de baten.

10. Algemene baten en lasten

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Het programma algemene baten en lasten is een specifiek programma dat geen maatschappelijk effect beoogt, maar de algemene dekkingsmiddelen en de stelposten. De algemene dekkingsmiddelen zijn met name de algemene uitkering uit het Gemeentefonds, de gemeentelijke belastingen en de deelnemingen. Daarnaast zijn de stelposten voor onvoorziene uitgaven en lasten van het investeringsprogramma 2021-2024 opgenomen.

INVESTERINGEN

Jaar	Omschrijving kapitaalwerk	Beschikbaar gesteld	Uitgaven tot en met dienstjaar	Restant-krediet	Over te boeken
2021	*Algemene baten en lasten* Inventarisatie verblijfsaanbieders buitenlandse werknemers	25.000	11.250	13.750	0
	Totaal programma:	25.000	11.250	13.750	0

Inventarisatie verblijfaanbieders buitenlandse werknemers
Dit project is afgerond in 2022. Het restantkrediet mag vervallen. Met ingang van 2023 wordt er jaarlijks een boekencontrole gehouden bij het gedeelte van het areaal. Hiervoor is in de exploitatie een jaarlijks budget opgenomen.

EXPLOITATIE

Programma: Algemene dekkingsmiddelen				
Productgroep	**Begroting 2022**		**Werkelijk 2022**	**Verschil 2022**
	Primitief	**Na wijziging**		
LASTEN				
Algemene dekkingsmiddelen	697.133	8.849.724	14.403.252	-5.553.528
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	**697.133**	**8.849.724**	**14.403.252**	**-5.553.528**
BATEN				
Algemene dekkingsmiddelen	33.470.025	44.779.919	47.151.373	2.371.454
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	**33.470.025**	**44.779.919**	**47.151.373**	**2.371.454**

Programma: Algemene dekkingsmiddelen				
Productgroep	**Begroting 2022**		**Werkelijk 2022**	**Verschil 2022**
	Primitief	**Na wijziging**		
LASTEN				
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	697.133	6.027.539	2.918.916	3.108.623
Kapitaallasten	4.047	4.047	1.462	2.585
Apparaatskosten	213.013	222.243	204.687	17.556
Totaal lasten	**914.193**	**6.253.829**	**3.125.065**	**3.128.764**
BATEN				
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	33.470.025	44.779.919	47.151.373	2.371.454
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	713.459	1.057.828	344.395	-713.433
Totaal baten	**34.183.484**	**45.837.747**	**47.495.768**	**1.658.021**
Saldo programma	**-33.269.291**	**-39.583.918**	**-44.370.703**	**4.786.785**

Met betrekking tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11. De onderstaande analyse gaat alleen

over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen ineens).

Productgroep Algemene dekkingsmiddelen

Onroerend zaakbelasting

Lagere opbrengst dan geraamd ad € 32.000,-- onder andere als gevolg van afgehandelde WOZ-bezwaren.

Algemene uitkering

Ten opzichte van de raming is er een positief verschil van € 487.545,--, welke is ontstaan ná de septembercirculaire 2022. In de decembercirculaire 2022 zijn een aantal mutaties doorgevoerd ter hoogte van afgerond € 424.000,--. Deze hogere uitkering bestaat grotendeels uit:

• Energietoeslag	€	269.000,--
• Sociaal domein	€	102.000,--
• Leerlingenvervoer Oekraïne	€	22.000,--
• Diverse	€	31.000,--
Totaal	€	424.000,--

Daarnaast heeft een bedrag van afrond € 34.000,-- betrekking op afrekeningen inzake voorgaande jaren (met name correctie op de WOZ-waarde). Het restant van afgerond € 30.000,-- heeft betrekking op diverse kleine correcties in de aantallen bij de verschillende maatstaven.

11. Overheadkosten

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Om de raad meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie, schrijft het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voorschriften voor, dat in de begroting een apart overzicht moet worden opgenomen van de kosten van de overhead. Dit overzicht presenteren we in programma 11.

In de programma's 0 tot en met 10 staan alleen de kosten van de medewerkers van een bepaalde afdeling die direct verband houden met het betreffende taakveld (en daarom ook niet centraal moeten worden begroot). Deze kosten verdelen we op basis van productieve uren en rekenen we vervolgens toe aan de programma's/taakvelden.

Om te kunnen vaststellen welke kosten verband houden met de sturing en ondersteuning van het primaire proces, en zodoende gerekend kunnen worden tot de overhead, introduceert het BBV een definitie van de overhead. Door deze definitie te gebruiken kan een eenduidig inzicht worden gegeven in de kosten die direct zijn toe te rekenen aan bepaalde taakvelden en welke kosten geen betrekking hebben op het primaire proces. Deze laatste kosten worden niet in de programma's 0 tot en met 10 geraamd maar komen centraal als overheadkosten in programma 11. Te denken valt hierbij bijvoorbeeld aan management, financiën, huisvesting en documentaire informatievoorziening en communicatie.

Door de kosten van overhead voortaan centraal te begroten en te verantwoorden, is het niet langer noodzakelijk dat deze informatie in de paragraaf bedrijfsvoering wordt opgenomen.
Hierdoor neemt ook de vergelijkbaarheid toe van de kosten van overhead en de kosten van het primair proces.

Beleidsterrein/subdoel	**Indicator / Norm**	**Realisatie**	**Wat gaan we daarvoor doen?**
Organisatie	Formatie in fte per 1.000 inwoners (verplicht) Norm: 4,8 – 6,1	2022: 4,5 2021: 4,5 2020: 4,5 2019: 4,3 2017: 4,0 (Vensters voor bedrijfsvoering) Gemeenten ≤ 50.000 inwoners: 6,4 (2021)	*Organisatievisie uitvoeren; *Monitoren aan de hand van Vensters voor bedrijfsvoering.
	Bezetting in fte per 1.000 inwoners (verplicht) Norm: 4,5 – 4,8	2022: 4,5 2021: 4,6 2020: 4,8 2019: 4.3 2017: 4,1 (Vensters voor bedrijfsvoering) Gemeenten ≤ 50.000 inwoners: 6,5 (2020)	
	Apparaatskosten per inwoner (verplicht)	2022: € 623 2021: € 526 2020: € 520 2019: € 480	

	Norm: ≤ € 526	2017: € 428 (Vensters voor bedrijfsvoering) Gemeenten ≤ 50.000 inwoners: € 652 (2021)	
	Kosten inhuur externen als percentage van de totale loonsom + kosten inhuur externen (verplicht) Norm: ≤ 20%	2022: 26,3% 2021: 21,7% 2020: 17,7% 2019: 17,2% 2018: 18,6% 2017: 17,6% (Vensters voor bedrijfsvoering) Gemeenten ≤ 50.000 inwoners: 19,6% (2021)	
	Overheadkosten als percentage van de totale lasten (verplicht) Norm: ≤ 15%	2022: 7,2% 2021: 7,4% 2020: 8,8% 2019: 11,3% 2018: 10,7% 2017: 8,2%	
Communicatie	Waardering inwoners communicatie en voorlichting uitgedrukt in rapportcijfer (eigen indicator) Norm: ≥ 6.9	2022 Eersel: 6,7 Nederland: 6.3 2020 Eersel: 6,9 Nederland: 6.7 2018 Eersel: 6.8 Nederland: 6.6 (burgerpeiling waarstaatjegemeente)	*Inzet van een breed aanbod aan communicatiemiddelen om elke doelgroep te voorzien van de benodigde informatie; * Inwoners tijdig betrekken door de Factor C methode toe te passen in minimaal vijf projectplannen; * Jaarlijks onderzoek naar toegankelijkheid van de website en verantwoording afleggen in de toegankelijkheidsverklaring.

Toelichting inhuur externen
In 2022 is er veel capaciteit ingehuurd om de ambities van de gemeenteraad te realiseren. Er is hierdoor voor veel projecten extra capaciteit noodzakelijk geweest. In 2022 waren daarnaast enkele bijzondere omstandigheden als corona, opvang vluchtelingen uit Oekraïne, een aantal langdurig zieke medewerkers en de tijdelijke vervanging van vacatures.

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2022

Communicatie
Communicatie/ voorlichting algemeen

We hebben de norm voor de 'Waardering inwoners communicatie en voorlichting uitgedrukt in rapportcijfer' dit jaar niet gehaald. Wel zien we landelijk een grotere afname ten opzichte van 2020 dan in de gemeente Eersel.

In 2021 zijn we gestart met de pilot ‘focus op communicatie’ en in 2022 zijn we hiermee doorgegaan. Door met zorg onderwerpen te kiezen die zowel bestuur, organisatie als inwoners aangaan, kunnen we meer focus aanbrengen op een aantal onderwerpen. Voordeel is dat de inwoners dan beter en voor lange tijd worden meegenomen in een verhaal dat hen interesseert. Trainingen als Helder schrijven maakt de organisatie sterker in hun communicatie. Alle nieuwe medewerkers in 2022 zijn getraind in Helder schrijven. Ook zijn er opfrisworkshops gegeven.

Nu de communicatie tussen gemeente en inwoner steeds meer digitaal verloopt, is het meer dan ooit van belang dat de website toegankelijk is voor iedereen. Dus ook voor mensen met een functiebeperking. Wij leggen in de toegankelijkheidsverklaring op de website verantwoording af over waar we staan (jaarlijks onderzoek) en welke stappen we ondernemen.

Alle huishoudens in de gemeente Eersel hebben in november 2022 een brief ontvangen om deel te nemen aan het onderzoek de inwonerspeiling (waarstaatjegemeente). Het Rural Data Center (RDC) de Kempen heeft het onderzoek uitgevoerd. We verwachten de uitkomsten in 2023. Wel hebben we al een aantal cijfers (zonder analyse) ontvangen en verwerkt in deze jaarrekening.

Begin 2022 hebben we de resultaten ontvangen van het onderzoek naar communicatiebehoeften. (Jaarlijks voert het college tenminste twee onderzoeken uit naar de doelmatigheid van organisatieonderdelen en de uitvoering van taken door de gemeente en/of de doeltreffendheid van programma’s en paragrafen. Dit onderzoek is daar één van.) Met een vragenlijst hebben we het gebruik en de waardering van de huidige communicatiemiddelen gemeten en of deze nog voldoende aansluiten bij de informatiebehoefte van onze inwoners. Daarnaast hebben we onderzocht aan welke informatie de meeste behoefte is en via welke middelen we het beste kunnen inspelen op de wensen van onze inwoners. In een Raadsinformatiebrief hebben we de resultaten gedeeld. De resultaten en aanbevelingen hebben we verwerkt in onze communicatiestrategie.

Informatiebeveiliging/gebouwenbeheer
De gemeente dient maatregelen te treffen om de gemeentelijke (informatie-) systemen zo goed mogelijk te beveiligen. Onder deze maatregelen, zoals verplicht in de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), valt het beveiligen van de fysieke toegang tot het gemeentehuis. Het huidige systeem is verouderd en wordt vervangen door een nieuw systeem dat voldoet aan de maatregelen zoals gesteld in de BIO, waardoor onbevoegde toegang tot gemeentelijke informatie en (persoons)gegevens zo goed mogelijk geweerd wordt.

Wat heeft het gekost?

INVESTERINGEN

Jaar	Omschrijving kapitaalwerk	Beschikbaar gesteld	Uitgaven tot en met dienstjaar	Restant-krediet	Over te boeken
	Bedrijfsvoering				
2021	2021 Digitaal vervanging milieuvergunning	40.000	0	40.000	40.000
2022	Electrisch dienstvoertuig tbv toezichtstaken	22.000	20.933	1.067	0
2019	Inhuur personeel (projectleiding)	150.000	142.324	7.676	0
2019	Trainees	150.000	149.745	255	0
2019/2021/2021	Inhuur cyclisch bouwen	425.000	314.772	110.228	110.228
2018	Bekabeling gemeentehuis	40.000	39.999	1	0
2021/ 2022	Inform. Beveiliging/ geb. beheer (2021)	330.000	260.649	69.351	69.351
2022	Materieel buitendienst (pick-up)	45.000	0	45.000	45.000
	Totaal programma:	1.202.000	928.423	273.577	264.578

Toelichting

Digitaal vervangen milieuvergunningen
In 2021 is budget beschikbaar gesteld om de milieuvergunningen tot en met 2010 te digitaliseren met het oog op vervanging en digitale overbrenging naar de archiefbewaarplaats, het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe). Dit project is vergelijkbaar met het bouwvergunningentraject. Eerder is aangegeven dat de start van het project wordt uitgesteld tot het RHCe een normdocument voor de vervanging en digitale overbrenging van de milieuvergunningen publiceert, zodat bij de uitvoering van het project direct rekening gehouden kan worden met de eisen die zij stellen. In november 2022 heeft het RHCe het betreffende normdocument gepubliceerd, waardoor gestart kan worden met het project en de daadwerkelijke vervanging van de milieuvergunningen. Het krediet dient daarom overgeboekt te worden naar 2023.

Elektrisch dienstvoertuig tbv toezichtstaken
De elektrische auto is in 2022 geleverd. De dienstauto wordt ingezet voor toezichtstaken van de civieltechnisch medewerker.Het krediet kan worden afgesloten.

Inhuur personeel (projectleiding) en Trainees
In 2022 zijn ten laste van dit krediet een aantal personen ingehuurd om de achterstand bij de teams Ruimte en Ruimtelijk Beheer in te lopen. Het krediet kan worden afgesloten.

Inhuur cyclisch bouwen
In 2022 zijn voor het project cyclisch bouwen projectleiders ingehuurd om de woningopgave voor de kernen te realiseren. Voorgesteld wordt het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Bekabeling gemeentehuis
De kosten voor de bekabeling voor toegangscontrole gemeentehuis zijn in 2022 ten laste van dit krediet geboekt. Het krediet kan worden afgesloten.

Informatiebeveiliging-gebouwenbeheer
Het toegangscontrolesysteem, dat in totaal bestaat uit het toegangscontrolesysteem, inbraaksysteem, camerasysteem en intercom, wordt vervangen en uitgebreid. Daarbij worden niet alleen nieuwe systemen geïnstalleerd maar wordt ook de bekabeling vernieuwd en gemoderniseerd. Daarnaast worden bouwkundige aanpassingen gedaan om te voldoen aan de geldende normenkaders voor inbraak- en toegangsbeveiliging. In 2022 zijn de werkzaamheden door de installateur aangevangen. De werkzaamheden worden in het eerste kwartaal van 2023 afgerond, waardoor het resterende krediet overgeboekt dient te worden naar 2023.

Materieel buitendienst
De pick-up is in 2022 besteld. De levertijd laat langer op zich wachten dan in eerste instantie verwacht werd. Het restantkrediet moet daarom worden overgeboekt naar 2023.

EXPLOITATIE

Programma: Overheadkosten				
Productgroep	**Begroting 2022**		**Werkelijk 2022**	**Verschil 2022**
	Primitief	**Na wijziging**		
LASTEN				
Overheadkosten	19.635.368	25.449.022	22.436.227	3.012.795
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	**19.635.368**	**25.449.022**	**22.436.227**	**3.012.795**
BATEN				
Overheadkosten	330.888	445.847	545.679	99.832
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	**330.888**	**445.847**	**545.679**	**99.832**

Programma: Overheadkosten				
Productgroep	**Begroting 2022**		**Werkelijk 2022**	**Verschil 2022**
	Primitief	**Na wijziging**		
LASTEN				
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	19.635.368	25.449.022	22.436.227	3.012.795
Kapitaallasten	-2.478.304	-6.133.931	-3.549.621	-2.584.310
Apparaatskosten	-11.620.523	-12.889.728	-12.457.652	-432.076
Totaal lasten	**5.536.541**	**6.425.363**	**6.428.954**	**-3.591**
BATEN				
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	330.888	445.847	545.679	99.832
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	0	157.147	157.147
Totaal baten	**330.888**	**445.847**	**702.826**	**256.979**
Saldo programma	**5.205.653**	**5.979.516**	**5.726.127**	**253.389**

Met betrekking tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering. De onderstaande analyse gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen ineens).

Overheadkosten	***Totaal***	***Toerekening aan programma's***	***Resteert tlv programma "Overhead"***
Overhead personeel:			
Lonen en salarissen	7.078.810	-4.680.846	2.397.964
Personeel van derden	512.021	-374.013	138.008
Overige personeelskosten	56.306	-220.792	-164.486
Bijdragen (ISD/VTH/Jeugd/KempenPlus)	6.999.994	-7.000.158	-164
Subtotaal uitgaven personeel	***14.647.131***	***-12.275.809***	***2.371.322***
Bijdragen en detacheringen	-62.196	0	-62.196
Totaal overhead personeel	***14.584.934***	***-12.275.809***	***2.309.125***
Overhead organisatiekosten			
Indirecte personeelskosten	896.222	0	896.222
ICT (incl. SSC)	1.733.979	0	1.733.979
Huisvestingkosten	516.082	0	516.082
Facilitaire zaken/inkoop/administratie/ verzekeringen	503.348	0	503.348
Materieel/werf buitendienst	265.568	0	265.568
Toerekening ICT/werf/vervoermiddelen/ gemeente-huis		-181.843	-181.843
Algemene kosten	281.499	0	281.499
Subtotaal uitgaven	***4.196.698***	***-181.843***	***4.014.855***
Bijdragen en huuropbrengsten	-597.853	0	-597.853
Totaal netto-overhead organisatie	***3.598.845***	***-181.843***	***3.417.002***
Totaal overheadskosten	***18.183.779***	***-12.457.652***	***5.726.127***

1. Lokale heffingen

1.1 Algemeen

Bij lokale heffingen gaat het om inkomsten die verkregen worden op grond van publiekrechtelijke regels, voornamelijk belastingen, heffingen en retributies, die de overheid heft op grond van wettelijke bepalingen.

Bij de lokale lasten wordt een onderscheid gemaakt tussen belastingen, heffingen en retributies:

- De belastingen behoren tot de algemene dekkingsmiddelen en dienen ter uitvoering van collectieve vormen van dienstverlening, maar ook individuele vormen van dienstverlening zonder een duidelijke relatie tussen dienstverlening en belasting. (OZB, toeristenbelasting, forensenbelasting en precariobelastingen)
- De heffingen dienen ter dekking van de kosten ten behoeve van de uitvoering van publiekrechtelijke dienstverlening. Dat houdt in dat de burger ook moet betalen als hij de dienst niet wenst. Voorbeelden van heffingen zijn afvalstoffenheffing en rioolheffing.
- De retributies zijn vergoedingen voor individuele dienstverlening van typische overheidsdiensten van publiekrechtelijke aard. Voorbeelden hiervan zijn de leges voor paspoort en rijbewijs.

1.2 Beleid

Het beleid betreffende de lokale lasten is opgenomen in:

- de diverse belastingverordeningen;
- het raadsbesluit Afbakening belastinggebied op grond waarvan kwijtschelding voor afvalstoffenheffing en rioolheffing kan worden aangevraagd.

Voor de hoogte van de lokale lasten gelden de volgende uitgangspunten:

1. Ten aanzien van de overige heffingen en leges wordt een zo veel mogelijk kostendekkend tarief nagestreefd, voor de directe dienstverlening aan de burger;
2. De legestarieven zijn – conform de door de raad vastgestelde uitgangspunten – verhoogd met 1,5% inflatiecorrectie met uitzondering van de door het Rijk vastgestelde tarieven.

1.3 Belastingen en heffingen

1.3.1 Onroerende zaakbelasting (OZB)

De OZB worden geheven op binnen de gemeente gelegen onroerende zaken. Het betreft een directe belasting die is uitgesplitst in:

- *een gebruikersbelasting van niet-woningen* van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt.
  De opbrengst OZB gebruikers in 2022 bedraagt € 585.287,--
  (Raming 2022 € 601.000,--).
- *een eigenarenbelasting van niet-woningen* van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.
  De opbrengst OZB eigenaren niet-woningen in 2022 bedraagt € 858.294,--
  (Raming 2022: € 865.000,--).
- *een eigenarenbelasting van woningen* van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.
  De opbrengst OZB eigenaren woningen in 2022 bedraagt € 2.600.728,--
  (Raming 2022: € 2.616.000,--).

1.3.2 Toeristenbelasting

Onder de naam toeristenbelasting wordt een directe belasting geheven voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente in hotels, pensions, vakantieonderkomens, mobiel kampeeronderkomens, niet-beroepsmatig verhuurde ruimten en op vaste standplaatsen tegen een vergoeding in welke vorm dan ook voor personen die niet als ingezetene zijn opgenomen in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens van de gemeente.
In 2022 wordt de opbrengst over belastingjaar 2021 ontvangen. Deze opbrengst bedraagt € 568.312,--, deze is € 118.312,-- hoger dan oorspronkelijk geraamd (raming € 450.000,--).

1.3.3 Forensenbelasting
Onder de naam forensenbelasting wordt een directe belasting geheven van iemand die langdurig in een gemeente verblijft zonder daar zijn hoofdverblijf te hebben. Als langdurig verblijf wordt aangemerkt indien er op meer dan 90 dagen van het belastingjaar voor betrokkene of zijn gezin een gemeubileerde woning beschikbaar wordt gehouden. De werkelijke opbrengsten in 2022 (over belastingjaar 2021) bedragen € 45.375,-- (begroot € 35.000,--).

1.3.4 Precariobelasting
Onder de naam precariobelasting wordt een directe belasting geheven ter zake van het hebben van voorwerpen op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond.
Er zijn over 2022 geen opbrengsten precariobelasting. Het college heeft in het kader van de 'coronamaatregelen' besloten om geheel 2022 geen precariobelasting te heffen.

1.3.5 Reclamebelasting
De werkelijke opbrengst in 2022 bedroeg € 0,--. Het berekend bedrag aan reclamebelasting is wel uitgekeerd aan de Stichting promotie Eersel (SPE).
Er zijn over 2022 geen opbrengsten reclamebelasting omdat het college in het kader van de 'coronamaatregelen' heeft besloten om geheel 2022 geen reclamebelasting te heffen.

1.3.6 Rioolheffing
Rioolheffing wordt geheven van de gebruiker van een eigendom van waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd.
De werkelijke opbrengst rioolheffing 2022 bedraagt € 2.227.333,-- en er was een bedrag geraamd van € 2.204.297,--. Het exploitatiesaldo op de post riolering wordt jaarlijks verrekend met de voorziening riolering.

Overzicht verdeling kosten riolering
Onderstaande tabel geeft een uiteenzetting over de kosten van de riolering (in overeenstemming met het BBV). De overheadkosten worden gemaakt door de sturing en ondersteuning. Deze kosten worden verantwoord op het verplichte hoofdstuk 'Overhead'. We baseren de kosten op de totale niet doorbelaste overheadskosten gedeeld door de totale productieve uren. Deze kosten worden - evenals de BTW component – (extra-comptabel) meegenomen in de berekening van de kostendekkende rioolheffing.

De methodiek voor de berekening van overhead aan de tarieven is opgenomen in de "Financiële verordening gemeente Eersel 2021".

Kostendekkendheid van de riolering	**Begroot 2022**	**Werkelijk 2022**
Kosten taakveld riolering	-1.350.000	-1.742.946
Inkomsten taakveld riolering (exclusief heffingen)	0	20.349
Netto kosten taakveld	-1.350.000	-1.722.597
Toe te rekenen kosten		
Overhead	-144.000	-144.468
BTW	-296.000	-217.229
Egalisatie taakveld riolering	-415.000	-143.039
Totale kosten taakveld riolering	-2.205.000	-2.227.333
Opbrengst heffingen	-2.205.000	-2.227.333
Dekkingspercentage	**100%**	**100%**

1.3.7 Afvalstoffenheffing.
Op basis van de werkelijke cijfers afvalverwijdering is ten opzichte van de begroting 2022 sprake van een netto-voordeel van € 104.389,-- (inclusief BTW-compensatiefonds effect en overhead) Dit voordeel wordt gestort in de voorziening egalisatie afvalverwijdering.

Overzicht verdeling kosten afval
Onderstaande tabel geeft een uiteenzetting over de kosten van de afvalstoffenheffing (in overeenstemming met het BBV). De overheadkosten worden gemaakt door de sturing en ondersteuning. Deze kosten worden verantwoord op het verplichte hoofdstuk 'Overhead'. We

baseren de kosten op de totale niet doorbelaste overheadskosten gedeeld door de totale productieve uren. Deze kosten worden - evenals de BTW component – (extra-comptabel) meegenomen in de berekening van de kostendekkende afvalstoffenheffing
De methodiek voor de berekening van overhead aan de tarieven is opgenomen in de “Financiële verordening gemeente Eersel 2021”.

Kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing	**Begroot 2022**	**Werkelijk 2022**
Kosten taakveld afval	-1.356.000	-1.520.826
Kosten taakveld verkeer en vervoer	-76.000	-53.662
Inkomsten taakveld afval (exclusief heffingen)	505.000	739.594
Netto kosten taakveld	-927.000	-834.894
Toe te rekenen kosten		
Overhead	-37.000	-39.281
BTW	-259.000	-230.039
Egalisatie taakveld afval	0	-104.389
Totale kosten taakveld afval	-1.223.000	-1.208.603
Opbrengst heffingen	1.223.000	1.208.603
Dekkingspercentage	**100%**	**100%**

1.3.8 Leges
In de begroting 2022 wordt de totale opbrengst leges geraamd op € 901.000,--. De werkelijke opbrengst 2022 bedraagt € 1.486.421,--. De hogere opbrengst ad € 585.421,-- wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere opbrengsten voor omgevingsvergunningen (€ 488.000,--). In 2022 is een incidenteel project vergund voor € 221.000,-- en hiernaast zijn er nog enkele grote woningbouwprojecten hoger uitgevallen dan verwacht. De werkelijke opbrengsten leges voor reisdocumenten en rijksleges zijn € 75.000,-- hoger dan bij de primitieve begroting.

We heffen de leges over een aantal verschillende rechten ter zake van het genot van, door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten. De geraamde opbrengst bij de primitieve begroting 2022 bedraagt € 901.000,--.
Om de kosten transparant te maken worden deze vanaf 2017 weergegeven op het niveau van taakvelden.

De onderstaande tabel is ook betreffende de kostendekkendheid van de leges - op grond het nieuwe BBV - opgenomen in de jaarrekening.

Kostendekkendheid van de leges	**Begroot 2022**	**Werkelijk 2022**
Kosten taakveld burgerzaken (titel 1)	-176.000	-475.531
Kosten taakveld parkeren (titel 1)	-9.000	-4.068
Kosten taakveld wonen en bouwen (titel 2)	-649.000	-658.567
Kosten taakveld openbare orde en veiligheid (titel 3)	-111.000	-109.775
Netto kosten taakvelden	**-945.000**	**-1.247.941**
Toe te rekenen kosten		
Overhead	-116.000	-375.168
Totale kosten taakvelden	**-1.061.000**	**-1.623.109**
Opbrengst leges (titel 1 t/m 3)	901.000	1.486.421
Dekkingspercentage	**85%**	**92%**

In artikel 229 b eerste lid van de gemeentewet is bepaald dat de legestarieven zodanig vastgesteld moeten worden dat de geraamde baten van de rechten niet uitgaan boven de geraamde lasten. De legesverordening is verdeeld in 3 titels, te weten:
Titel1 Algemene dienstverlening: denk hierbij met name aan paspoorten, rijbewijzen, burgerlijke stand, naturalisatie e.d.;
Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning: denk hierbij met name aan de omgevingsvergunning;
Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning. De naamgeving van deze titel is wellicht wat verwarrend, maar

hieronder vallen de evenementenvergunning, vergunning in kader Drank- en Horecawet en gebruiksvergunningen.

De legestarieven worden bepaald op basis van de begroting, zodat incidentele hogere of lagere opbrengsten geen invloed hebben op de vastgestelde tarieven.

In onderstaand overzicht wordt de mate van kostendekkendheid van de leges weergegeven:

Kostendekkendheid per titel (incl. overhead)	Lasten 2022	Baten 2022	Kosten-dekking per titel
Titel 1	851.015	270.409	32%
Titel 2	658.567	1.199.154	182%
Titel 3	113.527	16.858	15%
Kostendekkendheid totale tarieventabel	**1.623.109**	**1.486.421**	**92%**

1.3.9 Vermakelijkhedenretributie
De werkelijke opbrengst in 2022 bedraagt € 82.380,--. De raming 2022 bedroeg € 91.500,--

1.3.10 De geraamde en werkelijke inkomsten
In onderstaand overzicht zijn alle inkomsten ten aanzien van lokale heffingen opgenomen voor 2022.

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	Begroting 2022	Rekening 2022
Onroerende zaakbelasting	4.082.000	4.044.309
Toeristenbelasting	450.000	588.313
Forensenbelasting	35.000	45.375
Precariobelasting	26.000	0
Reclamebelasting	47.500	0
TOTAAL ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	**4.640.500**	**4.657.996**
NIET ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN		
Rioolheffing	2.204.927	2.227.333
Afvalstoffenheffing	1.223.690	1.208.602
Leges	900.540	1.486.421
Vermakelijkhedenretributie	91.500	82.380
TOTAAL NIET ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	**4.420.657**	**5.004.736**

1.4 Kwijtscheldingsbeleid

Wanneer men een inkomen heeft op of net boven het bijstandsniveau en niet beschikt over vermogen kan men in aanmerking komen voor kwijtschelding van gemeentelijke heffingen. Bij kwijtschelding komt de verplichting tot betaling geheel of gedeeltelijk te vervallen. Kwijtschelding kan alleen worden aangevraagd door particulieren en niet door rechtspersonen.

In 2022 is voor een bedrag van € 46.486,56,-- kwijtschelding verleend, hiervoor was er een bedrag geraamd van € 55.000,--.

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.1 Algemeen

Het gemeentelijk weerstandsvermogen geeft de mate aan waarin de gemeente in staat is financiële tegenvallers op te vangen. Wil de gemeente dat kunnen, dan moet zij beschikken over een zekere mate van vrije ruimte binnen de begroting en/of de vermogenspositie. Deze vrije ruimte ofwel buffer, wordt de weerstandscapaciteit genoemd.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de verhouding tussen:

- *De weerstandscapaciteit*, zijnde de middelen waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te kunnen dekken;
- *Alle risico's* waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Om risico's goed te kunnen relateren aan de weerstandscapaciteit, dienen de risico's in kwantitatieve grootheden benoemd te worden.
Niet alle risico's zijn relevant voor de weerstandscapaciteit. Niet relevant zijn:

- Concrete of reguliere risico's (afdekken middels voorziening of verzekering);
- Risico's lager dan € 25.000,-- (vallen onder reguliere bedrijfsvoering);
- Zeer zeldzame en grote risico's met extreme gevolgen, zoals natuurrampen.

In de nota weerstandsvermogen en risicomanagement, welke op 18 december 2007 is vastgesteld, is bepaald dat per relevant risico de volgende zaken aangegeven dienen te worden:

1. Omschrijving van het risico;
2. Een inschatting van de kans dat een gebeurtenis optreedt. Hierbij moet worden aangegeven hoe vaak een risico zich zal voordoen. Uitgaande van de planperiode van 4 jaar van de meerjarenbegroting, kan de kans variëren van:
    - Vierjaarlijks risico (factor 1);
    - Driejaarlijks risico (factor 1,33);
    - Tweejaarlijks risico (factor 2);
    - Jaarlijks risico (factor 4).
3. Een uitspraak over in hoeverre het financiële gevolg van een risico is in te schatten, in termen van goed, redelijk, slecht of niet;
4. Een inschatting van de mogelijke financiële gevolgen als het risico zich voordoet. Hierbij wordt een zestal categorieën onderscheiden, namelijk:
    - Risico's met een indicatie > € 25.000,-- < € 50.000,-- (€ 37.500,--);
    - Risico's met een indicatie > € 50.000,-- < € 250.000,-- (€ 150.000,--);
    - Risico's met een indicatie > € 250.000,-- < € 750.000,-- (€ 500.000,--);
    - Risico's met een indicatie > € 750.000,-- < € 1.250.000,-- (€ 1.000.000,--);
    - Risico's met een indicatie > € 1.250.000,-- (geschat indicatief risico);
    - Risico's waarvoor geen indicatie is aan te geven (PM)

    Tussen haakjes is aangegeven hoe het financiële gevolg wordt meegenomen in de berekening. Het aangegeven bedrag wordt vermenigvuldigd met de risicofactor (zie punt 2).
5. Hoe met het risico omgegaan wordt in termen van vermijden, verminderen, overdragen of accepteren;
    - Vermijden: beleid waardoor een risico ontstaat wordt beëindigd of op een andere manier vormgegeven;
    - Verminderen: risico wordt afgedekt middels een verzekering, een voorziening of een ander budget in de programmabegroting;
    - Overdragen: het beleid dat een risico met zich meebrengt, laten uitvoeren door een andere partij, die daarbij ook de financiële risico's overneemt;
    - Accepteren: wanneer het risico niet beïnvloedbaar is en niet op een andere wijze wordt afgedekt, dient eventuele financiële schade volledig middels de weerstandscapaciteit afgedekt te worden.

2.2 Beleid

De volgende beleidsuitgangspunten gelden:

- Om een buffer te hebben om risico's en tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat hierdoor dekkingsmiddelen in de exploitatiesfeer wegvallen, is het voor een gezond financieel beleid noodzakelijk een minimale omvang voor de algemene reserve te bepalen;
- Om de algemene reserve te verruimen, worden te heffen reserves en voorzieningen in beginsel toegevoegd aan de algemene reserve; ook de berekende rente over de voorzieningen worden middels resultaatsbestemming toegevoegd aan de algemene reserve;
- Om een afzonderlijke buffer te hebben om onvoorziene risico's met betrekking tot de bouwgrondexploitatie op te kunnen vangen, is het voor een gezond financieel beleid noodzakelijk een minimale omvang voor de algemene reserve bouwgrondexploitatie te bepalen.

Conform de vastgestelde beleidsnota 'Reserves en voorzieningen' dient de gemeente om onvoorziene risico's met betrekking tot de grondexploitatie op te vangen een afzonderlijke buffer te hebben. De hoogte van deze reserve wordt jaarlijks beoordeeld en eventueel aangepast bij de begroting en jaarrekening (paragraaf grondbeleid). In de grondnota welke uw raad in december 2017 heeft vastgesteld is vanaf 2017 een nieuwe methodiek besproken. Deze nieuwe methodiek sluit beter aan op de financiële risico's waarvoor een voorziening wordt getroffen. De minimale omvang van de buffer wordt jaarlijks opnieuw berekend en is voor 2022 bepaald op de minimumbuffer van € 2.500.000,-- zoals deze in de grondnota is vastgesteld.
Conform voorgaande jaren is er een splitsing gemaakt tussen algemene risico's en risico's uit bouwgrondexploitaties. Algemene risico's worden daarbij gedekt uit de algemene reserve (minimale buffer: € 3,5 mln.). En risico's uit bouwgrondexploitaties door de algemene reserve bouwgrondexploitaties.

Op dit moment is de stand van zaken betreffende de buffer bouwgrondexploitaties als volgt.
In paragraaf 7 grondbeleid staat een verdere toelichting / onderbouwing:

Overzicht verloop stand algemene reserve grondexploitatie

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
SALDO RESERVE PER 1 januari	3.389	2.904	2.599	2.519	3.453	4.803	5.188
Bij: Rentetoevoeging (incl. rente resultaat, vanaf 2022 geen rentetoevoeging meer)	61	0	0	0	0	0	0
Bij: Bijdrage van Alg.res.							
Mutatie voorziening w egens verliezen	386	155					
Toevoeging conform resultaatbestemming (resultaten bouw grondexploitaties t-1)	1.470	1.940	4.020	934	1.350	385	
Af: inbreng landbouw grond Koemeer 2e fase	-102	0	0	0	0	0	0
Af: bijdrage in Algemene reserve (cfm iflo-methode)	-2.300	-2.400	-4.100	0	0	0	0
SALDO RESERVE PER 31 december	2.904	2.599	2.519	3.453	4.803	5.188	5.188
Voorgestelde storting in t+1, zijnde resultaat bouw grondexploitatie	1.940	4.020					
Saldo inclusief voorgestelde storting	4.844	6.619					
Minimale omvang budfer volgens grondnota	2.500	2.500					
Tekort (-) danw el overschot (+)	2.344	4.119					
Voorstel tot afroming t+1 (afgerond)	2.400	4.100					

2.3 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit kan betrekking hebben op de exploitatie en/of op het vermogen. In de exploitatiesfeer is dit het exploitatiesaldo en in de vermogenssfeer (de balans) is dit de omvang van de algemene reserve.

Exploitatiesfeer		**2022**
Exploitatiesaldo		7.464.364
Budgetoverhevelingen		-1.113.000
Weerstandscapaciteit exploitatie		6.351.364
Vermogenssfeer	**Stand reserve 1-1-2022**	**Stand reserve 31-12-2022**
Algemene reserve	22.854.618	23.337.282
Weerstandscapaciteit vermogenssfeer	22.854.618	23.337.282

Het totale weerstandsvermogen per 31 december 2022 bedraagt € 29.688.847,--. Dit vermogen neemt met € 4.100.000,-- toe door winstneming van grondexploitaties in 2022 welke worden overgeheveld naar de algemene reserve in 2023. Hierbij moet worden aangetekend, dat ten aanzien van lopende investeringen, die gedekt worden middels beschikking over de algemene reserve, per 31 december 2022 nog een bedrag van € 15.290.175,-- was uit te geven (zie onderstaande tabel). Tevens wordt opgemerkt dat bij de vaststelling van de begroting 2023 diverse nieuwe investeringskredieten beschikbaar zijn gesteld, die eveneens gedekt worden uit de hiervoor genoemde algemene reserve. Dit laatste betekent dat naast de hiervoor genoemde lopende investeringen ad € 15.290.175,--, ook voor de nieuwe investeringen 2023 wordt beschikt over de algemene reserves voor een bedrag van € 1.327.642,--.

Resumerend kan het totale beschikbare weerstandsvermogen als volgt worden becijferd:

Totale weerstandscapaciteit per 31-12-2022	€ 29.688.646,--
Winstneming grondexpl. welke worden overgeheveld naar de Alg. res.	€ 4.100.000,--
Nog te beschikken over de algemene reserve (zie onderstaande tabel)	€ -15.290.175,--
Nog te beschikken nieuwe investeringen 2023	€ - 1.327.642,--
Totale gecorrigeerde weerstandscapaciteit	€ 17.171.829,--

Het voorgaande betekent dat het – rekening houdende met de beschikbaar gestelde kredieten tot met 2022 – het **totale beschikbare weerstandsvermogen afgerond € 17,2 miljoen** bedraagt.

Per 31 december 2022 leggen de onderstaande restantkredieten nog een beslag op de algemene reserve voor (bedragen in €):	*Beslag Alg. res.*
Transformatie kerkgebouw tot GSH Steensel	1.914.494
Onderzoek luchtbehandeling installaties GSH (2022)	60.000
Andere kijk op dorpsraden	163.119
Actieplan eikenprocessierups 2020-2022	77.560
Ventilatiemaatr basisschool st Lucij en Disselboom	27.308
Actualisatie Kempische visie op wonen	12.000
Visie tuinen van Eersel	50.000
vervanging groen (MIP 2019+2020+2021)	55.200
Ecol. verbind. zone Run	262.167
Gebiedsontwikkeling Levende Run	80.195
Gebiedsontwikk. Kleine Beerze (MIP'10+'11+'12+13+14+15+18+19+21)	40.542
Incidentele maatregelen recreatie	38.670
Herstelmaatregelen gemeentelijke landschapselementen	77.912
Plan Bos en Boom (excl. grond)	134.351

Plan Bos en Boom (grond)	77.471
Opstellen nieuw bomenbeleids en beheersplan	25.000
Herziening ruimtelijke plannen	236.397
Agenda van de Kempen 2012+2013+2014	43.469
Visie transformatielocatie best steed geb (MIP2019)	17.660
Omgevingsvisie 2.0+3.0 (MIP 21+22)	227.925
Onderzoek uitwerking grondstoffencentrum	48.642
Energiereductie gem. gebouwen (MIP 2016+2017)	7.301
Verduurzamen mobiliteit	25.000
Uitvoeringsprogramma duurzaamheid	237.652
Ondersteuning ontwikkelingen E'Hoven airport	1.673
Geluidsbeleid (MIP 2019)	15.000
Bewustwording duurzaamheid (MIP 2019+2020+2021)	13.058
Wind- en zonne-energie (MIP2019)	11.250
Onderz transitie best gem vastgoed (MIO 2019)	25.000
Transitievisie warmte en energie	185.541
Uitv plan v aanpak energiereductie, zon op dak (21+22)	311.039
Ontwikkeling vliegveld Eindhoven	42.000
Proj. Intensivering toez.veehouderijen	2.280
Actualisatie en digitalisatie wegenleger (Mip '16)	195
Aanleg fietspad Stevert (MIP2017)	248.518
Herin knegselsedijk/Duiselseweg	338.356
Vrijliggend fietspad Duiselseweg	687.288
Vrijliggend fietspad Urnenweg (MIP 2020)	642.295
Bijdr bereikbaarheidsagenda regio brede projecten	252.644
Looproute mensen met beperking Markt-Hint (2021)	42.650
Haalbaarheidsonderzoek geluidswal A67 (2021)	34.684
Verkeersveiligheidsplan (MIP'07+08+09+10+11+'12+'13+'14+'15+'16+'17+18+19)	39.353
Middenweg Eersel – Bergeijk – N397 (MIP'09+17+	122.080
Regionale HUB	15.582
Maatregelenpakket mobiliteitsstrat De Kempen	183.666
Accommodatiebeleid	80.000
Zwembad Eersel	4.903.000
Berging korfbal Wintelre	7.613
Herijking en update erfgoedbestand	8.735
Herontwikkeling Kempenmuseum	1.644.376
Kunstwandelroute "verb.door verbeelden"	58.484
Aanleg glasvezel (cat.3)	150.000
Innovatie (MIP 2016 t/m 2022)	49.044
Meetnet luchtkwalititeit en geluid	85.000
Slim Steensel	75.000
Onderz. Locaties bedrijventerrein in de Kempen	21.625
Ongeregistreerd grondgebruik	75.000
Onderzoek startups en innovatiecentrum Markt 29	25.000
Recr uitkijktoren en fietspad/ mindervalidenpad	140.306
VisitEersel Manager (2021+2022)	28.968
Tijdelijke projectleider vrijetijds economie (21)	61.536

Projecten vrijetijdseconomie (BM)	201.620
ICT faciliteiten raad en commissie	17.000
Uitvoering coalitieakkoord	239.276
Optimaliseren processen dienstverlening (MIP 2020)	69.164
Inventarisatie verblijfsaanbieders buitenlandse werknemers	13.750
2021 Digitaal vervanging milieuvergunning	40.000
Inhuur personeel (projectleiding)	31.008
Trainees	255
Inhuur cyclisch bouwen	110.228
TOTAAL GENERAAL	15.290.175

Risicobeheersing
In onderstaande tabel zijn de risico's benoemd en vertaald in de mate van inschatbaarheid, beheersing risico en 'reëel' financieel gevolg (= kans x financieel gevolg). Indien er geen financiële gevolgen zijn in te schatten, is desbetreffend risico niet opgenomen in deze tabel. Het totaal resulteert in een totaal benodigde weerstandscapaciteit. Welke vervolgens gebruikt kan worden voor de berekening van de ratio weerstandsvermogen.

Risico	*Kans*	*Mate van inschatbaarheid*	*Geschat financieel gevolg bij voordoen*	*Beheersing risico*	*Reëel financieel gevolg*
Het eigen beleid:					
Onderwijshuisvesting	4	Redelijk	500.000	Accepteren	2.000.000
Het beleid van hogere overheden:					
WMO *	2	Redelijk	37.500	Accepteren	75.000
Jeugdhulp*	2	Slecht	150.000	Accepteren	300.000
Bijzondere bijstand	2	Redelijk	37.500	Accepteren	75.000
Verontreinigde grond	2	Slecht	150.000	Accepteren	300.000
Samenwerking met andere gemeenten of instanties:					
Verbonden partijen	4	Slecht	150.000	Accepteren	600.000
Gemeentelijke overeenkomsten	1	Slecht	150.000	Accepteren	150.000
Risico's voortvloeiend uit voor de gemeente autonome ontwikkelingen:					
Algemene uitkering / Herijking	1	Slecht		Accepteren	1.000.000
Prijs ontwikkeling gas en elektriciteit	1	Slecht	500.000	Accepteren	500.000
Totaal benodigde weerstandscapaciteit					5.000.000

** In verband met de bestemmingsreserve 3D is het risico niet jaarlijks opgenomen*

Conclusie
De ratio weerstandsvermogen is berekend door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit. De ratio weerstandsvermogen bedraagt 3,43 (€ 17.171.829,-- gedeeld door € 5.000.000,--). Dit betekent dat deze meer bedraagt dan de gestelde norm uit de nota weerstandsvermogen en risicomanagement (we streven naar een ratio weerstandsvermogen tussen 1 en 2). Oftewel de beschikbare weerstandscapaciteit is meer dan tweemaal de hierboven becijferde benodigde weerstandscapaciteit.
Hierbij wordt opgemerkt dat deze hoge ratio (>2) voor een belangrijk deel ook verband houdt met het feit dat een bedrag van € 3,5 miljoen wordt gereserveerd voor de periode 2023-2026.

2.4 Risico's

Alle voorzienbare risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van grote betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of het eigen vermogen, worden als risico aangemerkt.
Bij de risico's wordt een onderscheid gemaakt in vijf groepen:

- het eigen beleid;
- het beleid van hogere overheden;
- samenwerking met andere gemeenten of instanties;
- voor de gemeente autonome ontwikkelingen (bijv. economische en maatschappelijke ontwikkelingen);
- het doen en/of nalaten van anderen.

2.4.1.Risico's voortvloeiend uit eigen beleid

Onderwijshuisvesting

In 2022 zijn we gestart met de actualisering van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs. In het nieuwe IHP komen alle scholen aan bod en wordt inzichtelijk gemaakt wat er met welke school moet gebeuren en op welke termijn. In het huidige IHP zijn verschillende huisvestingsvraagstukken niet financieel vertaald, omdat er nog veel onduidelijkheid was over renovatie. Er is toen opgenomen dat we renovatie zien als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van zowel gemeente als schoolbesturen. Het was de bedoeling om met de eerste casus inzake renovatie, zijnde het Rythovius College, de inhoudelijke en financiële vertaling van dit uitgangspunt te concretiseren. Om verschillende redenen is dat niet gebeurd. Met het nieuwe IHP gaan we inzichtelijk maken wat de financiële verplichtingen voor nu en de komende jaren zullen zijn. In 2023 hopen we het geactualiseerde Integraal Huisvestingplan (IHP) Onderwijs ter besluitvorming voor te leggen.

2.4.2. Risico's voortvloeiend uit het beleid van hogere overheden

Wet maatschappelijke ondersteuning

Voor alle Wmo maatwerkvoorzieningen geldt dat sprake is van een open-eind regeling. De hoogte van de uitgaven is afhankelijk van het aantal Wmo-voorzieningen dat uiteindelijk wordt ingezet en is dus lastig te ramen. Sinds 2019 zien we een stijging van de inzet van Wmo-voorzieningen. Deze stijging zien we met name voor hulp bij het huishouden en begeleiding, vooral ook veroorzaakt door de introductie van het abonnementstarief per 1 januari 2019. Eind 2021 hebben de landelijke regerende partijen in het regeerakkoord aangegeven te willen toewerken naar een eerlijkere eigen bijdrage voor hulp bij het huishouden met landelijke normen. Verwacht wordt dat dit tarief per 1 januari 2025 wordt ingevoerd. Gemeenten worden niet volledig gecompenseerd voor de meerkosten van het abonnementstarief.

Bijzondere bijstand

Door het toegenomen aantal statushouders die op basis van de taakstelling dient te worden gehuisvest nemen de kosten voor duurzame gebruiksgoederen en overige inrichtingskosten aanzienlijk toe. Gelet op de huidige toestroom aan vluchtelingen o.a. vanuit Afghanistan en Oekraïne kan dit aantal mogelijk nog verder toenemen, waardoor het aantal aanvragen voor duurzame gebruiksgoederen en overige inrichtingskosten nog verder zal stijgen.

Ook wordt een stijging verwacht van het aantal aanvragen bijzondere bijstand en minimaregelingen als gevolg van de koopkrachtdaling en inflatie. Daarnaast bestaat er tevens een aanzienlijke kans dat de inflatie effect zal hebben op de hoogte van de bijdragen in het kader van de bijzondere bijstand en minimaregelingen.

WW-verplichtingen

De gemeente is als werkgever verplicht om, conform artikel 10.16 van de CAO, maandelijks 0,1% premie "Reparatie uitkering 3e WW-jaar" in te houden op het salaris van alle medewerkers. Dit betekent vervolgens dat de gemeente risicodrager is voor het 3e WW-jaar en de gemeente dus mogelijk vanuit het UWV wordt aangesproken op deze WW-verplichting. De eventuele financiële consequenties zijn niet in te schatten.

Jeugd

Landelijk is uitgesproken dat de budgetten vanuit het rijk structureel te laag zijn. Om die reden zijn de middelen in 2021 incidenteel verhoogd. In 2022 wordt besloten of een structurele verhoging van

de middelen voor jeugdhulp aan de orde is. In de uitvoering zijn grote verschillen tussen de verschillende gemeenten in de Kempen als het gaat om het beroep dat op jeugdhulp wordt gedaan. Zowel het aantal cliënten als het soort jeugdhulp dat zij ontvangen is daar debet aan. Voor jeugd geldt overigens, net als bij de Wmo taken, dat sprake is van een open-eind regeling. Voor jeugd geldt bijkomend dat de gemeente niet de enige verwijzer is. Huisartsen kunnen bijvoorbeeld ook verwijzen naar specialistische jeugdhulp; hierop heeft de gemeente geen directe invloed.

Verontreinigde grond
In Zuid-Oost Brabant is de kans op bodemverontreiniging in de openbare ruimte groot. In het verleden zijn in deze regio vaak zink-assen gebruikt als funderingsmateriaal voor wegen.

Naast financiële risico's voor het (mogen) bewerken, verwerken, opslag en afvoer van vervuilde grond zijn er ook risico's op het gebied van ARBO. Het laatste is redelijkerwijze beheersbaar door het (laten) uitvoeren van onderzoeken, het op de juiste manier beschrijven in de uitvoeringsbestekken en het verzorgen van toezicht hierop. Uiteindelijk is de gemeente als opdrachtgever altijd eindverantwoordelijk voor de (financiële) gevolgen van werken met verontreinigde grond. De risico's zijn beperkt. De in de regio werkzame aannemers zijn goed op de hoogte van de regelgeving.

In de projectramingen voor het MIP zijn de bodemonderzoeken opgenomen in de voorbereidingskosten. Over de afgelopen jaren zijn deze kosten flink toegenomen. Kosten voor eventuele sanering proberen we op voorhand in te schatten met de bodemkwaliteitskaart en bodemonderzoeken. Zo nodig nemen we extra saneringskosten op in de projectraming. Het is echter altijd mogelijk dat verontreinigingen bij de steekproeven niet worden aangetroffen. Dit veroorzaakt dan overschrijdingen op het project. Deze zijn dan per definitie fors.

2.4.3. Risico's voortvloeiend uit samenwerking met andere gemeenten en instanties

De gemeente verwerkt en beheert voor de uitvoering van haar taken informatie en persoonsgegevens. Informatie moet beschikbaar en betrouwbaar zijn. Daarnaast mogen informatie en persoonsgegevens alleen voor bevoegden inzichtelijk zijn. Door het nemen van passende beveiligingsmaatregelen verlagen we het risico op beveiligingsincidenten en beperken we mogelijke negatieve impact van dergelijke incidenten op privacy en de gemeentelijke informatievoorziening, in de vorm van imago en/of financiële schade. De hoogte van de eventuele financiële consequenties is op voorhand niet in te schatten.
De gemeente en de GRSK werken op het gebied van digitale veiligheid integraal samen. Er worden technische maatregelen genomen ter beveiliging om dreigingen te monitoren en in geval van een calamiteit snel de juiste expertise in te kunnen schakelen. Daarnaast is er aandacht voor de organisatorische kant van informatiebeveiliging; waarbij we maatregelen vanuit de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) uitwerken in beleid, procedures en werkafspraken en het bewustzijn en kennis voor informatiebeveiliging vergroten. Afgelopen jaar zijn vanuit het uitvoeringsprogramma 2022-2023 verschillende activiteiten opgepakt ter verbetering van de informatiebeveiliging.

Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe)
De gemeente is krachtens de gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven (MRE) aangesloten bij de gemeenschappelijke archiefdienst, het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe). De positie van het RHCe binnen MRE staat ter discussie. In gezamenlijkheid met de aangesloten gemeenten wordt onderzocht in wat voor vorm het RHCe verder moet. De financiële consequenties van deze ontwikkelingen zijn nog niet volledig inzichtelijk.

Daarnaast kan de gemeente haar digitale archiefbescheiden, zoals de gedigitaliseerde bouwvergunningen, opnemen in het DDO (Duurzame Digitale Opslagvoorziening) van het RHCe, waarbij de archiefbescheiden digitaal overgebracht worden naar de archiefbewaarplaats. De kosten voor opname van archiefbescheiden in het DDO vallen onder de begroting van het RHCe. Indien de totale omvang van het DDO substantieel toeneemt gaan de kosten doorberekend worden aan de gemeenten, in navolging van de constructie voor het analoog archief. Het is nog onduidelijk wanneer het RHCe deze doorbelasting invoert en wat de financiële consequenties, afhankelijk van de omvang van de opgenomen digitale archiefbescheiden, zijn voor de gemeente. De gemeente dient tevens rekening te houden met extra kosten voor de eigen informatiesystemen, om opname van informatie vanuit de eigen systemen in het DDO mogelijk te maken. De financiële consequenties hiervan zijn nog niet in te schatten. Het afgelopen jaar is nog geen sprake geweest van opname van archiefbescheiden in het DDO vanuit de gemeente Eersel.

Verbonden partijen
We kunnen worden geconfronteerd met financiële tegenvallers van verbonden partijen waarin we onszelf verplichten bij te dragen in eventuele nadelige saldi. Hierop hebben we niet altijd directe invloed. Indien in de loop van een jaar een nadelig saldo ontstaat, leggen we hiervoor separate voorstellen voor aan de raad. Een onderdeel van de verbonden partijen zijn de gemeenschappelijke regelingen. Ons uitgangspunt is dat de gemeenschappelijke regelingen in eerste instantie zelf moeten zorgdragen voor dekking. Ten aanzien van de begroting gaan we zoveel mogelijk uit van de loon- en prijsstijgingen zoals de deelnemende gemeenten deze zelf ook hanteren. Naast dit algemene risico ten aanzien van verbonden partijen, kunnen er ook specifieke risico's ten aanzien van één partij zijn.

2.4.4. Risico's voortvloeiend uit voor de gemeente autonome ontwikkelingen
Ontwikkeling algemene uitkering Gemeentefonds
Accres
De laatste jaren was er diverse malen onzekerheid over de hoogte van het accres doordat een aanvankelijk hoog accres op latere momenten neerwaarts werd bijgesteld. Met andere woorden de hogere rijksuitgaven ("samen trap op") waren later toch minder hoog. Inmiddels is het systeem van "trap op trap af" door het rijk afgeschaft en is het accres bevroren. In de meicirculaire 2023 zullen we beoordelen in hoeverre het accres nog een risico betreft. Afhankelijk hiervan zullen we het accres nog opnemen in de risicoparagraaf.

Herijking
Het nieuwe verdeelstelsel is inmiddels ingevoerd per 1 januari 2023. Het laatst berekende effect voor de gemeente Eersel bedraagt op dit moment € 63,-- nadelig per inwoner. Vanaf 2026 is het nog de vraag of het rijk tot het maximale nadeel van € 37,50 per inwoner blijft herverdelen. Om die reden is er vanaf 2026 nog een stelpost aanwezig die € 15,-- per inwoner kan opvangen. Mocht de suppletie-uitkering volledig worden afgebouwd, dan resteert er nog een nadeel van € 10,50 per inwoner welke op dit moment nog niet is voorzien.

Renteontwikkeling
Indien de rente op de geld- en kapitaalmarkt zich ongunstig ontwikkelt ten opzichte van de percentages die in de begroting zijn opgenomen, moeten we rekening houden met extra rentelasten (zie ook de treasuryparagraaf). De ontwikkeling van de rente is moeilijk in te schatten.

Prijs ontwikkeling gas en elektriciteit
Eind 2023 dient een (gezamenlijke) aanbesteding plaats te vinden voor een nieuw contract met een gas en elektriciteit leverancier. Mede gezien de huidige ontwikkelingen / prijzen in de gas en elektriciteit markt is een (forse) prijsstijging t.o.v. het vorig contract niet uit te sluiten. Een voorlopige verkenning in de markt geeft een verdubbeling van de toenmalige inkoopprijzen aan.

Stikstofproblematiek
De provincie Noord-Brabant heeft onlangs besloten om de vergunningverlening voor aanvragen met stikstofeffecten op Natura 2000 gebieden voorlopig stil te leggen. De reden hiervoor is dat de uitgevoerde natuurdoelanalyses van de Natura 2000 gebieden in Noord-Brabant een verslechterd beeld laten zien van de natuur. Mogelijk hebben bovenstaande maatregelen effect op (bouw) ontwikkelingen binnen de gemeente Eersel. De financiële consequenties zijn in deze lastig in te schatten.

Omgevingswet
Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. De inhoud van de wet is niet concreet, het is een kaderwet die uitgewerkt is in algemene maatregelen van bestuur en uitwerkingsregelingen. De afgelopen jaren zijn de algemene maatregelen van bestuur en de uitwerkingsregelingen uitgewerkt. De inhoud en strekking van een wet wordt vaak pas duidelijk op het moment dat daadwerkelijk met een wet gewerkt wordt.

In 2022 is gewerkt aan de implementatie en dit wordt in 2023 verder opgepakt en geoefend met de nieuwe werkwijze en ondersteunende pakketten.

Voor een deel is in de financiering voorzien via het krediet "Herziening ruimtelijke plannen", het gaat hier met name om een aantal procedurele elementen en het opstellen van Omgevingswet-instrumenten.

De invoering van de Omgevingswet heeft naast een verandering van de instrumenten ook gevolgen voor de cultuur en de informatievoorziening.
De verandering op het gebied van cultuur zijn:

- van nee tenzij, naar ja mits
- van toets vooraf, naar handhaven achteraf
- van zorgplicht bij overheid naar zorgplicht bij iedereen
- van inspraak en bezwaar naar brede participatie.

Voor een cultuuromslag zal ook de nodige weerstand overwonnen moeten worden. Maar de organisatie van de gemeente Eersel is al langer bezig met een omschakeling van nee tenzij, naar ja mits en naar integraal werken. De cultuuromslag die gevraagd wordt voor de Omgevingswet past in de algehele verandering van de rol van de overheid van regelaar naar partner.

Een belangrijk deel van de Omgevingswet is de informatievoorziening. In 2021 is de aanbesteding van de software afgerond. In 2022 is verder gewerkt aan de implementatie van de software.
Met het verminderen van legesinkomsten als gevolg van de Omgevingswet is in de begroting rekening gehouden. Door het uitstellen van de in werking treding van de wet vindt het verminderen van de legesinkomsten ook later plaats.
De exacte gevolgen voor de organisatie van de gemeente Eersel zijn nog niet uitgewerkt.

Gemeentelijke (privaatrechtelijke) overeenkomsten
De gemeente Eersel gaat diverse (privaatrechtelijke) overeenkomsten aan. Er kunnen zich in de uitvoering hiervan situaties voordoen waardoor een risico ontstaat op niet (volledige) nakoming van deze overeenkomsten door partijen.

2.5 Kengetallen

Conform Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) nemen we de volgende kengetallen op:

- netto schuldquote;
- netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen;
- solvabiliteitsratio;
- structurele exploitatieruimte
- grondexploitatie
- belastingcapaciteit

Kengetallen behorende bij de rekening 2022	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Netto schuldquote	-36,2%	-17,3%	-42,9%
Netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen	-36,4%	-17,4%	-42,9%
Solvabiliteitsratio	55,5%	64,3%	60,3%
Structurele exploitatieruimte	2,4%	0,9%	-4,1%
Grondexploitatie	3,2%	3,2%	-3,8%
Belastingcapaciteit	100%	92%	92%

Toelichting op deze kengetallen:
Schuldquote
Dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. De schuldquote is voor de gemeente Eersel laag en daalt zelfs nog zodat de gemeente Eersel met dit kengetal ruim voldoende “scoort”. Dit lage kengetal houdt verband met het feit dat er de laatste jaren sprake is van een toename van het financieringsoverschot door grondverkopen.

Als algemene norm geven we de volgende richtgetallen.

Algemene normwaarden schuldquote	*Schuldquote*
Normaal	0% - 100%
Voorzichtigheid geboden	> 100 %
Zeer hoge schuld	> 130 %

Solvabiliteitsratio
Deze ratio geeft het aandeel van het eigen vermogen ten opzichte van het totaal vermogen. Wanneer de helft of meer uit eigen vermogen bestaat is een gemeente voldoende solvabel.

Algemene normwaarden bruto schuld	***Ratio solvabiliteit***
Weinig tot geen schuld	> 80 %
Normaal	30% - 80%
Voorzichtigheid geboden	20% - 30%
Bezit zeer zwaar belast met schuld	0% - 20%

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal is van belang om te beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Zoals blijkt uit de tabel is de structurele exploitatieruimte negatief, wat aangeeft dat de structurele baten ontoereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

Grondexploitatie
Dit kengetal geeft aan hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Het is lastig om hier een norm voor te formuleren aangezien deze norm niets zegt over de relatie tussen vraag en aanbod van woningbouw c.q. bedrijventerreinen.

Belastingcapaciteit
Dit kengetal geeft inzicht hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Hieruit blijkt dat de gemeente Eersel in 2022 onder op het landelijk gemiddelde zit.

3. Onderhoud Kapitaalgoederen

Wat zijn kapitaalgoederen?

3.1 Algemeen

Belangrijke taken van de gemeente zijn het beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen. Deze maken onderdeel uit van de openbare ruimte. Als het onderhoud niet goed gebeurt, leidt dit tot klachten en mogelijk aansprakelijkstellingen. Achterstallig onderhoud kan tot grote extra uitgaven c.q. kapitaalvernietiging leiden. Daarnaast zijn ad hoc maatregelen n.a.v. klachten ook relatief duur. Het is dan ook van belang dat het onderhoud systematisch geschiedt. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van beheersplannen. De belangrijkste kapitaalgoederen zijn:

a. infrastructuur (wegen, riolering, bruggen c.a.);
b. voorzieningen (groen, openbare verlichting, sport- en speelfaciliteiten);
c. gebouwen.

Het beheer geschiedt op basis van beleids- en beheerplannen:

- GRP 2020 - 2027
- Meerjarenplanning wegbeheer 2-2-2023 (d.d. 8 juli 2020);
- Beleidsplan Openbare verlichting 2014-2024 gemeente Eersel.
- Onderhoudsbestekken (meerjarig);
- Beleidsplan Groen Loont;
- Bos- nota en bosbeheerplannen;
- Speelruimteplan;
- Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2018-2032.

3.2 Kapitaalgoederen

3.2.1 Wegen

Beleidskader

De gemeente is als wegbeheerder op grond van de Wegenwet verantwoordelijk voor onderhoud en beheer van gemeentelijke wegen binnen de bebouwde kom en wegen buiten de bebouwde kom die op de wegenlegger als openbare weg zijn aangegeven. Onder de weg worden in dit kader ook verstaan de aanliggende bermen, sloten en eventuele kunstwerken (bruggen en/of viaducten). Het te beheren areaal wordt langzamerhand ook steeds groter. Denk hierbij aan de (deel)oplevering van de wijken Kerkebogten, Boterbogten en de voltooiing van de Diepveldenweg. Ook verbredingen van fietspaden verhogen sluipen-derwijs het beheerareaal. De te onderhouden wegen van asfalt, klinkers of beton hebben inmiddels een totaal verhardingsoppervlak van 1.905.000 vierkante meter.

Beheer

Het wegenbestand (asfalt, beton, elementverhardingen, inclusief civiele kunstwerken) houden we in stand door planmatig onderhoud. Hierbij maken we gebruik van een geautomatiseerd wegbeheerprogramma. Door de gemeenteraad is het onderhoudsniveau voor de verhardingen vastgesteld; namelijk niveau B en voor parkeerplaatsen op C. Het benodigde budget is berekend met het beheerprogramma.

De storting in de voorziening (onderhoud) wegen voor 2022 was € 824.360,--. In de afgelopen twee jaren zijn de kosten voor het onderhoud en aanleg van civiele infrastructuur met ± 25% gestegen. De financiële consequenties hiervan zullen we verwerken in de 1e bestuursrapportage 2023 en begroting 2024.

Door om het jaar alle verhardingen te laten inspecteren en dit te verwerken in het geautomatiseerde beheerprogramma en het maken van planning en begroting, houden we het wegbeheerplan actueel.

Naast het planmatig onderhoud van wegen met behulp van het beheerprogramma worden er nog diverse onderhoudstaken uitgevoerd op basis van beeldbestekken en vaste onderhoudscycli. Deze onderhoudstaken worden uitgevoerd vanuit de exploitatiebegroting. Deze omvatten onder andere:

- het vegen van de wegen;
- afgraven en aanvullen bermen;
- onderhoud wegmarkeringen;

- onderhoud zandwegen;
- calamiteitenonderhoud verhardingen;
- onkruidbestrijding op verhardingen;
- onderhoud straatmeubilair;
- uitdiepen bermsloten;
- het onderhoud aan de duikers onder de wegen.

Jaarlijks worden de verschillen tussen de geraamde en de werkelijke onderhoudskosten over het voorbije dienstjaar ten gunste of ten laste van de exploitatie gebracht.

Uitvoering beheerplan wegen
Uit de laatste uitgevoerde weginspectie (2022) blijkt dat de gemiddelde kwaliteit van onze wegen langzaam onder ons streefniveau B is gezakt. Dat heeft twee oorzaken:
- Bij vervangingsprojecten binnen de bebouwde kom is riolering veelal maatgevend. Riolering gaat langer mee dan wegverharding en wanneer we bij vervanging “werk met werk” willen maken, moet het onderhoud van wegen wachten. Hierdoor gaat de gemiddelde kwaliteit van met name de rijbanen achteruit. Door meer klein dagelijks onderhoud uit te voeren, houden we deze wegen verkeersveilig. Dit betreft met name klinkerwegen
- Bij een flink aantal asfaltwegen buiten de bebouwde kom zijn de schadebeelden “craquelé”, “rafeling” en “vet” vaak maatgevend voor het rapportcijfer. Het zijn lichte schades, maar wel over een heel groot percentage van het wegoppervlak. Dat resulteert in een wat lagere kwaliteitsbeoordeling.

Dat de kwaliteit van rijbanen achteruit gaat, is op zich niet ernstig. Over een weg met kwaliteitsniveau C is nog steeds prima te rijden. De weg ziet er visueel wat minder mooi uit en het rij-comfort kan wat minder zijn.
Doordat onze (asfalt)wegen op stevige zandgronden liggen, zijn ze nog wel vlak en verkeersveilig. Gaten en plaatselijke verzakkingen worden met kleine reparaties opgelost. Doordat we de “onderhoudsvoorziening wegen” en de “bestemmingsreserve rehabilitatie wegen” beschikbaar hebben, kunnen we op het juiste moment het juiste groot onderhoud of planmatige vervanging uitvoeren.

Uit de weginspectie in 2022 zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

Vervanging van wegen/ rehabilitatie
Binnen de voorziening (onderhoud) wegen houden we geen rekening met vervangingskosten aan het einde van de levensduur van een weg. De levensduur van een weg op zandgronden zoals in Eersel is bijna 60 jaar. Gedurende deze levensduur voeren we twee of drie keer groot onderhoud uit. Aangezien een groot deel van de wegen in het buitengebied van Eersel is aangelegd tussen 1950 en 1970, houden we rekening met een structurele toename van de benodigde kosten voor het vervangen van de wegen. Wij vervangen de wegconstructie pas als de gemiddelde jaarlijkse onderhoudskosten voor een weg hoger worden dan de kapitaallasten voor de vervanging van deze weg, of als de verkeersveiligheid in gevaar komt.

Het kan zijn dat een weg technisch helemaal “op” is, terwijl er nog veilig over gereden kan worden. In het recente verleden hebben we ongeveer 13 km wegen laten onderzoeken. Van deze 13 km onderzochte wegen blijkt het grootste gedeelte een restlevensduur te hebben van 0 jaren. Het uitvoeren van groot onderhoud van deze wegen heeft dan weinig zin en worden op een lijst gezet om t.z.t. te worden vervangen inclusief fundering. Het betekent dus niet dat ze meteen vervangen gaan worden.

In het verleden hebben we ervoor gekozen om het vervangen van wegen (verhardingsconstructie) op te nemen in het Meerjarig Investeringsprogramma (MIP). Dit veroorzaakt extra kapitaallasten. Omdat we het vervangen van wegen zolang mogelijk uitstellen is de kans aanwezig dat we onverwachts vervangingspieken krijgen. En daarmee ook schommelingen in de kapitaallasten. Dit is begrotingstechnisch ongewenst. Daarom hebben we de “reserve rehabilitatie wegen” ingesteld. Hiermee egaliseren we deze schommelingen.

Als we kijken naar de leeftijdsopbouw van de wegen, neemt ook de hoogte van de storting in deze bestemmingsreserve de komende jaren toe. Vanaf de begroting 2019-2022 is op grond van de in juli 2018 geactualiseerde lijst in het meerjarenperspectief vanaf 2022 € 35.000,-- extra geraamd.

3.2.2 Riolering

Beleidskader

Aanleg en beheer van riolering zijn gemeentelijke taken die hun wettelijke basis vinden in de Wet milieubeheer. De gemeente is op grond van deze wet verplicht om een Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) op te stellen. Het GRP 2023-2027 is in 2022 vastgesteld

In het verbreed GRP 2023-2027 is weergegeven hoe de gemeente haar rioleringstaak in de komende planperiode vorm geeft. Hierbij is rekening gehouden met de gevolgen van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) en de Wet gemeentelijke watertaken (Wgw).

Het GRP is 2022-2027 is opgesteld in samenspraak met waterschap 'De Dommel' en de Provincie Noord-Brabant. Alle noodzakelijke kosten voor de riolering en kosten die voortvloeien uit nieuwe wetgeving zijn in het verbrede GRP 2023-2027 vermeld.

In het bijbehorende kostendekkingsplan staat hoe we alle kosten door middel van een rioolheffing dekken. De totale riolering houden we in stand door middel van klein en groot onderhoud. Globaal de helft van de jaarlijkse inkomsten wordt gebruikt voor jaarlijks onderhoud (exploitatiebegroting) en de andere helft gaat naar kapitaallasten van (toekomstige) vervangingen.

Beheer

Jaarlijks inspecteren we 10 tot 15% van onze riolen. Ook in 2022 is reiniging en inspectie van de vrijverval riolering uitgevoerd. Op basis van de inspectieresultaten laten we deelreparaties maken, re-linen we riolen en actualiseren we onze vervangingsschema's.

De grote gemalen en randvoorzieningen (bergbezinkbassins, overstorten) zijn ook in 2022 weer gemonitord via onze externe centrale post.

Onderhoud

Naast het planmatig onderhoud via het beheerprogramma worden er nog diverse onderhoudstaken uitgevoerd op basis vaste onderhoudscycli. Deze onderhoudstaken worden uitgevoerd vanuit de exploitatiebegroting. Deze omvatten onder andere:

- verstoppingen huisaansluitingen;
- kolken zuigen;
- reinigen hoofdriolen;
- jaarlijkse rioolinspecties;
- reinigen, inspectie onderhoud pompen van hoofdgemalen (2 keer/jaar);
- reinigen en inspectie drukriolering (jaarlijks);
- maaien wadi's;
- onderhoud van drukriolering.

Onze drukrioleringsgemalen en leidingen zijn al tussen de 25 en 40 jaar oud. Dit is ruimschoots voorbij de technische levensduur (15 tot 25 jaar). We hebben in 2022 een paar keer "ad hoc" complete binnenwerken van gemalen moeten vervangen. Daarom is inmiddels een gefaseerd vervangingsprogramma voor al het electro-mechanische binnenwerk van onze drukrioolgemaaltjes opgenomen in het MIP. De aanbesteding en uitvoering van de twee eerste fases is in 2023.

Vervanging en aanpassing van riolen

Op grote lijnen is de leeftijd van riolering bepalend voor de vervanging van de riolen. Riolering gaat tussen de 60 en 80 jaar mee. De eerste vervangingspiek ligt vanaf 2030.

Om een zo goed mogelijk inzicht te krijgen in kwaliteit van de riolering, vinden er jaarlijks camera-inspecties plaats. De inspectiecyclus is 10 jaar. Op basis hiervan passen wij het theoretische vervangingsplan riolering aan. Dit ook in combinatie met maatregelen in het wegbeheer. Riolering is in principe maatgevend, omdat deze de langste afschrijvingstermijn heeft. Ook is het de belangrijkste kostendrager voor reconstructies.

Meten en monitoren

Om beter inzicht te krijgen in het functioneren van de riolering meten we vanaf medio 2010 in samenwerking met waterschap 'de Dommel' aan de overstorten. Het betreft kwantitatieve metingen.

Om inzicht te krijgen in de grondwaterstanden hebben we in 2014 een basismeetnet ingericht. Bij het beheer van het grondwatermeetnet worden we ondersteund door waterschap ‘de Dommel’ en Brabant Water.

3.2.3 Openbare Verlichting

Beleidskader

De twee speerpunten uit het beleidsplan Openbare Verlichting (OV) 2014-2024 zijn uitgevoerd:

1. het verwijderen van lichtmasten in het buitengebied en het ombouwen van de (oranje) SOX verlichting naar LED (1.525 stuks);
2. bij reguliere vervanging ingezet op het toepassen van LED verlichting.

Daarnaast streven wij naar verdere vermindering van het energiegebruik voor OV tot 50% energiereductie in 2030 t.o.v. het jaar 2013. In 2022 waren ongeveer 40% van onze armaturen uitgevoerd in LED.

In 2022 is gestart met een nieuw beheerplan Openbare Verlichting met een looptijd van 5 jaar. De voorheen gebruikelijke looptijd van 10 jaar past niet meer bij de snelle ontwikkelingen op dit vakgebied. Hoofddoel van het nieuwe beheerplan is om te komen tot een goed vervangingsplan/schema om het onderhoud efficiënter in te richten en het verlichtingsniveau in woonwijken op de norm te brengen.

Beheer

De gemeente beschikte per 31-12-2022 over 5.424 masten, 5.524 armaturen en 5.536 lampen.

Plusminus 1.525 daarvan waren lichtmasten met SOX-armaturen welke volgens het beleidsplan 2014-2024 zijn vervangen door LED. Dit is een heel belangrijke stap geweest in onze duurzaamheidsambitie m.b.t. energiebesparing. In nieuwbouwplannen worden standaard alleen nog maar LED-armaturen geplaatst. Ook bij vervangingen gebruiken we nu uitsluitend nieuwe LED-armaturen

Hoofduitgangspunt bij het onderhoud is zorgen dat we de uitval beperken. Oudere lampen gaan maximaal drie tot vier jaar mee. Daarom vervangen we ze eens in de drie jaar. We noemen dit groepsremplace. De meerkosten voor de vervroegde vervanging wegen ruimschoots op tegen het extra storingen rijden.
Met het gebruik van LED-armaturen gaan we nu naar een levensduur van de lamp van 12 jaar.

Het dagelijks beheer en de uitvoering van het onderhoud aan de OV betalen we via de exploitatiebegroting. Daarnaast hebben we een voorziening openbare verlichting, waarin we jaarlijks een storting doen. Uit deze voorziening betalen we groot onderhoud en vervanging van masten en armaturen.

De storting in de voorziening openbare verlichting bedraagt voor 2022 € 119.998,--. Hieruit wordt de vervanging van afgeschreven masten en armaturen gefinancierd. In de afgelopen twee jaren zijn de kosten voor het onderhoud en aanleg van civiele infrastructuur met ± 25% gestegen. De financiële consequenties hiervan zullen we verwerken in de 1e bestuursrapportage 2023 en begroting 2024.

Lichtmastreclame/plaatsing billboards

Op basis van het aangepaste reclame-, en uitstallingenbeleid is op beperkte schaal lichtmastreclame mogelijk. De inkomsten zijn beperkt. Tot nu toe is er sprake van 5 lichtmastreclames, één stadsklok en zijn er twee reclameborden in Eersel geplaatst.

3.2.4 Groen

Beleidskader

Als groene gemeente hebben we relatief veel openbaar groen. Het groen binnen de bebouwde kommen leggen we vast in de geldende bestemmingsplannen. In 2017 heeft de gemeenteraad voor alle kommen het beleidsplan Groen Loont vastgesteld. In dit plan worden de groenstructuren van de zes dorpen vastgelegd en nieuwe kaders voor de gewenste inrichting van zowel het gebied binnen als het gebied buiten de bebouwde kom gesteld.

In 2013 is het Bomenbeleidsplan vastgesteld voor een goede bescherming en instandhouding van het huidige bomenbestand. Het beleidsplan ‘natuurlijk spelen’ hanteren we voor de speelterreinen.

Het Beeldkwaliteitsplan vastgesteld in 2012, geeft ook richtlijnen voor groen. Voor de sportaccommodaties geldt het accommodatiebeleid. In dit beleidsplan staat aangegeven wat basisvoorziening is (wat wij onderhouden) en wat niet (onderhoud door sportverenigingen). De raad heeft in november 2012 de gewenste kwaliteitsniveaus voor de verschillende groenvoorzieningen vastgesteld.

Groenbeheer
Het beheer van gemeentelijk openbaar groen binnen de kom wordt geheel uitbesteed op basis van meerjarige bestekken. Voor dit bedrag worden de evenemententerreinen, speelterreinen, plantsoenen en gazons binnen de kom onderhouden.

Het beheer van gemeentelijk openbaar groen buiten de kom besteden we voor een deel (sloten en bermen) uit op basis van meerjarige bestekken. Het andere deel (onder andere snoeien van hagen) doet onze buitendienst. In de afgelopen twee jaren zijn de kosten voor het onderhoud en aanleg van groen met 10 tot 15% gestegen. De financiële consequenties hiervan zullen we verwerken in de 1e bestuursrapportage 2023 en begroting 2024.

Bomen
De bomen (binnen en buiten de kom) worden grotendeels onderhouden door externen. Dit op basis van een snoeiplan. Klein snoeiwerk of het oplossen van incidentele problemen worden uitgevoerd door de buitendienst.

Gemeentelijke bossen
Het beheer van de gemeentelijke bossen doen we taakstellend budgettair neutraal binnen de exploitatiebegroting. Wij genereren inkomsten via houtverkoop en via subsidies. Deze inkomsten varieren. Met name de verkoopprijs van de houtopbrengst is onzeker. Ons beheer van de bossen passen we aan op de te verwachten inkomsten. Schommelingen in de inkomsten en uitgaven vangen we op via de “bestemmingsreserve egalisatie bebossing”. Afgelopen jaar hadden we een goede houtprijs en hebben we kunnen sparen voor onvoorziene zaken. We streven naar een stand van de bestemmingsreserve van € 200.000,--. De werkelijke stand eind 2022 was ongeveer € 42.000,--. Wij willen de bestemmingsreserve de komende jaren laten groeien tot € 200.000,--. Wij zullen onze uitgaven in de periode 2023 - 2024 daarop aanpassen.

Landschapselementen
Het beheer van landschapselementen is in 2021 opgestart via een meerjarige opdracht waarmee de komende jaren eerst herstelbeheer wordt uitgevoerd. Na zes jaar heeft dit in de hele gemeente plaatsgevonden en kunnen we over naar cyclisch beheer. In 2022 hebben we er een fors landschapselement bij gekregen; 7 ha natuurontwikkeling “Dorp aan de beek”, Vessem

Sportvelden
Het onderhoud van de natuurgras-sportvelden gebeurt op basis van een bestek. De totale beheerkosten voor de sportvelden bedroegen in 2022 € 191.000,--. Met dit budget onderhouden we de natuurgrasvelden.

Speelvoorzieningen
De speeltoestellen worden voor een deel onderhouden door de buitendienst en voor deel door derden op basis van een inspectie. Het budget voor het beheer aan de speelvoorzieningen bedroeg in 2022 € 26.150,--. Op deze wijze waarborgen we het onderhoud van de speelvoorzieningen op verantwoorde wijze.

3.2.5 Gebouwen
Beleidskader
Het betreft hier de gebouwen die bij de gemeente in onderhoud zijn.
Ten aanzien van gebouwen zijn drie soorten onderhoud te onderscheiden:

- Het dagelijks onderhoud dat tot doel heeft om het gebouw en de installaties in een toestand te houden die voor de dagelijkse functievervulling noodzakelijk is. In de exploitatiebegroting wordt hier elk jaar een post voor opgenomen;
- Het periodiek onderhoud waarbij in de regel geen vernieuwing plaatsvindt, zoals buitenschilderwerk. Dit betreft terugkerend onderhoud met een zekere cyclus;
- Het groot onderhoud, waarbij veelal onderdelen van het gebouw of de installaties moeten worden vervangen (zoals vernieuwing van het dak of vervanging van de CV- installatie).

De kosten van het periodiek en het groot onderhoud zijn in een meerjaren -onderhoudsplan opgenomen, op basis waarvan de stortingen en onttrekkingen uit de voorzieningen zijn berekend. Hiermee is al het noodzakelijk onderhoud aan het onroerend goed in financiële zin afgedekt. Uiteraard moet regelmatig herijking plaatsvinden. Nieuwe investeringen voor aanpassingen of uitbreidingen worden in het meerjarig investeringsprogramma opgenomen. In het accommodatiebeleid is aangegeven wat wordt verstaan onder een basisvoorziening. Voor de gebouwen die vallen onder het accommodatiebeleid betekent dit dat alleen de basisvoorzieningen door de gemeente worden onderhouden. De gemeente draagt dan zorg voor het groot onderhoud inclusief de installaties. Voor het dagelijks onderhoud zijn de verenigingen of stichtingen zelf verantwoordelijk. Het onderhoud van de gebouwen (basisvoorziening) waarvoor de gemeente verantwoordelijk is, kan echter ook door de vereniging onder bepaalde voorwaarden in eigen beheer worden uitgevoerd (privatisering). De verenigingen ontvangen daarvoor financiële bijdragen, gebaseerd op de gemiddelde onderhoudslast over tien jaar.

Naast de schoolgebouwen en de gebouwen welke zijn opgenomen in het accommodatiebeleid heeft de gemeente ook nog de verantwoordelijkheid voor het onderhoud van andere gebouwen zoals de diverse binnensportaccommodaties, woning Bisschop Rythoviusweg 18 Eersel, Markt 29 Eersel, Servatiusstraat 4a Vessem, woning Putterstraat 49 Vessem, de vrijstaande torens in Duizel en Steensel, de gemeentewerf Eersel en het gemeentehuis Eersel. Voor deze gebouwen zijn eveneens meerjarige onderhoudsplannen opgesteld. De gemeente is hier verantwoordelijk voor het totale onderhoud.

Beheer
Het onderhoud geschiedt volgens een meerjaren -onderhoudsprogramma (MOP) en jaarlijkse na -inspecties. Deze MOP's per gebouw worden jaarlijks geactualiseerd en geven een overzicht van het geplande onderhoud voor de eerstvolgende 10 jaar (1e jaar is het begrotingsjaar). De hoogte van storting in de begroting bedraagt het gemiddelde van de totale geraamde onderhoudskosten in genoemde periode van 10 jaar. Bij de stortingen voor deze onderhoudsvoorzieningen wordt rekening gehouden met het saldo in de voorziening per 1 januari van het begrotingsjaar. Ook wordt bij deze storting, evenals voorgaande jaren, rekening gehouden met een korting van 5% op planmatig onderhoud.

Jaarlijks worden de verschillen tussen de geraamde en de werkelijke onderhoudskosten over het voorbije dienstjaar ten gunste of ten laste van de exploitatie gebracht en wordt het saldo van de voorziening per 31 december afgestemd met de geactualiseerde meerjaren -onderhoudsprogramma's voor de begroting van de volgende 10 jaar. Een hieruit voortvloeiend verschil wordt eveneens ten gunste of ten laste van de exploitatie gebracht.

Schoolgebouwen
Vanaf 1 januari 2015 zijn de verantwoordelijkheden (en daarmee het budget) voor het buitenonderhoud en de aanpassing van schoolgebouwen in het primair en speciaal onderwijs van gemeenten naar schoolbesturen overgeheveld. Ondanks de andere verdeling van verantwoordelijkheden hebben de schoolbesturen en de gemeente nog steeds behoefte aan een beleidsrijke meerjarenplanning voor onderwijs(huisvesting). Sterker nog, er is een wetswijziging op komst waarmee het voor de gemeente een verplichting wordt een meerjarig integraal huisvestingsplan te ontwikkelen. Het huidige Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs 2018-2032 gemeente Eersel wordt geactualiseerd. In 2022 hebben we, samen met de schoolbesturen en kinderopvang, gewerkt aan de actualisatie van het IHP. Om te komen tot een gedragen IHP hebben we langer nodig gehad dan eerder ingeschat. Dit betekent dat het geactualiseerde IHP pas in 2023 vastgesteld gaat worden. Hierin worden alle huisvestingsvraagstukken c.q. alle 10 scholen van de gemeente Eersel behandeld.

Bij MFA's waar de gemeente eigenaar is van het volledige gebouw, inclusief onderwijs, draagt de gemeente ook zorg voor het onderhoud van het totale gebouw. Dit moet op basis van de verdeling van verantwoordelijkheden (en budget) verrekend worden. Voor de meeste MFA's zijn hierover schriftelijke afspraken gemaakt.

4. Treasury

Algemeen

Inleiding

In de wet Financiering decentrale overheden (wet Fido) staat de treasuryfunctie centraal en is de treasuryparagraaf zowel bij de begroting als bij het jaarverslag verplicht gesteld.

In de vergadering van december 2015 heeft de gemeenteraad het geactualiseerde treasurystatuut vastgesteld (https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2016-4154.html) Hierin zijn de noodzakelijke aanpassingen als gevolg van wijziging van de wet Fido, de RUDDO (Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden) en de Wet Verplicht schatkistbankieren verwerkt.

Deze 'Treasuryparagraaf' bevat de volgende onderdelen:

4.1 Risicobeheer;
4.2 Gemeentefinanciering;
4.3 Uitzettingen;
4.4 Kasbeheer.

4.1 Risicobeheer

Conform de eisen van de wet Fido moet de uitvoering van de treasuryfunctie uitsluitend de publieke taak dienen, het beheer dient behoudend te zijn en er moet voldaan worden aan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. De gemeente Eersel heeft conform de bepalingen in de wet Fido en het treasurystatuut enkel geldleningen gesloten en garanties uitgezet voor de uitoefening van de publieke taak. Binnen het prudent beleid is het streven steeds gericht op het maximaliseren van het rendement op het belegde vermogen en het minimaliseren van de kosten. Hierbij dient uiteraard rekening te worden gehouden met de bepalingen van het treasurystatuut.

4.1.1 Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet wordt genoemd in de uitvoeringsregeling van de wet Financiering decentrale overheden. Deze limiet stelt een grens aan de korte financiering die gemeenten hanteren voor de financiering van lopende uitgaven om tijdelijke liquiditeitstekorten op te vangen. Een gemeente mag slechts een beperkt deel van de begroting met kort geld financieren. Een langere vastlegging van de geleende middelen zorgt voor een beter voorspelbare rentelast. De bovengrens is gesteld op een bedrag ter grootte van een percentage (8,5%) van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente, met een minimum van € 0,3 miljoen.

De kasgeldlimiet was voor 2022 afgerond € 4,3 miljoen. Dit is 8,5% van het totaal van de jaarbegroting 2022 (€ 51 miljoen). In het onderstaande overzicht ziet u dat de kasgeldlimiet in 2022 niet is overschreden.

Toets kasgeldlimiet				***(x € 1.000,-)***
Omvang begroting 2022 51.479 (=grondslag)				
	Kw 1	*Kw 2*	*Kw 3*	*Kw 4*
1. Toegestane kasgeldlimiet	**4.376**	**4.376**	**4.376**	**4.376**
- in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
- in bedrag	4.376	4.376	4.376	4.376
2. Omvang vlottende korte schuld	**4.479**	**2.226**	**3.576**	**2.497**
Opgenomen gelden < 1 jaar	2.659	2.177	3.468	2.360
Schuld in rekening-courant	0	0	0	0
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	1.820	49	108	137
3. Vlottende middelen	**35.415**	**36.445**	**40.825**	**40.005**
Contante gelden in kas	2	2	4	3
Tegoeden in rekening-courant	28.085	28.625	34.889	34.916
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	7.328	7.818	5.932	5.086
4. Toets kasgeldlimiet				
Toegestane kasgeldlimiet (1)	4.376	4.376	4.376	4.376
Totaal netto vlottende schuld (2)-(3)	-30.936	-34.219	-37.249	-37.508

Ruimte (+)/Overschrijding (-)	35.312	38.595	41.625	41.884

4.1.2 Renterisiconorm

In de wet Fido en in artikel 4 van het treasurystatuut staat dat de renterisiconorm niet mag worden overschreden. De norm is een bedrag ter grootte van een percentage (20%) van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente, met een minimum van € 2.500.000,--. Deze norm is ingevoerd ter beperking van het renterisico op de vaste schuld. Het renterisico betreft het risico van ongewenste veranderingen in de financiële resultaten van de gemeente door rentewijzigingen. Spreiding van dit risico kan onder andere worden bereikt door bij het afsluiten van geldleningen te kiezen voor afwijkende looptijden en een vaste rente over de hele looptijd. Voor 2022 was de renterisiconorm afgerond € 10,3 miljoen (20% van € 51 miljoen). Er zijn in 2022 geen nieuwe vaste geldleningen afgesloten.

In onderstaande tabel is de meerjarig berekende renterisiconorm weergegeven en de toetsing aan deze norm. Uit de berekening blijkt dat de gemeente Eersel meerjarig voldoende ruimte heeft onder de renterisiconorm om dit risico op te vangen.

Renterisiconorm						***(x € 1.000,-)***
			2022	**2023**	**2024**	**2025**
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g		0	0	0	0
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g		0	0	0	0
1	Netto renteherziening op vaste schuld	(1a -/- 1b)	0	0	0	0
2a	Te betalen aflossing		807	807	807	807
2b	Te ontvangen aflossing		55	5	6	6
2	Netto aflossing	(2a -/- 2b)	752	802	801	801
3	Renterisico	(1 + 2)	752	802	801	801
4	Renterisiconorm		10.296	10.206	10.238	10.204
	Ruimte onder rente risiconorm	(4 > 3)	9.544	9.404	9.437	9.403
	Overschrijding rente risiconorm	(3 > 4)	0	0	0	0
Berekening rente risiconorm						
	Begrotingstotaal jaar T		51.479	51.032	51.192	51.019
	Percentage regeling		20%	20%	20%	20%
	Renterisiconorm		10.296	10.206	10.238	10.204

4.1.3 Rentevisie

De gemiddelde marktrente voor vaste geldleningen is in de loop van 2022 sterk gestegen. Zo betaalde je bij de Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG) begin 2022 nog 0,57% voor een lening met een looptijd 25 jaar (gelijke aflossing en zonder renteaanpassing). In de loop van 2022 is deze lening opgelopen naar maximaal 3,56%. Om de inflatie te beteugelen heeft de ECB een aantal keren de rente verhoogd. Wat de rente voor de toekomst zal doen, is afhankelijk van vele zaken. Zeker in deze tijd laat dat zich lastig voorspellen. Naar verwachting zullen we voorlopig niet terug gaan naar de historisch lage tarieven.

4.2 Gemeentefinanciering

In artikel 7 van het treasurystatuut is bepaald dat financiering voor een periode langer dan één jaar met externe financieringsmiddelen zoveel mogelijk wordt beperkt door primair gebruik te maken van interne financieringsmiddelen. Tevens is in lid 2 van artikel 7 opgenomen dat uitsluitend gebruik gemaakt wordt van onderhandse leningen.

Het renteomslagpercentage voor onze investeringen in 2022 is berekend op 0,181%. Voor de bouwgrondexploitatie is in 2022 een rente gehanteerd van 1,827%.
De leningenportefeuille bestaat uit 2 vaste geldleningen; 1 afgesloten bij de BNG en 1 bij de Nederlandse Waterschapsbank. Door aflossing is de omvang van deze geldleningen afgenomen van € 7,8 miljoen naar € 7,1 miljoen eind 2022. Voor de lopende vaste geldleningen is geen vervroegde buitengewone aflossing toegestaan. In totaliteit is € 302.549,-- aan rente betaald voor deze leningen.

Schema rentetoerekening realisatie jaar 2022

a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering				302.549
b. De externe rentebaten (idem)			-/-	-140.077
Saldo rentelasten en rentebaten				162.472
c1. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	68.198		
c2. De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	0		
c3. De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+	0		
				-68.198
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente				94.274
d1. Rente over eigen vermogen			+/+	0
d2. Rente over voorzieningen			+/+	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente				94.274
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)			-/-	162.268
f. Renteresultaat op het taakveld Treasury gerealiseerd			voordeel	-67.993

4.3 Uitzettingen

4.3.1 Uitzettingen op lange termijn

Gemeente Eersel heeft geld vastgelegd in aandelen bij de volgende instanties (per 31 december 2022):

- BNG (121.021 aandelen; € 2,50 nominaal) € 807.776,--
- Brabant Water (36 aandelen; € 45,38 nominaal) € 1.634,--

4.3.2 Uitzettingen op korte termijn

Voor wat de uitzettingen op korte termijn betreft is in het treasurystatuut aangegeven door middel van welke producten en bij welke financiële instellingen overtollige gelden mogen worden belegd.

Als gevolg van de invoering van de Wet Verplicht Schatkistbankieren zijn uitzettingen alleen nog toegestaan in de vorm van leningen bij en tussen decentrale overheden onderling. De wet Ruddo bepaalt echter, dat het terug uitzetten van tijdelijk overtollige aangetrokken vaste financieringsmiddelen t.b.v. projectfinanciering altijd dient te geschieden bij de financiële instelling, die de vaste financieringsmiddelen heeft verstrekt.

4.4 Kasbeheer

Nagenoeg al het betalingsverkeer vindt plaats via één bank, namelijk de huisbankier, zijnde de Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG). Ook worden de liquide middelen zoveel mogelijk geconcentreerd bij de BNG, dat wil zeggen dat saldi bij andere instellingen worden afgeroomd door overboeking van saldi naar de hoofdrekening bij de BNG. Naast de hoofdrekening zijn bij de BNG enkele nevenrekeningen in gebruik voor speciale inkomsten of uitgaven (bijvoorbeeld belastingen). De saldi van deze rekeningen worden eenmaal per maand automatisch overgeboekt naar de hoofdrekening. Voor de renteberekening in rekening-courant heeft dit echter geen consequenties.

Overigens worden bij de beoordeling van de automatische afroming in het kader van schatkistbankieren de (saldi van de) hoofdrekening en de nevenrekeningen dagelijks ineen geschoven.

Wat het chartale geldverkeer betreft houdt de gemeente de contante middelen in de kassen/kluis zo laag mogelijk: het streven is er op gericht dat betalingen zoveel mogelijk giraal geschieden en daarnaast wordt in voorkomende gevallen het ‘pinnen’ aanbevolen.

5. Bedrijfsvoering

Wat is bedrijfsvoering

Burgers mogen van de overheid verwachten dat zij rechtmatig handelt, betrouwbaar en transparant is evenals doelmatig, doeltreffend en responsief handelt. Onderstaand zijn deze criteria verder uitgewerkt.

Rechtmatig	:	een gemeente handelt rechtmatig als zij handelt volgens de geldende wet- en regelgeving;
Betrouwbaar	:	de gemeente heeft haar zaken voor elkaar en voert de (wettelijke) regels voorspelbaar uit en handhaaft de regels;
Transparantie	:	een transparante overheid biedt inzicht in de uitvoering van de Programma's en de ondersteunende processen;
Doelmatigheid	:	met zo min mogelijk input voortbrengen van een bepaalde output of met een bepaalde input zoveel mogelijk output behalen;
Doeltreffendheid	:	de effecten bereiken die beoogd waren;
Responsiviteit	:	een responsieve gemeente anticipeert en speelt in op de maatschappelijke ontwikkelingen en de wensen van de burgers.

De gemeentelijke bedrijfsvoeringorganisatie is daarmee een externe vraaggerichte organisatie. Mede gezien de organisatie brede vertakking van deze bedrijfsvoering wordt door de externe gerichtheid, de toegenomen transparantie en de kwaliteit van de bedrijfsvoering, deze steeds meer zichtbaar voor de burgers en vormt daarmee een factor voor het imago van de gemeente.

Organisatieontwikkeling
Het thema voor cultuur blijft dat we actief werken aan de organisatievisie met de speerpunten innovatie en duurzaamheid, open en respectvol. De organisatie is in de laatste maanden van 2022 significant gegroeid aangezien de ambities van de gemeente Eersel en de nieuwe taken vanuit het Rijk een noodzakelijke groei nodig maakte. In 2023 worden hopelijk alle vacatures ingevuld.

Beleid en beleidsdocumenten
De raad moet in het kader van het duale stelsel, op basis van datgene wat is vastgelegd in de Gemeentewet en het Besluit begroting en verantwoording (BBV), onder andere nadere regels voor de bedrijfsvoeringaspecten stellen. In de Wet dualisering gemeentebestuur wordt dit, in relatie tot de Gemeentewet, expliciet aangegeven bij de volgende onderwerpen:

- Artikel 212, versterking beleidsmatig karakter financiële verordening (zie programma 9);
- Artikel 213, versterking aandacht voor rechtmatigheid door het opnemen van een rechtmatigheidsoordeel en de accountantsverklaring. Versterking aandacht van de raad voor de rechtmatigheid, de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen (zie programma 9);
- Artikel 213a, verordening over periodiek onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid;
- Lokale rekenkamerfunctie, een commissie van de raad of een zelfstandige instelling, die doelmatigheid - en doeltreffendheid - van het gemeentelijk beleid onderzoekt en incidenteel rechtmatigheidsonderzoeken doet.

Daarnaast geeft het artikel 14 van de BBV aan dat de bedrijfsvoeringparagraaf in ieder geval inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering geeft.
Ook heeft er in 2022 een integriteitsonderzoek plaatsgevonden. De uitkomst was dat het vermoeden ongegrond is verklaard.

Informatiebeveiliging en privacy
Informatiebeveiliging betreft het totaalpakket aan maatregelen om de betrouwbaarheid, beschikbaarheid en vertrouwelijkheid van de gemeentelijke informatie en -systemen te waarborgen. De gemeente volgt hiervoor de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), het landelijke normenkader informatiebeveiliging. Het afgelopen jaar zijn verschillende maatregelen ter ondersteuning van de BIO opgepakt om de technische en organisatorische beveiliging te ondersteunen. De focus lag daarbij op de implementatie van beleid en procedures voor toegangsbeveiliging, ter voorbereiding om de implementatie van het nieuwe toegangscontrolesysteem. Daarnaast is het Information Secu-

rity Management System (ISMS) voor de BIO geïmplementeerd. Het ISMS is een tool voor verslaglegging, controle en verbetering van informatiebeveiligingsmaatregelen op basis van PDCA. Hierdoor krijgen we meer inzicht in de huidige stand van zaken en nog te nemen verbetermaatregelen om steeds verder in control te zijn op het gebied van informatiebeveiliging.

Naast informatiebeveiliging is ook privacy een belangrijk onderdeel binnen de werkprocessen. In 2022 is het privacy beleid geactualiseerd. De gemeente heeft het afgelopen jaar het verwerkersregister geactualiseerd en 3 Data Protection Impact Assessments (DPIA's) uitgevoerd, om te onderzoeken of persoonsgegevens correct verwerkt worden en voldoende beveiligd zijn binnen de werkprocessen.

Doelmatigheids- en doeltreffendheidonderzoeken
Jaarlijks wordt een onderzoeksplan vastgesteld door het college, waarin de onderzoeksonderwerpen voor het komende jaar zijn opgenomen. In 2022 hebben we de burgerpeiling en de vensters voor bedrijfsvoering uitgevoerd.

In de begroting is structureel onderzoeksbudget opgenomen. Dit budget is gebaseerd op:

- het tweejaarlijks uitvoeren van de burgerpeiling van waarstaatjegemeente
- het tweejaarlijks uitvoeren van de ondernemerspeiling van waarstaatjegemeente
- het tweejaarlijks uitvoeren van Vensters voor Bedrijfsvoering
- het tweejaarlijks uitvoeren van een nog nader te bepalen onderzoek.

6. Verbonden partijen

Wat zijn verbonden partijen?
Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin onze gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang verstaan we een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang bedoelen we dat we middelen beschikbaar stellen die we kwijt zijn in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij op de gemeente verhaald kunnen worden.

Gemeenschappelijke regelingen / Stichtingen

1. Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven (MRE)

Vertegenwoordiging gemeente Eersel
Het bestuur van de Metropoolregio Eindhoven bestaat uit het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter. In de hoofstukken vier e.v. van de GR is alles omtrent samenstelling en werkwijze van deze organen geregeld. De bestuursorganen laten zich in hun taakuitoefening bijstaan door portefeuillehouders overleggen en andere overlegorganen. Samenstelling en werkwijze van deze overlegorganen is geregeld in het Statuut overlegorganen.

Vestigingsplaats
Eindhoven

Doelstelling
Samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant. Het takenpakket is vastgelegd in artikel 4 van de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven.

Relatie
Strategische bestuurlijke samenwerking op de thema's Economie (inclusief uitvoering Stimuleringsfonds en betaalautoriteit Brainport Development NV), Transitie landelijk gebied, Energietransitie en Mobiliteit (incl. GGA).
Het fungeren als archiefbewaarplaats van de overgebrachte archieven van de overheidsorganen binnen de regio Zuidoost-Brabant, met uitzondering van de gemeente Gemert-Bakel.

Betrokkenen
Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel- De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.

Financieel belang
De gemeente levert een financiële bijdrage 2022 ad € 283.275,--
(MRE € 198.614,-- RHCe € 84.661,--)

Financiële gegevens verbonden partij

	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 14.324.968,--	€ 14.449.317,--
Vreemd vermogen	€ 14.426.667,-- waarvan voorzieningen € 6.660.736,--	€ 13.786.189,-- waarvan voorzieningen € 6.706.784,--

Exploitatieresultaat 2022 (voorlopig resultaat) € 469.458,-- (MRE € 260.577,-- RHCe € 208.881,--)
Dit is inclusief vrijval van de voorziening Reorganisatatie SRE en mutatie in de bestemmingsreserves personele kosten.

Ontwikkelingen

Algemeen

- In de cassatieprocedure tussen de Brabantse gewesten en Attero over de minderlevering van restafval 2015-januari 2017 is inmiddels het advies van de procureur-generaal

van de Hoge Raad aan partijen toegestuurd, de zogeheten Conclusie. De procureur-generaal adviseert om het arrest van het Hof Den Haag te vernietigen en de vernietigingsprocedure verder (opnieuw) te laten behandelen door een van de andere gerechtshoven in Nederland. De Hoge Raad heeft aangegeven op 3 maart 2023 uitspraak te gaan doen in de zaak. N.a.v. deze uitspraak zal bekeken worden welke verdere stappen moeten worden gezet.

Dienst Metropoolregio Eindhoven

- Het Werkprogramma 2022 is beleidsmatig uitgevoerd volgens planning.
- ▪ Het nieuwe concept-samenwerkingsakkoord 2023-2026 opgesteld waarbij brede welvaart is toegepast als leidend perspectief. Vrijgave voor zienswijze in november 2022.
- ▪ Gezamenlijke kennisdeling regionale samenwerking en schaalsprong-mobiliteit en schaalsprong Brainport.
- ▪ Nieuwe samenstelling Dagelijks en Algemeen Bestuur n.a.v. nieuwe burgemeester gemeente Eindhoven en gemeenteraadsverkiezingen.

Dienst Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe)

- Het Programma 2022 is beleidsmatig uitgevoerd volgens planning.
- ▪ Nieuwe samenstelling Bestuurscommissie n.a.v. gemeenteraadsverkiezingen.
- ▪ Nagegaan is of het wenselijk is om RHCe en MRE te ontvlechten. Een bestuurlijk advies hierover wordt in het eerste kwartaal 2023 verwacht.

Gulbergen

- Kaders en randvoorwaarden voor de ontwikkeling van het gebied zijn in kaart gebracht en vertaald in een aantal ontwikkelrichtingen. Het Dagelijks Bestuur heeft begin 2022 kennis genomen van deze Ruimtelijke Verkenning.
- ▪ Volgend hierop heeft een breed communicatie- en burgerparticipatieproces plaatsgevonden wat is afgesloten met een participatieverslag.
- ▪ Het Dagelijks Bestuur heeft het projectteam de opdracht gegeven om te komen tot een budgettair neutrale invulling van het gebied.
- ▪ Naar verwachting zal er begin 2023 een voorkeursscenario kunnen worden bepaald.

Risico's
Op basis van de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven (vastgesteld AB juli 2018) wordt bepaald wat de organisatie onder risicomanagement verstaat en welke uitgangspunten hierbij worden gehanteerd. Tevens is bepaald welke risico's door de Metropoolregio Eindhoven worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten. Als uitwerking van de nota zijn voor de organisatie de risico's in beeld gebracht, geclassificeerd en financieel inzichtelijk gemaakt. Jaarlijks worden bij het opstellen van de begroting en jaarrekening deze risico's opnieuw beoordeeld. De huidige stand van de algemene reserves is voldoende om deze risico's af te dekken.

2. Gemeenschappelijke regeling GGD Brabant-Zuidoost (Gemeentelijke Gezondheidsdienst)

Vertegenwoordiging gemeente Eersel
Algemeen bestuur en Dagelijks bestuur: Wethouder

Vestigingsplaats
Eindhoven

Doelstelling
De GGD heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg (PG) en de ambulancezorg (AZ).

Relatie
De GGD is ondergebracht in het programma: Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid.

Betrokkenen
Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.

Financieel belang
De gemeente levert een financiële bijdrage 2022 ad € 732.009,--

Financiële gegevens verbonden partij

	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 4.707.775,--	€ 5.465.592,--
Vreemd vermogen	€ 33.896.456,--	€ 35.243.424,--
Exploitatieresultaat 2022	€ 412.000,--	
Progr Publ. Gezondheid	+/+ € 443.000,--	
Progr Ambulancezorg	-/- € 31.000,--	
Totaal verbonden partij	+/+ € 412.000,--	

Ontwikkelingen
De belangrijkste ontwikkelingen waarmee de GGD te maken heeft gekregen in 2022 zijn:
Personeel: eind 2022 waren er bij de GGD 795 medewerkers (620 fte) in dienst (exclusief Covid). Het ziekteverzuim was 7,1% bij Publieke Gezondheid en 7,2% bij Ambulancezorg. Het personele verloop bij PG was 18%.

- Klantcontactcentrum: minimaal 200 telefoontjes per dag met pieken naar 3.000 - 5.000 per dag. Over het hele jaar zijn er 6.700 vragen via webcare beantwoord. De chatbot en de kennisbank zijn doorontwikkeld.
- I&A: het werken in de cloud is verder doorgezet en het beveiligingsniveau van onze systemen is verder opgevoerd.
- Facilitair en huisvesting: het hybride werken is gefaciliteerd en planvorming m.b.t. herhuisvesting van JGZ (consultatiebureaus) en de ambulancepost omgeving Helmond heeft verder gestalte gekregen.
- Communicatie: er is een start gemaakt met het ontwikkelen van een merk- en een fanstrategie en het sociale mediabeleid is doorontwikkeld.
- Kwaliteit: de externe audit (ISO9001/NEN7510) is met goed gevolg afgelegd.
- Duurzaamheid: onze positie en doelen m.b.t duurzaamheid zijn bepaald en de Green Deal Zorg 3.0 is omarmd.

Risico's
Om risico's te beheersen wordt door de GGD BZO actief risicomanagement ontwikkeld. Elk trimester
staat het management in de marap-gesprekken nadrukkelijk stil bij de ontwikkeling en ontstaan van relevante risico's, en welke maatregelen genomen moeten worden deze risico's te beperken. Als belangrijkste risico's worden gezien:
Stijging van kosten

- Het risico dat de loon- en materiële kosten sneller stijgen dan de in de begroting opgenomen indexering van de gemeentelijke bijdrage voor het gezamenlijke takenpakket en/of het NZA-budget voor ambulancezorg, en dat deze niet in de daaropvolgende jaren wordt rechtgetrokken.
- Het risico dat door fusie, reorganisatie, conflicten etc. er wachtgelden/frictiekosten dienen te worden uitbetaald die niet door gemeenten, derden of de lopende exploitatie worden gedekt.
- Het risico dat als gevolg van (belasting)wet- en regelgeving de kosten meer dan gemiddeld stijgen en/of tot een naheffing leiden.
- Toenemende arbeidsmarktkrapte bij specifieke functies betekent dat vaker tijdelijk een andere invulling van de taakuitvoering moet worden georganiseerd (bv duurder personeel van derden / ZZP inhuren) om de noodzakelijke dienstverlening op peil te houden.

Onvoldoende Budget

- Het risico dat om de paraatheid van de Ambulancezorg te handhaven er, bv vanwege een hoog ziekteverzuim of een groot personeelsverloop, te weinig budget is om de vervangingskosten te dekken. Daarnaast bestaat m.b.t. ambulancezorg een algemeen exploitatierisico op de omvangrijke materiële kosten.

Uitvoering van noodzakelijke activiteiten zonder financiering

- Het risico dat door een ramp bij PG veel extra inzet nodig is en/of waardoor het reguliere werk in gevaar komt.
- Het risico dat verplichte landelijke wet- en regelgeving bij PG leidt tot activiteiten waarvan de kosten nog niet zijn opgenomen in de begroting.

Extra kosten door organisatieverandering

- Het risico dat, wanneer de vergunning voor ambulancevervoer niet meer aan de GGD wordt toegekend, een deel van centrale overhead niet meer wordt gedekt.

Extra kosten door verandering taakuitvoering

- Het risico dat er (door externe ontwikkelingen) een wijzing in de taakinhoud optreedt waardoor er tijdelijk meerkosten ontstaan.

Extra kosten door afname van markttaken

- Het risico dat door marktomstandigheden er tijdelijk ongedekte kosten blijven bij de contracttaken voor het rijk en derden.

Beveiliging en (onder-)verzekering

- Het risico dat toegewezen schadeclaims niet volledig worden afgedekt door de afgesloten verzekeringen.
- Het risico dat er zich ICT-beveiligingsproblemen voordoen.

Verbonden Partijen

- Het risico dat bij liquidatie van een der verbonden partijen er claims aan de GGD zullen zijn.
- Het risico dat er zich nog overige (personele) tegenvallers zullen voordoen waarmee nog geen rekening is gehouden.

3. Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)

Vertegenwoordiging gemeente Eersel
Algemeen bestuur: Burgemeester

Vestigingsplaats
Eindhoven

Doelstelling
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) is een organisatie waarin de brandweer en de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) samenwerken om incidenten en rampen te voorkomen, te beperken en te bestrijden. VRBZO is een samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant.
Taken op het terrein van brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Relatie
De gemeenschappelijke regeling is onderdeel van het programma: Veiligheid

Betrokkenen
Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel- De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.

Financieel belang
De gemeente levert een financiële bijdrage 2022 ad € 1.217.152,--

Financiële gegevens verbonden partij

	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 2.144.989,--	€ 2.167.498,--
Vreemd vermogen	€ 40.392.493,--	€ 40.266.704,--
Exploitatieresultaat 2022	€ 390.316,--	

Ontwikkelingen

Het jaar 2022 stond voor Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) in het teken van de 'ongekende' crisis. Kort nadat de meeste coronamaatregelen werden opgeheven, brak de oorlog in Oekraïne uit. De veiligheidsregio's werden gevraagd om de eerste opvang van vluchtelingen te coördineren. Daarvoor is een zogenaamde regionale HUB-locatie in Eindhoven ingericht. Vanuit deze locatie worden Oekraïense vluchtelingen over de regio verspreid. Hierbij werken we nauw samen met gemeenten om opvangplekken te vinden.

Richting de zomer werd de druk op de asielketen groot. Om te voorkomen dat mensen buiten moesten slapen, kreeg elke veiligheidsregio de vraag om 225 tot 450 mensen op te vangen in locaties voor noodopvang. In onze regio stelden diverse gemeenten locaties beschikbaar om voor enkele weken vluchtelingen op te vangen. Tijdens de opvangperiode organiseert en faciliteert de veiligheidsregio de dagelijkse gang van zaken. Dat betekent: zorgen voor een veilige leefomgeving; zorgen voor eten en drinken; organiseren van medische noodzorg en schoonmaak en zorgen voor een nuttige dagbesteding om verveling tegen te gaan.

Ook op het gebied van brandweerzorg was 2022 een druk jaar. Na het vervallen van de coronamaatregelen steeg het aantal evenementen in de regio weer richting het niveau van voor corona. Dat zorgde voor meer adviesaanvragen en controles bij (grote) evenementen. Verder had de brandweer in 2022 meer dan 5.600 uitrukken voor de bestrijding van incidenten, ruim 15% meer dan in 2021. Belangrijkste oorzaak van de stijging is het aantal natuurbranden in de regio. Door het droge en warme weer waren er meer natuurbranden, waarbij de inzet bij de brand in de Mariapeel het meest in het oog sprong.

Al deze ontwikkelingen zorgen voor een grote (werk)druk op de organisatie. De extra taken voor crisisnoodopvang zorgen voor druk op medewerkers. Daarbij is de hoge werkdruk van de coronacrisis nog niet verwerkt. De stijging van het aantal en de toenemende complexiteit van incidenten zorgt voor druk op brandweerpersoneel, zowel bij beroepskrachten als bij vrijwilligers. Aanbestedingstrajecten bij de brandweer verlopen op het scherpst van de snede door de hoge inflatie. Binnen bedrijfsvoering vragen de ondersteuning op deze ontwikkelingen en nieuwe wetgeving (zoals BIO, HR-vraagstukken en andere wet- en regelgeving) veel extra capaciteit.

Risico's

Om risicocommunicatie zo effectief mogelijk te laten zijn, zetten we win op die risico's uit het Regionaal Risicoprofiel waarvan zowel de behoefteprioriteit als de risicoprioriteit het hoogst is. De risico's waarvan zowel de behoefte- als de risicoprioriteit het hoogst is worden hieronder opgesomd.

- Pandemie
- Extreem geweld en terrorisme
- Aantasting cybersecurity en cyberbedreigingen
- Zoönosen
- Storm en windhozen
- Verstoring Telecommunicatie en ICT
- Natuurbranden

Gezien de huidige situatie ten aanzien van de corona-pandemie en de landelijke communicatieaanpak hiervoor, is de inschatting dat een algemene risicocommunicatie-inzet voor pandemie in deze beleidsperiode niet wenselijk is. Voor het risico zoönosen is de veiligheidsregio niet als eerste partij aan zet om een risicocommunicatiestrategie te ontwikkelen en uit te rollen.

4. Stichting Exploitatie Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost

Vertegenwoordiging gemeente Eersel
Algemeen bestuur: Burgemeester
Dagelijks bestuur: Vertegenwoordiging vanuit de 5 Kempengemeente: één burgemeester en één wethouder

Vestigingsplaats
Helmond

Doelstelling
Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost is een netwerksamenwerking tussen partners uit de straf- en zorgketen en gemeenten. In de Zorg- en Veiligheidshuizen werken partners samen om te komen tot een integrale, ketenoverstijgende aanpak van (potentieel) criminele of ernstig overlast veroorzakende personen of systemen, waarachter een complexe problematiek schuilgaat. Hiermee wordt voorkomen dat partnerorganisaties ieder slechts een gedeelte van de problematiek aanpakken en/of langs elkaar heen werken. De samenwerking in de Zorg- en Veiligheidshuizen richt zich op het oplossen van vraagstukken met een complexe problematiek.

Wij werken voor 21 gemeenten en 24 ketenpartners in de regio Zuidoost-Brabant. De rol, werkwijze en positie raakt breed aan gemeentelijke taken, zowel op het terrein van veiligheid en daarmee de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de burgemeester, als op het terrein van zorg, wat de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de wethouder is. De verbinding tussen deze domeinen is niet altijd vanzelfsprekend en vraagt aandacht en afstemming.

Relatie
Het veiligheidshuis is onderdeel van het programma: Veiligheid

Betrokkenen
Aan de stichting nemen 21 regiogemeenten in Zuidoost-Brabant deel en 28 maatschappelijke organisaties in het zorg- en veiligheidsdomein *(Bron: Visie-ZVHBZO-2020-2022)*

Financieel belang
De gemeente levert een financiële bijdrage 2022 ad € 4.947,--

Financiële gegevens verbonden partij

	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 477.217,--	€ 721.286,--
Vreemd vermogen	€ 165.378,--	€ 318.023,--
Exploitatieresultaat 2022	-/- € 244.069,--	

Ontwikkelingen
In 2021 heeft het Algemeen Bestuur een doorlopende visie c.q. opdracht voor 2023 en verder vastgesteld voor de ontwikkeling van het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost. Daarin staat onder meer een uitbreiding met persoonsgerichte aanpakken gericht op de thema's 'personen met verward gedrag' en 'huiselijk geweld en kindermishandeling'. Verder moet stevig worden ingezet op het samen met partners delen van kennis en het ontwikkelen van expertise. Met de extra middelen van het Rijk is er voldoende financiële ruimte voor het uitvoeren van de regionaal vastgestelde opdracht. Deze inhoudelijke opdracht past nog steeds goed en om te voorkomen dat er naast de reguliere werkzaamheden teveel tegelijkertijd moet worden ontwikkeld wordt er geïnnoveerd 'met de rem erop'.

Op landelijk niveau wordt ook gestuurd op de taken die worden uitgevoerd bij de Zorg- en Veiligheidshuizen, zoals die zijn beschreven in de Meerjarenagenda 2021-2024 en Perspectief 2025 van de landelijke Stuurgroep Zorg & Veiligheid. Daarbij bekijkt de LVMZV hoe hiervoor een landelijk monitoringsinstrument kan worden ingericht, zodat eenduidig over

de voortgang kan worden gerapporteerd. In 2024 wordt hiervoor een audit uitgevoerd waaraan ook het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost deelneemt.

Risico's

- Door wisselingen in het team en krapte op de arbeidsmarkt bestaat het risico dat de bezetting niet snel genoeg op sterkte is óf dat er langere tijd geïnvesteerd moet worden om nieuwe medewerkers op te leiden en in te werken;
- Vanwege de in de statuten van de stichting vastgelegde vorm van het werkgeverschap (alleen op basis van detachering of inhuur) kunnen er mogelijk onvoldoende geschikte medewerkers worden aangetrokken.
- Door onvoldoende (kwalitatieve) bezetting kunnen de activiteiten van het ZVHBZO onder druk komen te staan. De basistaken COM en Radicalisering hebben dan prioriteit, waarbij andere activiteiten wel doorgaan maar daaraan kan dan minder tijd worden besteed.

Door onzekere omstandigheden als de energiecrisis en de krappe arbeidsmarkt kan er een onvoorziene stijging ontstaan van de kosten voor de bedrijfsvoering en de personeelslasten. - In het komend jaar moet de organisatie in principe vasthouden aan het uitvoeren van de taken en activiteiten die zijn beschreven in dit jaarplan. En pas groeien of uitbreiden als het fundament van de organisatie voldoende stevig is (d.w.z. als de beschreven taken met de bestaande bezetting volledig en op een goed niveau kunnen worden uitgevoerd).

5. Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)

Vertegenwoordiging gemeente Eersel
Algemeen bestuur: Wethouder

Vestigingsplaats
Eindhoven

Doelstelling
De Omgevingsdienst is ingesteld om ten behoeve van de deelnemers taken uit te voeren op het gebied van het omgevingsrecht en daarmee als uitvoeringsdienst van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage te leveren aan het realiseren en borgen van de door de verantwoordelijke overheden in de regio Zuidoost-Brabant aangegeven kwaliteit van de fysieke leefomgeving (zie artikel 2 lid 3 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2015).

Relatie
De gemeenschappelijke regeling is onderdeel van de programma's: Ruimtelijke Ordening en volkshuisvesting en Milieu.

Betrokkenen
Gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo,
Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a.,Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre en de Provincie Noord-Brabant.

Financieel belang
De gemeente levert een financiële bijdrage 2022 ad € 355.166,--

Financiële gegevens verbonden partij

	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 3.256.823,--	€ 1.012.315,--
Vreemd vermogen	€ 8.620.345,--	€ 6.636.669,--

Exploitatieresultaat 2022 € 0,--
(Bron: voorlopige jaarcijfers 2022)

Ontwikkelingen

- De inwerkingtreding van de Omgevingswet is (wederom) verschoven. Nu naar 1 januari 2024. Het ODZOB-programma ter voorbereiding op de Omgevingswet is grotendeels gereed. In het najaar 2022 is binnen de ODZOB een stresstest Omgevingswet uitgevoerd om te bepalen welke resterende opgaves en belemmerende factoren er nog aanwezig zijn. De resultaten hiervan worden verwerkt in het programmaplan voor- en nazorg Omgevingswet waarmee in januari 2023 een start word gemaakt.
- De succesvolle implementatie van het nieuwe zaak- en VTH-systeem (gekoppeld aan het Digitaal Stelsel Omgevingswet) is een kans om kwaliteit (nog) beter in de werkprocessen te verankeren. De basis-werkprocessen zijn Omgevingswetproof. De nieuwe werkprocessen moeten nog worden geoptimaliseerd.
- De gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) werd in 2022 van kracht. De gevolgen hiervan voor de P&C-cyclus werden in het najaar gepresenteerd. Medio 2024 dient de tekst van de GR-ODZOB, met instemming van alle betrokken gemeenteraden en provinciale staten, aangepast te zijn.
- Het stikstofdossier kende ook in 2022 vele uitdagingen met nieuwe voornemens en regelgeving vanuit Rijk en provincie. Er zijn zeer veel onduidelijkheden en rechtbanken in Nederland deden uitspraken in veel zaken die rechtstreeks de Wnb-vergunningverlening raakt. Indirect is er in veel gevallen ook impact op de Wabo-vergunningverlening en toezicht en handhavingstaken. De nieuwe jurisprudentie zorgt voor veel onzekerheid in de uitvoeringspraktijk. Samen met de andere Brabantse Omgevingsdiensten is door ODZOB een proces opgestart om te komen tot een nader uitvoeringskader voor de agrarische Wabo-vergunningverlening. Dit zal in 2023 verder vervolg krijgen.

Risico's
De belangrijkste risico's zijn:
Strategische risico's
- Bezuinigingen deelnemers die leiden tot een omzetverlaging

Informatie risico's
- Ransomware

Aansprakelijkheidsrisico's
- Niet volledige implementatie VTH-systeem

Financiële risico's
- Kosten ontwikkeling ICT voorzieningen
- Niet actuele beheer en investeringsplannen voor apparatuur/ faciliteiten
- Toename regeldruk vanuit de overheid
- Personeelskosten te laag begroot

Personeelsrisico's
- Ziekteverzuim en doorbetaling loonkosten
- Niet kunnen beschikken over voldoende en gekwalificeerd personeel, zowel vast als inhuur
- Kennisverlies als gevolg van uitstroom van medewerkers / inhuur via flexibele schil.

6. Gemeenschappelijke regeling Kempisch Bedrijvenpark (KBP)

Vertegenwoordiging gemeente Eersel
Algemeen bestuur: Wethouder
Dagelijks bestuur: Wethouder

Vestigingsplaats
Bladel

Doelstelling
Grotere Kempische bedrijven willen graag uitbreiden, maar liever niet vertrekken uit de Kempen. Op de
lokale terreinen mogen geen kavels groter dan 5.000 m² worden uitgeven (provinciaal beleid). De Kempen gemeenten zien bedrijven liever niet vertrekken naar bedrijventerreinen rondom de steden. Daarom ontwikkelen de gemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden gezamenlijk een bedrijventerrein waar bedrijven >5.000 m² kunnen uitbreiden en doorgroeien. Behoud van werkgelegenheid en dus bevorderen van de leefbaarheid in de Kempen', is de hoofddoelstelling voor de realisatie van het Kempisch Bedrijvenpark.

Relatie
De gemeenschappelijke regeling is onderdeel van de paragraaf: Grondbeleid

Betrokkenen
De gemeenschappelijke regeling is aangegaan door de gemeente Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden

Financieel belang
De betrokkenen participeren risicodragend in de realisatie van het plan. Eventuele verliezen of winsten worden gelijkelijk door de gemeenten gedragen of over de deelnemende gemeenten verdeeld. Binnen het KBP is veel aandacht voor de financiën en beheersbaarheid van de risico's.

Financiële gegevens verbonden partij

	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 16.480.000,--	€ 12.779.000,--
Vreemd vermogen	€ 10.065.000,--	€ 4.279.000,--

Exploitatieresultaat 2022 € 1.312.000,--

Ontwikkelingen
Integrale gebiedsontwikkelin;
Vanaf 2010 is gestart met de realisatie van het bedrijvenpark inclusief de aanleg van de wegen, de nieuwe Provincialeweg en de Ecozone en het Woonbos. De realisatie (bouw- en woonrijpmaken) en aanleg is groten-deels afgerond.
Optimale bereikbaarheid;
Na de openstelling van de nieuwe N284 met aansluiting op de A67 op 5 september 2011, hebben in 2012 de laatste afwerkingen plaatsgevonden. De beveiligde parkeerplaats voor trucks maakte onderdeel uit van de afspraken die KBP begin 2012 heeft gemaakt met het KLC.

Duurzaam bedrijvenpark
Beveiligd parkeren
De beveiligde parkeerplaats voor trucks maakte onderdeel uit van de afspraken die KBP begin 2012 heeft gemaakt met het KLC.

Duurzame bouwen
Duurzaamheid is een belangrijk uitgangspunt bij nieuwbouw. Bedrijven die investeren op KBP investeren in een duurzaam gebouw, dat voldoet aan alle eisen en normen. Dit is geborgd in het bouwbesluit.
De bewustwording bij bedrijven dat duurzaam bouwen noodzakelijk is, is de afgelopen jaren sterk gegroeid. De markt is in beweging en we zien in de praktijk dat bedrijven de keuze maken voor duurzame toepassingen voor energieopwekking, het energieverbruik verminderen of het productieproces aanpassen. Enkele voor-beelden zijn zonnepanelen, warmtepompen en terugwinnen van warmte uit de bedrijfshal. Hierover wordt bij de bouw bewust nagedacht en rekening gehouden met investeringen. In een aantal gevallen is de duurzame opwekking van energie vanwege de extra investering en terugverdientijd (nog) niet haalbaar gebleken.

KBP heeft de afgelopen jaren duurzaam bouwen gestimuleerd door het programma GPR gebouw aan te bie-den aan bedrijven. Hiermee kan de duurzaamheidsscore van het ontwerp worden getoetst op vijf criteria en wordt inzichtelijk waar winst te behalen is.

Watersysteem
Met de aanleg van de ecozone langs De Pan en de Ganzestraat is ook het Wagenbroeksloopje op een goede manier ingepast. De nu aangelegde waterbassins voor bluswater worden gevoed met “straatwater” en in het Woonbos wordt “dakwater” van het bedrijvengedeelte opgevangen. Het “dakwater” levert zo een bijdrage aan de biodiversiteit in het Woonbos.

Risico’s
- Meerkosten grondverwerving: Op 10 augustus 2021 heeft het Gerechtshof een eind-vonnis uitgesproken over een gedeelte van een schade-claim die is ingesteld in een grondverwervingsdossier. Op 9 januari 2023 is door de Rechtbank het deel van het openstaande deel van het vonnis behandeld. Betreft geen risico meer.
- Meerkosten plankosten: In de exploitatie is rekening gehouden met de nog te maken plankosten.
- Bouw- en woonrijpmaken: In de exploitatie is met deze nog te maken kosten rekening gehouden.
- Vertraging uitgifte: Gezien de huidige stand van zaken is dit geen risico meer.
- Rentekosten: De rente is met langlopende leningen vastgezet voor de resterende looptijd van de grondexploitatie <1%. Er is geen aanvullende financieringsbehoefte meer.
- Vpb: Met ingang van 2016 is het Kempisch Bedrijvenpark vpb plichtig. In de grondexploi-tatie is rekening gehouden met hiervoor genoemde standpunten gebaseerd op de definitieve aanslag 2016. De uiteindelijk daadwerkelijk te betalen vpb is nu afhankelijk van de resultaten van het KBP. Dit wil zeggen indien het KBP meer winst maakt, dan zal de te betalen vpb last hoger zijn.
- Vertraging of stagnatie uitgifte bedrijfskavels: Gezien de huidige stand van zaken is dit geen risico meer.

7. Stichting Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant (Bizob)

Vertegenwoordiging gemeente Eersel
Bestuur: Voor het cluster BOV (Best, Oirschot, Veldhoven) en De Kempen (Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden) zijn twee bestuurders (wethouders van Best en Bergeijk) gekozen.

Bizob is een stichting en wordt aangestuurd door de gemeenten en aangesloten organisaties. Het bestuur wordt gevormd door een afvaardiging van twee bestuurders per regio. De zittingsduur voor bestuurders is vier jaar. De voorzitter van het bestuur is een burgemeester en heeft een zittingsduur van zes jaar. Daarnaast worden twee secretarissen toegevoegd aan het bestuur. Tevens neemt vanuit elke aangesloten gemeente één bestuurder deel in de Vergadering van Aangeslotenen.

Vestigingsplaats
Oirschot

Doelstelling
Bizob zet zich in voor ruim 35 gemeenten en publieke organisaties als strategisch partner voor inkoop en aanbestedingen. In nauwe samenwerking met de gemeente Eersel faciliteert Bizob inkoop, aanbestedingen, contractmanagement en contractbeheer voor het sociaal domein, openbare ruimte, bedrijfsvoering en ICT. Het doel is het behalen van voordeel voor alle bij Bizob aangesloten organisaties. De inkoopsamenwerking gaat verder dan het bundelen van inkoopvolumes. Door samenwerking wordt kennis opgebouwd van producten, markten en bedrijven, waardoor transactiekosten en inkooprisico's verminderen en de professionaliteit van de inkoopfunctie toeneemt.

Relaties
Inkoop en aanbesteding zijn onderdeel van programma Algemene Baten en Lasten.

Betrokkenen
Ruim 35 gemeenten en publieke instellingen zijn aangesloten bij Bizob.

Financieel belang
De gemeente levert een financiële bijdrage 2022 ad € 110.015,--

Financiële gegevens verbonden partij

	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 1.405.076,--	€ 362.830,--
Vreemd vermogen	€ 1.139.797,--	€ 1.209.552,--
Exploitatieresultaat 2022	€ 613.915,--	

Ontwikkelingen
In 2022 werkte Bizob, samen met onze aangesloten organisaties, aan ruim 1400 aanbesteding-strajecten. Daarbij blijft Bizob hoog inzetten op collectieve inkoop en contractmanagement en contractbeheer, want samen kunnen we veel voordelen behalen en inkoopkosten reduceren. Ook duurzaamheid staat bij Bizob, net als in vele coalitieakkoorden hoog op de ambitieladder. In 2022 werd in 89% van de aanbestedingen rekening gehouden met het mi-lieu (o.a. circulaire inkoop) en bij 72% van de aanbestedingen werd social return toegepast. Bizob nam in 2022 actief deel aan kennissessies georganiseerd vanuit Nevi publiek rondom social return. De conclusie is dat er veel verbeterpotentieel is en dat het samen optrekken hierin van belang is. Social return zien we als onderdeel van MVOI -beleid vaak als generiek thema terugkomen in het interne inkoop- en aanbestedingsbeleid. We zien dat de afstem-ming tussen inkoop en inhoudelijke social return beleidsmedewerkers aan de ene kant en de sociaal ontwikkelbedrijven aan de andere kant intensiever wordt en dat die interactie leidt tot betere keuzes.

Corona
Door het vervallen van bijna alle corona maatregelen eind maart 2022, konden de Bizob inkopers en contractmanagers weer steeds vaker op de gemeente aanwezig zijn. Door te werken als collega op uw locatie zijn onze inkopers en contractmanagers nauw betrokken met de gemeente of organisatie waarin ze werken en makkelijk te bereiken zijn voor overleg of advies.

Gemeenteraadsverkiezingen
In 2022 zijn er gemeenteraadsverkiezingen geweest. Binnen de gemeenten zijn nieuwe coalities gesloten. Dit heeft geleidt tot nieuwe bestuursakkoorden, de basis voor de samenwerking binnen gemeente. Bizob heeft de bestuursakkoorden van onze deelnemende gemeenten gescand. Nieuwe aanbestedingstrajecten worden getoetst aan de bestuursakkoorden om na te gaan of deze goed aansluiten bij de doelstellingen en ambities van de gemeente.

MKB ondernemersbijeenkomsten
Om de positie van het lokale en regionale MKB te verbeteren heeft Bizob in 2022 verschillende ondernemersbijeenkomsten georganiseerd waarin er aandacht wordt besteed aan de mogelijkheden voor lokale ondernemers om zaken te doen met de gemeente. Daarnaast organiseerde Bizob kwartaalsessies met Bouwend Nederland om een verder invulling te geven aan de 18 punten uit de intentieverklaring: “Samenwerking bouw en gemeenten: ieder draagt zijn steentje bij”, in navolging op de landelijke actieagenda Beter Aanbesteden. In 2022 werd 79% van de aanbestedingen die door Bizob zijn begeleid, gegund aan het MKB en 56% aan lokale of regionale bedrijven.

Risico’s
De aangesloten gemeenten zijn aansprakelijk voor eventuele exploitatie tekorten.

8. Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK)

Vertegenwoordiging gemeente Eersel
Algemeen bestuur: Voltallige college
Dagelijks bestuur: Burgemeester

Vestigingsplaats
Reusel-De Mierden

Doelstelling
Het bevorderen van een duurzame, robuuste samenwerking met flexibiliteit binnen geldende marges door het behartigen van gemeenschappelijke belangen van de gemeenten. Het vergroten van het gemeenschappelijke kennisniveau en het inspelen op dwingende bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen die op termijn de bestuurskracht van de individuele gemeenten sterk zullen beïnvloeden. De taakvelden SSC, P&O, Maatschappelijke Dienstverlening en VTH maken onderdeel uit van de GRSK. Daarnaast bestaan op andere terreinen lichtere samenwerkingsvormen tussen de deelnemende gemeenten, zoals overleg en aparte afspraken.

Relatie
De taakvelden raken primair de bedrijfsvoering van de deelnemende gemeenten, zij komen voor in de programma’s: Sociale voorzieningen, Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid, Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting en Algemene baten en lasten.

Betrokkenen
Deelnemende gemeenten zijn: Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel-De Mierden.

Financieel belang
De gemeente levert een financiële bijdrage 2022 ad € 5.415.068,--
(voorschotten)

Financiële gegevens verbonden partij

	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 295,--	€ 856.952,--
Vreemd vermogen	€ 14.610.973,--	€ 12.601.953,--
Exploitatieresultaat 2022	€ 709.670,--	

Ontwikkelingen

De toekomst van de Samenwerking tussen de Kempengemeenten is al enige jaren onderwerp van gesprek. Omdat de bewegingen die gemeenten willen maken op het gebied van samenwerking tot op heden verschillend waren is er vanuit de directie GRSK een intensief traject gestart om gemeenten op een lijn te krijgen ten aanzien van de toekomst voor de GRSK.
Dit traject lijkt te resulteren in een andere focus binnen de samenwerking, namelijk die van autonome gemeenten en regie op gegevens. Door deze focus uit te werken binnen de GRSK ontstaat de mogelijkheid om de taken en bevoegdheden die belegd zijn binnen de GRSK opnieuw te verbinden met gemeenten.
Hierdoor ontstaat een veranderingsopgave voor zowel de gemeenten als voor de GRSK. Deze zal een uitwerking moeten krijgen in de zin van personeel, financiën, juridisch, organisatorisch enzovoorts.

Risico's

Risico's op organisatieniveau

De Kempengemeenten hebben een strategische oriëntatie op de regionale samenwerking in gang gezet, welke een vervolg krijgt in de komende jaren. Daardoor is er op dit moment onzekerheid over de ontwikkeling van de samenwerking, die ook voor de GRSK-onzekerheden en risico's met zich brengt. Dat geldt ook voor de formatiewijzigingen. Daarbij is het op voorhand niet zeker dat de maatregelen die nu genomen worden later passen in de vorm van samenwerking waarvoor gemeenten uiteindelijk gaan kiezen. Het risico is het mogelijk ontstaan van frictiekosten bij aanpassing van het samenwerkingsverband.

Afdeling Staf en afdeling personeel en Organisatie

Bij deze afdelingen zijn geen bijzondere risico's vastgesteld die met de activiteiten van deze afdeling verband houden.

Afdeling SSC

Risico's bij SSC blijven mogelijke investeringen in de komende jaren met een verplicht karakter. Een verplichting kan ontstaan door extra eisen die het Rijk stelt c.q. nieuwe wetgeving waar gemeenten aan moeten voldoen. Een verplicht karakter van investeringen kan ook ontstaan waar softwareleveranciers updates van applicaties doorvoeren.

Afdeling Maatschappelijke Dienstverlening

De open-einde regelingen die de afdeling Maatschappelijke Dienstverlening uitvoert dragen het risico in zich dat bij een toenemend beroep op deze regelingen, ook de bedrijfsvoeringskosten kunnen toenemen (als gevolg van extra benodigde inzet).

Afdeling VTH

De effecten van de Omgevingswet voor de deelnemende gemeenten zijn op dit moment nog niet bekend. Daarom wordt de invoering van deze wet ook als risico aangeduid. Verder werd de afdeling VTH met onverwachte vraag naar dienstverlening door de Stichting Groen Kempenland.

9. Gemeenschappelijke Regeling Participatiebedrijf KempenPlus

Vertegenwoordiging gemeente Eersel
Bestuur: Wethouder

Vestigingsplaats
Bladel

Doelstelling
"Zoveel mogelijk mensen in de Kempen passend werk aanbieden die dat (nog) niet kunnen vinden bij een reguliere werkgever"

Relatie
Participatiebedrijf KempenPlus is per 1 juli 2019 ontstaan uit het sociale werkbedrijf WVK groep en de Intergemeentelijke Sociale Dienst de Kempen. KempenPlus voert namens de deelnemende gemeenten de Participatiewet en de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) uit. De WSW kent vanaf 1 januari 2015 geen nieuwe instroom meer. De medewerkers die per 1 januari 2015 onder de WSW vielen, behouden hun status en rechten tot aan het eind van hun arbeidzame leven.
Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kunnen vanaf 1 januari 2015 een beroep doen op de Participatiewet. De Participatiewet regelt de inkomensvoorzieningen voor uitkeringsgerechtigden maar beoogt zoveel mogelijk mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te leiden naar zo regulier mogelijk werk. KempenPlus draagt bij aan de ontwikkeling van cliënten en gesubsidieerde medewerkers en aan het vinden van een passende baan voor cliënten. Enerzijds door bemiddeling naar de markt, al dan niet met een loonkostensubsidie en anderzijds zelf als werkgever.

Betrokkenen
Deelnemende gemeenten zijn: Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden

Financieel belang
De gemeente Eersel levert een financiële bijdrage 2022 ad € 3.831.838,--

Financiële gegevens verbonden partij *

	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 8.300.119,--	€ 6.802.593,--
Vreemd vermogen	€ 7.961.721,--	€ 8.081.385,--
Exploitatieresultaat 2022	€ 34.127,--	

Ontwikkelingen
Iedereen deed mee in 2022
Iedereen die een beroep doet op de ondersteuning van KempenPlus wordt door ons geholpen. Zo zorgen wij ervoor dat iedere Kempenaar mee kan doen. We zoeken voor iedereen een passende oplossing die het beste past bij de persoonlijke situatie en past binnen ons beleid. Hoewel het aantal clienten redelijk stabiel bleef in 2022, zien we wel dat de gemiddelde afstand te arbeidsmarkt is toegenomen. Dit leidt tot andere en meer intensieve begeleiding, zodat iedereen zijn maximale potentie kan bereiken.

Het beleid, wat de onderlegger is voor de uitvoering van KempenPlus, is in 2022 niet gewijzigd. In 2022 is KempenPlus doorgegaan met de uitvoering zoals dit ook de jaren daarvoor is gedaan. Toch hebben er in 2022 externe factoren plaatsgevonden die gevolgen hebben voor onze uitvoering of bedrijfsvoering. Hieronder worden deze benoemd.

Oekraïne
Ruim een jaar geleden brak de oorlog in Oekraïne uit. Voor Kempenplus betekende dit dat zij vanaf Q2 2022 de Leefgeldregeling Oekraïne heeft uitgevoerd. De effecten van de oorlog, de sancties en handelsverboden op de economie en de toelevering van grondstoffen op langere termijn zijn nog niet te overzien.

Inburgering
Vanaf 1 januari 2022 voert KempenPlus de Wet inburgering namens alle vijf de Kempengemeenten uit. De aantallen inburgeraars zijn groeiende. Daarnaast kunnen de ontwikkelingen in Oost-Europa gevolgen hebben voor het aantal mensen dat een beroep doet op KempenPlus. Inwoners van Oost-Europa vallen vooralsnog niet onder de Wet inburgering maar als de conflicten langer duren zullen ook zij een beroep op de Participatiewet gaan doen.

Krapte op de arbeidsmarkt
De krapte op de arbeidsmarkt slaat toe, ook bij gemeenten. Het aantal openstaande vacatures neemt snel toe. Het invullen van vacatures is ook voor KempenPlus steeds meer een uitdaging. KempenPlus is daarom genoodzaakt om terug te vallen op tijdelijke inhuur zodat werkzaamheden toch doorgang kunnen vinden.

Krapte op de arbeidsmarkt heeft ook een positief effect voor de mensen in onze gemeenten. De omstandigheden zijn op dit moment gunstig voor werkzoekenden om een plaats in te nemen in de reguliere arbeidsmarkt. De mensen die in deze arbeidsmarkt gebruik maken van de dienstverlening van KempenPlus hebben vaak een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Wat ook meer vraagt van de begeleiding en ondersteuning van KempenPlus.

Groenonderhoud
Eind 2022 heeft KempenPlus, in afstemming met de gemeente Bergeijk, besloten om het groenonderhoud van deze gemeente niet meer via KempenPlus in te besteden, maar voor een aanbesteding via een derde partij. De KempenPlussers worden via groepsdetachering ingezet op de groenwerkzaamheden in deze gemeente. Wat de lange termijn effecten zijn voor de ontwikkeling en begeleiding van onze medewerkers en de zichtbaarheid van KempenPlus in Bergeijk moet nog worden bezien.

Risico's

Prijsstijgingen
Vanaf 2021 zien we de prijzen stijgen. Dit was aanvankelijk grotendeels het gevolg van de invloed van corona op de economie en de beschikbaarheid van grondstoffen en (deel)producten. De ontwikkelingen van de oorlog in Oekraïne leiden tot verdere kostenstijging van bouwmaterialen. Ook de energie- en brandstofkosten nemen flink toe en de onzekerheid m.b.t. de beschikbaarheid en levering van onder andere (technologische) materialen is toegenomen. Dit werkt ook door op onze uitgaven en geeft spanning op meerdere budgetten.

Naast een prijsstijging zien we ook dat de druk op loonstijging toeneemt. Dit geldt zowel voor ambtelijk, maar vooral bij het niet-ambtelijk personeel. Voor beide groepen zal er in 2023 een loonstijging gaan plaatsvinden, deze stijging zal ook effect hebben op onze lasten.

KempenPlus merkt ook dagelijks binnen onze organisatie het effect dat de prijsstijging op de mensen heeft. De onzekerheid en armoede die de prijsstijging met zich meebrengt, is merkbaar binnen onze deuren en bij onze cliënten.

Ontwikkelingen in de doelgroepen
Naast de prijsrisico's heeft KempenPlus te maken met kwantiteits- en kwaliteitsrisico's van de medewerkers en cliënten die een beroep op KempenPlus doen:

1. Hogere instroom cliënten;
2. Afname van het aantal medewerkers met een Sw-indicatie kan niet gecompenseerd worden door de instroom van medewerkers met LKS/BW;
3. Arbeidsvermogen (potentieel) van de medewerkers uit de doelgroep neemt af.

Ontwikkelingen in de markt
Voor de bedrijfsresultaten is KempenPlus afhankelijk van de vraag in de markt en de economische ontwikkelingen. De volgende risico's hangen hiermee samen:

1. Wegvallen van vaste klanten en goed renderende opdrachten;
2. Aflopende contracten van groen met de gemeenten;
3. Aanpassen van de relatie met de gemeenten;

4. Meer instromers van de markt aan kan waardoor de tarieven onder druk staan;
5. Concurrentie voor laagbetaalde funcites door lage loonlanden en robotisering.

Chantage door cybercrime e.d.
KempenPlus heft het afgelopen jaar aanzienlijk geïnvesteerd in de beveiliging en het verbeteren van de systemen. Steeds meer organisaties worden echter geconfronteerd met cybercriminaliteit. Dit kan tot hoge kosten voor het beschermen van de systemen leiden en in het uiterste geval zelfs tot afkoopsommen.

Weersomstandigheden
Het veranderende klimaat en de onvoorspelbaarheid van het weer in het algemeen leiden ertoe dat er meer werkzaamheden of op andere tijdstippen uitgevoerd moeten worden. Dit kan leiden tot hogere lasten of tot lagere inkomsten. Stilstand op het ene moment en inhuur/uitzendkrachten op het andere moment.

Eigen risico WW/WIA
De kans bestaat dat medewerkers die de organisatie verlaten hebben in een later stadium een beroep doen op de WW of WIA.

Juridische geschillen
KempenPlus kan te maken krijgen met juridische geschillen. Deze kunnen samenhangen met het personeel of met de uitvoering van werkzaamheden.

Privaatrechtelijke verbondenheden

10. Brabant Water N.V.

Vertegenwoordiging gemeente Eersel
Wethouder is lid van aandeelhoudersvergadering

Vestigingsplaats
Den Bosch

Doelstelling
Streven naar en waarborgen van een zo hoog mogelijke waterkwaliteit en de zorg voor een optimale drinkwatervoorziening voor alle burgers in het verspreidingsgebied.

Betrokkenen
Diverse aandeelhouders.

Financieel belang
Gemeente Eersel heeft een bescheiden deelname in het aandelenkapitaal ad. € 1.634,--

Financiële gegevens verbonden partij *

	01-01-2021	31-12-2021
Eigen vermogen	€ 674.183.000,--	€ 684.676.000,--
Vreemd vermogen	€ 523.344.000,--	€ 534.399.000,--
Exploitatieresultaat 2021	€ 10.493.000,--	

*) De gegevens met betrekking tot het jaar 2022 waren niet aanwezig ten tijde van het opstellen van de jaarrekening, derhalve zijn de gegevens van 2021 gepresenteerd.

Risico's
Nihil, gezien bovenstaand vermogen. De levering en distributie wordt verzorgd door monopolistische bedrijven, waarvan de aandelen in handen zijn van de provinciale en gemeentelijke overheid.

11. **N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)**

Vertegenwoordiging
De gemeente heeft zeggenschap in BNG via stemrecht op de aandelen die zij bezit (een stem per aandeel van € 2,50). College wordt uitgenodigd voor deelname aan algemene jaarlijkse aandeelhoudersvergadering.

Vestigingsplaats
Den Haag

Doelstelling
De N.V. Bank Nederlands Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.

Betrokkenen
De gemeenten, provincies en het Rijk zijn aandeelhouder van de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten.

Financieel belang
Het aantal aandelen à € 2,50 (nominaal) van de gemeente bedraagt 121.021. Er hebben zich geen veranderingen voorgedaan in het belang dat de gemeente in BNG heeft. Wij ontvangen jaarlijks een dividend.

Financiële gegevens verbonden partij

	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	5,062 mln	4,615 mln
Vreemd vermogen	143,995 mln	107,459 mln
Exploitatieresultaat 2022	€ 300 mln	

Risico's
Het uit te keren dividend.

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr, artikel 35) kan de gemeenteraad invloed uitoefenen op de begrotingen van bovenstaande gemeenschappelijke regelingen doordat het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling de ontwerpbegroting acht weken voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, toe moet zenden aan de raden van de deelnemende gemeenten.
De raden van de deelnemende gemeenten kunnen bij het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.

7. Grondbeleid

7.1 Algemeen

Het grondbeleid heeft invloed op en samenhang met de realisatie van beleidsvoornemens op het terrein van ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, verkeer en vervoer en de economische structuur. Daarnaast heeft het grondbeleid een grote financiële impact. De eventuele baten, maar vooral de financiële risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeente.

Grondbeleid richt zich in de gemeente op twee afzonderlijke hoofditems, namelijk:
a. Grondbeleid in het kader van exploitatiegebieden voor het bouwen van woningen en bedrijven;
b. Grondbeleid in het kader van cultuurgronden en natuurgronden.

Deze paragraaf geeft hoofdzakelijk de stand van zaken en (toekomstige) ontwikkelingen weer van de bouwgrondexploitaties en pachtgronden.
In de gemeentelijke nota grondbeleid welke op 17 december 2017 is vastgesteld, zijn de beleidsuitgangspunten voor het te voeren grondbeleid binnen de gemeente Eersel geformuleerd. Deze uitgangspunten vormen samen een integraal beleidskader voor een verbetering van de beheersing en onderlinge afstemming van de verschillende, binnen het grondexploitatieproces te onderkennen, uitvoeringstrajecten. De gemeente Eersel voert bij locatieontwikkeling altijd een regierol en zal proactief zijn bij de keuze van het voor haar beschikbare instrumentarium. De instrumenten die ingezet worden moeten leiden tot het gewenste ruimtelijke resultaat.

7.2 Doelstelling grondbeleid

In de begroting 2022 is als doelstelling weergegeven dat er voor de komende 5 jaren er gemiddeld 110 woningen per jaar gerealiseerd zouden gaan worden. In 2022 zijn er slechts 50 woningen opgeleverd. Voor 2023 verwachten we dat er rond de 90 woningen worden opgeleverd. Pas in 2024 zien we de inspanningen terug van de aanpak rondom cyclisch bouwen. In dat jaar verwachten we dat er 250 woningen gereed gemeld gaan worden. Voor een nadere specificatie van deze aantallen wordt op deze plaats verwezen naar programma 3.

7.3 Bouwgrondexploitatie

Inleiding
De basis voor de uitvoering van ruimtelijke plannen ligt bij het vormen van ruimtelijk beleid (bestemmingsplannen, structuurvisie). Grondbeleid draagt bij aan de uitvoering: het is een belangrijk instrument voor verwezenlijking van dat ruimtelijke beleid. Aan de hand daarvan wordt een grondexploitatie in gang gezet en een daaraan ten grondslag liggende exploitatieberekening opgesteld.

Driedeling
Voor grondexploitaties geldt, conform het BBV, een administratieve scheiding tussen actief en faciliterend grondbeleid. We kennen de volgende driedeling:
1. Bouwgronden in exploitatie;
2. Materiele vaste activa;
3. Faciliterend grondbeleid.

ad. 1: Bouwgronden in exploitatie (BIE)
Het startpunt van een Bouwgrond in exploitatie (BIE) is het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de BIE geopend en kunnen kosten worden geactiveerd en bijgeschreven op de voorraadpositie op de balans.

ad. 2: Materiële vast activa
Gronden die in de toekomst getransformeerd gaan worden naar bouwrijpe grond maar waarvoor nog geen grondexploitatiebegroting is vastgesteld zal als materieel vast actief worden aangemerkt en verantwoord.

ad. 3: Faciliterend grondbeleid
Bij gronden die in bezit zijn van een private partij waarbij deze grond wordt ontwikkeld door deze private partij is er sprake van faciliterend grondbeleid. De gemeente treedt in deze gevallen op als

overheid die de plannen van private partijen faciliteert als daarvoor een bestemmingswijziging noodzakelijk is.

Bouwgrondexploitaties
Jaarlijks geven wij, in het kader van de jaarrekening, een toelichting op de financiële positie van de “grond-exploitatie-activiteiten” per 31 december van het afgesloten boekjaar. Dit gebeurt op basis van de meest actuele grondexploitatieberekeningen van de complexen en de tot deze datum gerealiseerde inkomsten en uitgaven.
Gevoeligheidsanalyse
De toepassing van grondpolitiek is afhankelijk van vastgestelde ambities in beleidsvisies, de marktomstandigheden en is locatie gebonden. In het (verre- en recente) verleden heeft de gemeente via actieve grondpolitiek enkele grondaankopen gedaan om strategische grondposities te kunnen bezitten.

De grondexploitatie is gevoelig voor wijzigingen in economische ontwikkelingen en onderliggende parameters, zoals rente, inflatie en prijzen. De gemeente acht het van belang de ontwikkelingen en de impact daarvan op de verwachte resultaten nauwlettend te volgen. Om inzicht te krijgen in de actuele financiële positie van de grondexploitatie herijkt de gemeente de grondexploitaties, daar waar noodzakelijk, daarom tweemaal per jaar.

Voor de grondexploitaties 2022 zijn de volgende parameters gehanteerd:

Parameter	**Gehanteerd**
Inflatiecorrectie	De civieltechnische kosten zijn geraamd op het prijspeil 2023. Voor een actuele doorkijk gaan we uit van een bedrijfseconomische benadering en is vanaf 2024 rekening gehouden met een inflatiecorrectie van 5% voor de civieltechnische uitgaven. De inkomsten zijn niet gecorrigeerd aangezien deze prijzen contractueel zijn vastgelegd.
Rente	Voor 2022 bedraagt de rente 1,827% van de boekwaarde. Voor toekomstige boekwaarden als gevolg van nog te maken kosten en te verwachten opbrengsten wordt een gemiddelde rente vreemd vermogen gehanteerd van 1,827%.
Fasering	Er is rekening gehouden met een reële fasering in tijd op basis van de woningbouwbehoefte per kern.
Resultaat	Gebaseerd op eindwaarde.
Kosten	Alle kosten zijn gebaseerd op geactualiseerde kostenramingen per februari 2023 met als prijspeil 1-1-2023. Voor het bepalen van de kosten in de grondexploitatie zijn er door de vakafdeling kostenramingen gemaakt. Deze kostenramingen zijn gebaseerd op de hoeveelheden die voortvloeien uit inrichtingstekeningen behorende bij de desbetreffende grondexploitatie of op basis van daadwerkelijk aanbesteding. De fasering van de werkzaamheden en de kosten in de verschillende jaarschijven zijn gekoppeld aan de verwachte uitgifte van grond per fase.
Opbrengsten gronduitgifte	Ten aanzien van de geraamde, nog te realiseren opbrengsten heeft het college de volgende uitgangspunten gehanteerd: De basisgrondprijzen worden jaarlijks door het college vastgesteld op basis van een deskundigenadvies. De uitgifte in de verschillende jaarschijven vloeien voort uit het woningbouwprogramma welke door het college is vastgesteld. Hierbij wordt ook rekening gehouden met afspraken welke voortvloeien uit uitgiftecontracten. Bij kavels groter dan 500 m2 dan wel 750 m² (afhankelijk van bouwmogelijkheden) wordt rekening gehouden met grondopbrengsten van 50% op de basisgrondprijs.
Opbrengsten bedrijventerrein	De basisgrondprijzen worden jaarlijks door het college vastgesteld op basis van een deskundigenadvies.
Disconteringsvoet	Vanaf 2022 is conform de financiële verordening van de gemeente Eersel de verliesvoorziening berekend op basis van eindwaarde. Derhalve wordt de disconteringsvoet voor de verliesvoorziening niet meer toegepast.

Vennootschapsbelasting (VpB)
Gemeente Eersel is VpB-plichtig voor een drietal onderdelen, zijnde bouwgrondexploitatie, opbrengst afval en opbrengsten bosbeheer. Voor het bosbeheer geldt een vrijstelling waardoor dit niet leidt tot lasten. Voor het onderdeel opbrengsten afval is het positieve belastbare bedrag zeer beperkt (circa € 3.000,--). Derhalve heeft de vennootschapsbelasting nagenoeg geheel betrekking op de bouwgrondexploitatie.
In 2022 is aangifte gedaan voor de VpB voor het positieve belastbaar bedrag € 904.232,--. Op dit positieve bedrag is het nadelige fiscale resultaat uit 2021 verrekend, waarna er nog een positief fiscaal resultaat resteert van € 398.827,--. De te betalen VpB bedraagt € 60.237,-- De VpB last maakt onderdeel uit van een van de verplichte taken in programma 10 en komt ten laste of ten gunste van de exploitatie.

Tussentijds winstnemen
De (tussentijds) winstneming geschiedt conform de aanvullende notitie van de commissie BBV van maart 2018. Dit betekent dat het voorzichtigheidsprincipe moet worden losgelaten en winst moet worden genomen volgens de Percentage of Completion (POC) methode. Voor de onzekerheid in de doorkijk van zowel de uitgaven als inkomsten mag de gemeente een correctie toepassen. Gemeente Eersel houdt voor deze onzekerheid op zowel de uitgaven als inkomsten een percentage van 10% aan. Het te nemen resultaat 2022 conform de BBV bedraagt € 4.019.971,--.

Ontwikkeling bouwgrondexploitaties
In 2022 hebben er toevoegingen aan de voorziening exploitatieverliezen grondexploitaties plaats gevonden voor een bedrag van € 155.013,--. Daarnaast dient er conform het BBV betreffende vier exploitaties een winst genomen worden van totaal € 4.019.971,--.

Het gaat om de volgende grondexploitaties:

Complex	*Mutatie voorziening in 2022*	*Totalen*
- Steensel Noord	€ 22.939,--	
- Koemeersdijk	€ 132.074,--	
		€ 155.013,--
	Winstnemingen in 2022	
- Meerheide III	€ 3.100.000,--	
- Boterbochten	€ 172.142,--	
- Duizel Noord	€ 640.000,--	
- Rosheuvel II	€ 107.828,--	
		€ 4.019.970,--
Totaal		€ 4.174.983,--

De bouwgrondexploitatie Steensel Noord wordt in 2022 afgesloten, waardoor het voorziene tekort ad € 519.964,-- uit de verliesvoorziening wordt onttrokken. Ook de bouwgrondexploitaties Boterbochten II en Rosheuvel worden in 2022 afgesloten, waarbij het positieve saldo als resultaat wordt genomen. Voor het boekjaar 2022 betekent dit dat er voor deze twee grondexploitaties een winst wordt toegevoegd aan de reserve grondexploitatie van €279.970,--. De winst over de gehele looptijd van de grondexploitatie Boterbochten is uitgekomen op de bedrag van €782.772,-- en die van de grondexploitatie Rosheuvel II op een bedrag van €1.098.473,--.

Toelichting per grondexploitatie
We beginnen deze toelichting met de plannen toe te lichten waarbij er sprake is van een mutatie van de verliesvoorziening.

- In Steensel Noord is in 2019 de laatste woning opgeleverd. In 2022 hebben de laatste werkzaamheden plaats gevonden met betrekking tot het woonrijpmaken. We sluiten het plan in het boekjaar 2022 af met een aanvullende verliesvoorziening van €22.939,--. Doordat we het plan nu afsluiten wordt de totale verliesvoorziening van €519.964,-- onttrokken uit de verliesvoorziening en afgeboekt ten laste van de reserve bouwgrondexploitaties.
- Voor het plan Koemeersdijk is in 2022 een verkoopovereenkomst gesloten met een ontwikkelende bouwer. De levering van deze gronden gaat gefaseerd plaats vinden op basis van de verkochte kavels aan de kopers van de woningen. Bij de juridische levering ontvangen we de opbrengsten van grondverkopen. In 2021 zijn we gestart met het

bouwrijpmaken van de gronden voor de laatste fase van Koemeersdijk. Gelijktijdig met het bouwrijpmaken is gestart met de sanering van de verontreiniging die in de bodem aanwezig was. De kosten voor het bouwrijpmaken bedroegen in 2021 een bedrag van € 413.000,-- en in 2022 hebben we €348.000,-- hiervoor uitgegeven. De grondexploitatie is geactualiseerd met toevoeging van deze laatste fase die de bouw van 39 woningen gaat mogelijk maken. Door de enorme stijging van kosten houden we rekening met een inflatiecorrectie van 5% op civieltechnische kosten. Hierdoor moeten we een extra verliesvoorziening treffen van €132.074,--.

Uit de hiervoor gepresenteerde tabel blijkt dat bij vier complexen sprake is van winstnemingen en in twee gevallen van een verliesvoorziening.

- In het plan Rosheuvel II zijn alle woningen verkocht en hebben we de laatste werkzaamheden afgerond. Het plan wordt afgesloten met een totale winst in de grondexploitatie van €1.098.473,--.
- In het plan Meerheide III is in 2022 voor € 5.681.746,-- aan opbrengsten gerealiseerd. Het totaal aan gerealiseerde opbrengsten komt daarmee uit op een bedrag van € 20.784.821,--. Alle gronden in het plan Meerheide zijn daarmee na de toevoeging van de volgende fase verkocht. De reeds gerealiseerde opbrengsten zijn daardoor uitgekomen op 100% van de totale opbrengsten in het plan. De kosten zijn voor 90% gerealiseerd. Conform de voorschriften voor het tussentijds nemen van winst zoals wettelijke voorgeschreven moeten we 90% (gerealiseerde kosten) maal 100% (gerealiseerde opbrengsten) = 90% aan tussentijdse winst nemen. De tussentijdse winstneming komt daarbij uit op een bedrag van € 9.630.000,-- rekening houdende met de correctie op de verwachte winst aan het einde van de looptijd van 10% van de nog te maken kosten en te realiseren opbrengsten. Tot en met het boekjaar 2021 hebben we reeds een tussentijdse winst genomen van € 6.530.000,-- waardoor er nu aanvullend een bedrag van € 3.100.000,-- aan tussentijdse winst moet worden genomen.
- In het plan Boterbochten zijn alle kavels verkocht. Ook alle werkzaamheden zijn afgerond. We sluiten daarmee de grondexploitatie af met een totale winst van €762.142,--. Inmiddels zijn er door de gemeente gronden gekocht voor de laatste fase en afronding van Boterbochten. In de gemeenteraad van maart 2023 is hiervoor een gebiedsconcept en uitgangspuntennotitie vastgesteld als start van de voorbereidingen voor deze laatste fase. Voor deze laatste fase gaan we een nieuwe grondexploitatie openen. Het is de verwachting dat we in 2023 deze aan de gemeenteraad gaan aanbieden ter vaststelling.
- In 2022 zijn er in het plan Duizel Noord 52 kavels verkocht met een totaalopbrengst van € 3.188.892,--. Alle kavels uit fase 1 zijn nu verkocht. Fase 2 is inmiddels toegevoegd aan de grondexploitatie. De markselectie is afgerond en de overeenkomst met de ontwikkelende partij is gesloten. In totaal is nu 77% van de opbrengsten gerealiseerd. Volgens de berekening van tussentijdse winstneming moeten we nu een bedrag van € 640.000,-- aan tussentijdse winst nemen.

Overzicht resultaatverwachting einde looptijd alle complexen:

Complex:	*Boekwaarde per 31-12-2022 (-=batig saldo)*	*Geraamde nog te maken kosten*	*Geraamde nog te realiseren opbrengsten*	*Verwachte beschik. over voorziening verlieslatend complex* *(nominale w.)*	*Verwacht resultaat resterende periode* *(nominale w.)*	*Verwacht resultaat resterende periode* *(contante w.)*
complex Meerheide III	-2.264.265	1.034.069	0	0	1.230.196	1.184.982
complex Steensel-Noord	0	0	0	0	0	0
complex Duizel Noord	-1.166.610	2.705.089	2.953.761	0	1.415.281	1.367.996
complex Koemeersdijk	2.155.285	1.529.023	2.361.557	1.322.751	0	0
complex Rosheuvel	0	0	0	0	0	0
complex Boterbochten	0	0	0	0	0	0
complex De Poelenloop	-56.091	32.201	0	0	23.890	23.422
complex Eersel-West	55.416	396.784	452.200	0	0	0
	-1.276.265	5.697.167	5.767.518	1.322.751	2.669.367	2.576.400

Mede met inachtneming van eerder genoemde uitgangspunten, worden de nog te maken lasten en baten vanaf 2022 geraamd op respectievelijk € 5.697.167,-- en € 5.767.518,--. De totaal geraamde beschikking over de verliesvoorziening bouwgrondexploitatie bedraagt € 1.322.751,-- en het positieve resultaat op basis van eindwaarde van de lopende exploitatie wordt geraamd op € 2.699.367,--. Op basis van contante waarde bedraagt het positieve resultaat per 1-1-2022 € 2.576.400,--.

7.4 Algemene reserve bouwgrondexploitatie

De gemeente heeft om onvoorziene risico's met betrekking tot de grondexploitatie op te kunnen vangen een afzonderlijke buffer in de vorm van een algemene reserve bouwgrondexploitatie. Hierbij moet met name gedacht worden aan risico's die samenhangen met conjuncturele ontwikkelingen waardoor de gronduitgifte over de gehele linie stagneert. De hoogte van deze reserve wordt jaarlijks beoordeeld en eventueel aangepast bij de begroting en jaarrekening (zie ook de paragraaf grondbeleid). In de grondnota wordt een methodiek besproken die goed aansluit op de financiële risico's. De ondergrens is conform de grondnota vastgesteld op € 2.500.000,--. De minimale omvang van de buffer wordt jaarlijks opnieuw berekend en is voor 2021 bepaald op € 2.500.000,--. Dit betekent dat in het raadsvoorstel bij de jaarrekening zal worden voorgesteld om € 4.100.000,-- af te romen.

Alle onderhanden plannen zijn inhoudelijk bezien en ook qua planning financieel doorgerekend. Op basis hiervan kon het verloop van de algemene reserve grondexploitatie opgemaakt worden.

Overzicht verloop stand algemene reserve grondexploitatie

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
SALDO RESERVE PER 1 januari	3.389	2.904	2.599	2.519	3.453	4.803	5.188
Bij: Rentetoevoeging (incl. rente resultaat, vanaf 2022 geen rentetoevoeging meer)	61	0	0	0	0	0	0
Bij: Bijdrage van Alg.res.							
Mutatie voorziening w egens verliezen	386	155					
Toevoeging conform resultaatbestemming (resultaten bouw grondexploitaties t-1)	1.470	1.940	4.020	934	1.350	385	
Af: inbreng landbouw grond Koemeer 2e fase	-102	0	0	0	0	0	0
Af: bijdrage in Algemene reserve (cfm iflo-methode)	-2.300	-2.400	-4.100	0	0	0	0
SALDO RESERVE PER 31 december	2.904	2.599	2.519	3.453	4.803	5.188	5.188
Voorgestelde storting in t+1, zijnde resultaat bouw grondexploitatie	1.940	4.020					
Saldo inclusief voorgestelde storting	4.844	6.619					
Minimale omvang budfer volgens grondnota	2.500	2.500					
Tekort (-) danw el overschot (+)	2.344	4.119					
Voorstel tot afroming t+1 (afgerond)	2.400	4.100					

7.5 Risico's

Grondexploitaties algemeen

Bij grondexploitaties waar de gemeente een actieve grondpolitiek voert en grondaankopen verricht loopt de gemeente risico's. Deze zijn het gevolg van langdurige looptijd van plannen en planvorming, inschatting van parameters, marktwerking en betrokkenheid van partijen en hiermee corresponderende belangen. Het is niet erg dat deze risico's gelopen worden mits men bewust is van aanwezige risico's en deze goed "gemonitord" worden. Risico's zijn niet louter negatief. De definitie van een risico is dan ook een mogelijke gebeurtenis die een negatieve (bedreiging) of positieve (kans) invloed kan hebben op het realiseren van de strategie, doelstellingen of uitkomsten van de grondexploitatie. Hierbij moet gedacht worden aan bijvoorbeeld effecten van rentestijgingen, inflatie en planvertragingen. Bij het maken van plannen en bij (grond) onderhandelingen wordt steeds rekening gehouden met mogelijke effecten van planvertragingen, fluctuaties van grondprijzen en toename van rentekosten door meerdere varianten en scenario's door te rekenen om weloverwogen beslissingen te kunnen nemen. In de fasering van de grondexploitaties is rekening gehouden met een reële uitgifte uitgaande van de huidige marktomstandigheden.

Kempisch bedrijvenpark

De gemeente Eersel is voor 25% eigenaar van de gemeenschappelijke regeling Kempisch Bedrijven Park(KBP). Dit betekent ook dat zij voor 25% de risico's draagt van het KBP. Jaarlijks wordt door het KBP de jaarrekening opgesteld welke vanaf 2018 gecontroleerd wordt door Crowe Foederer te Eindhoven.

Ultimo 2022 is voor 64,84 ha. bedrijfskavels verkocht en geleverd. Van de 4,1 ha nog uit te geven gronden is voor 0,2 ha een koopovereenkomst gesloten. In 2022 is er voor een bedrag van € 8.884.000,-- aan opbrengsten gerealiseerd en de uitgaven in 2022 bedragen € 1.010.000,--.De tussentijdse winstneming bedraagt conform het BBV € 1.312.000,--.

De boekwaarde ultimo 2021 ad € 9,4 miljoen daalt door bovenstaande mutaties met € 6,2 miljoen naar € 3,2 miljoen ultimo 2022. Net als voorgaand jaar wordt de tussentijdse winstneming in 2022 toegevoegd aan het eigen vermogen. Het totale eigen vermogen ultimo 2022 bedraagt € 14 miljoen, dit inclusief de onttrekking van € 3.700.000,-- inzake de winstuitkering in 2022. Per saldo bedraagt de boekwaarde verminderd met het eigen vermogen derhalve -€ 10,9 miljoen. Het bestuur van het KBP zal bij de vaststelling van de jaarrekening 2022 ook komen met een voorstel voor winstuitkering aan de deelnemende gemeente.

Het KBP heeft in de “Memo grondexploitatie 2023” de grondexploitatie van het KBP geraamd op een positieve eindwaarde van € 19,3 miljoen. Dit is inclusief de € 3,7 miljoen die reeds aan de deelnemende gemeenten is uitgekeerd.

In 2023 wordt er een liquidatieplan opgesteld waarin de afwikkeling c.q. overdracht aan de gemeente Bladel wordt geregeld. Dit najaar zal in een tussentijdse rapportage stand van zaken worden weergegeven waarbij een verdere winstuitkering zal worden voorgelegd.

7.6 Beheer overige gronden
Gemeente Eersel heeft een viertal soorten pacht, te weten:

- erfpacht gemeentebossen;
- erfpacht landbouwgronden;
- meerjarige/reguliere pacht;
- geliberaliseerde pacht.

Circa 500 ha. gemeentebossen zijn vanaf 1980 in erfpacht bij Staatsbosbeheer voor de duur van 50 jaar (tot 2030) met een verlengingsmogelijkheid van 25 jaar. In 2018 is er een oppervlakte van circa 195 hectare (ha). onttrokken aan erfpacht en hierdoor terug in volle eigendom en beheer van de gemeente Eersel gekomen. De oppervlakte erfpacht Staatsbosbeheer is nu nog circa 303 ha.

Het aantal in erfpacht uitgegeven kavels landbouwgrond (vier overeenkomsten) heeft betrekking op een totale oppervlakte van circa 25,6 ha. De erfpachtcanon wordt jaarlijks aangepast op basis van de veranderpercentages die worden vastgesteld door de Rijksoverheid.

Gemeente Eersel heeft op 1 januari 2023 een landbouwareaal van ongeveer 237 ha (exclusief erfpachtgronden). Van deze 237 ha wordt ongeveer 165 ha meerjarig/regulier verpacht. De pachtsom wordt jaarlijks aangepast op basis van de veranderpercentages. De veranderpercentages hebben een wettelijke status en werken om deze reden van rechtswege door in de pachtovereenkomsten.

De overige gronden, circa 71 hectare, worden van jaar tot jaar verpacht (geliberaliseerde pacht). De geliberaliseerde pachtprijzen zijn vrij. Gemeente Eersel vraagt vanaf 1 januari 2020 voor haar percelen groter dan 1 ha een pachtprijs van € 1.100,-- of € 1.400,-- per hectare per jaar. De hoogte van de pachtprijs is afhankelijk van de vorm, ligging, oppervlakte en kwaliteit van de kavel. Voor de percelen kleiner dan 1 ha betalen de pachters een prijs van € 750,-- per hectare per jaar.

JAARREKENING

Overzicht van baten en lasten

	Begroting 2022					Realisatie 2022			Saldo
	primitief		na wijziging						begr 2022
Programma's:	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	-/- rek 2022
Progr 00 Sociale voorzieningen	7.055.866	2.353.250	8.014.220	2.269.229	5.744.991	7.661.720	2.110.226	5.551.494	193.497
Progr 01 Maatsch. dienstverl. en gezondheid	11.584.561	236.179	14.392.599	246.179	14.146.420	12.285.911	198.538	12.087.373	2.059.047
Progr 02 Onderwijs en educatie	1.280.228	186.783	1.782.025	554.100	1.227.925	1.471.787	254.129	1.217.659	10.266
Progr 03 Ruimt. ordening en volkshuisvesting	7.890.787	8.647.587	10.004.288	11.929.476	-1.925.188	15.390.566	15.290.986	99.580	-2.024.768
Progr 04 Milieu	4.053.780	4.079.867	5.033.126	4.328.965	704.161	4.514.592	4.251.033	263.559	440.602
Progr 05 Veiligheid	1.706.137	173.380	1.713.637	173.380	1.540.257	1.691.788	211.515	1.480.274	59.983
Progr 06 Verkeer en vervoer	3.243.651	99.000	3.951.523	99.000	3.852.523	3.425.173	200.889	3.224.285	628.238
Progr 07 Cultuur, sport en recreatie	1.824.607	109.507	2.835.875	109.507	2.726.368	2.662.281	590.399	2.071.883	654.485
Progr 08 Economische structuur	630.986	430.114	1.770.866	1.247.345	523.521	1.631.143	1.106.930	524.213	-692
Progr 09 Bestuur en organisatie	1.805.901	181.445	2.052.946	216.445	1.836.501	1.786.885	427.572	1.359.313	477.188
Progr 10 Algemene baten en lasten	910.154	32.500	478.060	32.500	445.560	312.003	4.095.957	-3.783.954	4.229.514
Progr 11 Overhead	5.533.452	245.888	6.422.274	225.188	6.197.086	6.428.954	426.109	6.002.845	194.241
Totaal programma's	**47.520.110**	**16.775.500**	**58.451.439**	**21.431.314**	**37.020.125**	**59.262.804**	**29.164.281**	**30.098.522**	**6.921.603**
Algemene dekkingsmiddelen:									
Lokale heffing, waarvan de besteding niet gebonden is	0	4.640.500	0	4.685.312	-4.685.312	0	4.682.997	-4.682.997	-2.315
Algemene uitkeringen	0	28.647.025	0	33.956.417	-33.956.417	0	34.443.962	-34.443.962	487.545
Dividend	4.039	150.000	4.039	275.000	-270.961	1.462	275.928	-274.466	3.505
Totaal algemene dekkingsmiddelen	**4.039**	**33.437.525**	**4.039**	**38.916.729**	**-38.912.690**	**1.462**	**39.402.886**	**-39.401.424**	**488.734**
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	60.237	0	60.237	-60.237
Totaal saldo van lasten en baten	**47.524.149**	**50.213.025**	**58.455.478**	**60.348.043**	**-1.892.565**	**59.324.503**	**68.567.168**	**-9.242.665**	**7.350.100**
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	3.540.081	1.266.400	19.354.736	20.284.356	-929.620	7.851.314	10.092.984	-2.241.670	1.312.050
Het geraamde versus gerealiseerde resultaat	**51.064.230**	**51.479.425**	**77.810.214**	**80.632.399**	**-2.822.185**	**67.175.817**	**78.660.152**	**-11.484.335**	**8.662.150**

Overzicht incidentele baten en lasten

Programma/ onderwerp	Lasten (€)	Baten (€)	
Programma 0			
SPUK Statushouders	16.072	16.072	De gemeente Eersel heeft voor het jaar 2022 een specifieke uitkering inburgering (SPUK) ontvangen ter hoogte van € 119.788,--. Deze geoormerkte rijksmiddelen zijn bestemd voor kosten die we als gemeente maken voor o.a. inburgeringslessen en maatschappelijke begeleiding. De geraamde inkomsten en uitgaven zijn met € 119.788,-- verhoogd voor 2022. In 2022 is € 16.072,-- uitgegeven aan lasten voor inburgering statushouders.
Leefgeld Oekraïne	215.275		Vluchtelingen uit Oekraïne ontvangen leefgeld zolang zij nog niet werken. De kosten zijn volledig door de Rijksoverheid vergoed en zijn opgenomen bij de begrotingspost 'Tijdelijke huisvesting vluchtelingen'.
Programma 2			
Energiearmoede (reserve)	40.000		Bij de vaststelling op 3 november 2022 van de begroting 2022 is via een amendement € 1.000.000,-- beschikbaar gesteld voor energiearmoede. De dekking vindt plaats door middel van een onttrekking uit de algemene reserve. In 2022 is er een voorschot van € 40.000,-- verstrekt voor de tegemoetkoming in energiekosten.
Programma 3			
Tijdelijke huisvesting Oekraïne	703.057	2.220.352	We verzorgen opvang van vluchtelingen uit Oekraine in gemeentelijke opvanglocaties en ondersteunen in particuliere opvang.
Winstneming grondexploitatie		4.019.971	Het saldo van de bouwgrondexploitatie is in 2022 geraamd op € 2.907.518,-- positief (zie ook de storting). Het werkelijke saldo betreft € 4.019.971,-.
Anterieure overeenkomsten		192.095	De incidentele opbrengst van € 192.095,-uit anterieure overeenkomsten is toegevoegd aan de reserve bovenwijkse voorzieningen.
Voorziening BGE 2022	155.013		De bijstelling van de het resultaat op eindwaarde van de bouwgrondexploitatie Steensel Noord en Koemeersdijk. Zie paragraaf 7 grondbeleid.
Bebossing	78.557		Het resultaat van € 78.557,-- negatief met betrekking tot beheer van bossen en natuurterreinen is een incidenteel resultaat. Vanuit de bestemmingsreserve egalisatie bebossing wordt dit negatieve resultaat gestort in de exploitatie om dit tekort aan te vullen.
Ruimte voor ruimte		100.000	Er is een ruimte voor ruimte titel verkocht en toegevoegd aan de reserve.
Reserve compensatie bossen		36.000	Bestemmingsreserve compensatie bossen, welke bij de jaarrekening 2020 is opgeheven, Is opnieuw ingesteld en hier is een storting in gedaan van € 36.000,- in verband met de verkoop van een solitair bosperceel.
Programma 4			
SPUK Duurzaamheid	76.700	76.700	Voor de bestrijding van energiearmoede hebben we incidentele middelen ontvangen. Hier staan gemaakte kosten tegenover.
Programma 7			
SPUK ijsbanen en zwembaden	28.690	28.690	We hebben incidentele kosten gemaakt voor het zwembad, waarvoor we gecompenseerd zijn.
Programma 8			
Grondtransacties	551.262	391.850	De gemeente heeft een aantal percelen aangekocht, verkocht en geruild.
Corona toegangsbewijzen	20.000	20.000	In 2022 hebben we nog kosten gemaakt voor de corona-toegangsbewijzen. Hiervoor zijn we gecompenseerd.
Winstuitkering KBP		91.263	In 2022 hebben we een winstuitkering vanuit de grondexploitaties KBP ontvangen.

Programma algemene baten en lasten			
Extra subsidie Kempenmuseum	46.000		Vanuit exploitatieoogpunt zijn de afgelopen járen (2020 en 2021) vanwege coronaperikelen zeer teleurstellend verlo-pen. Ondanks financiële tegemoetkomingen van de gemeente voor de periode 2020 tot 1-7-2021 zijn de financiële reserves van het Kempenmuseum zeer zwaar onder druk gezet. Een en ander heeft ertoe geleid dat het Kempenmu-seum bij ongewijzigd beleid en zonder gemeentelijke ondersteuning omstreeks mei 2022 zou zijn uitgeteld.
Programma Overhead			
GRSK	34.570		Incidentele lasten GRSK worden gedekt uit de algemene reserve.
Kempenplus	85.000		Conform de begroting 2022 van Kempenplus zijn er enkel nog incidentele lasten voor het jaar 2022 van € 85.000. Deze zijn onttrokken uit de bestemmingsreserve Kempenplus.
Totaal incidentele baten en lasten	**2.232.456**	**7.068.388**	

Incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	Toevoeging (€)	Onttrekking (€)	Omschrijving
Algemene reserve omgevingswet	260.000		Betreft een storting van resterende middelen et betrekking tot de Omgevingswet in de reserve.
GRSK		34.570	Incidentele lasten GRSK worden gedekt uit de algemene reserve.
Algemene reserve Extra subsidie Kempenmuseum		46.000	Vanuit exploitatieoogpunt zijn de afgelopen járen (2020 en 2021) vanwege coronaperikelen zeer teleurstellend verlopen. Ondanks financiële tegemoetkomingen van de gemeente voor de periode 2020 tot 1-7-2021 zijn de financiële reserves van het Kempenmuseum zeer zwaar onder druk gezet. Een en ander heeft ertoe geleid dat het Kempenmuseum bij ongewijzigd beleid en zonder gemeentelijke ondersteuning omstreeks mei 2022 zou zijn uitgeteld.
Algemene reserve energiearmoede		40.000	Bij de vaststelling op 3 november 2022 van de begroting 2022 is via een amendement € 1.000.000 beschikbaar gesteld voor energiearmoede. De dekking vindt plaats door middel van een onttrekking uit de algemene reserve. In 2022 is er een voorschot van € 40.000 verstrekt voor de tegemoetkoming in energiekosten.
Winstneming grondexploitatie	4.019.971		Het saldo van de bouwgrondexploitatie is in 2022 geraamd op € 2.907.518,-- positief (zie ook de storting). Het werkelijke saldo betreft € 4.019.971,-- Dit resultaat wordt aangemerkt als incidentele baat.
Voorziening BGE 2022		155.013	De bijstelling van de het resultaat op eindwaarde van de bouwgrondexploitatie Steensel Noord en Koemeersdijk. Zie paragraaf 7 grondbeleid.
Toevoeging afrekening anterieure overeenkomst	83.295		De geraamde incidentele opbrengst van € 10.000,-- uit anterieure overeenkomst is een werkelijke baat geworden is toegevoegd aan de reserve bovenwijkse voorzieningen.
Instellen BR Compensatie Bossen	36.000		Bestemmingsreserve compensatie bossen, welke bij de jaarrekening 2020 is opgeheven, Is opnieuw ingesteld en hier is een storting in gedaan van € 36.000,- in verband met de verkoop van een solitair bosperceel.

Compensatie landbouwgronden	344.846	128.250	Onttrekking: € 128.250,-- onttrokken uit de reserve landbouw-compensatiefonds in verband met de aankoop van een aantal land-bouwpercelen (zie programma 8 exploitatie lasten). Toevoeging: € 16.000,-- gestort in bestemmingsreserve landbouwcompensatiefonds i.v.m. onttrekking landbouwgrond voor het plaatsten van een parkeervoorziening in Knegsel. € 24.544,-- gestort in bestemmingsreserve landbouwcompensatiefonds i.v.m. onttrekking landbouwgrond voor project Levende Beerze. € 125.250 Storting in bestemmingsreserve landbouwcompensatiefonds i.v.m. een grondruiling van het project reconstructie knegselsedijk. € 345.563,-- Storting in bestemmingsreserve landbouwcompensatiefonds i.v.m. het aanplanten van percelen met bos. Ten laste van Project bos en boom. € 166.511,-- onttrokken uit de bestemmingsreserve landbouwcompensatiefonds in verband met de grondruiling met waterschap De Dommel (zie programma 8 Mutaties exploitatie lasten).
Egalisatie bossen/ natuurterreinen t.l.v. BR bebossing		78.557	Het resultaat van € 78.557,-- negatief met betrekking tot beheer van bossen en natuurterreinen is een incidenteel resultaat. Vanuit de bestemmingsreserve egalisatie bebossing wordt dit negatieve resultaat gestort in de exploitatie om dit tekort aan te vullen
Overboeking reserve afval naar voorziening egalisatie afval		415.248	Omdat afvalstoffenheffing, net als rioolheffing, geld van de burgers is in een gesloten financiering, moet een overschot hierop worden gezien als vreemd vermogen. Een bestemmingsreserve kan in principe vrij besteed worden door de gemeenteraad en het doel van deze gelden is om deze in te zetten om een eventueel negatief resultaat afval te egaliseren.
BR Sociaal domein		85.000	Conform de begroting 2022 van Kempenplus zijn er enkel nog incidentele lasten voor het jaar 2022 van € 85.000. Deze zijn onttrokken uit de bestemmingsreserve Kempenplus.
BR Kwaliteitsverbetering buitengebied	100.000	36.200	Er is een ruimte voor ruimte titel verkocht en toegevoegd aan de reserve. Onttrekking is gedaan voor de sloopsubsidieregeling.
BR Vereveningsfonds sociale woningbouw, bijdrage exploitatie en planschade	108.800		Betreft diverse stortingen voor planschades en exploitatiebijdrages.
Duurzaamheid klimaatakkoord	181.000		Met de meicirculaire 2022 heeft de gemeente Eersel € 181.000,-- ontvangen in het kader van de uitvoeringskosten voor het klimaatakkoord. Het betreft vooralsnog een eenmalige bijdrage. Deze bijdrage was bij het vaststellen van de begroting 2022 nog niet in beeld. De € 181.000,-- kon daarom in het lopende begrotingsjaar niet worden ingezet voor projecten. De € 181.000,-- ontvangen Rijksmiddelen zijn toegevoegd aan de bestemmingsreserve Duurzaamheid. Op deze manier kan de bijdrage dienen als dekking voor incidentele projecten.
Totaal incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	5.133.912	744.812	

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Reserves ter dekking structurele lasten Bedragen in €	Toevoegingen	Onttrekkingen	Omschrijving
Algemene reserve	0	1.066.042	Beschikking ter dekking kapitaallasten
BR Rood met Groenfonds	0	2.600	Beschikking ter dekking kapitaallasten
BR Tennisvereniging Eresloch	0	50.000	Aflossing lening Eresloch
BR Rehabilitatie wegen	0	81.040	Beschikking ter dekking kapitaallasten
BR Decentrale onderwijshuisvesting	180.439	0	Storting t.o.v. budget
BR Bebossing (egalisatie)	0	78.557	Mutatie bosbeheer
BR Kwaliteitsverbetering buitengebied	0	215.817	Beschikking ter dekking kapitaallasten
BR SDE subsidie	6.193	0	Storting 40% ontvangen SDE subsidie
BR Verduurzaming zwembad De Albatros	0	77.857	Beschikking ter dekking kapitaallasten
Egalisatiereserve bruto-methode afschrijving	0	327.681	Beschikking ter dekking kapitaallasten
Egalisatiereserve bruto-methode rentedeel	0	16.714	Beschikking ter dekking kapitaallasten
Totaal	**186.632**	**1.916.308**	

Overige toelichting

Eigen bijdrage van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)
Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. Het CAK verstrekt aan de gemeenten een totaaloverzicht waarbij maandelijks afstorting plaatsvindt van de geïncasseerde bijdragen.

Gemeenten kunnen op deze overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen Wmo-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.
Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. De gemeente zal deze onzekerheid in de jaarstukken moeten noemen, ook al ligt de oorzaak niet bij de gemeente.

Wet Normering Topinkomens (WNT) verantwoording 2022 Gemeente Eersel
De WNT is van toepassing op Gemeente Eersel. Het voor de Gemeente Eersel toepasselijke Algemeen bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000,--.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2022 **bedragen x € 1**	**H.M.L. Offermans**	**J.W.G. van Bree**
Functiegegevens[5]	Secretaris	Griffier
Aanvang[6] en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)[7]	1,0	0,89
Dienstbetrekking?[8]	ja	ja
Bezoldiging[9]		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	108.239,59	78.151,09
Beloningen betaalbaar op termijn	18.212,28	13.193,28
Subtotaal	*126.451,87*	*91.344,37*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum[10]	216.000,00	192.000,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag[11]	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	*126.451,87*	*91.344,37*
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan[12]	N.v.t. N.v.t.	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling[13]	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021[14]		
bedragen x € 1	**H.M.L. Offermans**	**J.W.G. van Bree**
Functiegegevens[5]	Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)[7]	1,0	0,89
Dienstbetrekking?[8]	ja	ja
Bezoldiging[9]		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	101.892,60	73.643,13
Beloningen betaalbaar op termijn	18.322,32	13.281,48
Subtotaal	*120.214,92*	*86.924,61*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum[10]	209.000,00	186.010,00
Bezoldiging	120.214,92	86.924,61

Balans

Balans debet		
Omschrijving ACTIVA	boekw aarde per 31-12-2022	boekw aarde per 31-12-2021
Immateriële vaste activa		
-Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en saldo agio/disagio	0	0
-Kosten van onderzoek en ontw ikkeling	407.783	282.030
-Bijdragen aan activa in eigendom derden	46.555	48.057
	454.338	330.087
Materiële vaste activa		
-Met economisch nut		
-Gronden en terreinen	1.775.216	1.814.811
-Woonruimten	130.939	133.469
-Bedrijfsgebouw en	23.178.126	22.922.075
-Grond-/w eg-/w aterbouw kundige w erken	3.025.277	2.258.459
-Investeringen (w aarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan w orden geheven)	16.299.125	16.569.131
-Vervoermiddelen	106.127	117.539
-Machines, apparaten en installaties	302.356	302.159
-Overige materiële vaste activa	153.068	171.379
	44.970.234	44.289.022
-In de openbare ruimte met maatschappelijk nut		
-Gronden en terreinen	31.037	19.200
-Woonruimten	0	0
-Bedrijfsgebouw en	602.245	36.361
-Grond-/w eg-/w aterbouw kundige w erken	8.762.358	6.040.142
-Vervoermiddelen	0	0
-Machines, apparaten en installaties	667.810	402.098
-Overige materiële vaste activa	54.373	0
	10.117.823	6.497.801
Totaal materiële vaste activa	55.088.057	50.786.823
Financiële vaste activa		
-Deelnemingen	809.410	809.410
-Overige langlopende leningen	42.519	97.594
Totaal financiële activa	851.929	907.004
TOTAAL VASTE ACTIVA	*56.394.324*	*52.023.914*
Voorraden		
-Onderhanden w erk, w aaronder bouw gronden in exploitatie	-2.599.017	1.735.050
	-2.599.017	1.735.050
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
-Vorderingen op openbare lichamen	5.491.026	5.399.759
-Verstrekte kasgeldleningen	0	0
-Schatkistbankieren	34.700.117	29.839.117
-Overige vorderingen	2.318.665	1.656.305
	42.509.808	36.895.181
Liquide middelen		
-Kas	3.362	1.628
-Bank	250.697	274.779
	254.059	276.407
Overlopende activa		
-Nog te ontvangen voorschotten spec doeluitkeringen Europese overheidslichamen	0	0
-Nog te ontvangen voorschotten spec doeluitkeringen Rijk	0	0
-Nog te ontvangen voorschotten spec doeluitkeringen ov Ned overheidslichamen	0	0
-Nog te verhalen	5.023.037	3.107.584
-Overige vooruitbetaald	660.047	578.588
-Ov. transitorische/anticipatieposten	191.142	24.961
	5.874.226	3.711.133
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	*46.039.076*	*42.617.771*
Totaal activa	**102.433.400**	**94.641.685**

Balans credit		
Omschrijving PASSIVA	boekw aarde per 31-12-2022	boekw aarde per 31-12-2021
Eigen vermogen		
Algemene reserves		
-Algemene reserves	26.353.712	26.484.073
Bestemmingsreserves		
-Bestemmingsreserves	23.927.448	20.928.666
Saldo van rekening		
-Gerealiseerd resultaat	11.484.336	5.110.091
Totaal eigen vermogen	61.765.496	52.522.830
Voorzieningen		
-Voorzieningen	21.424.813	20.905.318
Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar en langer		
Onderhandse leningen		
-Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	7.093.333	7.900.000
Waarborgsommen	320.323	23.952
	7.413.656	7.923.952
TOTAAL VASTE PASSIVA	*90.603.965*	*81.352.100*
Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
-Bank	0	0
-Kasgeldleningen	0	0
-Overige schulden	4.411.374	3.270.606
	4.411.374	3.270.606
Overlopende passiva		
-Vooruitontvangen specifieke doeluitkeringen Europese overheidslichamen	0	0
-Vooruitontvangen specifieke doeluitkeringen Rijk	749.616	1.829.244
-Vooruitontvangen specifieke doeluitkeringen ov Ned overheidslichamen	1.781.356	3.370.086
-Nog te betalen	1.642.533	2.240.621
-Overige vooruitontvangen	365.855	148.842
-Ov. transitorische/anticipatieposten	2.878.703	2.430.182
	7.418.063	10.018.975
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	*11.829.437*	*13.289.581*
Totaal passiva	**102.433.402**	**94.641.681**
Totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen zijn verstrekt	63.467.200	67.760.200

Toelichting balans

Activa

Vaste activa
De waardering van de vaste activa geschiedt op basis van historische kostprijs (aanschafwaarde exclusief BTW), waarbij duurzame waardevermindering onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking wordt genomen. De vaste activa zijn uitgesplitst in een drietal componenten te weten: immateriële, materiële en financiële activa.

De betekenis van materiële en financiële activa spreekt voor zich. Het begrip "immateriële" activa is minder gemakkelijk te definiëren. Immateriële vaste activa zijn de activa die, in tegenstelling tot de materiële vaste activa, niet stoffelijk (niet tastbaar) en, in tegenstelling tot de financiële vaste activa, niet financieel van aard zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling zijn een voorbeeld van immateriële vaste activa.
Onder de immateriële activa zijn o.a. bijdragen in de restauratiekosten van enkele monumenten en onderzoekskosten (o.a. voor het regionaal bedrijventerrein) geboekt, waarbij bijdragen aan activa van derden worden geactiveerd indien de daadwerkelijke investering bijdraagt aan de publieke taak.

De materiële activa zijn in de balans uitgesplitst in investeringen met een economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.
Investeringen met een economisch nut zijn investeringen, die verhandelbaar zijn of waar de gemeente inkomsten mee kan genereren (b.v. heffing rioolrechten). Indien een investering niet voldoet aan bovenstaande criteria dan betreft het een investering met een maatschappelijk nut (b.v. wegen). Investeringen moeten worden geactiveerd.

Naast deze uitsplitsing vallen de materiële activa uiteen in een aantal onderdelen te weten: gronden en terreinen, woonruimten, bedrijfsgebouwen, grond-/weg-/waterbouwkundige werken, vervoermiddelen, machines, apparaten en installaties en overige. Deze uitsplitsing is voorgeschreven en is met name bedoeld voor de rapportages aan het CBS. In 2014 is er vanuit de BBV een nieuwe categorie toegevoegd voor investeringen waarvoor ter dekking van de kosten een heffing kan worden geheven.

Ten aanzien van de afschrijvingen worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:
- In principe wordt lineair afgeschreven; annuïtair afschrijven wordt beschouwd als een afwijking van de standaard en moet te allen tijde expliciet gemotiveerd worden;
- Immateriële vaste activa worden afgeschreven in maximaal 5 jaar, of maximaal gelijk aan de looptijd van de lening, of maximaal gelijk aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt;
- (Materiële) investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut moeten door een wijziging in de BBV vanaf 2017 worden geactiveerd.

Voor investeringen met een economisch nut gelden de volgende afschrijvingstermijnen:
- Gebouwen (exclusief grond)
  - permanent: nieuwbouw/verbouw 40 jaar
  - semi-permanent (noodlokalen) 15 jaar
- Installaties (o.a. cv.) 15 jaar
- Meubilair/inventaris gebouwen 20 jaar
- Onderwijsleerpakket 10 jaar
- Brandveiligheidsvoorz./inbraak- en brandbeveiliging 15 jaar
- Gymmateriaal 25 jaar
- Vervoermiddelen 8 jaar
- Overig materieel beheer en uitvoering 5 jaar
- Kantoorapparatuur:
  - Computerapparatuur/hardware 3 jaar
  - Software 5 jaar
  - Bekabeling netwerk 10 jaar
- Rioleringen conform GRP

Op gronden wordt niet afgeschreven.

Immateriële vaste activa
Het verloop van deze post is als volgt:

Immateriële vaste activa Bedragen in €	Balans 31-12-2021	Desinvestering	Investering	Bijdragen □ van derden	Afschrijvingen	Afwaarderingen	Balans 31-12-2022
Onderzoek en ontwikkeling	282.029	0	1.616.205	557.331	933.119	0	407.784
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	48.057	0	0	0	1.503	0	46.554
TOTAAL	**330.086**	**0**		**557.331**		**0**	**454.338**

Materiële vaste activa
Het verloop van deze post is als volgt:

Materiële vaste actva Bedragen in €	Balans 31-12-2021	Desinvestering	Investering	Bijdragen □ van derden	Afschrijvingen	Afwaarderingen	Balans 31-12-2022
Investeringen met economisch nut:							
Gronden en terreinen	1.814.811	0	345.563	0	385.158	0	1.775.216
Woonruimten	133.469	0	0	0	2.530	0	130.939
Bedrijfsgebouwen	22.922.074	0	1.354.820	25.000	1.073.768	0	23.178.126
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.258.458	0	853.120	0	86.301	0	3.025.277
Vervoermiddelen	117.539	0	20.933	0	32.346	0	106.126
Machines, apparaten en installaties	302.159	0	125.736	71.014	54.525	0	302.356
Overige materiële vaste activa	171.379	0	31.685	0	49.996	0	153.068
Subtotaal	*27.719.889*	*0*		*96.014*		*0*	*28.671.108*
Investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:							
Bedrijfsgebouwen	58.626	0	0	0	11.383	0	47.243
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	16.495.306	0	177.685	0	421.109	0	16.251.882
Overige materiële vaste activa	15.199	0	1.799	0	16.998	0	0
Subtotaal	*16.569.131*	*0*	*179.484*	*0*	*449.490*	*0*	*16.299.125*
Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut:							
Gronden en terreinen	19.200	0	512.157	141.026	359.295	0	31.036
Bedrijfsgebouwen	36.361	0	571.350	0	5.466	0	602.245
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	6.040.142	0	4.917.049	1.945.777	249.056	0	8.762.358
Machines, apparaten en installaties	402.098	0	350.215	21.000	63.503	0	667.810
Overige materiële vaste activa	0	0	89.966	1.066	34.527	0	54.373
Subtotaal	*6.497.801*	*0*	*6.440.737*	*2.108.869*	*711.847*	*0*	*10.117.822*
TOTAAL	**50.786.821**	**0**	**6.620.221**	**2.204.883**	**1.161.337**	**0**	**55.088.055**

Financiële vaste activa
Het verloop van deze post is als volgt:

Financiële vaste activa Bedragen in €	Balans 31-12-2021	Desinvestering	Investering	Bijdragen □ van derden	Afschrijvingen	Afwaarderingen	Balans 31-12-2022
Kapitaalverstrekkingen							
Deelnemingen	809.411	0	0	0	0	0	809.411
Gemeenschappelijke regelingen	0	0	0	0	0	0	0
Overige verbonden partijen	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	*809.411*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*809.411*
Verstrekte leningen							
Openbare lichamen	0	0	0	0	0	0	0
Woningbouw corporaties	0	0	0	0	0	0	0
Deelnemingen	0	0	0	0	0	0	0
Overige verbonden partijen	0	0	0	0	0	0	0
Overige langlopende leningen	97.594	0	0	55.075	0	0	42.519
Subtotaal	*97.594*	*0*	*0*	*55.075*	*0*	*0*	*42.519*
TOTAAL	**907.005**	**0**	**0**	**55.075**	**0**	**0**	**851.930**

Vlottende activa

Voorraden

In de paragraaf grondbeleid wordt onder andere per grondexploitatie een inschatting gemaakt van de nog te maken kosten en de te verwachte opbrengsten. Voor een verder toelichting op de voorraden gronden en de voorziening toekomstige negatieve saldi bouwgrondexploitatie verwijs ik u naar deze paragraaf.

Vlottende activa Bedragen in €	Balans 31-12-2021	Vermeerdering	Vermindering	Winstuitname / Vrijval voorz.	Balans 31-12-2022
Voorraden grond	3.732.777	931.118	9.960.131	4.019.971	-1.276.265
Voorziening voorraden grond	-1.997.728	0	519.964	155.013	-1.322.751
Totaal	**1.735.049**	**931.118**	**10.480.095**	**4.174.984**	**-2.599.016**

Voorraden grond Bedragen in €	Balans 31-12-2021	Vermeerdering	Vermindering	Winstuitname	Balans 31-12-2022
Meerheide II	193.756	123.725	5.681.746	3.100.000	-2.264.265
Steensel-Noord	464.858	55.106	519.964	0	0
Duizel-Noord	1.147.696	253.668	3.207.973	640.000	-1.166.609
Koemeersdijk	2.278.516	425.990	549.221	0	2.155.285
Rosheuvel	-138.880	32.278	1.226	107.828	0
Boterbogten	-208.241	36.099	0	172.142	0
De Poelenloop	-55.364	-727	0	0	-56.091
Eersel-West	50.437	4.979	0	0	55.416
Totaal	**3.732.778**	**931.118**	**9.960.130**	**4.019.970**	**-1.276.264**

Voozieningen voorraden grond Bedragen in €	Balans 31-12-2021	Vermeerdering	Vermindering	Vrijval	Balans 31-12-2022
Steensel-Noord	-542.903	0	519.964	22.939	0
Koemeersdijk	-1.454.824	0	0	132.074	-1.322.750
Totaal	**-1.997.727**	**0**	**519.964**	**155.013**	**-1.322.750**

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Het saldo van de kortlopende vorderingen is altijd vrij hoog. Dit komt doordat inkomsten, welke nog betrekking hebben op 2022, maar waarvan de bescheiden in 2023 zijn ontvangen, via de subadministratie "debiteuren" nog in 2022 zijn verantwoord. De financiële afwikkeling gebeurt echter in 2023. De belangrijkste openstaande vordering betreft de aangifte inzake het BTW-compensatiefonds. De financiële afwikkeling door de belastingdienst - een ontvangen gering voorschot buiten beschouwing gelaten - vindt pas medio van het jaar, volgend op het verslagjaar plaats. Ten aanzien van de aangifte over 2022 staat nog een totaalbedrag “open” van € 3.165.800,--.

Uitzettingen met looptijd ≤ 1 jaar Bedragen in €	Boekwaarde 31-12-2021	Balans 31-12-2022	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde 31-12-2022
Vorderingen op openbare lichamen	5.399.759	5.491.026	0	5.491.026
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet fido	0	0	0	0
Overige verstrekte kasgeldleningen	0	0	0	0
Uitzettingen in ’s Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	29.839.116	34.700.117	0	34.700.117
Rekening-courantverhouding met het Rijk	0	0	0	0
Rekening-courantverhoudingen met niet- financiële instellingen	0	0	0	0
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	0	0	0	0
Overige vorderingen	1.656.305	2.318.665	2.272	2.316.393
Overige uitzettingen	0	0	0	0
Totaal	**36.895.180**	**42.509.808**	**2.272**	**42.507.536**

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag[2]. Dit is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor de gemeente Eersel is dat € 1.021.285,--.

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2022 hebben geen overschrijdingen plaats gevonden van het drempelbedrag. In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2022 is geweest:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1021,2846**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**164**	**178**	**164**	**139**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	857	843	857	882
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	51.064			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	51.064			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1021,2846			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	14.758	16.189	15.079	12.803
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	164	178	164	139

Liquide middelen

De specificatie van deze post is als volgt:

Liquide middelen Bedragen in €	**Balans** **31-12-2021**	**Balans** **31-12-2022**
Kas	1.628	3.362
Banksaldi	274.779	250.697
Totaal	**276.407**	**254.059**

Overlopende activa

Hieronder zijn de (als) vooruitbetaalde (geboekte) bedragen verantwoord. Enkele grotere posten zijn de bijdragen, contributies en verzekeringen.
Tevens zijn onder de overlopende activa opgenomen de nog te verwachten inkomsten over 2022 en eventueel vorige jaren, waarvan op het moment van het opmaken van de jaarrekening het bedrag nog niet bekend was, of waarvan de nodige bescheiden nog niet waren ontvangen. Het gaat hier voornamelijk om de toeristenbelasting en aanslagen riool- en afvalstoffenheffing 3e termijn. Wanneer de exacte bedragen niet bekend zijn, wordt vooralsnog uitgegaan van het in de begroting geraamde bedrag, wat dan als “nog te ontvangen” wordt opgenomen.

2 De drempel is gelijk aan 2% van het begrotingstotaal als deze kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen, plus 0,2% van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat, met een minimum van € 1.000.000.

Overlopende activa Bedragen in €	**Balans** **31-12-2021**	**Balans** **31-12-2022**
Nog te ontvangen voorschotten spec doeluitkeringen Europese overheidslichamen	0	0
Nog te ontvangen voorschotten spec doeluitkeringen Rijk	0	0
Nog te ontvangen voorschotten spec doeluitkeringen ov Ned overheidslichamen	0	0
Nog te ontvangen overig	3.132.545	5.214.178
Vooruitbetaald	578.588	660.047
Totaal	**3.711.133**	**5.874.225**

Passiva

Eigen vermogen

Het verloop van de algemene reserve is als volgt:

Eigen vermogen Bedragen in €	Balans 31-12-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balans 31-12-2022
Algemene reserve	23.189.143	5.928.562	5.362.603	23.755.102
Resultaat na bestemming 2021	3.170.092		3.170.092	0
Resultaat na bestemming 2022		7.464.365		7.464.365
Algemene reserve grondexploitatie	2.903.598	1.940.000	2.244.987	2.598.611
Resultaat grondexploitatie 2021	1.940.000		1.940.000	0
Resultaat grondexploitatie 2022		4.019.971		4.019.971
Totaal algemene reserves	**31.202.833**	**19.352.898**	**12.717.682**	**37.838.049**
Totaal bestemmingreserves	**21.319.999**	**5.092.844**	**2.485.394**	**23.927.449**
Totaal eigen vermogen	**52.522.832**	**24.445.742**	**15.203.076**	**61.765.498**

Het totale jaarrekeningresultaat 2022 bedraagt € 11.484.335,--. Dit bestaat voor € 4.019.971,-- uit winstnemingen van bouwgrondexploitaties (zie paragraaf grondbeleid). De overige € 7.464.364,-- van het resultaat wordt toegelicht bij de diverse programma's.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2022 geconstateerd dat de stand van de algemene reserve en bestemmingsreserve in onze administratie niet aansluit met de staat van reserves. In totaliteit was er wel aansluiting, maar de algemene reserve was € 391.333,-- "te hoog" en de bestemmingsreserve voor hetzelfde bedrag te laag. Dit is in 2022 gecorrigeerd. Vandaar dat de balans 2021 voor dit onderdeel niet aansluit met bovenstaand overzicht.

Van de onttrekkingen uit de reserves heeft een bedrag van € 1.787.751,-- betrekking op de dekking van kapitaallasten (rente en afschrijving) van diverse investeringen. Het betreft de volgende reserves:

Reserves ter dekking kapitaallasten investeringen Bedragen in €	Onttrekkingen
Algemene reserve	1.066.042
Reserve bovenwijkse voorzieningen	-
BR Rood met Groenfonds	2.600
BR kapitaal dekkingsres vervanging wegen	81.040
BR Kwaliteitsverbetering buitengebied	215.817
BR Verduurzaming zwembad De Albatros	77.857
BR Duurzaamheidsfonds	-
BR kapitaal dekkingsres afschrijving	327.681
BR kapitaal dekkingsres rente	16.714
Totaal	**1.787.751**

Naam reserve	Doel			
Resultaat ná bestemming	N.v.t.			
Classificatie		Functie	Minimum	Maximum
Algemene reserve		Bufferfunctie		

Saldo 1 jan 2022	Toevoegingen 2022	Rente toerekening 2022	Onttrekkingen 2022	Saldo 31 dec 2022
3.170.092	7.464.365	0	-3.170.092	7.464.364

Naam reserve	Doel			
Algemene reserve (vrij besteedbaar)	Deze reserve maakt onderdeel uit van het w eerstandsvermogen en dient als buffer voor het opvangen van niet-structurele financiële risico's. Doordat de rente w ordt bijgeschreven hebben beschikkingen geen consequenties voor de exploitatie en is deze dus vrij besteedbaar.			
Classificatie		Functie	Minimum	Maximum
Algemene reserve		Bufferfunctie	3.500.000	

Saldo 1 jan 2022	Toevoegingen 2022	Rente toerekening 2022	Onttrekkingen 2022	Saldo 31 dec 2022
22.854.618	5.845.267	0	-5.362.603	23.337.282

Naam reserve	Doel			
Resultaat grondexploitatie	N.v.t.			
Classificatie		Functie	Minimum	Maximum
Algemene reserve		Bufferfunctie		

Saldo 1 jan 2022	Toevoegingen 2022	Rente toerekening 2022	Onttrekkingen 2022	Saldo 31 dec 2022
1.940.000	4.019.971	0	-1.940.000	4.019.971

Naam reserve	Doel			
Algemene reserve grondexploitatie	Deze reserve is bedoeld als buffer voor het opvangen van de financiële risico's, die kunnen voortvloeien uit de bouw grondexploitatie.			
Classificatie		Functie	Minimum	Maximum
Algemene reserve		Bufferfunctie	2.500.000	

Saldo 1 jan 2022	Toevoegingen 2022	Rente toerekening 2022	Onttrekkingen 2022	Saldo 31 dec 2022
2.903.598	1.940.000	0	-2.244.987	2.598.610

Naam reserve	Doel			
Bovenwijkse voorzieningen	Deze reserve is bedoeld voor het realiseren van voorzieningen, betrekking hebbende op méér dan één bouw grondexploitatieplan.			
Classificatie		Functie	Minimum	Maximum
Bestemmingsreserve (grondexploitatie)		Bestedingsfunctie		

Saldo 1 jan 2022	Toevoegingen 2022	Rente toerekening 2022	Onttrekkingen 2022	Saldo 31 dec 2022
334.525	83.295	0	0	417.820

Naam reserve	Doel			
BR Kunst	Reserve bedoeld voor dekking van uitgaven als gevolg van door de raad vastgestelde w erkplannen mbt beeldende kunst.			
Classificatie		Functie	Minimum	Maximum
Bestemmingsreserve		Bestedingsfunctie		

Saldo 1 jan 2022	Toevoegingen 2022	Rente toerekening 2022	Onttrekkingen 2022	Saldo 31 dec 2022
16.806	0	0	0	16.806

Naam reserve	*Doel*
BR Infrastructurele maatregelen/ duurzaam veilig	Reserve ter dekking van investeringen van infrastructurele aard, zoals w erkzaamheden in het kader van verkeersveiligheid, leefbaarheid en/of verfraaiing, een reconstructie of herinrichting alsmede voor maatregelen in het kader van Duurzaam Veilig; anders dan regulier onderhoud w egen. Dit komt ten laste van de voorziening onderhoud w egen.

Classificatie	*Functie*	*Minimum*	*Maximum*
Bestemmingsreserve	Bestedingsfunctie		

Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Rente toerekening 2022*	*Onttrekkingen 2022*	*Saldo 31 dec 2022*
2.873	0	0	-2.873	0

Naam reserve	*Doel*
BR Uitvoering DOP's	Deze reserve heeft als doel uitvoering van dorpsontw ikkelingsplannen, w aarvoor naar verw achting géén subsidie kan w orden verkregen, toch mogelijk te maken.

Classificatie	*Functie*	*Minimum*	*Maximum*
Bestemmingsreserve	Bufferfunctie		

Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Rente toerekening 2022*	*Onttrekkingen 2022*	*Saldo 31 dec 2022*
1.842	0	0	-1.842	-0

Naam reserve	*Doel*
BR Compensatie bossen	Deze reserve heeft ten doel het aantal HA bosgrond, dat in bezit is van de gemeente zoveel mogelijk te stabiliseren. Terzake van in dit kader gedane aan- of verkopen van bosgrond w ordt aan deze reserve onttrokken dan w el toegevoegd.

Classificatie	*Functie*	*Minimum*	*Maximum*
Bestemmingsreserve	Bestedingsfunctie		

Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Rente toerekening 2022*	*Onttrekkingen 2022*	*Saldo 31 dec 2022*
0	36.000	0	-36.000	0

Naam reserve	*Doel*
BR Rood met Groenfonds	Deze reserve dient ter verw erving van gronden en het ontw ikkelen en uitvoeren van plannen ter verbetering van de kw aliteit van het landschap (groen). Voeding gebeurt door middel van een bedrag per m2 uitgegeven grond voor stedelijke functies (rood) die ten koste gaan van het buitengebied. Als basis voor deze plannen geldt het landschapsontw ikkelingsplan en de nota "Rood met groen".

Classificatie	*Functie*	*Minimum*	*Maximum*
Bestemmingsreserve	Bestedingsfunctie		

Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Rente toerekening 2022*	*Onttrekkingen 2022*	*Saldo 31 dec 2022*
490.595	0	0	-2.600	487.995

Naam reserve	*Doel*
BR Tennisvereniging Eresloch	De reserve is gevormd ter dekking van de jaarlijkse rente en afschrijving van de aan de tennisvereniging Eresloch verstrekte geldlening.

Classificatie	*Functie*	*Minimum*	*Maximum*
Dekkingsreserve mbt investeringen	Financieringsfunctie		

Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Rente toerekening 2022*	*Onttrekkingen 2022*	*Saldo 31 dec 2022*
50.000	0	0	-50.000	0

Naam reserve	Doel
BR Rehabilitatie wegen	Deze reserve heeft ten doel het dekken van de kapitaallasten van het vervangen van wegen. Het vervangen van wegen is niét opgenomen in het onderhoudsplan ten behoeve van de voorziening onderhoud wegen.

Classificatie	Functie	Minimum	Maximum
Dekkingsreserve mbt investeringen	Financieringsfunctie		

Saldo 1 jan 2022	Toevoegingen 2022	Rente toerekening 2022	Onttrekkingen 2022	Saldo 31 dec 2022
1.697.169	585.188	0	-81.040	2.201.318

Naam reserve	Doel
BR Decentrale onderwijshuisvesting	Deze reserve is ingesteld om de verschillen tussen kapitaallasten op grond van het vastgestelde IHP en de bestaande activa ten opzichte van het voor een periode van 4 jaar vastgestelde budget te verrekenen. Iedere vier jaar wordt het IHP geactualiseerd en wordt het budget opnieuw vastgesteld en vindt eventuele afroming/aanvulling van het saldo plaats.

Classificatie	Functie	Minimum	Maximum
Dekkingsreserve mbt investeringen	Egalisatiefunctie		

Saldo 1 jan 2022	Toevoegingen 2022	Rente toerekening 2022	Onttrekkingen 2022	Saldo 31 dec 2022
1.355.256	180.439	0	0	1.535.695

Naam reserve	Doel
BR Compensatie landbouwgronden	Deze reserve heeft als doel het in de grondnota genoemde minimale areaal aan landbouwgrond te waarborgen. Noodzakelijke aankopen kunnen hieruit worden betaald.

Classificatie	Functie	Minimum	Maximum
Bestemmingsreserve	Bestedingsfunctie		

Saldo 1 jan 2022	Toevoegingen 2022	Rente toerekening 2022	Onttrekkingen 2022	Saldo 31 dec 2022
930.796	511.357	0	-294.761	1.147.392

Naam reserve	Doel
BR Egalisatie bebossing	Deze bestemmingsreserve is bedoeld om toekomstige verliezen op te vangen. Het exploitatiesaldo terzake van het beheer van bossen en natuurterreinen wordt jaarlijks ten gunste of ten laste van deze reserve gebracht, waardoor fluctuaties in de exploitatie worden geneutraliseerd, een en ander met inachtneming van het voor deze reserve vastgestelde maximum van 150.000,--. Het college is bevoegd om mutaties die samenhangen met de doelstelling van deze reserve zonder separaat raadsbesluit te verwerken.

Classificatie	Functie	Minimum	Maximum
Bestemmingsreserve	Egalisatiefunctie		150.000

Saldo 1 jan 2022	Toevoegingen 2022	Rente toerekening 2022	Onttrekkingen 2022	Saldo 31 dec 2022
121.104	0	0	-78.557	42.547

Naam reserve	Doel
BR Stimulering woningmarkt	De verlaging van de bestemmingsreserve volkshuisvesting door het SRE heeft in 2012 geresulteerd in een eenmalige uitkering. Aangezien deze vrijval dient te worden ingezet voor volkshuisvestelijke- of verstedelijkingsdoeleinden heeft de gemeenteraad bij de vaststelling van de jaarrekening 2012 besloten hiervoor een reserve te vormen.

Classificatie	Functie	Minimum	Maximum
Bestemmingsreserve	Bestedingsfunctie		

Saldo 1 jan 2022	Toevoegingen 2022	Rente toerekening 2022	Onttrekkingen 2022	Saldo 31 dec 2022
734	0	0	-734	-0

Naam reserve	*Doel*
BR Facilitaire zaken	Gemeente Eersel heeft tot en met 2013 een bonusbudget bij de WVK opgebouw d w aarmee de gemeente medew erkers van de WVK inhuurt en de WVK arbeidsintegratie bekostigt. De opbouw van dit bonusbudget is door het nieuw e groencontract met de WVK nagenoeg beëindigd. Het deel van het bonusbudget (90000,--) dat beschikbaar is voor de inhuur van WSW'ers t.b.v. facilitaire ondersteuning, is door WVK overgedragen. In 2014 heeft de gemeenteraad besloten om dit bedrag te storten in een nieuw te vormen bestemmingsreserve Facilitaire ondersteuning, w aaruit dan voor minimaal de komende 6 jaren de inhuurlasten van de WVK voor de inhuur door het team facilitaire zaken kunnen w orden voldaan.

Classificatie	*Functie*	*Minimum*	*Maximum*
Bestemmingsreserve	Bufferfunctie		

Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Rente toerekening 2022*	*Onttrekkingen 2022*	*Saldo 31 dec 2022*
1.103	0	0	-1.103	0

Naam reserve	*Doel*
BR Duurzaamheid	Er w ordt binnenkort een onderzoek ingesteld naar doelmatige investeringen in duurzaamheid. Daarom heeft de gemeenteraad in 2014 besloten tot het instellen van een nieuw e bestemmingsreserve "Duurzaamheid". De uit het onderzoek doelmatig blijkende investeringen kunnen ten laste hiervan w orden gebracht.

Classificatie	*Functie*	*Minimum*	*Maximum*
Bestemmingsreserve	Bestedingsfunctie		

Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Rente toerekening 2022*	*Onttrekkingen 2022*	*Saldo 31 dec 2022*
1.952	0	0	-1.952	0

Naam reserve	*Doel*
BR Afvalverw ijdering	Het saldo tussen de kosten terzake van de afvalverw ijdering en de opbrengsten van de afvalstoffenheffing w ordt jaarlijks gestort in/ onttrokken aan deze reserve.

Classificatie	*Functie*	*Minimum*	*Maximum*
Bestemmingsreserve	Bufferfunctie		

Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Rente toerekening 2022*	*Onttrekkingen 2022*	*Saldo 31 dec 2022*
415.248	0	0	-415.248	0

Naam reserve	*Doel*
BR Innovatie en uitvoering toekomstvisie	In onze toekomstvisie "Kempisch w onen in een w ereldregio" staat onder de noemer "21e-eeuw se cultuur" dat de gemeente Eersel ruimte geeft aan de netw erksamenleving: "Samen met partners stimuleert zij een duurzame, dynamische en innovatieve cultuur w aarbij initiatieven uit de kernen en uit de regio leidend zijn". Om die gew enste rol van stimulator w aar te kunnen maken zijn middelen nodig om snel en slagvaardig in te kunnen spelen op

Classificatie	*Functie*	*Minimum*	*Maximum*
Bestemmingsreserve	Bestedingsfunctie		

Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Rente toerekening 2022*	*Onttrekkingen 2022*	*Saldo 31 dec 2022*
32	0	0	-32	-0

Naam reserve	*Doel*
BR Gebiedsimpuls N69	In het kader van het Integraal gebiedsplan grenscorridor N69 heeft de gemeente Eersel een drietal projecten opgevoerd, te w eten het ontw ikkelen van natuur en landschap (*incl. w andelverbinding) in het Rundal, de aanleg van een vrijliggend fietspad tussen Steensel en Riethoven en de aanleg van een fiets- en w andelbrug tussen De Haagdoorn en Meerheide.

Classificatie	*Functie*	*Minimum*	*Maximum*
Bestemmingsreserve	Bestedingsfunctie		

Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Rente toerekening 2022*	*Onttrekkingen 2022*	*Saldo 31 dec 2022*
6.640	0	0	-6.640	-0

Naam reserve	Doel
BR Sociaal domein	Reserve dient als egalisatie om de forse schommelingen in de rijksuitkering als ook de uitgaven in de jaarrekening op te vangen. Aangezien hier sprake is van een open-eind-regeling waarbij de uitgaven fors kunnen oplopen, kunnen de kosten worden geëgaliseerd.

Classificatie	Functie	Minimum	Maximum
Bestemmingsreserve	Bufferfunctie		

Saldo 1 jan 2022	Toevoegingen 2022	Rente toerekening 2022	Onttrekkingen 2022	Saldo 31 dec 2022
2.041.329	0	0	-85.000	1.956.329

Naam reserve	Doel
BR Kwaliteitsverbetering buitengebied	Bij de vaststelling van de structuurvisie op 3 april 2012 is besloten om deze bestemmingsreserve in te stellen en te vullen met de provinciale teruggave van Ruimte-voor-ruimtegelden en met inkomsten uit de verplichte bijdragen voor landschapsinvestering bij

Classificatie	Functie	Minimum	Maximum
Bestemmingsreserve	Bestedingsfunctie		

Saldo 1 jan 2022	Toevoegingen 2022	Rente toerekening 2022	Onttrekkingen 2022	Saldo 31 dec 2022
888.494	100.000	0	-587.082	401.412

Naam reserve	Doel
BR SDE Subsidie	Deze bestemmingsreserve is bij het vaststellen van de 1e bestuursrapportage 2019 ingesteld. De bestemmingsreserve dient ervoor om de eerste 15 jaar elk jaar 40% van het ontvangen bedrag aan SDE subsidie te storten om vervolgens het 16e tot en met 25e jaar jaarlijks aan deze reserve een bedrag te onttrekken waardoor de SDE subsidie over 25 jaar wordt verdeeld

Classificatie	Functie	Minimum	Maximum
Bestemmingsreserve	Egalisatiefunctie		

Saldo 1 jan 2022	Toevoegingen 2022	Rente toerekening 2022	Onttrekkingen 2022	Saldo 31 dec 2022
23.522	6.193	0	0	29.715

Naam reserve	Doel
BR Gelden tbv toeristische sector	Deze bestemmingsreserve is bij het vaststellen van de jaarrekening 2018 ingesteld. De bestemmingsreserve dient ter dekking van toekomstige uitgave toeristische sector.

Classificatie	Functie	Minimum	Maximum
Bestemmingsreserve	Bestedingsfunctie		

Saldo 1 jan 2022	Toevoegingen 2022	Rente toerekening 2022	Onttrekkingen 2022	Saldo 31 dec 2022
140.155	0	0	-77.485	62.670

Naam reserve	Doel
BR Verduurzaming zwembad De Albatros	Deze bestemmingsreserve is bij het vaststellen van de begroting 2020 ingesteld. De bestemmingsreserve dient ter dekking van toekomstige investeringsuitgave zwembad.

Classificatie	Functie	Minimum	Maximum
Bestemmingsreserve	Bestedingsfunctie		

Saldo 1 jan 2022	Toevoegingen 2022	Rente toerekening 2022	Onttrekkingen 2022	Saldo 31 dec 2022
2.004.509	0	0	-77.857	1.926.653

Naam reserve	Doel
BR Vereveningsfonds sociale woningbouw	Reserve voor het waarborgen van het gemiddelde percentage sociale woningbouw, door middel van bijdragen uit de reserve voor ontwikkelingen die meer sociale woningbouw realiseren dan het beleidsuitgangspunt.

Classificatie	Functie	Minimum	Maximum
Bestemmingsreserve	Financieringsfunctie		

Saldo 1 jan 2022	Toevoegingen 2022	Rente toerekening 2022	Onttrekkingen 2022	Saldo 31 dec 2022
163.744	108.800	0	0	272.544

Naam reserve	*Doel*
BR Duurzaamheidsfonds	Reserve voor het waarborgen van het gemiddelde percentage sociale woningbouw, door middel van bijdragen uit de reserve voor ontwikkelingen die meer sociale woningbouw realiseren dan het beleidsuitgangspunt.

Classificatie	*Functie*	*Minimum*	*Maximum*
Bestemmingsreserve	Financieringsfunctie		

Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Rente toerekening 2022*	*Onttrekkingen 2022*	*Saldo 31 dec 2022*
291.889	431.000	0	0	722.889

Naam reserve	*Doel*
Egalisatiereserve bruto-methode afschrijving	Reserve voor het genereren van jaarlijkse vrijval terzake van ontvangen investeringsbijdragen/beschikkingen over reserves ter dekking van de kapitaallasten van bruto-investeringen. Komt alleen voor bij investeringen met economisch nut, niet zijnde vervangingsinvesteringen.

Classificatie	*Functie*	*Minimum*	*Maximum*
Dekkingsreserve mbt investeringen	Financieringsfunctie		

Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Rente toerekening 2022*	*Onttrekkingen 2022*	*Saldo 31 dec 2022*
9.574.092	1.579.577	0	-667.876	10.485.793

Naam reserve	*Doel*
Egalisatiereserve bruto-methode rentedeel	Reserve voor het genereren van jaarlijkse vrijval terzake van ontvangen investeringsbijdragen/beschikkingen over reserves ter dekking van de kapitaallasten van bruto-investeringen. Komt alleen voor bij investeringen met economisch nut, niet zijnde vervangingsinvesteringen.

Classificatie	*Functie*	*Minimum*	*Maximum*
Dekkingsreserve mbt investeringen	Financieringsfunctie		

Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Rente toerekening 2022*	*Onttrekkingen 2022*	*Saldo 31 dec 2022*
1.100.115	1.554.290	0	-16.714	2.637.691

Voorzieningen
De voorzieningen zijn apart in de balans opgenomen. Aangezien de aanwending ervan reeds bekend is, worden deze niet als eigen vermogen, maar als vreemd vermogen aangemerkt. Op grond van het BBV moet het saldo van een voorziening onderbouwd zijn en kan nimmer negatief zijn.

Ten behoeve van de onderbouwing van de saldi van de onderhoudsvoorzieningen per 31 december is bij de jaarrekening aansluiting gezocht met de (meerjaren-) onderhoudsplannen. Bij de overige voorzieningen is anderszins een onderbouwing van het saldo gemaakt.

Wanneer een voorziening per 31 december een negatief saldo vertoont dient het saldo t.l.v. de exploitatie te worden aangevuld. Per 31 december 2022 vertonen alle voorzieningen een positief saldo.

De voorzieningen laten het volgende verloop zien:

Voozieningen Bedragen in €	**Balans** **31-12-2021**	**Vermeerdering**	**Vermindering**	**Vrijval**	**Balans** **31-12-2022**
Totaal	**22.943.542**	**2.619.887**	**2.591.150**	**222.442**	**22.749.837**

Voor toekomstige te verwachten exploitatieverliezen op bouwgrondexploitaties is een voorziening gevormd van € 1.322.751,-- Op grond van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) dient deze echter op de waarde van de gronden in mindering te worden gebracht. Tevens dient de voorziening voor dubieuze debiteuren, ad € 2.272,-- in mindering te worden gebracht op de openstaande vorderingen. Op de balans is hierdoor onder voorzieningen een bedrag van € 21.424.813,-- opgenomen.

In navolging van voorgaande jaren wordt het voordelige of nadelige resultaat tussen de geraamde en de werkelijke kosten van de werkzaamheden uit de betreffende jaarschijf van de meerjarige onderhoudsplannen ten laste/gunste van de onderhoudsvoorzieningen en ten gunste/laste van de exploitatie gebracht.

De gemeente heeft per 31 december de volgende voorzieningen:

Naam voorziening	*Doel*
Voorziening gewezen wethouders	Deze voorziening voorziet in de middelen, die noodzakelijk zijn om de ten laste van de gemeente blijvende kosten w egens (toekomstige) verplichtingen terzake van gew ezen w ethouders te dekken.

Classificatie	*Functie*
Voorziening voor risico's en verplichtingen	Bestedingsfunctie

Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Onttrekking 2022*	*Vrijgevallen bedrag*	*Saldo 31 dec 2022*
284.347	12.823	36.347	0	333.517

Naam voorziening	*Doel*
Voorziening dubieuze debiteuren	Deze voorziening heeft als doel het ondervangen van het eventuele risico van niet betalen van openstaande vorderingen.

Classificatie	*Functie*
Voorziening voor risico's en verplichtingen	Bestedingsfunctie

Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Onttrekking 2022*	*Vrijgevallen bedrag*	*Saldo 31 dec 2022*
40.496	0	0	-38.224	2.272

Naam voorziening	*Doel*
Voorziening personele gevolgen organisatieontwikkelingen	Deze voorziening is in 2012 ingesteld ter dekking van de kosten van enkele medew erkers die als gevolg van organisatie-aanpassingen geheel of gedeeltelijk boven-formatief zijn gew orden.

Classificatie	*Functie*
Voorziening voor risico's en verplichtingen	Bestedingsfunctie

Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Onttrekking 2022*	*Vrijgevallen bedrag*	*Saldo 31 dec 2022*
109.277	0	0	0	109.277

Naam voorziening	*Doel*
Voorziening pensioenverplichting ex-bestuurders	Deze voorziening heeft ten doel het veilig stellen van de (door-)betalingsverplichtingen van ontvangen pensioenw aarde-overdrachten van ex-bestuurders.

Classificatie	*Functie*
Voorziening voor risico's en verplichtingen	Bestedingsfunctie

Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Onttrekking 2022*	*Vrijgevallen bedrag*	*Saldo 31 dec 2022*
2.910.537	1.869	-56.902	-160.195	2.695.309

Naam voorziening	*Doel*
Voorziening egalisatie resultaat afvalverw ijdering	Uitgangspunt voor het bepalen van het tarief voor de afvalstoffenheffing is kostendekkendheid. Eventuele afw ijkingen in de realisatie van de lasten of baten, w orden vereffend via deze voorziening. Voeding van de voorziening geschiedt aan de hand van overschotten uit een bepaalde jaar of uit een begrote dotatie.

Classificatie	*Functie*
Voorziening voor risico's en verplichtingen	Bestedingsfunctie

Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Onttrekking 2022*	*Vrijgevallen bedrag*	*Saldo 31 dec 2022*
0	519.637	-365.395	0	154.242

Naam voorziening	*Doel*
Voorziening verwerkingsovereenkomst restafval Attero	Voor de periode 2011 t/m 2017 heeft Attero een naheffing opgelegd voor het niet nakomen van de volumeplicht door het terugdringen van het restafval. Hiervoor is een juridische procedure gevoerd, welke in ons nadeel is uitgevallen. De verdeelsleutel van deze naheffing tussen de deelnemende gemeentes moet nog worden vastgesteld. Daarom is bij de jaarrekening 2022 een voorziening gevormd voor de maximale naheffing.

Classificatie	*Functie*
Voorziening voor risico's en verplichtingen	Bestedingsfunctie

Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Onttrekking 2022*	*Vrijgevallen bedrag*	*Saldo 31 dec 2022*
0	365.395	0	0	365.395

Naam voorziening	*Doel*
Voorziening toekomstige negatieve saldi bouwgrondexploitatie	Deze voorziening is bij besluit van 31 januari 2013 in het leven geroepen ter dekking van te verwachten negatieve saldi bij afwikkeling van bestaande bouwgrondexploitatieplannen.

Classificatie	*Functie*
Voorziening voor risico's en verplichtingen	Bestedingsfunctie

Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Onttrekking 2022*	*Vrijgevallen bedrag*	*Saldo 31 dec 2022*
1.997.728	0	-519.964	-155.013	1.322.751

Naam voorziening	*Doel*
Voorziening onderhoud/ vervanging inventaris sporthallen	Deze voorziening is bedoeld voor het opvangen van de kosten, die voortvloeien uit jaarlijkse inspecties van en onderhoud aan of vervanging van gymnastiekmaterialen en -toestellen.

Classificatie	*Functie*
Egalisatievoorziening	Egalisatiefunctie

Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Onttrekking 2022*	*Vrijgevallen bedrag*	*Saldo 31 dec 2022*
84.210	18.399	-14.497	0	88.113

Naam voorziening	*Doel*
Voorziening renovatie tennisbanen	De kosten voor renovatie van de huidige tennisbanen (op basis van gravel) worden geraamd op basis van een meerjaren renovatieschema. De hieruit voortvloeiende kosten worden vertaald in de voorziening renovatie tennisbanen.

Classificatie	*Functie*
Egalisatievoorziening	Egalisatiefunctie

Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Onttrekking 2022*	*Vrijgevallen bedrag*	*Saldo 31 dec 2022*
346.674	23.628	-78.045	0	292.257

Naam voorziening	*Doel*
Voorziening kunstgrasvelden EFC	De kosten voor renovatie van de huidige kunstgrasvelden worden geraamd op basis van een meerjaren renovatieschema. De hieruit voortvloeiende kosten worden vertaald in de voorziening renovatie kunstgrasvelden.

Classificatie	*Functie*
Egalisatievoorziening	Egalisatiefunctie

Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Onttrekking 2022*	*Vrijgevallen bedrag*	*Saldo 31 dec 2022*
0	10.000	0	0	10.000

Naam voorziening	*Doel*
Voorziening vervanging stoffering gemeentehuis	Deze voorziening beoogd de vervanging van vloerbedekking en gordijnen van het gemeentehuis (welke niet zijn opgenomen in het meerjarig onderhoudsplan gebouwen) Jaarlijks wordt vanuit de exploitatie een bedrag gestort.

Classificatie			*Functie*	
Egalisatievoorziening			Egalisatiefunctie	
Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Onttrekking 2022*	*Vrijgevallen bedrag*	*Saldo 31 dec 2022*
100.288	9.400	0	0	109.688

Naam voorziening	*Doel*
Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen	Door middel van een meerjarig onderhoudsplan worden voor een periode van 10 jaar de toekomstige onderhoudsverplichtingen van de gemeentelijke gebouwen begroot. Dit plan wordt jaarlijks bij de opstelling van de begroting geactualiseerd en worden de (bijgestelde) stortingen in de (meerjaren)begroting opgenomen.

Classificatie			*Functie*	
Egalisatievoorziening			Egalisatiefunctie	
Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Onttrekking 2022*	*Vrijgevallen bedrag*	*Saldo 31 dec 2022*
1.804.959	472.476	-677.967	130.989	1.730.458

Naam voorziening	*Doel*
Voorziening achterstallig onderhoud	Onderhoud dat niet op tijd is uitgevoerd en niet voldoet aan het vastgestelde kwaliteitsniveau, wordt aangemerkt als achterstallig onderhoud. Dit herstel van het achterstallig onderhoud wordt aangemerkt als een verplichting waarvan de omvang, door middel van een inventarisatie en een financiële vertaling van het achterstallig onderhoud, redelijkerwijs in te schatten is.

Classificatie			*Functie*	
Egalisatievoorziening			Egalisatiefunctie	
Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Onttrekking 2022*	*Vrijgevallen bedrag*	*Saldo 31 dec 2022*
157.000	0	-22.352	0	134.648

Naam voorziening	*Doel*
Voorziening onderhoud wegen	De basis voor de voorziening onderhoud wegen wordt gevormd door het onderhoudsplan wegen. Hierin zijn de te verwachten onderhoudswerkzaamheden aan het wegennet opgenomen voor de komende 10 jaar. Tevens is hierin een financiële vertaling opgenomen. Het onderhoudsplan wordt elke 2 jaar geactualiseerd en de te ramen stortingen worden hierop aangepast. De voorziening heeft eveneens een egalisatiefunctie: het opvangen van fluctuaties in de onderhoudskosten van wegen.

Classificatie			*Functie*	
Egalisatievoorziening			Egalisatiefunctie	
Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Onttrekking 2022*	*Vrijgevallen bedrag*	*Saldo 31 dec 2022*
2.367.992	824.360	-849.899	0	2.342.452

Naam voorziening	*Doel*
Voorziening onderhoud wegen degeneratievergoeding	Door het uitvoeren van graafwerkzaamheden ten behoeve van het leggen van leidingen onder verhardingsconstructies ontstaat schade die leidt tot degeneratie van het verhardingsoppervlak. Door de instemminghouder wordt aan de gemeente een vergoeding betaald voor het veroorzaken van deze schade. De vergoedingen, die ter compensatie van deze schade worden betaald, wordt degeneratievergoeding genoemd.

Classificatie			*Functie*	
Egalisatievoorziening			Egalisatiefunctie	
Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Onttrekking 2022*	*Vrijgevallen bedrag*	*Saldo 31 dec 2022*
259.121	98.863	-41.709	0	316.275

Naam voorziening	*Doel*
Voorziening onderhoud openbare verlichting	Ter vervanging van de lichtmasten en armaturen en voor enige optimalisatie w erd op grond van de beleidsnota openbare verlichting deze voorziening ingesteld.

Classificatie			*Functie*	
Egalisatievoorziening			Egalisatiefunctie	
Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Onttrekking 2022*	*Vrijgevallen bedrag*	*Saldo 31 dec 2022*
545.722	119.998	-768	0	664.952

Naam voorziening	*Doel*
Voorziening onderhoud riolering	De basis voor deze voorziening is het in 2015 opgestelde verbreed gemeentelijk riolering plan (GRP) 2016-2021 en heeft ten doel om de kosten van onderhoud en vervanging van het rioolstelsel te dekken. Ook de kosten als gevolg van de zorgplicht voor de gemeente op grond van nieuw e w et- en regelgeving (Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke w atertaken, Europese Kader Richtlijn Water etc.) zijn in genoemd plan meegenomen.

Classificatie			*Functie*	
Egalisatievoorziening			Egalisatiefunctie	
Saldo 1 jan 2022	*Toevoegingen 2022*	*Onttrekking 2022*	*Vrijgevallen bedrag*	*Saldo 31 dec 2022*
11.935.191	143.039	0	0	12.078.230

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer
De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

De specificatie van deze post is als volgt:

Langlopende schulden Bedragen in €	**Balans 31-12-2021**	**Balans 31-12-2022**
Onderhandse leningen van binnenlandse banken	7.900.000	7.093.333
Waarborgsommen	23.952	320.323
Totaal	**7.923.952**	**7.413.656**

In 2022 zijn er geen nieuwe geldleningen afgesloten. De rentelast van de onderhandse leningen bedroeg € 302.549,--.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
De post netto vlottende schulden worden onderscheiden in:

Kortlopende schulden Bedragen in €	**Balans 31-12-2021**	**Balans 31-12-2022**
Banksaldi	0	0
Kasgeldleningen < 1 jaar	0	0
Overige schulden	3.270.606	4.411.374
Totaal	**3.270.606**	**4.411.374**

Onder overige schulden worden onder andere onze crediteuren verantwoord. De toename van deze post wordt mede veroorzaakt door hogere afdrachten aan loonheffingen (€ 104.681,--) en BTW (€ 172.061,--). Verder zijn er eind 2022 een drietal facturen ontvangen voor diverse grote investeringen (totaal € 735.521,--). Ook wordt hieronder een eventueel debetsaldo van de bank verantwoord.

Overlopende passiva

De post overlopende passiva wordt onderscheiden in:

Overlopende passiva Bedragen in €	**Balans 31-12-2021**	**Balans 31-12-2022**
Vooruitontv. SPUK Europese overheidslichamen	0	0
Vooruitontv. SPUK Rijk	1.829.244	749.616
Vooruitontv. SPUK overige overheidslichamen	3.370.086	1.781.356

Nog te betalen	2.240.621	1.642.533
Overige vooruitontvangen	148.842	365.855
Overige transitorische / anticipatieposten	2.430.182	2.878.703
Totaal	**10.018.975**	**7.418.063**

Hieronder zijn opgenomen de nog te verwachten uitgaven over 2022 en eventueel vorige jaren, waarvan op het moment van het opmaken van de jaarrekening het bedrag nog niet bekend was, of waarvan de nodige bescheiden nog niet waren ontvangen. Wanneer de exacte bedragen niet bekend zijn, wordt vooralsnog uitgegaan van het in de begroting geraamde bedrag, wat dan als “nog te betalen” wordt opgenomen.

Tevens zijn hieronder de vooruitontvangen bedragen voor 2023 verantwoord, alsmede de (vooruitontvangen) specifieke doeluitkeringen, waarvan de bestemming nog moet worden gerealiseerd.

Het verloop van deze doeluitkeringen is als volgt te specificeren:

Het RIJK Bedragen in €	Balans 31-12-2021	Vermeerdering	Vermindering	Balans 31-12-2022
TOZO 2021	802.246	0	802.246	0
Wet inburgering 2022 SPUK	119.788	0	26.106	93.682
Nationaal Programma Onderwijs	313.966	0	7.260	306.706
Tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving	56.468	0	1	56.467
Verkeerslawaai	62.246	0	3.740	58.506
RRE 2020	18.250	0	18.250	0
SPUK Sport 2020	232.080	0	232.080	0
SPUK Sport 2021	119.029	0	119.029	0
Lokaal preventieakkoord	2.868	0	2.868	0
SPUK sportakkoord 2021	1.348	0	1.348	0
SPUK sportakkoord 2022	0	0	131.687	-131.687
Onderwijsachterstanden 2021	2.220	0	2.220	0
BBZ 2021	17.837	0	0	17.837
BBZ 2020	18.116	0	18.116	0
Incid. Bijdr. Corona toegangsbewijzen	0	54.366	0	54.366
SPUK Onderwijsroute 2022	0	16.762	0	16.762
SPUK schone lucht akkoord	0	55.000	0	55.000
SPUK aanpak energiearmoede	0	241.792	76.701	165.091
SPUK stimulering verkeersmaatregelen 2022-2023	0	46.885	0	46.885
SPUK lokale preventieakkoorden en preventieaanpak	0	10.000	0	10.000
Totaal	**1.766.462**	**424.805**	**1.441.652**	**749.615**

Overige overheidslichamen Bedragen in €	Balans 31-12-2021	Vermeerdering	Vermindering	Balans 31-12-2022
Rural Data Center	4.034	0	4.034	0
IBP Proeftuinen	1.783.563	0	171.998	1.611.565
SMARA	92.784	0	92.784	0
Kleine Beerze	52.310	0	52.310	0
Landinrichting Wintelre	8.827	0	8.827	0
Herinrichting Knegselsedijk	1.428.568	0	1.428.568	0
Proj. Herstelmaatr.Natura 2000 Kleinmeer en Grootm	0	87.640	38.303	49.337
Infrastructurele maatregelen Eersel	0	120.454	0	120.454
Totaal	**3.370.086**	**208.094**	**1.796.824**	**1.781.356**

Niet in de balans opgenomen rechten / verplichtingen
De gemeente heeft diverse verplichtingen, die niet in de balans mogen/kunnen worden opgenomen. Teneinde deze inzichtelijk te maken zijn de belangrijkste hieronder aangegeven:

Garanties:
De gemeentegaranties terzake van het eigen woningbezit door particulieren zijn ondergebracht bij de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen. Voor de gemeente bestaat nog een beperkt risico als gevolg van de afgesproken achtervangconstructie. Deze constructie houdt in, dat bij een bovenmatig beroep op de middelen van de stichting, de gemeente alsnog kan worden aangesproken.

Ook staat de gemeente garant voor anders dan voor eigen woningbezit afgesloten geldleningen, met name door toegelaten instellingen (Woningstichting de Zaligheden, Nederlandse Stichting voor Andere Woonvormen). Ook hier is sprake van een achtervangconstructie. Deze garanties zijn ondergebracht bij het Waarborgfonds Sociale Woningbouw, met een schuldrestant per 31-12-2022 van € 63.467.200,--. Gelet hierop en op de aard van deze instellingen zijn de risico's voor de gemeente zeer beperkt. Concrete verplichtingen als gevolg van garantieverlening zijn per 31 december niet aanwezig.

Leningen:
Vanuit de lening portefeuille zijn, voor de restant looptijd van de huidige leningen, renteverplichtingen aangegaan, met een totaal van € 1.852.410,-- tot en met 31-12-2036. In dit bedrag is de transitorische rente uit 2022 van € 187.330,-- opgenomen.

Overeenkomsten:
De gemeente heeft met diverse partijen meerjarige contracten en overeenkomsten afgesloten waaruit financiële verplichtingen kunnen voortvloeien die niet uit de balans blijken. De uit onderstaande voortvloeiende jaarlijkse lasten worden afgedekt door middel van ramingen in de begroting.

Naam leverancier	Onderwerp	Ingangsdatum	Einddatum	Per jaar
van Esch	Onkruid en veegbeheersing op verhardingen	1-5-2020	31-12-2023	240.000,00
Hoppenbrouwers	Security management systeem	1-1-2023	1-1-2027	44.476,00
van Nierop	Uitvoering Beheerplan Landschappelijke elementen	24-4-2021	24-4-2030	Uurprijs afgesproken
Ploegmakers	Reconstructie Lage Heide + Eerdbrand, fietspad Sgr.A. Fraserpad, fietspad Rosheuvel, Oude Bredase Baan.		31-12-2023	max. € 239.223
Ploegmakers Cultuur	Maaien gazons 2022	1-1-2022	31-12-2023	90.750,00
Raetsheren van Orde	Brandverzekering	1-9-2020	1-9-2023	Kosten jaarlijks te bezien
Reijn	Payroll dienstverlening	1-2-2020	31-1-2024	Afhankelijk van inhuur

Specifieke uitkeringen

Single Information Single Audit (SISA)

- Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2022

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A13	**Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen** Gemeenten	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) *Aard controle R* *Indicator: A13/01*	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A13/02*	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2023 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden *Aard controle R* *Indicator: A13/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023 *Aard controle R* *Indicator: A13/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A13/05*	
			€ 20.253	Ja	€ 0	€ 20.253	Ja	
JenV	A16	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne** Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022 *Aard controle R* *Indicator: A16/01*	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/02*	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: A16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten *Aard controle R* *Indicator: A16/04*	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie *Aard controle R* *Indicator: A16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) *Aard controle R* *Indicator: A16/06*
			€ 1.298.100	€ 627.978	€ 0	€ 132.681	€ 12.329	€ 94.782
			Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO *Aard controle R* *Indicator: A16/07*	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/08*	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01 t/m 08 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/09*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/10*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/11*	
			€ 1.560	€ 53.550	€ 2.220.980	€ 2.220.980	Ja	
FIN	B2	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/03*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*
			0	14	0	1	Ja	Ja
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/09*			
			Ja					
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*
			€ 0	€ 0			€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*
			€ 0	€ 5.320	€ 0	€ 3.468	€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/24*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/25*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/26*	
			€ 0	€ 12.000	€ 0	€ 0	€ 0	
BZK	C32	**Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen** Gemeenten	Beschikkingsnummer /naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C32/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/03*	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee) *Aard controle D2* *Indicator: C32/04*	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/06*
		1	SUVIS21-00744369 (St Lucij)	€ 0	€ 153.376	Ja		Nee
		2	SUVIS21-2-02614293 (Kindcentrum)	€ 0	€ 0	Ja		Nee
		50						
			Kopie Beschikkingsnummer/Naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/07*	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.) *Aard controle D2* *Indicator: C32/08*	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/09*			
		1	SUVIS21-00744369 (St Lucij)	N.v.t.				
		2	SUVIS21-2-02614293 (Kindcentrum)	N.v.t.				
		50						
BZK	C55	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/06*
			327	€ 59.717	€ 59.717	93	€ 16.984	€ 16.984
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/09*			
			0	€ 0	€ 0			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/15*
			4.200	5.460	0	0	0	0

BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/04*				
			€ 553	Nee				
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/05*	
			€ 66.200	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.200	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/08*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/09*	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende verjarige periode **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/10*	
		1						
		2						
		100						
OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/05*	
			€ 0	€ 0	€ 7.260	€ 0	€ 313.966	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/09*		
		1						
		2						
		10						
IenW	**E53**	**Regeling specifieke uitkering Schone Lucht Akkoord**	Beschikkingsnummer / naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E53/02*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/03*	Daadwerkelijke startdatum van het project (dd/mm/jj) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/04*	Daadwerkelijke einddatum van het project (dd/mm/jj) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/05*	Ervaringen binnen 3 maanden na afronding project gedeeld (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/06*
		1	SPUKSLA-22-03313191	€ 0	€ 0	1-5-2023	nog niet bekend	Nee
		2						
		10						
			Kopie beschikkingsnummer /naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/07*	Jaar waarin het project is opgenomen in een decentraal uitvoeringsplan *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/08*				
		1	SPUKSLA-22-03313191	2023				
		2						
		10						
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E53/09*					
			Nee					
IenW	**E84**	**Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/02*	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/04*		
			€ 106.040	€ 106.040	€ 53.020	Nee		
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/08*		
		1	360 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 60 km/h\aantal in Stuks	Nee	1			
		2	361 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwverkeer)\aantal in Stuks	Nee	4			
		3	362 Aanleg van één rijloper met fiets(suggestie)stroken en bermen\aantal in Meters	Nee	2.400			
		50						
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 1.604.446	€ 21.645	€ 44.614	€ 981	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 27.177	€ 2.556	€ 0	€ 429.001	€ 2.960	€ 0
			Mutaties (doties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 0	Ja				

SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 28.817	€ 0	€ 0	€ 1.340
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2022** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 17.314	€ 519	
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 542	€ 44	
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 4.167	€ 180	
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.653	€ 91	
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 24.676	€ 834	
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja			
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)		0	Ja			
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja			
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja			
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja			
		6 Totaal	0	0				
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/12*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/16*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvantoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/19*		
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0			
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0			
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0			
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0			
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0			
		6 Totaal	0	0	0			
SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*			
			€ 29.007	€ 0	Ja			
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/04*			
			€ 0	€ 0	Ja			

SZW	**G13**	**Onderwijsroute 2022_ deel gemeente** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05		
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende subsidie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*					
			€ 210.582	€ 78.896					
			Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **Onroerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **roerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **overige kosten** *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
		1	Exploitatie	€ 41.630		€ 41.630		
		2	Investering gymzaal	€ 507		€ 507		
		3	Investering MOP	€ 9.519	€ 9.519			
		4	Kredieten Investeringen MIP	€ 15.709	€ 15.709			
		5	Duurzaamheidsmaatregelen sportaccomodaties	€ 11.531	€ 11.531			
VWS	**H8**	**Regeling Sportakkoord 2020-2022**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/01*	Totaal bedrag volgens beschikking *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/02*	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/03*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/04*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/06*
		1	2005852/1042146	€ 18.858	€ 0	€ 18.858	€ 13.652	€ 71.429
		2						
		3						
		4						
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/08*				
		1	2005852/1042146	Nee				
		2						
		3						
		4						
VWS	**H12**	**Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/01*	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/02*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/03*				
			€ 14.092	Ja	Nee				
VWS	**H25**	**Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)**	Beschikkingsnummer / kenmerk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/01*	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T) *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/02*	Totale definitieve exploitatietekort *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/03*	Totale cumulatieve besteding *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/04*	Eindverantwoording *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/05*	
		1	*SPUKIJZ21-22040*	-€ 28.690	€ 28.690	€ 28.690		
			Naam locatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/06*	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022? *Aard controle R* *Indicator: H25/07*	Totale toezegging per locatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/08*	Hoogte definitief exploitatietekort per locatie *Aard controle R* *Indicator: H25/09*	Besteding per locatie *Aard controle R* *Indicator: H25/10*	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/11*
		1	*Zwembad de Albatros Eersel*	*Nov + dec 2021*	€ 21.123	€ 21.123	€ 21.123	€ 21.123
		2	*Zwembad de Albatros Eersel*	*44562*	€ 7.567	€ 7.567	€ 7.567	€ 7.567
		50						
LNV	**L7B**	**Regeling specifieke uitkering IBP-Vitaal Platteland** SiSa tussen medeoverheden	Gebiedsnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L7B/01*	Hieronder per regel één provincie(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L7B/02*	Totale besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: L7B/03*	Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: L7B/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L7B/05*	Toelichting Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L7B/06*
		1	Proeftuin in de Kempen	030010 Provincie Noord-Brabant	€ 171.998	€ 185.915	Nee	
		2						
		10						
LNV	**L16B**	**Eenmalige specifieke uitkering Provinciaal Uitvoeringsprogramma Natuur** SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L16B/01*	Naam uitvoeringsprogramma *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L16B/02*	Besteding (jaar T) per uitvoeringsprogramma *Aard controle R* *Indicator: L16B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per uitvoeringsprogramma *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L16B/04*	Cumulatieve besteding apparaatskosten (t/m jaar T) per uitvoeringsprogramma *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L16B/05*	Uitvoeringsprogramma volgens projectplan uitgevoerd (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L16B/06*
		1	060770 Gemeente Eersel	Herstelmaatregelen Natura 2000 gebied "Kleinmeer en Grootmeer" 2022 t/m 2023	€ 52.337	€ 52.337	€ 0	Ja
		2						
		10						
			Kopie uitvoeringsprogramma *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L16B/07*	Uitvoeringsprogramma afgerond (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L16B/08*	Toelichting per uitvoeringsprogramma *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L16B/09*			
		1	*Herstelmaatregelen Natura 2000 gebied "Kleinmeer en Grootmeer" 2022 t/m 2023*	Nee				
		2						
		10						

Bijlage 1 overzicht van baten lasten per taakveld

Taakvelden gemeente	Lasten	Baten	Saldo
0.1 Bestuur	1.087.549,03	162.064,34	-925.484,69
0.10 Mutaties reserves	7.851.314,09	10.092.984,18	2.241.670,09
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	11.484.335,26	0,00	-11.484.335,26
0.2 Burgerzaken	699.335,64	265.507,40	-433.828,24
0.4 Overhead	6.288.586,16	307.435,29	-5.981.150,87
0.5 Treasury	141.829,59	399.243,29	257.413,70
0.61 OZB woningen	94.302,93	2.601.368,00	2.507.065,07
0.62 OZB niet-woningen	0,00	1.443.581,00	1.443.581,00
0.64 Belastingen overig	217.700,18	37.122,30	-180.577,88
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0,00	34.443.961,93	34.443.961,93
0.8 Overige baten en lasten	0,00	4.058.194,56	4.058.194,56
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	60.237,00	0,00	-60.237,00
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.335.477,49	96.723,42	-1.238.754,07
1.2 Openbare orde en veiligheid	356.311,00	32.411,47	-323.899,53
2.1 Verkeer en vervoer	3.423.813,18	200.888,67	-3.222.924,51
2.2 Parkeren	4.068,45	4.901,55	833,10
2.5 Openbaar vervoer	1.360,00	0,00	-1.360,00
3.1 Economische ontwikkeling	365.038,59	115.742,31	-249.296,28
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	6.570.134,68	6.700.018,21	129.883,53
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1.889,23	-234,00	-2.123,23
3.4 Economische promotie	250.670,43	737.467,55	486.797,12
4.1 Openbaar basisonderwijs	233.137,06	108.432,80	-124.704,26
4.2 Onderwijshuisvesting	546.940,44	66.918,04	-480.022,40
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	773.271,92	78.778,11	-694.493,81
5.2 Sportaccommodaties	1.819.049,06	563.598,23	-1.255.450,83
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	337.437,44	25.329,32	-312.108,12
5.4 Musea	205.504,20	-985,00	-206.489,20
5.6 Media	321.020,20	0,00	-321.020,20
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.486.879,07	226.995,39	-2.259.883,68
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.378.058,93	27.420,72	-3.350.638,21
6.3 Inkomensregelingen	4.203.997,76	2.053.790,25	-2.150.207,51
6.4 WSW en beschut werk	3.776.401,81	61.642,82	-3.714.758,99
6.5 Arbeidsparticipatie	109.617,15	0,00	-109.617,15
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	497.887,50	-281,00	-498.168,50
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	4.127.579,00	126.130,39	-4.001.448,61
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	2.072.571,00	0,00	-2.072.571,00
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	259.634,00	0,00	-259.634,00
7.1 Volksgezondheid	1.381.770,31	18.759,11	-1.363.011,20
7.2 Riolering	1.541.246,57	2.247.682,15	706.435,58
7.3 Afval	2.044.272,14	1.897.946,24	-146.325,90
7.4 Milieubeheer	954.818,97	105.404,58	-849.414,39
8.1 Ruimte en leefomgeving	983.186,98	509.320,77	-473.866,21
8.1 Ruimtelijke ordening	0,00	0,00	0,00
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	4.479.011,90	5.463.860,99	984.849,09
8.3 Wonen en bouwen	1.892.905,61	3.380.026,57	1.487.120,96
Totaal	**78.660.151,95**	**78.660.151,95**	**0,00**